

სისხლის სამართლი
ზოგადი და კარძო ნაირუბი

სისხლის სამართლის პროცესი
ზოგადი და კარძო ნაირუბი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო
პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის
მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა
შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-
გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე**
2021, №4-6

**Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases**
(in Georgian)
2021, №4-6

**Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen**
(in der georgischen Sprache)
2021, №4-6

**Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам**
(на грузинском языке)
2021, №4-6

გადაწყვეტილების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსულან ჭანტურიძე

**ტექნიკური რედაქტორი
მარიკა გალალაშვილი**

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

**შურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოსიუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების
დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

საქონელი

სისხლის სამართლი

ზოგადი ნაწილი

1. სასჯელის დანიშვნა

სასჯელის დამძიმება 5; 20; 25; 30

2. ამნისტია 35; 43; 50; 54; 59

კორპო ნაწილი

1. დანაშაული ჯანმრთელობის წინააღმდეგ

ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანება 63

2. დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების წინააღმდეგ

მუქარა, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ 69; 74

3. ეკონომიკური დანაშაული

თაღლითობა 78

4. დანაშაული მმართველობის წესის წინააღმდეგ

თვითწებობა 94

სისხლის სამართლის პროცესი

ზოგადი ნაწილი

მტკიცებულება

შესაძლო მტკიცებულებათა თაობაზე ინფორმაციის გაცვლა
მხარეების მიერ 99

კორპო ნაწილი

1. საკასაციო განაჩენი

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად

გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის

„ვ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში 108

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად

გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა

და სსკ-ის 262-ე მუხლის პირველი ნაწილით

წარდგენილ ბრალდებებში 116

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და

მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

სსკ-ის 126¹-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებაში 125

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით ნარდგენილ ბრალდებაში	134
გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილითა და სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით ნარდგენილ ბრალდებებში.....	140
განაჩენში ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ ცნობა სსკ-ის 126 ¹ მუხლის 1-ლი ნაწილით ნარდგენილი ბრალდების ერთ ეპიზოდში	146
განაჩენში ცვლილების შეტანა და პირის უდანაშაულოდ ცნობა სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით ნარდგენილ ბრალდებაში	151
2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის წესი	
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე განჩინების უცვლელად დატოვება	160; 165
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენისა და განჩინების გაუქმება და გამამართლებელი განაჩენის დადგენა	169
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გაუქმება და გამამართლებელი განაჩენის დადგენა	182
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის უცვლელად დატოვება	190

სისხლის სამართალი

ზოგადი ნაწილი

1. სასჯელის დანიშვნა

სასჯელის დამპირება

განაჩენი
საქართველოს სახელის

№887აპ-20

27 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფუაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ თ. მ-ს ად-
ვოკატ კ. ხ-ს და თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამ-
მართველოს პროკურორ იმედა გუგუშვილის საკასაციო საჩივრები
თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმე-
თა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განაჩენი.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განაჩენი გაასაჩივ-
რეს მსჯავრდებულ თ. მ-ს ადვოკატმა კ. ხ-მ და თბილისის პროკუ-
რატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორმა იმედა გუ-
გუშვილმა.

2. დაცვის მხარე წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს
თ. მ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაც-
ვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას, ვინაიდან მიიჩნევს,
რომ გადაწყვეტილება უკანონო და დაუსაბუთებელია; კასატორი
სადაციდ არ ხდის იმ გარემოებას, რომ თ. მ-ს აეტომანქანა გადავი-
და საპირისპიროდ მოძრავი სატრანსპორტო საშუალებებისათვის
განკუთვნილ სამოძრაო ნაწილში და შეეჯახა შემხვედრად მოძრავ
ავტომანქანას, რომელსაც, თავის მხრივ, შეეჯახა სხვა ავტომან-
ქანა, რის შედეგადაც ავტომანქანაში მსხდომთაგან – გ. ჩ-ე და თ.
კ-ე გარდაიცვალნენ, ხოლო ზ. მ-მ მიიღო ჯანმრთელობის მძიმე
დაზიანება; კასატორი სადაციდ მიიჩნევს იმ გარემოებას, თუ რამ

გამოიწვია თ. მ-ს ავტომანქანის საპირისპირო ზოლში გადასვლა და აღინიშნებოდა თუ არა მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების დარღვევა; კასატორის შეფასებით, შემთხვევის თვითმხილველთაგან – მოწმე მ. ჯ-ი არის მიკერძოებული, რადგან გარდაცვლილ თ. კ-ს მეგობარია, ხოლო მისი განმარტებები – ურთიერთგამომრიცხველი და საეჭვოა; მოწმე ა. ჯ-ს ჩვენება ენინააღმდეგება საქმის მასალებით დადგენილ გარემოებებს, ვინაიდან დადასტურებულია, რომ გზის გადამკვეთრი ქვეითის დანახვას იგი ვერ შეძლებდა; სასამართლომ, ერთი მხრივ, უპირობოდ გაიზიარა მოწმე მ. ჯ-ის ჩვენება, რომელიც ენინააღმდეგებოდა მის მიერ გამოძიებისას მიცემულ განმარტებებს, ხოლო, მეორე მხრივ, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 247-ე მუხლის პირველი ნაწილის უგულებელყოფით თ. მ-ს განაჩენის მოტივაციას საფუძვლად დაუდო მის მიერ გამოძიებაში, გამოკითხვის ოქმებში მითითებული ინფორმაცია, რომელიც სასამართლოში არ გამოქვეყნებულა და ექსპერტიზის №... დასკვნა, რომლის გამცემმა ექსპერტმა განმარტა, რომ არა თ. მ-ს გამოკითხვისას მიცემული ინფორმაცია, მის საწინააღმდეგო კატეგორიულ დასკვნას ვერ გასცემდა; მოწმეების – ნ. და რ. კ-ს ჩვენებები არ დასტურდება საქმეში არსებული არცერთი მტკიცებულებით, ხოლო მოწმე ლ. ნ-ს ჩვენება არის ირიბი და ეფუძნება ბრალდებულის გამოკითხვის ოქმს, რომელიც სასამართლოში არ გამოკვლეულა; სასამართლომ დაუსაბუთებლად არ გაიზიარა მსჯავრდებულის ჩვენება, რომ იგი მოძრაობდა 60 კმ/სთ სიჩქარით, რა დროსაც ქვეითმა შეუქმნა მოძრაობაში საფრთხე და შეჯახების თავიდან ასაცილებლად საჭე მომართა მარჯვნივ, რითაც მართალია, შეძლო ქვეითთან შეჯახების არიდება, მაგრამ აღმოჩნდა საწინააღმდეგოდ მოძრავი სატრანსპორტო საშუალებებისათვის განკუთვნილ სამოძრაო ზოლში, რაც გამორიცხავს მის ბრალეულობას.

3. ბრალდების მხარე წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის შეცვლასა და თ. მ-სათვის შეფარდებული სასჯელის დამძიმებას, ვინაიდან მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ მსჯავრდებულის ქმედება სამართლებრივად სწორად შეაფასა, თუმცა გამოიყენა სასჯელის ისეთი ზომა, რომელიც აშკარად არ შეესაბამება თ. მ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულის ხასიათსა და საზოგადოებრივ საშიშროებას; სააპელაციო სასამართლომ არ გაითვალისწინა მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება – ავტოსატრანსპორტო საშუალების მართვა ნაკრებიკული საშუალების ზემოქმედებისას, ვინაიდან არ გაიზიარა მოწმე თ. კ-ს განმარტება ოპერაციის პროტოკოლში მითითებული

დღოის უზუსტობასთან დაკავშირებით და დამატებით მიუთითა, რომ თ. მ-ს მიერ „მორფინის“ მოხმარება საბოლოოდ არც ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით დადასტურებულა, რასაც კასატორი არ ეთანხმება და მიიჩნევს, რომ საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მსჯავრდებული ნარკოდამოკიდებულია, გადიოდა ჩანაცვლებითი თერაპიის კურსს; 2018 წლის 11 დეკემბრის დადგენილებით ირკვევა, რომ თ. მ-ს მიერ ნარკოტიკული საშუალების მოხმარების ფაქტზე შედგენილია ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი, თუმცა ხანდაზმულობის გამო და არა ნარკოტიკული საშუალების მოხმარებს ფაქტის არარსებობის მიზეზით, როგორც ეს სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმისწარმოება შეწყდა; დადგენილია, რომ თ. მ-ს 2018 წლის 25 მაისს, 04:30-04:50 საათის შუალედში, აუღეს სისხლის ნიმუში და ქიმიურ-ტიოქსიკოლოგიური ექსპერტიზით დაუდგინდა ნარკოტიკული საშუალება „მორფინის“ მოხმარება; იმის მხედველობაში მიღებით, რომ მსჯავრდებულს გადაუდებელი ოპერაცია ჩაუტარდა იმავე დღეს, 05:10-06:50 საათზე, ხოლო ტკილგამაყუჩებლის სახით „მორფინი“ გაუკეთდა – 07:00 საათზე, ცალსახად დადგენილია, რომ იგი სატრანსპორტო საშუალებას მართავდა „მორფინის“ ზემოქმედებისას; სააპელაციო სასამართლომ მხედველობაში მიიღო, რომ თ. მ-ი გამოიძიებასა და სასამართლოში ავტოსატრანსპორტო შემთხვევას სხვადასხვაგვარად ხსნიდა, რაც დაცვის ტაქტიკად მიიჩნია და მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბურებელ გარემოებად გაითვალისწინა მომხდარის გამო თ. მ-ს სინაზული და მისი მზადყოფნა, დაზარალებულებისათვის აენაზღაურებინა ზიანი, რაც კასატორისათვის გაუგებარია, ვინაიდან მსჯავრდებული სამართალწარმოების არცერთ ეჭაპზე ნარდგენილ ბრალდებას არ აღიარებდა და მისი სინაზული არ ყოფილა გულწრფელი; ამასთან, თ. მ-ი 2018 წლის 11 აპრილს, ამავე წლის 3 მაისსა და 8 მაისს ადმინისტრაციულად დაჯარიმდა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 118²-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილითა და 125-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, რაც მიუთითებს საგზაო წესებისა და მართლწესრიგის მიმართ მის დამოკიდებულებაზე; კასატორი მიიჩნევს, რომ ჩადენილი ქმედების საზოგადოებრივი საშიშროებისა და ხასიათის გათვალისწინებით, რომელიც მომეტებული საფრთხის მატარებელია, ქმედების განხორციელების ხერხის (გადაჭარბებული სიჩქარით გზის საპირისპირო მიმრთულებით მოძრაობა), მართლსაწინააღმდეგო შედეგის (გარდაიცვალა ორი ადამიანი, ხოლო ერთმა მიიღო სხეულის მძიმე დაზიანება), მსჯავრდებულის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისა და ნარკოტიკული საშუა-

ლების ზემოქმედებისას ავტომანქანის მართვის ფაქტის მხედვე-ლობაში მიღებით, თ. მ-სათვის შეფარდებული სასჯელი არის ლმო-ბიერი.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-ხილვის კოლეგიის 2019 წლის 31 მაისის განაჩენით თ. მ-ი, – დაბა-დებული 19.. წლის 19 თებერვალს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ სა-ქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 9 წლით თავისუფლე-ბის აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2018 წლის 10 სექტემბრიდან; მასვე 2 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

5. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ თ. მ-მ ჩაიდინა ავ-ტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მი-ერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ჯანმრთე-ლობის მძიმე დაზიანება და ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია, რაც გამოიხატა შემდეგში:

– 2018 წლის 25 მაისს, დაახლოებით 01:50 საათზე, ქ. ...ში, მდი-ნარე მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე, ...ის ქუჩაზე, თ. მ-მ, რომე-ლიც მართავდა ავტომობილ „ოპელ-ასტრას“, ვერ უზრუნველყო საგზაო მოძრაობის წესების დაცვა, დაარღვია „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნები და ყოველგვარი ობიექტური ხელისშემლელი პირო-ბების გარეშე გადავიდა საპირისპირო სავალ გზაზე, სადაც შეეჯა-ხა შემხვედრი მიმართულებით მოძრავ ავტომობილ „მერსედესს“, რომელსაც მართავდა გ. ჩ-ე. შეჯახების შედეგად, ავტომობილი „მერსედეს“ გადაადგილდა მარჯვინივ და მას შეეჯახა თანხვედ-რად მოძრავი ავტომობილი „სუზუკი“, რომელსაც მართავდა ა. ჯ-ე. საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის შედეგად მიღებული დაზია-ნების გამო, გ. ჩ-ე და თ. კ-ე გარდაიცვალნენ, ხოლო ზ. მ-მ მიიღო ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-ხილვის კოლეგიის 2019 წლის 31 მაისის განაჩენი სააპელაციო წე-სით გაასაჩინოა მსჯავრდებულ თ. მ-ს ადვოკატმა კ. ხ-მ, რომელიც ითხოვდა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძი-

ებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 31 მაისის განაჩენში შევიდა ცელილება; თ. მ-ი ცხობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 8 წლით თავისუფლების ალკეთა, რომელიც აეთვალა 2018 წლის 10 სექტემბრიდან; მასვე 2 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები და წარმოდგენილი საჩივრების საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორების საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ თ. მ-ს ადვოკატ კ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ იმედა გუგუშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ არც მხარეებს გაუხდიათ სადავოდ და სასამართლოსაც დადასტურებულად მიაჩნია, რომ 2018 წლის 25 მაისს ქ.თბილისში, მდინარე მტკვრის მარცხენა სანაპროზე, უშანვი ჩხეიძის ქუჩაზე, თ. მ-ი, რომელიც მართავდა ავტომობილ „ოპელ-ასტრას“, გადავიდა საპირისპირო სავალ გზაზე და შეეჯახა შემხვედრი მიმართულებით მოძრავ ავტომობილ „მერსედესს“, რომელსაც მართავდა გ. ჩ-ე. ავტომობილი „მერსედესი“ შეჯახების გამო გადაადგილდა მარჯვნივ და მას შეეჯახა თანხვედრად მოძრავი ავტომობილი „სუზუკი“, რომელსაც მართავდა ა. ჯ-ე. ავტოსანტრასპორტო შემთხვევის შედეგად „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანაში მყოფთაგან – თ. კ-ე და გ. ჩ-ე გარდაიცვალნენ, ხოლო „ოპელ-ასტრას“ მარკის ავტომანქანაში მყოფმა ზ. მ-მ მიიღო სიცოცხლისათვის სახიფათო, სხეულის მძიმე ხარისხის დაზიანება; მხარეებს შორის დავის საგნად იყო ქცეული ის გარემოება, დაარღვია თუ არა თ. მ-მ მოძრაობის წესები, რამაც, ერთი, მხრივ თ. კ-სა და გ. ჩ-ს სიცოცხლის მოსპობა, ხოლო, მეორე მხრივ, ზ. მ-ს ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება გამოიწვია.

3. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაში ამომწურავად არის მითითებული იმ ფაქტობრივ გარემოებებსა და მოტივებზე, რომელთა საფუძველზეც სასამართლომ სარწმუნოდ დადგენილად მიიჩნია თ. მ-ს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) მის-

თვის ბრალად წარდგენილი დანაშაულების ჩადენა, რაც ცალსახად დადასტურებულია კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებეული და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, კერძოდ: მოწმეების – მ. ჯ-ის, ა. ჯ-ს, ზ. მ-ს, რ. კ-ს, ნ. კ-ს, ნ. კ-ს, გ. შ-ს, რ. მ-სა და ღ. ნ-ს ჩვენებებით, ცნობით საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის შესახებ, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმებითა და თანდართული სქემებით, სატრანსპორტო ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №....., სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №...., სამედიცინო ექსპერტიზის №...., №...., №.... დასკვნებითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით, რომლებზეც სააპელაციო სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებაში ამომწურავად იმსჯელა და რომლებიც ქმნიან უტყუარ და საკმარის ერთობლიობას გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

4. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ, ერთი მხრივ, სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნით უტყუარად დგინდება, რომ თ. მ-ს მოქმედება არ შეესაბამებოდა „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნებს – მძღოლს ეკრძალება სატრანსპორტო საშუალების მართვა ამ კანონით განსაზღვრული სიჩქარის შეზღუდვის გადაჭარბებით. შერჩეული სიჩქარე მძღოლს საშუალებას უნდა აძლევდეს, მუდმივად აკონტროლოს სატრანსპორტო საშუალება ისე, რომ დაცულ იქნეს მოძრაობის უსაფრთხოება – რომელთა დაცვის პირობებში მოცემული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევა გამორიცხული იქნებოდა, ხოლო ავტომობილების „სუზუკისა“ და „მერსედესის“ მძღოლები – ა. ჯ-ე და გ. ჩ-ე, ტექნიკური თვალსაზრისით, მოცემულ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილებას ვერ შეძლებდნენ და მათ მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა, რამაც განაპირობა, კონკრეტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევა, არ იკვეთება, ხოლო, მეორე მხრივ, შემთხვევის თვითმხილველი მოწმეების – მ. ჯ-ისა და ა. ჯ-ს ჩვენებებით უპირობოდ გამოირიცხა დაცვის მხარის მტკიცება, რომ თ. მ-ი მოძრაობდა მცირე სიჩქარით (60 კმ/სთ), ხოლო საპირისპიროდ მოძრავ ზოლში მისი ავტომანქანის გადასვლა განაპირობა ქვეითად მოსიარულის მიერ მოულოდნელი საფრთხის შექმნამ. კერძოდ, მ. ჯ-ის ჩვენებით, რომელიც თ. კ-სთან ერთად მოძრაობდა გ. ჩ-ს „მერსედესის“ მარკის ტაქსით, ცალსახად დგინდება, რომ მათ ავტომანქანას შეეჯახა საპირისპირო მხრიდან ძალიან სწრაფად მომავალი ავტომანქანა, რომელიც წამებში გადავიდა მათ სამოძრაო ზოლში და ისე ელვისებურად შეეჯახათ, რომ მძღოლისთვის ვე-

რაფრის თქმა ვერ მოასწრო, შეჯახებამდე გზა იყო თავისუფალი და რაიმე დაბრკოლება არ შექმნილა, ხოლო მოწმე ა. ჯ-ს ჩვენებით ერთმნიშვნელოვნად დასტურდება, რომ დიდი სისწრაფით მოძრავი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა გადავიდა საპირისპიროდ მოძრავ ზოლში, დაეჯახა „მერსედესს“, რომელიც გადაადგილდა მარჯვნივ და რომელსაც თავის მხრივ შეეჯახა მისი ავტომანქანით. ა. ჯ-ემ დარწმუნებით მიუთითა, რომ გზა იყო საკმაოდ განათებული, მის თვალთახედვას არაფერი უშლიდა ხელს და შემთხვევამდე გზაზე არავის გადაურბენია, ვისაც ასეთის შემთხვევაში აუცილებლად დაინახავდა, რითაც ფაქტობრივი საფუძველი გამოეცალა თ. მ-ს მტკიცებას, რომ „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის პირველი პუნქტის მოთხოვნები არ დაურღვევია და ავტოსატრანსპორტო შემთხვევა, რომელსაც ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა და ერთი ადამიანის ჯანმრთელბის მძიმე დაზიანება მოჰყვა, მისი ბრალი არ ყოფილა.

5. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებას, რომ მოწმეების – მ. ჯ-ისა და ა. ჯ-ს ჩვენებები ვერ აქმაყოფილებს უტყუარობის სტანდარტს და ვერ დაედება საფუძვლად თ. მ-ს მსჯავრდებას, ვინაიდან, ერთი მხრივ, მ. ჯ-ის განმარტებები ურთიერთგამომრიცხველი და საეჭვოა, იგი გარდაცვლილი თ. კ-ს მეგობარია და თ. მ-ს მიმართ არის მიკერძოებული, ხოლო, მეორე მხრივ, ა. ჯ-ს ჩვენება არ დასტურდება სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნით. საკასაციო სასამართლო აღნიშვნას: ის ფაქტი, რომ მ. ჯ-ი გარდაცვლილ თ. კ-ს მეგობარია, შემთხვევის დროს მასთან ერთად იმყოფებოდა ავტომანქანაში და პირადად შეესწრო სატრანსპორტო შემთხვევის დროს მეგობრის გარდაცალებას – მოცემულობაა, ხოლო მისი ჩვენება – ფაქტის თვითმნილელის მონათხობი. საკასაციო სასამართლოსთვის გაუგებარია კასატორის მტკიცება, რატომ უნდა შეჰქავდეს მ. ჯ-ს მართლმსაჯულება შეცდომაში და აპრალებდეს თ. მ-ს არჩადენილ დანაშაულს მხოლოდ იმიტომ, რომ გარდაცვლილი მისი ახლო მეგობარია? საკასაციო სასამართლო მიჩნევს, რომ არაგონივრულია მოწმის ჩვენების იმთავითვე არასანდომ მიჩნევა გარდაცვლილთან მისი დამოკიდებულების გამო, რადგან მ. ჯ-ის განმარტებებში არ არის გამოკვეთილი იმგვარი ნინაალმდებობები, რაც მის მტკიცებას საეჭვოს გახდიდა, არის დამაჯერებელი და დასტურდება საქმეში არსებული არაერთი მტკიცებულებით; საკასაციო სასამართლო ასევე ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს მითითებას, რომელმაც არ გაიზიარა დაცვის მხარის მიერ ჩატარებული სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნა, რომლის მიხედვითაც, შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილ „სუზუკის“ მძღოლი ა.

ჯ-ე თავისი სამუშაო ადგილიდან გზის გადამკვეთი ქვეითის დანახვას, ტექნიკური თვალსაზრისით, ვერ შეძლებდა, რადგან ცალსახაა, რომ ექსპერტიზა ჩატარდა მოწმე ა. ჯ-ს ჩვენების სანდონბის შესამონშებლად, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 51-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, დაუშვებელია. საკასაციო სასამართლომ უშუალოდ შეაფასა მოწმე ა. ჯ-ს ჩვენება და მიიჩნია, რომ იყო თანმიმდევრული და თანხვდენილი საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებთან და რაიმე მოტივი, რაც საეჭვოს გახდიდა მის მიუკერძოებლობას, არც საქმის მასალებით დადგენილა და ვერც დაცვის მხარე უთითებს თავის საკასაციო საჩივარში. საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს სატრანსპორტო ტექნიკური ექსპერტიზის №... დასკვნის იმ ნაწილს, სადაც მითითებულია: თუ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მექანიზმი ტექნიკური თვალსაზრისით განვითარდა იმ პირობებში, როგორც ამას ავტომობილ „ოპელ ასტრას“ მძლოლი თ. მ-ი განმარტავს თავისი დამატებითი გამოყიხვის ოქმში, ასეთ პირობებში თ. მ-ს, ტექნიკური თვალსაზრისით, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა, რამაც გამოიწვია მოცემული შემთხვევა, არ აღინიშნება, ვინაიდან როგორც კვლევის აღწერილობითი და დასკვნითი ნაწილებიდანვე ნათლად იკითხება, ზემოაღნიშნული ექსპერტიზა ჩატარებულია მხლოდ ერთი დაშვებითა და მხოლოდ თ. მ-ს განმარტებების მხედველობაში მიღებით, რომლის საპირისპირო მტკიცება გამომდინარეობს საქმეში არსებული ცალსახა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობიდან, რომლებზეც საკასაციო სასამართლომ ზემოთ უკვე იმსჯელა.

6. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას, რომელმაც თ. მ-ს ჩვენების სანდონბის შეფასებისას მოიშველია მის მიერ გამოიიტებისას, გამოკითხვის ოქმებში მითითებული ინფორმაცია, რაც ენინაალმდეგება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 247-ე მუხლის პირველი ნაწილის იმპერატიულ დანახესს – თუ ბრალდებული წინააღმდეგია, სასამართლოში საქმის არსებით განხილვამდე მის მიერ გამოკითხვის დროს მიწოდებული ინფორმაციის სასამართლო სხდომაზე საჯაროდ წაკითხვაზე ან მიწოდებაზე ამ ინფორმაციის აუდიო – ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენა (დემონსტრირება) და ზემოაღნიშნული ინფორმაციის მტკიცებულებად გამოყენება დაუშვებელია. მიწოდებული ინფორმაციის სასამართლო სხდომაზე საჯაროდ წაკითხვაზე ან ამ ინფორმაციის აუდიო – ან ვიდეოჩანაწერის მოსმენაზე (დემონსტრირებაზე) ბრალდებულის უარი არ შეიძლება შეფასდეს

მისი ბრალეულობის დამადასტურებელ მტკიცებულებად – ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ თ. მ-ს ჩვენება ეწინააღმდეგება სასამართლოს მიერ ცალსახა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების საფუძველზე უტყუარად დადგენილ გარემოებებს, კერძოდ, ფაქტობრივი მოცემულობაა და არც დაცვის მხარეს გაუხდია სადაცოდ, რომ შემთხვევას ჰყავდა სულ ექვსი თვითმხილველი – გ. ჩ-ე, თ. კ-ე, მ. ჯ-ი, ა. ჯ-ე, ზ. მ-ი და თ. მ-ი, რომელთაგან გ. ჩ-ე და თ. კ-ე გარდაიცვალნენ, ხოლო ზ. მ-ს შემთხვევის დროს მანქანაში ეძინა, რისი მხედველობაში მიღებითაც, მტკიცების საგანთან მიმართებით გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება მოწმეების – მ. ჯ-ისა და ა. ჯ-ს ჩვენებებს, რომლებიც ერთმანეთთან თანხვდენილად და დამაჯერებლად აღწერენ მოვლენებს და ამხელენ თ. მ-ს დანაშაულის ჩადენაში, რომლის ბრალეულობა ასევე სარწმუნოდ არის დადგენილი სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნით, რომლებიც, ერთობლივად აღებული, უკარგავს თ. მ-ს მონათხრობს სანდოობას და ერთმნიშვნელობნად მიუთითებს მის მიერ პასუხისმგებლობისაგან თავის არიდების მცდელობაზე. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მითითებას, რომ სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნა ეფუძნება თ. მ-ს მიერ გამოძიებისათვის მიწოდებულ ინფორმაციას და მის მსჯავრდებულის საწინააღმდეგო მტკიცებულებად გამოყენება ეწინააღმდეგება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 247-ე მუხლის პირველი ნაწილის მოთხოვნებს, ვინაიდან დადგენილია, რომ სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის ჩასატარებლად ექსპერტს ნარედვინა სატრანსპორტო შემთხვევაში მონაწილე „ოპელ ასტრას“, „მერსედესისა“ და „სუზუკის“ მარკის ავტომანქანები, რომლებზეც ჩატარდა კვლევა და სისხლის სამართლის საქმის მასალებთან ერთობლივად შეფასების შედეგად, გაიცა ზემოაღნიშნული დასკვნა; საექსპერტო კვლევის აღნერილობით ნაწილში მითითებულია: შემთხვევაში მონაწილე „ოპელ ასტრას“ მარკის ავტომანქანილის მძღოლის, თ. მ-ს გამოკითხვის ოქმის მიხედვით, თ. მ-ი თავისი მართული ავტომობილით მოძრაობდა დაახლოებით 60 კმ/სთ სიჩქარით უკიდურეს მარცხენა სამოძრაო ზოლში, ჩართული ჰქონდა ახლო განათების ფარები და ასევე, მხედველობა ჰქონდა შეუზღუდავი. მოძრაობისას, მან დაიწყო მოსახვევში შესვლა სავალი ნაწილის მიმართულების მიხედვით, რის გამოც საჭე მიმართა მარცხნივ და მაშინ, როდესაც გასცდა მოსახვებს და გზის სავალი ნაწილი გასწორდა, საჭე ვეღარ დამორჩილა, გადავიდა საპირისპირო სავალ გზაზე და დაეჯახა შემხვედრად, მარცხენა ზოლში მოძრავ მსუბუქ ავტომობილს, მაგრამ ექსპერ-

ტიზით დადგინდა, რომ შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილის საჭის მართვის მექანიზმი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევამდე უნდა ყოფილიყო ტექნიკურად გამართული და მწყობრიდან უნდა გამოსულიყო უშუალოდ შეჯახების დროს, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ ავტომობილის საპირისპირო მოძრაობის ზოლში გადასვლა საჭის მართვის მექანიზმის გაუმართაობით, ტექნიკური თვალსაზრისით, არ მოხდებოდა, შესაბამისად, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მექანიზმი არ განვითარდებოდა იმ პირობებში, როგორ-შიც ეს შემთხვევაში მონაწილე ავტომობილ „ოპელის“ მძღოლის გამოკითხვის ოქმშია მოცემული. ამდენად, დაცვის მხარის მოტივაცია სატრანსპორტო ტექნიკურ-ტრასოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნის გამოყენებით თ. მ-ს თვითინკრიმინაციისაგან დაცვის უფლების დარღვევასთან მიმართებით მცდარია, ვინაიდან საექსპერტო კვლევით გამოირიცხა თ. მ-ს მიერ გამოძიებისათვის იმ ეტაპზე მინოდებული ვერსია და მისი გამოკითხვის ოქმი არ დასდებია საფუძვლად გამამტყუნებელ განაჩენს.

7. ამდენად, საკასაციო სასამართლო იზიარებს და ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს დასკვნას, რომლის თანახმადაც, სასამართლოში წარმოდგენილია შეთანხმებული, საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, რომელთა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ თ. მ-მ ჩაიდინა ავტომობილის მოძრაობის უსაფრთხოების წესის დარღვევა იმის მიერ, ვინც ამ სატრანსპორტო საშუალებას მართავს, რამაც ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება და ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა გამოიწვია და, შესაბამისად, მისი მსჯავრდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) – კანონიერია.

8. რაც შექება მსჯავრდებულ თ. მ-სათვის შეფარდებულ სასჯელს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხის-

მგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

9. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ განმარტებულია: როდესაც საკითხი ესება ეროვნულ სასამართლოებში სამართალნარმოების განხორციელებას, მთლიანი სამართალნარმოება, მათ შორის სასამართლო განხილვა, უნდა აკმაყოფილებდეს პიზიტიური ვალდებულების მოთხოვნებს, კანონის ძალით იქნეს დაცული ადამიანთა სიცოცხლე. მაშინ, როდესაც არ არსებობს აბსოლუტური ვალდებულება, რომ ყოველი ბრალდების საქმე დამთავრდეს პირის მსჯავრდებით ან კონკრეტული სასჯელის დანიშვნით, ეროვნული სასამართლოები არ უნდა იყვნენ განწყობილი იმისთვის, რომ დაუშვან სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულების დაუსჯელად დატოვება. სასამართლოს ამოცანა შესაბამისად შემოიფარგლება იმის განხილვით, რამდენად შეიძლება ჩაითვალოს, რომ სასამართლოებმა თავიანთი გადაწყვეტილებების მიღებისას კონვენციის მე-2 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისი სათანადო ყურადღება გამოიჩინეს და რომ სასამართლოს, როგორც შემაკავებლის როლი და ამ როლის ის მნიშვნელობა, რაც მას ეკისრება სიცოცხლის უფლების დარღვევების პრევენციაში, არ შერყეულა (იხ. მაგალითად: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე – Enukidze and Girgviani v. Georgia, no. 25091/07, §242; Vazagashvili and Shanava v. Georgia, no. 50375/07, § 84).

10. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-7 ნაწილით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაული, რომლის ფარგლებშიც უნდა შეეფარდოს სასჯელი თ. მ-ს, ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ექვსიდან ათ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე.

11. საკასაციო სასამართლო ინდიგიდუალურად შეაფასა მოცემული საქმის გარემოები და მსჯავრდებულის პიროვნება. ასევე, ის გარემოება, თუ კონკრეტული ზომის სასჯელის შერჩევა, რამ

დენად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს და მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულის მიმართ შემსუბუქებული სასჯელის ზომა არ შეესაბამება თ. მ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედების სიმძიმესა და მის პიროვნებას.

12. საკასაციო სასამართლო ინდივიდუალურად შეაფასებს, ერთი მხრივ, ჩადენილი დანაშაულის ხასიათს, ხოლო, მეორე მხრივ, მსჯავრდებულის პიროვნებას, რის საფუძველზეც განსაზღვრავს, გამოკვეთილი იყო თუ არა სასჯელის შემსუბუქების წინაპირობები და რამდენად უზრუნველყოფს შეფარდებული სასჯელი მის მიზნებს – სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნაშავის რესოციალიზაციას.

13. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია: მსჯავრდებულის მიერ ჩადენილ ქმედებასთან მიმართებით გასათვალისწინებელია, რომ თ. მ-ს ქმედებაში გამოკვეთილია ორი მაკვალიფიცირებელი გარემოება, რამაც ერთ შემთხვევაში გამოიწვია ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება, ხოლო მეორე შემთხვევაში – ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა და, მიუხედვებად იმისა, რომ სასჯელი უნდა დაინიშნოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული ქმედებებისათვის იდეალური ერთობლიობით, მაკვალიფიცირებელ გარემოებათა კუმულაცია (ჰალსახად წარმოადგენს ჩადენილი ქმედების მახასიათებელ ისეთ გარემოებას, რომელიც მის საშიშროებას მნიშვნელოვნად ზრდის.

14. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მტკიცებულებების შეფასებისას წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდა კანონით დადგენილი წესით, სააპელაციო სასამართლომ მართებულად გადაწყვიტა მსჯავრდებულის სასარგებლოდ და თ. მ-ს პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად სწორად არ მიუთითა წარკოტიკული საშუალების ზემოქმედებისას სატრანსპორტო საშუალების მართვა, რადგან სისხლის სამართლის საქმის მასალებით ირკვევა, რომ თ. მ-ს 2018 წლის 25 მაისს, 04:30-04:50 საათის შუალედში, აუღეს სისხლის ნიმუში (ოქმში საპროცესო მოქმედების დაწყების დრო ჩასწორებულია), რომლის საფუძველზე ჩატარებული ქიმიურ-ტოქსიკოლოგიური №... ექსპერტის დასკვნით დაუდგინდა წარკოტიკული საშუალება „მორფინის“ მოხმარება, თუმცა ოპერაციის №.... პროტოკოლის მიხედვით, თ. მ-ს ოპერაცია მიმდინარეობდა 2018 წლის 25 მაისს, 04:10-06:50 საათის შუალედში. ცალსახაა, რომ მსჯავრდებულისათვის სისხლის ნიმუშის აღების დრო ემთხვევა მისი ოპერაციის მიმდინარეობის დროს; ექიმის ანგარიშისთვის განმარტებით, ოპერაციის პროტოკოლში ქირურგმა შეცდომით მიუთითა ოპერაციის დრო, რომელიც რეალუ-

რად 05:10-06:50 საათის დროის შუალედში მიმდინარეობდა, ხოლო თ. მ-ს „მორფინი“ გაუკეთეს ოპერაციის შემდეგ, მაგრამ საყურადღებოა, რომ ქირურგი, რომელმაც შესაძლოა, სამედიცინო დოკუმენტაციაში დაუშვა შეცდომა, სასამართლოში არ დაკითხულა. ამდენად, იმის მხედველობაში მიღებით, რომ თ. მ-ს საავადმყოფოში ოპერაციის შემდეგ ტაიოლგამაყუჩებლის სახით მიეცა სწორედ ნარკოტიკული საშუალება „მორფინი“, ამასთან, სარწმუნოდ ვერ დგინდება მისთვის სისხლის ნიმუშის აღების ზუსტი დრო, რომელიც საფუძვლად დაედო ქიმიურ-ტოქსიკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნას, უტყუარად ვერ დასტურდება, რომ თ. მ-ს ნარკოტიკული საშუალება „მორფინი“ ჰქონდა მოხმარებული და მართავდა სატრანსპორტო საშუალებას.

15. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს, რომელმაც მხედველობაში მიიღო ის გარემოება, რომ მსჯავრდებული გამოძიებასა და სასამართლოში ავტოსატრანსპორტო შემთხვევას სხვადასხვაგვარად ხსნიდა, რაც, დაცვის ტაქტიკად მიიჩნია და პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ გარემოებად გაითვალისწინა მომხდარის გამო მსჯავრდებულის სინაზული და მისი მზადყოფნა, დაზარალებულებისათვის აენაზღაურებინაზიანი. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მსჯავრდებულის ზოგადი წუხილი მომხდარი შემთხვევის გამო, რომელსაც ორი ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა მოჰყვა, ხოლო მესამემ – ჯანმრთელობის მძიმე დაზიანება მიიღო, ვერაფრით შეუმსუბუქებს მას ინდივიდუალურ პასუხისმგებლობას, ვერ შეუწყობს ხელს, განიმსჭვალოს მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე საკუთარი პასუხისმგებლობის გრძნობით; სააპელაციო სასამართლომ, ერთი მხრივ, გაითვალისწინა გარდაცვლილ გ. ჩ-ს უფლებამონაცვლის, ნ. კ-ს პოზიცია, რომელსაც მსჯავრდებულის მიმართ პრეტენზია არ გააჩნია, ხოლო, მეორე მხრივ, უფლებელყო გარდაცვლილ თ. კ-ს ოჯახის ინტერესები, რომლებიც ითხოვდნენ თ. მ-ს მკაცრად დასჯას, ვინაიდან მიაჩნდათ, რომ მისი სინაზული არასდროს ყოფილა გულწრფელი. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სამართლიანობის აღდგენა სხვა არაფერია, თუ არა დაზარალებულის სამართლიანი დაკმაყოფილება მსჯავრდებულისათვის ადეკვატური, სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრით, განსაკუთრებით ისეთი კატეგორიის საქმეებზე, რომლებსაც ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა მოჰყვა და სასამართლოს, დარღვეული უფლების ხარისხის მხედველობაში მიღებით, კიდევ უფრო მეტად მართებს გულდასმით მოეკიდოს თითოეული დაზარალებულისათვის მიყენებულ ზიანს და თავი შეიკავოს არაგონივრული ლმობიერებისაგან.

16. რაც შეეხება ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამ-

ნაშავის რესოციალიზაციას, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მსჯავრად შერაცხული ქმედების ჩადენამდე მცირე ხნით აფრე, 2018 წლის 11 აპრილს, თ. მ-ი ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად იქნა ცნობილი საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 118^ე-ე მუხლის მეორე ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენისათვის – მექანიკური სატრანსპორტო საშუალების მართვის დროს მძღოლის მიერ მობილური კომუნიკაციის საშუალებით სარგებლობა; 2018 წლის 3 მაისს – საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენისათვის – მარეგულირებლის ან შუქნიშნის ამკრძალავ ნიშანზე გავლის წესების, პრიორიტეტული („დაუთმე გზა“, „მოძრაობა გაუჩერებლად აკრძალულია“) ან ამკრძალავი („შესვლა აკრძალულია“, „მოძრაობა აკრძალულია“) ნიშნის მოთხოვნის დაუცველობა, გასწრების, გზაჯვარედინის, რკინიგზაზე გადასასვლელის გავლის წესების დარღვევა, გავლის უპირატესობის მქონე სატრანსპორტო საშუალებისათვის დაბრუოლების შექმნა) და 2018 წლის 8 მაისს – საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-6 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენისათვის – სატრანსპორტო საშუალების მძღოლის მიერ საგზაო ნიშნის ან საგზაო მონიშვნის, ბუქსირების, გარე სანათი ხელსაწყოთი, ხმოვანი სიგნალით ან საავარიო შუქსიგნალიზაციით სარგებლობის, სასწავლო სკოლის, საცხოვრებელ ზონაში ან საგზაო მოძრაობის წესების, სამარშრუტო სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობის პრიორიტეტის ან/და საჭაპანო ტრანსპორტის მართვის წესების დარღვევა, ან მოტოციკლით ან სხვა სატრანსპორტო საშუალებით ჯგუფურ მოძრაობაში მონაწილეობა, რაც აფერხებს საგზაო მოძრაობას ან საშიშროებას უქმნის მოძრაობის უსაფრთხოებას – რაც ცალსახად ზრდის მსჯავრდებულის მართლწინააღმდეგობის ხარისხს და მიუთითებს, რომ სასჯელის შემსუბუქება ვერ დააზღვევს თ. მ-ს მიერ ახალი დანაშაულის ჩადენის რისკს და ვერ იქნება მისათვის დამატიქტრებელი, რათა გააცნობიეროს თავისი ქმედების ხასიათი, მართლწინააღმდეგობა და დანაშაულებრივი ქმედების სიმძიმე.

17. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ თ. მ-სათვის შეფარდებული სასჯელი იყო კანონიერი და სამართლიანი, ამასთან, იმის გათვალისწინებით, რომ მსჯავრდებულის ქმედება პასუხისმგებლობის არაერთი დამამძიმებელი გარემოებით ხასიათდება, ხოლო პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებები საქმის მასალებით არ დადგენილა, არ იყო გამოკვეთილი სააპელაციო სასამართლოს მი-

ერ სასჯელის შემსუბუქების წინაპირობები, რისი მხედველობაში მიღებითაც, თ. მ-ს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენი-სათვის უნდა შეეფარდოს – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა და 2 წლით უნდა ჩამოიტავას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფ-ლება, რაც ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის, მისი საზოგადოებრი-ვი საშიშროებისა და მსჯავრდებულის პიროვნების გათვალისწი-ნებით, სრულად შეესაბამება სამართლიანობის აღდგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზა-ციის მიზნებს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სის-ხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხ-ლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ თ. მ-ს ადვოკატ კ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ იმედა გუგუშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილ-დეს;
3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
4. თ. მ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სა-მართლის კოდექსის 276-ე მუხლის მე-3 და მე-7 ნაწილებით (2019 წლის 1 აპრილამდე მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომე-ლიც აეთვალოს 2018 წლის 10 სექტემბრიდან;
5. თ. მ-ს ჩამოიტავას სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფ-ლება – 2 წლით;
6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 17 სექტემბრის განაჩენი სხვა ნაწილ-ში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

სასჯელის დამგიხვევა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№988აპ-20

28 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე)
შ. თაფუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ როინ ხინთიბიძის სა-
კასაციო საჩიგარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 19 ნოემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-
ხილვის კოლეგიის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენით ა. ა-ი, – და-
ბადებული ... წელს, ნასამართლობის არმქონე და ლ. ბ-ი, – დაბადე-
ბული ... წელს, ნასამართლევი, – ცნობილ იქნენ დამნაშავეებად
საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით
იმაში, რომ ჩაიდინეს ადამიანისათვის ქმედების თავისუფლების
უკანონო შეზღუდვა, ე.ი. მისი ფიზიკური და ფსიქიკური იძულება,
შეასრულოს მოქმედება, რომლის შესრულებისაგან თავის შეკავე-
ბა მისი უფლებაა, ჩადენილი ჯგუფურად. აღნიშნული ქმედება გა-
მოიხატა შემდეგში:

2. 2020 წლის 16 ივნისს, ღამის საათებში, ქ. თ-ში, ს. დ-ში, ს-ის ქ.
№..., პინა №...-ში ყოფნისას, ლ. ბ-მა და ა. ა-მა ჯგუფურად, ფიზიკუ-
რი იძულების გზით, ა. დ-ეს ქმედების თავისუფლება უკანონოდ
შეუზღუდეს, კერძოდ, მას იარაღები ჩაარტყეს თავში, იარაღის დე-
მონსტრირებითა და სიცოცხლის მოსპობის მუქარით გაიყვანეს აი-
ვანზე და ა. ქ-ასათვის რამდენჯერმე მოახდევინეს ბოდიში.

3. აღნიშნული ქმედებისათვის ა. ა-ი და ლ. ბ-ი ცნობილ იქნენ
დამნაშავეებად საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„ბ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯათ: ა. ა-ს – 6 თვით თავისუფლების აღ-
კვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა
პირობით, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით; ლ. ბ-ს – 1 წლითა და 6
თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების

საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 1 წლისა და 6 თვის გამოსაცდელი ვადით; მასვე დამატებითი სასჯელის სახით განესაზღვრა იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 1 წლითა და 6 თვით.

მსჯავრდებულებს სასჯელის მოხდაში ჩაეთვალათ პატიმრობაში ყოფნის დრო: ლ. ბ-ს – 2020 წლის 16 ივნისიდან იმავე წლის 12 აგვისტოს ჩათვლით, ხოლო ა. ა-ს – 2020 წლის 16 ივნისიდან იმავე წლის 19 ივნისის ჩათვლით.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა პროკურორმა როინ ხინთიბიძემ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და მსჯავრდებულებისათვის სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრა, სასჯელალსრულების დაწესებულებაში მოხდით.

5. მსჯავრდებულების – ლ. ბ-ისა და ა. ა-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა გ. გ-ამ შესაგებლით მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 19 ნოემბრის განაჩენით პროკურორის სააპელაციო საჩივარი დაქმაყოფილდა ნაწილობრივ და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენში შევიდა შემდეგი ცვლილება: მსჯავრდებულ ლ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით მიესავა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა; მასვე დამატებითი სასჯელის სახით განესაზღვრა იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვა 1 წლითა და 6 თვით; მსჯავრდებულ ა. ა-ს განესაზღვრა 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით. მსჯავრდებულებს სასჯელის მოხდაში ჩაეთვალათ პატიმრობაში ყოფნის დრო: ლ. ბ-ს – 2020 წლის 16 ივნისიდან იმავე წლის 12 აგვისტოს ჩათვლით, ხოლო ა. ა-ს – 2020 წლის 16 ივნისიდან იმავე წლის 19 ივნისის ჩათვლით.

7. კასატორი – თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორი როინ ხინთიბიძე საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ ა. ა-ისათვის შეფარდებული სასჯელი უსამართლო და უკანონოა, შემდეგ გარემოებათა გამო: ვინაიდან ა. ა-ს ბრალად ედებოდა იძულება იარაღის დემონსტრირებითა და იარაღის მუქარით, ამიტომ საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს ფაქტი დამამტმებელი გარემოებაა, შესაბამისად, დანიშნული სასჯელი, სულ მცირე, 1 წლით უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას. კასატორს ასევე მიაჩნია, რომ მსჯავრდე-

ბულის მიმართ სასამართლომ არ უნდა გამოიყენოს პირობითი მსჯავრი. მითითებულის გათვალისწინებით, პროკურორი ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმე-თა პალატის 2020 წლის 19 ნოემბრის განაჩენში ცვლილების შეტანას, ა. ა-ისათვის თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრას, სასჯე-ლაღისრულების დაწესებულებაში მოსახდელად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. მოცემულ საქმეში წარმოდგენილია ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს, რომ ა. ა-მა ნამდვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედება, კერძოდ: თავად ა. ა-ის აღიარებით, დაზარალებულისა და მოწმების გამოკითხვის ოქმებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, ბინის ჩერეკისა და ამოღების ოქმებით, ფოტოსურათით ამოცნობის ოქმით, სამედიცინო ექსპერტიზის №... და ოდოროლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნებითა და საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებათა ერთობლიობით უტყუარად დასტურდება ა. ა-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენა.

3. რაც შეეხება მსჯავრდებულ ა. ა-ისათვის განსაზღვრულ სასჯელს, საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანამაულის სიმძიმეს. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლომ სასჯელის დანიშვნის დროს სრულყოფილად უნდა შეაფასოს არა მხოლოდ მსჯავრდებულის პიროვნება და მისი ინდივიდუალური მახასიათებლები, არამედ – ჩადენილი დანაშაულის სახე და დაზარალებულისათვის მიყენებული ზიანის მოცულობა. ამასთან, მნიშვნელოვანის, რომ საბოლოოდ დანიშნული სასჯელი თანაბრად პასუხობდეს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილ ყველა მიზანს, როგორც დამნაშავის რესოციალიზაცი-

ასა და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას, ისე – სამართლიანობის აღდგენას.

4. მსჯავრდებულ ა. ა-ისათვის საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით შერაცხული ქმედება სასჯელის სახით ითვალისწინებს გამასწორებელ სამუშაოებს ვადით 2 წლამდე ან თავისუფლების აღკვეთას ვადით 18 თვემდე, იარაღთან დაკავშირდებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

5. სასამართლომ ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს მოცემული საქმის გარემოებები და მსჯავრდებულის პიროვნული მახასიათებლები; ასევე, ის გარემოება, თუ კონკრეტული სახისა და ზომის სასჯელის შერჩევა რამდენად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატის აზრით, მხოლოდ დანაშაულის აღიარება არ არის საკმარისი მსჯავრდებულ ა. ა-ისათვის შესაბამისი მუხლის სანქციით გათვალისწინებული მინიმალური სასჯელის განსაზღვრისა და ამ სასჯელის პირობით მსჯავრად ჩათვლისათვის. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას.

6. პალატა მხედველობაში იღებს, რომ ა. ა-მა ჩაიდინა ძალადობრივი დანაშაული იარაღის გამოყენებით და მიაჩნია, რომ მისთვის შეფარდებული სასჯელი არის ზედმეტად ლმობიერი და არ წარმოადგენს მსჯავრდებულზე ზემოქმედების იმ ფორმას, რომელსაც შეუძლია, უზრუნველყოს სასჯელის მიზნების რეალურად განხორციელება; პირობითი მსჯავრი ვერ გამორიცხავს ახალი დანაშაულის ჩადენის რისკს და ვერ იქნება დამაფიქრებელი მსჯავრდებულისათვის, გააცნობიეროს თავისი ქმედების ხსიათი, მართლწინააღმდეგობა და დანაშაულებრივი ქმედების სიმძიმე. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით შეფარდებული 6 თვით პირობითი მსჯავრი, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით, უნდა შეიცვალოს და ა. ა-ს უნდა განესაზღვროს 12 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნაშავის რესოციალიზაციას.

7. საქართველოს სსსკ-ის 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს უფლება აქვს, დანიშნოს უფრო მკაცრი სასჯელი ან სხვა გზით გააუარესოს მსჯავრდებულის მდგომარეობა, თუ ბრალდების მხარემ საკასაციო საჩიგარი შეიტანა სწო-

რედ ამ მოთხოვნით და თუ მას ასეთი პოზიცია ეკავა პირველი ინ-სტანციისა და სააპელაციო სასამართლოებში. სახელმწიფო ბრალ-მდებელს სააპელაციო საჩივარში არ მიუთითებია საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილი წესით სასჯელის განსაზღვრის თაობაზე და ითხოვდა მხოლოდ მსჯავრებულებისათ-ვის შეფარდებული სასჯელის – თავისუფლების აღკვეთის – სას-ჯელადსრულების დაწესებულებაში მოხდას, რის გამოც საკასა-ციო პალატა მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას, რომ სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე ა. ა-ს სასჯელი 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთამდე დაუმძიმოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. პროკურორ როინ ხინთიბიძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 19 ნოემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. მსჯავრდებულ ა. ა-ს საქართველოს სსკ-ის 150-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 12 (თორმეტი) თვით თავისუფლების აღკვეთა;
4. მსჯავრდებულ ა. ა-ს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალის ამ განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან; მას-ვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალის პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 16 ივნისიდან 2020 წლის 19 ივნისის ჩათვლით – 4 (ოთხი) დღე;
5. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ ა. ა-ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია;
6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 19 ნოემბრის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სასჯელის დამძიმება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№959აპ-20

27 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა გორის რაიონული პროკუ-
რატურის პროკურორ ნინო ზურაბაშვილის საკასაციო საჩივარი
თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 7 ოქტომბრის გა-
ნაჩენზე.

გ ა მ თ ა რ კ ვ ი ა:

1. გორის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 16 ივნისის განა-
ჩენით მ. შ-ი, – დაბადებული 19.. წელს, – მსჯავრდებულია საქარ-
თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართვე-
ლოს სსკ-ის) 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნ-
ქტებით (2020 წლის 24 იანვრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის
11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2020
წლის 26 იანვრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განე-
საზღვრა:

– საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და
„დ“ ქვეპუნქტებით (2020 წლის 24 იანვრის ეპიზოდი) – 1 წლით თა-
ვისუფლების ადგევთა;

– საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და
„დ“ ქვეპუნქტებით (2020 წლის 26 იანვრის ეპიზოდი) – 1 წლით თა-
ვისუფლების ადგევთა;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე
უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი
და საბოლოოდ მ. შ-ს განესაზღვრა – 1 წლით თავისუფლების ალ-
კვეთა. მ. შ-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2020
წლის 29 იანვრიდან.

2. მ. შ-ის მიერ ჩადენილი დანაშაული გამოიხატა შემდეგში:

– გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 21 თებერვლის
განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლით გასამართლე-
ბული მ. შ-ი 2020 წლის 24 იანვარს, დამის საათებში, ქ. გ-ი, ...ის

დასახლებაში მდებარე 6. 6-ს საცხოვრებელ სახლში, სიცოცხლის მოსპობითა და ცეცხლის წაკიდებით სახლის განადგურებით დაემუქრა ყოფილ მეუღლეს – 6. 6-ს, რა დროსაც 6. 6-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

– გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 21 თებერვლის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლით გასამართლებული მ. შ-ი 2020 წლის 26 იანვარს, საღამოს საათებში, ქ. გ-ი, ... დასახლებაში მდებარე 6. 6-ს საცხოვრებელ სახლში, სიცოცხლის მოსპობითა და ცეცხლის წაკიდებით სახლის განადგურებით დაემუქრა ყოფილ მეუღლეს – 6. 6-ს, რა დროსაც 6. 6-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. გორის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 16 ივნისის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ მ. შ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ტ. რ-მ, რომელიც საჩივრით ითხოვდა განაჩენის გაუქმებასა და მ. შ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის გამოტანას.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენით ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა მსჯავრდებულ მ. შ-ის ინტერესების დამცველის ადვოკატ ტ. რ-ს საჩივარი.

გორის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 16 ივნისის განაჩენში შევიდა ცვლილება:

– მ. შ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2020 წლის 26 იანვრის ეპიზოდში).

– მ. შ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2020 წლის 24 იანვრის ეპიზოდში) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 200 საათით. საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მ. შ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო, რისი გათვალისწინებითაც, დანიშნული სასჯელი – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის 200 საათით ჩაეთვალა სრულად მოხდილად და დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ნინო ზურაბაშვილმა, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებასა და მ. შ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (ორი ეპიზოდი) და მეაცრი სასჯელების დაინშენას. კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არ მისცა სწორი სამართლებრივი შეფასება გამოკვლეულ მტკიცე-

ბულებებს ერთობლიობაში, რის შედეგადაც დაადგინა გამამართლებელი განაჩენი 2020 წლის 26 იანვრის ეპიზოდში. 2020 წლის 24 იანვრის ეპიზოდში, მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნულ ნაწილში სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა მტკიცებულებებს, გამოიყენა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც აშკარად არ შეესაბამება მსჯავრდებულის ქმედების ხასიათსა და პიროვნებას.

6. მსჯავრდებულ მ. შ-ის ადვოკატმა ტ. რ-მ წარმოადგინა შესაგებელი.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩინა, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ დასტურდება მ. შ-ის მიერ 6. ნ-ს მიმართ 2020 წლის 26 იანვარს მუქარის განხორციელების ფაქტი, ვინაიდნა საქმის მასალების მიხედვით, 2020 წლის 26 იანვარს მ. შ-ის მხრიდან 6. ნ-ს მიმართ განხორციელებულ მუქარის ფაქტზე მიუთითებს მხოლოდ დაზარალებული, რომელიც, თავის მხრივ, 2020 წლის 26 იანვრის მუქარის ფაქტს არ უთითებდა არც 2020 წლის 29 იანვრის განცხადებაში დანაშაულის ჩადენის შესახებ და არც მისი მონაწილეობით ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს.

3. საქმეში წარმოდგენილ, ერთმანეთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებათა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება მ. შ-ის მიერ 2020 წლის 24 იანვარს ოჯახის წევრის მიმართ სიკოცხლის მოსპობისა და ქონების განადგურების მუქარის ჩადენა, როდესაც 6. ნ-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენილი არაერთგზის, რასაც არც მხარეები ხდიან სადაოდ.

4. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. Hirvisaari v. Finland, ECtHR, no 49684/99, §30, 25/12/2001).

5. საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩა-

დენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მეცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მეცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს, კერძოდ, დანაშაულის მოტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფებას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

6. მსჯავრდებულ მ. შ-ისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით შერაცხული ქმედება ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ას სამოცდაათიდან ორას საათამდე ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, იარაღოთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

7. სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი სასჯელის დასაბუთების ნაწილში არის ზოგადი და მოტივაციაში არ არის მითითებული, კონკრეტულად რა გარემოებები გაითვალისწინა სასამართლომ მ. შ-ისათვის სასჯელის სახისა და ზომის შერჩევისას.

8. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები; საპელაციო სასამართლოს მიერ დანიშნული სასჯელის თანაზომიერება და ვარგისიანობა საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლებით განსაზღვრული მიზნების უზრუნველყოფისთვის; ჩადენილი დანაშაულის ხასიათი და ინტენსივობა; მსჯავრდებულის პიროვნება და მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულის მიმართ გამოყენებული სასჯელის სახე და ზომა – საზოგადოებისთვის სასარგებლო შრომა – 200 საათით – არ შეესაბამება მ. შ-ის მიერ ჩადენილი დანაშაულებ-

რივი ქმედების სიმძიმესა და მის პიროვნებას. შეფარდებული სასჯელი არის ზედმეტად ლმობიერი და არ წარმოადგენს მსჯავრდებულზე ზემოქმედების იმ ფორმას, რომელსაც შეუძლია, უზრუნველყოს სასჯელის მიზნების რეალურად განხორციელება.

9. საკასაციო სასამართლო სასჯელის სახისა და ზომის განსაზღვრისას ითვალისწინებს ჩადენილი დანაშაულის ხასიათს, მსჯავრდებულის პიროვნებას და სასჯელის მიზნებს. მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მსჯავრდებულმა ოჯახური დანაშაული ჩაიდინა მის მიერ ანალოგიური ქმედებისათვის ნასამართლობის პირობებში (გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 21 თებერვლის განაჩენით მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით); ანალოგიური დანაშაულისათვის დანიშნულმა სასჯელმა ვერ შეასრულა პრევენციის მიზანი; მ. შ-ი არ აღიარებს ჩადენილ დანაშაულს.

10. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ მსჯავრდებულ მ. შ-ს საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს 8 თვეთი თავისუფლების აღკვეთა, რაც, ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმის, მისი საზოგადოებრივი საშიშროებისა და მსჯავრდებულის პიროვნების გათვალისწინებით, შეესაბამება სამართლიანობის აღდეგენის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებისა და დამნაშავის რესოციალიზაციის მიზნებს.

11. საქართველოს 2019 წლის 20 სექტემბრის №5027 კანონით ცვლილება შევიდა საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლში და ოჯახის წევრის მიმართ განხორციელებული მუქარა დანაშაულის მაკვალიფიცირებელი ნიშანი გახდა და აისახა საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მეორე ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ქმედების კვალიფიკაციისას დამატებით 11¹ მუხლზე მითითება აღარ არის საჭირო. შესაბამისად, 11¹ მუხლი, როგორც ზედმეტად წარდგენილი, უნდა ამოირიცხოს ბრალდებიდან.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა კ დ გ ი ნ ა:

1. გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ნინო ზურა-

- ბაშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. მ. შ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის (2020 წლის 24 იანვრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა;
4. საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მ. შ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალოს პატიმრობაში ყოფნის დრო, რისი გათვალისწინებითაც დანიშნული სასჯელი – 8 თვით თავისუფლების აღკვეთა ჩაეთვალოს სრულად მოხდილად;
5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 7 ოქტომბრის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სასჯელის დამპირება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№ 1019აპ-20

17 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
 მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
 შ. თადუმაძე,
 ლ. ფაფიაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ როინ ხინთიბიძის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 25 ნოემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2020 წლის 13 ივლისის განაჩენით ზ. ა-ე, - დ-ს, ნასამართლობის არმქონე, - ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით – სხვისი

ნივთის მართლსაწინააღმდეგო მითვისებაში, როცა ეს ნივთი იმ-ყოფებოდა მიმთვისებლის მართლზომიერ მფლობელობაში, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2. 2020 წლის 11 მარტს, თ-ი, გ-ში ყოფნისას, ზ. ა-ემ მართლსაწინააღმდეგოდ მითვისა თავის მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული, გ. გ-ისა და ა. მ-ისაგან ნაქირავები „ტოიოტა პრიუსის“ მარკის ავტომანქანის (სახელმწიფო ნომრით ...) უკანა და ნინა ფარები, ჰიბრიდული ელემენტები და ე.ნ. „აბეესის“ ბლოკი, რითაც დაზარალებულებს – გ. გ-სა და ა. მ-ს მიაყენა 4300 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

3. აღნიშნული ქმედებისათვის ზ. ა-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 2000 ლარი; მასვე დამატებითი სასჯელის სახით 6 თვით ჩამოერთვა თანამდებობის დაკავების უფლება.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა პროკურორმა როინ ხინთიბიძემ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და მსჯავრდებულ ზ. ა-ისათვის სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 25 ნოემბრის განაჩენით პროკურორის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 13 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. კასატორი – თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურორის პროკურორი რომ ხინთიბიძე საკასაციო საჩივარში აღნიშნავს, რომ ზ. ა-ისათვის შეფარდებული სასჯელი უსამართლოა და ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 25 ნოემბრის განაჩენში ცვლილების შეტანას, ზ. ა-ისათვის სამართლიანი და უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა ნარმოდგენილი საჩივარის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. მოცემულ საქმეში წარმოდგენილია ერთმანეთთან შეთანხმებულ, ამკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს, რომ ზ. ა-ემ ნამ-

დვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის ბრალად შე-რაცხული, საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედება, რის შესახებაც პალატა დამატებით აღარ იმსჯელებს, ვინაიდან სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს დასკვნებს, რასაც არც ბრალდების მხარე ხდის სადაც.

3. რაც შეეხება მსჯავრდებულ ზ. ა-ისათვის განსაზღვრულ სასჯელს, საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლომ სასჯელის დანიშვნის დროს სრულყოფილად უნდა შეაფასოს არა მხოლოდ მსჯავრდებულის პიროვნება და მისი ინდივიდუალური მახასიათებლები, არამედ – ჩადენილი დანაშაულის სახე და დაზარალებულისათვის მიყენებული ზიანის მოცულობა. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ საბოლოოდ დანიშნული სასჯელი თანაბრად პასუხობდეს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით დადგენილ ყველა მიზანს, როგორც დამნაშავის რესოციალიზაციასა და ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას, ისე – სამართლიანობის აღდგენას.

4. მსჯავრდებულ ზ. ა-ისათვის საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით შერაცხული ქმედება სასჯელის სახით ითვალისწინებს ჯარიმას ან თავისიუფლების აღვეთას ვადით ოთხიდან შვიდ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით, ვადით სამ წლამდე.

5. სასამართლომ ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს მოცემული საქმის გარემოებები და მსჯავრდებულის პიროვნული მახასიათებლები; ასევე, ის გარემოება, თუ კონკრეტული სახისა და ზომის სასჯელის შერჩევა რამდენად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს. მოცემულ შემთხვევაში, საკასაციო პალატის აზრით, მხოლოდ დანაშაულის აღიარება, ნასამართლობის არქონა და მტკიცებულებათა უდავოდ ცნობა არ არის საკმარისი მსჯავრდებულ ზ. ა-ისათვის შესაბამისი მუხლის სანქციით გათვალისწინებული მინიმალური სასჯელის – 2000 ლარი ჯარიმის განსაზღვრისათვის. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როგორც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სას-

ჯელის მიზნის განხორციელებას.

6. საკასაციო პალატა, მართალია, დამამძიმებელ გარემოებად ვერ მიიჩნევს მსჯავრდებულის მხრიდან დაზარალებულებისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურებისაგან თავის არიდებას, მაგრამ მხედველობაში იღებს, რომ ზ. ა-ემ ჩაიდინა საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული განზრახი მძიმე დანაშაული, როს შედეგადაც არსებითად დაზიანდა დაზარალებულთა ინტერესები, რომლებიც ითხოვენ ზ. ა-ის მიერ ჩადენილი ქმედების შედეგად მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის ანაზღაურებას, რასაც მსჯავრდებული გულგრილად ეკიდება. ჯარიმა ვერ გამორიცხავს ახალი დანაშაულის ჩადენის რისკს და ვერ იქნება დამაფიქრებელი მსჯავრდებულისათვის, გააცნობიეროს თავისი ქმედების ხასიათი, მართლწინააღმდეგობა და დანაშაულებრივი ქმედების სიმძიმე. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულისათვის შეფარდებული სასჯელი არის ზედმეტად ლმობიერი და არ წარმოადგენს მასზე ზემოქმედების იმ ფორმას, რომელსაც შეუძლია, უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნების რეალურად განხორციელება, რის გამოც საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით შეფარდებული ჯარიმა – 2000 ლარი – უნდა შეიცვალოს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთით, რაც, შემმსუბუქებელი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, უნდა იყოს მინიმალური – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამაშავის რესოციალიზაციას.

7. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, დანიშნული სასჯელი უნახევრდება ნასამართლიბის არქეონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ დანაშაული დანაშაული, თუ მან აანაზღაურა დანაშაულის შედეგად მიყენებული ზიანი და თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში არ არის წარმოდგენილი დაზარალებულების თანხმობა მსჯავრდებულ ზ. ა-ის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გაფრცელებისა და მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ. ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი არ ვრცელდება

ბ. ა-ისათვის განსაზღვრულ სასჯელზე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. პროკურორ როინ ხინთიბიძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 25 ნოემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. მსჯავრდებულ ზ. ა-ეს საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 4 (ოთხი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;
4. საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის თანახმად, ზ. ა-ეს დამატებითი სასჯელის სახით 6 (ექვსი) თვით ჩამოერთვას თანამდებობის დაკავების უფლება;
5. მსჯავრდებულ ზ. ა-ეს სასჯელის მოხდის ვადა აეთვალის ამ განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან;
6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ ზ. ა-ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო გაუქმებულია;
7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 25 ნოემბრის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
8. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ამინისტია

განაჩენი საქართველოს სახელი

№109აპ-21

26 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ბათუმის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ თორნიკე გოგეშვილის საკასაციო საჩივა-
რი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 27 ნოემბრის
განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 მაისის განა-
ჩენით ლ. წ-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სის-
ხლის სამართლის კოდექსის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და
„გ“ ქვეპუნქტებიდან გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 19,160-
ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

ლ. წ. ცონბილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,160-ე
მუხლის პირველი ნაწილით და სასჯელის სახედ განესაზღვრა ჯა-
რიმა – 1 500 ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ლ.
წ-ს პატიმრობაში ყოფნის პერიოდის – 2018 წლის 10 აგვისტოდან
2018 წლის 15 აგვისტოს ჩათვლით – გათვალისწინებით, ამ განაჩე-
ნით დანიშნული სასჯელი შემცირდა 500 ლარით და საბოლოოდ სას-
ჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 1 000 ლარი სა-
ხელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე,
ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს დაემატა წინა – თბილისის
საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 8 აპრილის განაჩენით – განა-
ჩენთა ერთობლიობით (2018 წლის 16 ივლისის განაჩენი, 2019 წლის
30 მაისის განჩინება) დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი –
თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, საიდანაც საქართველოს სსკ-ის
50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად – 1 წლით თავისუფლების
აღკვეთა განესაზღვრა შესაბამის პენიტენციურ დაწესებულება-

ში მოსახდელად, ხოლო სასჯელის დარჩენილი ნაწილი – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე და 67-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით, 5 წლის გამოსაცდელი ვადით და დამატებითი სასჯელი – ჯარიმა 3 500 ლარი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით ლ. წ-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 1 000 ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ და თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, საიდანაც საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა შესაბამის პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო სასჯელის დარჩენილი ნაწილი – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე და 67-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით, 5 წლის გამოსაცდელი ვადით და საქართველოს სსკ-ის 41-42-ე მუხლების საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით – ჯარიმა 3 500 ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

მსჯავრდებულ ლ. წ-ს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2019 წლის 11 სექტემბრიდან.

2. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2018 წლის 10 აგვისტოს, დაახლოებით 19:20 საათზე, ლ. წ-მ უკანონოდ შეაღწია ქ. ბ., ხ-ს ქუჩა №...-ში მდებარე საცხოვრებელ კორპუს „თ. მ-ში“ მდებარე ა. კ-ს კუთვნილ ბინა №...-ის აივანზე, საიდანაც ფარულად, შართლსაწინააღმდეგოდ ცდილობდა შეღწევას, რითაც დაირღვეოდა ბინის მფლობელობის ხელშეუხებლობა;

3. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 მაისის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ ლ. წ-ს ადვოკატმა დ. ჩ-მ და ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა თორნიკე გოგეშვილმა.

– ადვოკატმა დ. ჩ-მ მოითხოვა ლ. წ-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

– პროკურორმა თორნიკე გოგეშვილმა მოითხოვა ცვლილების შეტანა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 მაისის განაჩენში და ლ. წ-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 19, 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 27 ნოემბრის განაჩენით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 21 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. საქართველოს ოუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს პირველი ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 15 ივნისის გადაწყვეტილებით დაკ-

მაყოფილდა შუამდგომლობა მსჯავრდებულ ლ. წ-ს პირობით ვა-დამდე გათავისუფლების თაობაზე. მსჯავრდებული ლ. წ. გათავი-სუფლდა პატიმრობიდან 2020 წლის 16 ივნისს.

6. პროკურორი საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპე-ლაციო სასამართლოს 2020 წლის 27 ნოემბრის განაჩენში ცვლილე-ბის შეტანას და ლ. წ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტით გათვალის-წინებული დანაშაულის ჩადენისთვის.

7. 2021 წლის 20 იანვარს არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულე-ბისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს თბილისის პრობაციის ბიუროდან ბათუმის საქალაქო სასამართლოში, გადაიგზავნა ლ. წ-ს პირადი საქმე, მსჯავრდებულის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ სა-ქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გამოყენების მიზნით.

8. ბათუმის საქალაქო სასამართლოდან შემდგომი რეაგირების-თვის გადმოგზავნილი ლ. წ-ს პირადი საქმე უზენაეს სასამართლო-ში შემოვიდა 2021 წლის 8 თებერვალს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააა-ნალიზა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განა-ჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. კასატორი – თორნიკე გოგეშვილი საკასაციო საჩივარში უთი-თებს, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი უკანო-ნოა. მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეზე თვითმხილველი მოწ-მეების მიერ სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას მინოდე-ბული ინფორმაციის შინაარსიდან გამომდინარე და ადგილზე შექ-მნილი ვითარების გათვალისწინებით, ცალსახაა, რომ ლ. წ-ს მიზანს არამხოლოდ სხვის საკუთრებაში შექრა, არამედ აღნიშნული ბინი-დან ნივთების მართლსანინააღმდეგო მისაკუთრება წარმოადგენ-და. მიუხედავად იმისა, რომ მას არ ჰქონდა კონკრეტიზებული გან-ზრახვა – დაუფლებოდა კონკრეტულ ნივთს და ვერ მოახერხა ვერ-ცერთი ნივთის დაუფლება, ეს არ შეიძლება შეფასდეს, როგორც ქურდობის განზრახვის გამომრიცხველი გარემოება.

3. ბრალდების მხარე სადავოდ მიიჩნევს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ლ. წ-ს მიმართ სა-ქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვე-პუნქტებით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა საქარ-თველოს სსკ-ის 19,160-ე მუხლის პირველ ნაწილზე და ლ. წ. ცნო-ბილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,160-ე მუხლის პირ-ველი ნაწილით. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება პროკუ-

რომის მითითებას, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულყოფილად არ შეისწავლა მოცემული საქმის ინდივიდუალური გარემოებები, ვინაიდან სასამართლოს გადაწყვეტილებაში მითითებულია იმ ფაქტობრივ გარემოებებსა და მოტივებზე, რომელთა საფუძველზეც უტყუარად არ დადასტურდა ლ. წ-ს მიერ საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის – ქურდობის მცდელობის დამამდიმებელ გარემოებებში ჩადენა. ბრალდების მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში მითითებული მტკიცებულებებიდან ა. კ-ს, დ. შ-სა და მ. ბ-ს ჩვენებები ბრალად წარდგენილი ქმედების დასადასტურებლად/უარსაყოფად ირელევანტურია.

4. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ ქმედების ქურდობად კვალიფიკაციისთვის აუცილებელია არსებობდეს მართლსანინააღმდეგო მისაკუთრების მიზანი, რაც გამოკვლეული მტკიცებულებებით არ დასტურდება. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში ჩამოყალიბებულ მოტივაციას მსჯავრდებულის ქმედების გადაკავალიფიცირების შესახებ და არ იზიარებს კასატორის მოთხოვნას საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ დანაშაულში ლ. წ-ს დამნაშავედ ცნობის შესახებ.

5. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 160-ე მუხლით კრიმინალიზებულია ბინაში მფლობელის ნების სანინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლა, რომელიც არღვევს ბინის მფლობელის ხელშეუხებლობას. დანაშაულის საგანს წარმოადგენს სხვა პირის მართლზომიერ მფლობელობაში არსებული ბინა, ხოლო ჩადენილი დანაშაულის ობიექტური მხარე გამოიხატება ბინაში მფლობელის ნების სანინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლაში, რაც გულისხმობს ბინის მფლობელის ხელშეუხებლობის უკანონო დაღვევას. ქმედების აღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირებისათვის აუცილებელია, დადგინდეს დანაშაულის სუბიექტის პირდაპირი განზრახვა, რომელსაც გაცნობიერებული აქვს თავისი ქმედების მართლწინააღმდეგობა და სურს უკანონოდ ბინაში შესვლა. დანაშაული დამთავრებულია ბინაში უკანონოდ შესვლისთანავე. მოცემულ შემთხვევაში, ლ. წ-მა სხვის ბინაში შესვლის მცდელობით მან დაარღვია მფლობელის საკუთარი ბინით სარგებლობის ხელშეუხებლობის უფლება.

6. საქმეში წარმოდგენილი, ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულების ერთობლიობით (მოწმეთა გამოკითხვის ოქმები, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი და საქმეში არსებული სხვა მასალები) გონივრულ ეჭვს მიღმასტანდარტით დასტურდება, რომ ლ. წ-მა, მის მიერ განხორციელე-

ბული ქმედებით, ჩაიდინა ბინაში მფლობელის ნების საწინააღმდეგოდ უკანონოდ შესვლის მცდელობა, რომელიც არღვევს ბინის მფლობელის ხელშეუხებლობას, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 19,160-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

7. 2021 წლის 20 იანვრის არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს თბილისის პრობაციის ბიუროს უფროსის მომართვასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო მიუთითებს შემდეგს:

8. ლ. ნ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 16 ივლის განაჩენით ცნობილ იქნა დამაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და მე-3 ნაწილის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის, სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით, რაც, საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლების თანახმად, ჩაეთვალა პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 5 წელი. ლ. ნ-ს, საქართველოს სსკ-ის 44-ე მუხლის შესაბამისად, დამატებითი სასჯელის სახედ განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 300 საათით.

9. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად: „გაუნახევრდეს დანიშნული სასჯელი ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით ან მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაული, თუ მან აანაზღაურა დანაშაულის შედეგად მიყენებული ზიანი და თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია“.

10. ლ. ნ. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 16 ივლისის განაჩენით მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (ეხება ამნისტია) და მე-3 ნაწილის „ა“ და „გ“ ქვეპუნქტებით (არ ეხება ამნისტია) და განესაზღვრა ერთიანი სასჯელი. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ვინაიდან ნ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებები, სისხლის სამართლის კოდექსის სხვა მაკვალიფიცირებელ გარემოებებთან ერთად, მოიცავს იმ მაკვალიფიცირებელ გარემოებებსაც, რომელზეც არ ვრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მოქმედება, რისთვისაც განაჩენით განსაზღვრული აქტს ერთიანი სასჯელი – სასამართლო მოქლებულია შესაძლებლობას, ამნისტიის აქტის მოქმედება განავრცოს და გამოიყენოს იმ დანაშაულებრივი ქმედებების მიმართ, რაც კანონით

არ არის გათვალისწინებული (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განჩინება №191-21; 2021 წლის 24 თებერვლის განჩინება №711-21).

11. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 8 აპრილის განაჩინით ლ. წ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, ხოლო სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 5 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 41-ე-42-ე მუხლების საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახით განესაზღვრა ჯარიმა – 2000 ლარი, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის საფუძველზე, თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული ძირითადი სასჯელიდან ნაწილი – 6 თვე განესაზღვრა პენიტენციურ დანესებულებაში მოსახდელად, ხოლო 5 წელი თავისუფლების აღკვეთა საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე პირობით იქნა გამოყენებული.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის საფუძველზე გაუქმდა ლ. წ-ს მიმართ თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 16 ივლისის განაჩინით დადგენილი პირობითი მსჯავრი და ბოლო განაჩინით დანიშნულ ძირითად და დამატებით სასჯელს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 16 ივლისის განაჩინით და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 30 მაისის განჩინებით ლ. წ-ს მიმართ თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული ძირითადი სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან, ნაწილობრივ დაემატა 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 და მე-8 ნაწილების საფუძველზე სრულად დაემატა დამატებითი სასჯელის სახით განსაზღვრული ჯარიმის მოუხდელი ნაწილი – 1500 ლარი და საბოლოოდ ლ. წ-ს განაჩინთა ერთობლიობით, ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, საიდანაც 1 წელი განესაზღვრა პენიტენციურ დანესებულებაში მოსახდელად, ხოლო 5 წელი თავისუფლების აღკვეთა საქართველოს სსკ-ის 63-ე-64-ე და 67-ე მუხლების საფუძველზე პირობით არ იქნა გამოყენებული და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 5 წელი. მასვე დამატებით სასჯელის სახით განესაზღვრა ჯარიმა – 3500 ლარი სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა ლ. წ-ს დაეწყო ფაქტობრივი დაკავებიდან – 2019 წლის 11 სექტემბრის 16:16 საათიდან.

„ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ლ. წ-ს, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობ პირს, 5 წლით ჩამოერთვა: საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიურ და საგანმანათლებლო

დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო(საბიუჯეტო) დაწესებულებაში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება; 10 წლით – საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება; 6 თვით – სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

12. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად: „გათავისუფლდეს სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული.“ იმავდროულად, ამავე კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, „ამ კანონით გათვალისწინებული სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათვალისუფლება, ასევე სასჯელის შემცირება ვრცელდება თავისუფლების ადგევთის სახით დანიშნულ რეალურ სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვადაზე, აგრეთვე სხვა სასჯელზე, გარდა ჯარიმისა და ქონების ჩამორთმევისა, ხოლო ამ კანონით გათვალისწინებული სასჯელის შეცვლა ვრცელდება რეალურად დანიშნულ თავისუფლების აღკვეთაზე“.

13. შესაბამისად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე ლ. ნ. უნდა გათავისუფლდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 8 აპრილის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით დანიშნული ძირითადი სასჯელისაგან (პირობითი მსჯავრისა და გამოსაცდელი ვადისაგან), ხოლო დანიშნული ჯარიმა – 2000 ლარი უნდა დარჩეს უცვლელად.

14. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, „ნარკოტიკული დანაშაულის ჩამდენ პირს, რომელზედაც ვრცელდება ამ კანონის მოქმედება, სასჯელისაგან გათავისუფლებასთან ერთად, ამ კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით აღუდგება „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებისა).“ ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი უფლებების აღდგენას უავტორებს სასჯელისაგან გათავისუფლებას. მოცემულ შემთხვევაში, ვინაიდან ამნისტიის აქტის საფუძველზე ლ. ნ. არ თავისუფლდება თბილისის საქალაქო

სასამართლოს 2020 წლის 8 აპრილის განაჩენით დანიშნული ყველა სასჯელისგან (არ თავისუფლდება საქართველოს სსკ-ის 42-ე მუხ-ლის საფუძველზე დანიშნული ჯარიმისგან), სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, მას აღუდგინოს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები.

15. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 27 ნოემბრის განაჩენით ლ. ნ. მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 19,160-ე მუხლის პირველი ნანილით (არ ეხება ამნისტია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონი არ ვცელდება საქართველოს სსკ-ის 19,160-ე მუხლის პირველი ნანილით გათვალისწინებულ დანაშაულზე. შესაბამისად, სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას, ამნისტიის აქტი განავრცის და გამოიყენოს იმ შემთხვევების მიმართ, რაც კანონით არ არის გათვალისწინებული.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნანილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თორნიკე გოგეშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 27 ნოემბრის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

3. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებული ლ. ნ. გათავისუფლდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 8 აპრილის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ლი ნანილით დანიშნული ძირითადი სასჯელისაგან (5 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა), ხოლო დანიშნული ჯარიმა – 2000 ლარი დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ამნისტია

განაჩენი საქართველოს სახელით

№990აპ-20

28 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ოზურგეთის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ შოთა ჩხაიძის საკასაციო საჩივარი ქუთა-
ისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განა-
ჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 29 ივნისის
განაჩენით ი. ტ-ი, – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნა-
შავედ და მიესაჯა:

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში –
სსკ-ის) 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2017 წლის 1 ივნისიდან
მოქმედი რედაქცია) – 1 წლითა და 2 თვით თავისუფლების აღკვე-
თა;

– სსკ-ის 126¹ მუხლის პირველი ნაწილით (2017 წლის 1 ივნისი-
დან მოქმედი რედაქცია) – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღ-
კვეთა;

– სსკ-ის 11¹, 126-ე მუხლის 1² ნაწილით – 2 წლით თავისუფლე-
ბის აღკვეთა;

სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, დანაშაულთა
ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას უფრო
მყაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მყაცრი სასჯელი და მსჯავ-
რდებულ ი. ტ-ს საბოლოოდ განესაზღვრა – 2 წლით თავისუფლე-
ბის აღკვეთა.

ი. ტ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩატიმრობაში ყოფ-
ნის დრო და სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავები-
დან, კერძოდ 2020 წლის 17 მარტის 07:13 საათიდან.

2. 2020 წლის 29 ივნისის განაჩენით ი. ტ-ს მსჯავრი დაედო:

– ცემისათვის, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გა-
მოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია სსკ-ის 120-ე მუხლით გათვალისწინი-

ნებული შედეგი, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის 23 დეკემბერს, საღამოს საათებში ო-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ ...ში მცხოვრები ო. ტ-ს საცხოვრებელ სახლში კონფლიქტი მოუვიდა მეუღლესთან თ. მ-სთან და მაყენა მას როგორც სიტყვიერი ასევე ფიზიკური შეურაცხყოფა, რის გამოც თ. მ-ე წამოვიდა მეუღლის სახლიდან და მივიდა მეზობლად მცხოვრებ ბებიასთან ო. მ-სთან, სადაც მას 2019 წლის 24 დეკემბერს, დაახლოებით 01:30 საათზე, მიაკითხა ო. ტ-მ, რომელსაც თ. მ-ს საკითხზე საუბრისას კონფლიქტი მოუვიდა ო. მ-სთან, რა დროსაც საცხოვრებელი სახლის პირველ სართულზე ხელებით ცემა იგი, ამასთან წვდა თმებში და ძლიერად დაქაჩა. ო. ტ-ის მხრიდან განხორციელებული ქმედების შედეგად ო. მ-ს განუვითარდა სისხლნაუღენთები მარცხენა ლოყის, მარცხენა ყვრიმალის და მარჯვენა ქუთუთოს არეში, რომლებიც ერთობლიობაში და ცალ-ცალკე აღებული მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, რასაც შედეგად ჯანმრთელობის მოშლა არ მოჰყოლია, მაგრამ ო. მ-მ განიცადა ფიზიკური ტაკილი;

— ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობის, სისტემატური შეურაცხყოფის, შანტაჟისა და დამცირებისათვის, რამაც გამოიწვია ტანჯვა (2017 წლის 1 ივნისიდან მოქმედი რედაქცია), რაც გამოიხატა შემდეგში:

ო-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ ...ში მცხოვრებმა ო. ტ-მ 2015 წელს ცოლად შეირთო თ. მ-ე, რომელთანაც რეგისტრირებულ ქორწინებაში იმყოფებოდა 2017 წლის 3 ივნისამდე, რის შემდეგაც ისინი დაშორდნენ ერთმანეთს. 2018 წლის გაზაფხულზე კი კვლავ გააგრძელეს ერთად თანაცხოვრება. 2018 წლის ზაფხულში ო. ტ-მ მეუღლის თ. მ-ს მიმართ დაინყო ძალადობა, კერძოდ იგი გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით, 2020 წლის 06 მარტამდე დროის პერიოდში, არ აძლევდა მას უფლებას, რომ სურვილისამებრ ესაუბრა მობილური ტელეფონით, ესარგებლა სოციალური ქსელით და მასთან შეთანხმების გარეშე ურთიერთობა პქონოდა ახლო ნათესავებთან, ამასთან ხშირ შემთხვევაში ეჭვიანობის, აგრეთვე საოჯახო საქმიანობით უკამაყოფილ სისტემატურად შეურაცხყოდა, ამცირებდა და აშანტაჟებდა თ. მ-ს, აგინებდა დედისა და ნათესავების მისამართით, რითაც თ. მ-ე განიცდიდა სულიერი ტანჯვას;

— ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სისტემატური ცემისათვის, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური და ფსიქიკური ტანჯვა გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია სსკ-ის 117-ე ან 118-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, რაც გამოიხატა შემდეგში:

ო-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ ...ში მცხოვრებმა ო. ტ-მ 2015

წელს ცოლად შეირთო თ. მ-ე, რომელთანაც რეგისტრირებულ ქორნინებაში იმყოფებოდა 2017 წლის 3 ივლისამდე, რის შემდეგაც ისინი დაშორდნენ ერთმანეთს. 2018 წლის გაზაფხულზე კი კვლავ გააგრძელეს ერთად თანაცხოვრება. 2018 წლის ზაფხულში ი. ტ-მ მეუღლის თ. მ-ს მიმართ დაიწყო ძალადობა, კერძოდ იგი გენდერული დისკრიმინაციის მოტივით, არ აძლევდა მას უფლებას, რომ სურვილისამებრ ესაუბრა მობილური ტელეფონით, ესარგებლა სოციალური ქსელით და მასთან შეთანხმების გარეშე ურთიერთობა პქონიდა ახლო ნათესავებთან, ამასთან, ხშირ შემთხვევაში ეჭვიანობის, აგრეთვე საოჯახო საქმიანობით უქმაყოფილო სისტემატურად, თვეში სამ-ოთხჯერ ხელებით სცემდა თ. მ-ეს, რაც ასევე განახორციელა 2020 წლის იანვრისა და თებერვლის თვეში, ბოლოს კი ფიზიკურად გაუსწორდა 2020 წლის 2 მარტს, კერძოდ, თ. მ-ემ დედას სოციალური ქსელის საშუალებით, მეუღლისაგან ფარულად (ვინაიდან იგი უკრძალავდა სოციალური ქსელით სარგებლობასა და ოჯახის წევრებთან კონტაქტს), მიუღოცა დაბადების დღე, რაც ნანახი იქნა ი. ტ-ის მიერ და მეუღლის ქმედებით განაწყენებული, სწვდა თმებში და ხელებით სახეში სცემა თ. მ-ე, აგინა დედისა და ნათესავების მისამართით, ი. ტ-ის მიერ განხორციელებული სისტემატური ცემის შედეგად თ. მ-ემ განიცადა ფიზიკური ტკივილი და სულიერი ტანჯვა.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა ი. ტ-მ, რომელმაც ითხოვა მის მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და ნარდგენილ მსჯავრდებაში გამართლება.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განაჩენით ნაწილობრივ დაკამაყოფილდა მსჯავრდებულ ი. ტ-ის სააპელაციო საჩივარი. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 29 ივნისის განაჩენში შეტანილ იქნა ცვლილება:

ი. ტ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა სსკ-ის 11¹,126-ე მუხლის 1² ნაწილით ნარდგენილ ბრალდებაში;

ი. ტ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ, სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სსკ-ის 126¹ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

– სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, ი.

ტ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

ი. ტ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფ-ნის დრო და მის მიმართ სასჯელის მოხდის ვადის ათველა დაიწყო მისი დაკავების დღიდან, კერძოდ 2020 წლის 17 მარტის 07:13 საა-თიდან.

5. აღნიშნული განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ოზურგე-თის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა შოთა ჩხაიძემ. პრო-კურორი საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სა-სამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განაჩენის გაუქმებას, კერ-ძოდ: ი. ტ-ის დამნაშავედ ცნობას სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სსკ-ის 11¹, 126-ე მუხლის 1² ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩა-დენაში და დანაშაულთა ერთობლიობით, ნასამართლობის გათვა-ლისწინებით, კანონით გათვალისწინებული სასჯელის შეფარდე-ბას.

6. მსჯავრდებული ი. ტ-ი საკასაციო საჩივრის შესაგებელში უთი-თებს, რომ პროკურორ შოთა ჩხაიძის საჩივარი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააა-ნალიზა ნარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩინა, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განა-ჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. კასატორი – პროკურორი შოთა ჩხაიძე საკასაციო საჩივარში უთითებს, რომ საქმეში ნარმოდგენილი მტკიცებულებებით, გო-ნივრულ ეჭვას მიღმა სტანდარტით დასტურდება მსჯავრდებულ ი. ტ-ის მიერ სსკ-ის 11¹, 126-ე მუხლის 1² ნაწილით გათვალისწინებუ-ლი დანაშაულის ჩადენის ფაქტი. არსებობს მტკიცებულებათა ერ-თობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს იმაში, რომ მსჯავრდებულმა ი. ტ-მ ჩაიდინა ბრალად ნარდგენილი დანაშაუ-ლი. სააპელაციო სასამართლომ სწორად არ შეაფასა საქმეში ნარ-დგენილი ბრალდების მხარის მტკიცებულებები. მის მიერ გამოტა-ნილი დასკვნები არ გამომდინარეობს საქმეში არსებული მტკიცე-ბულებებიდან. კასატორი ითხოვს ი. ტ-ის სსკ-ის 126-ე მუხლის პირ-ველი ნაწილით, სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და 11¹, 126-ე მუხლის 1² ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენი-სათვის დამნაშავედ ცნობას, დანაშაულთა ერთობლიობით კანო-ნით გათვალისწინებული სასჯელის დანიშვნას, რასაც საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს, კერძოდ:

3. სსკ-ის 11¹-ე მუხლის შენიშვნის პირველი ნაწილის თანახმად: „ამ კოდექსის მიზნებისთვის ოჯახის წევრად ითვლება: დედა, მამა, პაპა, ძებია, მეუღლე, არარეგისტრირებულ ქორნინებაში მყოფი პირი, შვილი (გერი), მინდობით აღსაზრდელი, მინდობით აღმზრდელი (დედობილი, მამობილი), დედინაცვალი, მამინაცვალი, შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობელი, შვილის მეუღლე (მათ შორის, არარეგისტრირებულ ქორნინებაში მყოფი), ყოფილი მეუღლე, წარსულში არარეგისტრირებულ ქორნინებაში მყოფი პირი, მეურვე, მზრუნველი, მხარდამჭერი, მეურვეობისა და მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პირი, მხარდაჭერის მიმღები, აგრეთვე პირები, რომლებიც მუდმივად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

შესაბამისად, ყოფილი მეუღლის ძებია არ ითვლება ოჯახის წევრად და მის მიმართ განხორციელებული დანაშაულებრივი ქმედება ვერ ჩაითვლება ოჯახურ დანაშაულად.

4. მოცემულ საქმეში წარმოდგენილია ერთმანეთთან შეთანხმებულ, ამკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, კერძოდ: დაზარალებულების თ. მ-ს და ი. მ-ს, მოწმეების – ბ. მ-ს, მ. დ-ს ჩვენებები, მხარეების მიერ უდაოდ ცნობილი გ. ხ-ს, დ. ქ-ს და გ. ნ-ს ჩვენებები, სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2020 წლის 25 მაისის ექსპერტიზის №.... დასკვნა, სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2020 წლის 7 თებერვლის ექსპერტიზის №.... დასკვნა და სხვა მტკიცებულებები, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს, რომ ი. ტ-მ ნამდვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებები – ცემა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი და ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, შანტაჟი და დამცირება, რამაც გამოიწვია ტანჯვა (2017 წლის 1 ივნისიდან მოქმედი რედაქცია).

5. ბრალდების მხარე სადავოდ მიიჩნევს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ი. ტ-ი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 126-ე მუხლის 1² ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება პროცესურორის მითითებას, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული მტკიცებულებები არასწორად შეაფასა, ვინაიდან სასამართლოს გადაწყვეტილებაში მითითებულია იმ ფაქტობრივ გარემოებებსა და მოტივებზე, რომელთა საფუძველზეც უტყუარად არ დადასტურდა ი. ტ-ის

მიერ ყოფილი მეუღლის მიმართ სისტემატური ცემის ფაქტი. ბრალ-დების მხარის მიერ საკასაციო საჩივარში მითითებული მტკიცე-ბუღებებიდან 6. მ-ს, მ. დ-ს, გ. ხ-ს, დ. ქ-ს და გ. ნ-ს ჩვენებები ბრა-ლად წარდგენილი ქმედების დასადასტურებლად/უარსაყოფად ირელევანტურია; დაზარალებულ თ. მ-ს ჩვენების გარდა სხვა მტკი-ცებულება, რომელიც პირდაპირ, უშუალოდ დაადასტურებდა და-ზარალებულის სისტემატური ცემის ფაქტს საქმეში არ არის.

6. საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ სისტემატური ცემის შემადგენლობა გულის-ხმობს, რომ იგი ჩადენილი უნდა იქნეს სულ მცირე სამჯერ მანც, თანაც დროის ხანმოკლე ინტერვალის დამორჩებით, ცემის სისტე-მატური ხასიათი უნდა განსაზღვრავდეს დაზარალებულის ფიზი-კურ ან ფსიქიკურ ტანჯვას და თითოეული ცემის ფაქტი უნდა დას-ტურდებოდეს პირდაპირი მტკიცებულებათა ერთობლიობით, რაც მოცემულ შემთხვევაში დადგენილი არ არის, ხოლო რაც შექება ამ ნაწილში ბრალდების დასადასტურებლად მითითებულ გარემო-ებებს, რომ მსჯავრდებული დაზარალებულს არ აძლევდა უფლე-ბას სურვილისამებრ ესაუბრა მობილური ტელეფონით, ესარგებ-ლა სოციალური ქსელით და მასთან შეთანხმების გარეშე ურთიერ-თობა ჰქონდა ახლო ნათესავებთან, მსჯავრდებულის მიერ გან-ხორციელებული აღნიშნული ქმედებები სრულად მოიცვა მის მი-მართ, სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილმა ბრალ-დებამ.

7. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სისხლის სამართლის საქმის მასალებში არ მოიპოვება მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებდა ი. ტ-ის ქმედე-ბაში საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 126-ე მუხ-ლის 1² ნაწილით მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედების შემად-გენლობისათვის საგალდებულო ელემენტების არსებობას.

8. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად: „გათავისუფლდეს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კო-დექსის 126-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემ-თხვევისა) პირველი ნაწილით, 1¹ ნაწილის „ბ“, „გ“ ან „დ“ ქვეპუნ-ქტით, 1² ნაწილით (გარდა სისტემატური ცემისა) ან მე-2 ნაწილის (გარდა სისტემატური ცემისა) „ა“, „ი“ ან „ლ“ ქვეპუნქტით გათვა-ლისწინებული დანაშაული, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კა-ნონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წი-ნაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელ-დეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია“.

9. საქართველოს უზენაეს სასამართლოში 2021 წლის 26 თებერვალს შემოვიდა ო. ტ-ის ბრალდების სისხლის სამართლის საქმეზე დაზარალებულად ცნობილი პირების – თ. მ-ს და ო. მ-ს ნოტარიულად დამოწმებული განცხადებები იმის თაობაზე, რომ მათ ო. ტ-ის მიმართ პრეტენზია არ აქვთ.

10. ო. ტ-ი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განაჩენით მსჯავრდებულია 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით (ეხება ამნისტია) და 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით (არ ეხება ამნისტია). შესაბამისად, სასამართლო მიუთითებს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, მსჯავრდებული ო. ტ-ი სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე დანიშნული სასჯელის (1 წლით თავისუფლების აღკვეთა) მოხდისაგან უნდა გათავისუფლდეს.

11. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განაჩენის თანახმად, სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ო. ტ-ისათვის სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით დანიშნული სასჯელი, 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, შთანთქა უფრო მეაცრმა – სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით დანიშნულმა სასჯელმა. შესაბამისად, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის საფუძველზე ო. ტ-ის სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის დანიშნული სასჯელისაგან (1 წლით თავისუფლების აღკვეთა) გათავისუფლება გავლენას ვერ მოახდენს მის საბოლოო სასჯელზე, 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთაზე.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ შოთა ჩხაიძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 1 სექტემბრის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

3. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებული ო. ტ-ი გათავისუფლდეს საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის პირ-

ველი ნაწილით დანიშნული სასჯელის (1 წლით თავისუფლების აღ-
კვეთა) მოხდისაგან. სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამი-
სად, დანიშნული საბოლოო სასჯელი 1 წლითა და 6 თვით თავისუფ-
ლების აღკვეთა დარჩეს უცვლელად.

4. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ამინისტია

განაჩენი საქართველოს სახელით

№880აპ-20

14 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ლ. ფაფუაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ რ. ა-ის ად-
ვიკატ 6. ი-ის საკასაციო საჩივარი თბილისის საპელაციო სასა-
მართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქ-
ტომბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-
ხილვის კოლეგიის 2020 წლის 5 მარტის განაჩენით რ. ა-ი ცნობილ
იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის
261-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 4 წლით
თავისუფლების აღკვეთა. ამავე კოდექსის 67-ე მუხლის შესაბამი-
სად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არ-
სებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 19 აპრილის განაჩენით
დადგენილი პირობითი მსჯავრი. სისხლის სამართლის კოდექსის
59-ე მუხლის თანახმად, ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელ-
მა შთანთქა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი
ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, რ. ა-ს განესაზ-
ღვრა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათვლა

დაეწყო 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან. მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, 10 წლით – საადვოკატო, პედაგოგიურ და საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საქმიანობის, სახელმწიფო და ადილობრივი თვითმმართველობის, სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის, პასიური საარჩევნო, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები, ხოლო 15 წლით – საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლებები.

2. განაჩენის მიხედვით, რ. ა-ს მსჯავრი დაედო ფსიქოტროპული ნივთიერების უკანონო შეძენასა და შენახვაში იმის მიერ, ვისაც წინათ ჩადენილი აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის ნარკოტიკული დანაშაულის თავით გათვალისწინებული რომელიმე დანაშაული. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში: თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 19 აპრილის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით მსჯავრდებული რ. ა-ი 2019 წლის 7 ოქტომბერს, დაახლოებით 15:15 საათზე, თ-ი, ს. ფ-ში, ც-ის ქუჩა №...ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, უკანონოდ ინახავდა ასევე უკანონოდ შეძენილ 4 ცალ კაფსულაში მოთავსებულ, 0,74 გრამ ფსიქოტროპულ ნივთიერება „პრეგაბალინს“.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2020 წლის 5 მარტის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ რ. ა-ის ადვოკატმა ნ. ი-მა, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და რ. ა-ის გამართლება.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენით ადვოკატის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2020 წლის 5 მარტის განაჩენი დარჩენად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ რ. ა-ის ადვოკატმა ნ. ი-მა, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმებასა და რ. ა-ის გამართლებას.

6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატის 2021 წლის 13 მაისის განჩინებით მსჯავრდებულ რ. ა-ის ადვოკატ ნ. ი-ის საკასაციო საჩივარი დაშვებულ იქნა განსახილველად და საქმის განხილვა ზეპირი მოსმენის გარეშე დაინიშნა 2021 წლის 14 მაისს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონება საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ კასატორის მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს მსჯავრდებულის სასიკეთოდ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი საკმარისი და უცყუარი მტკიცებულებებით: მოწმეთა ჩვენებებით, ექსპერტიზების დასკვნებით, რ. ა-ის პირადი ჩხრეკისა და დაკავების ოქმებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება მსჯავრდებულ რ. ა-ის მიერ გასაჩივრებული განაჩენით მსჯავრად შერაცხული დანაშაულის ჩადენა და არ არსებობს მისი გამართლების საფუძველი, ხოლო დეტალურ მსჯელობას პალატა არ მიიჩნევს საჭიროდ, ვინაიდან სრულად ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს დასკვნებს.

3. ამასთან, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მსჯავრდებულ რ. ა-ს უნდა გაუნახევრდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 261-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით შეფარდებული სასჯელი – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა და განესაზღვროს 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათველა უნდა დაეწყოს 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან.

4. გარდა ამისა, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მსჯავრდებული რ. ა. უნდა გათავისუფლდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, ნინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 19 აპრილისა და იმავე წლის 12 მარტის განაჩენებით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით შეფარდებული სასჯელებისაგან. მასვე „ამნისტიის შესახებ“ კანონის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, უნდა აღუდგეს ამავე განაჩენებით, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახ-

ვისა და ტარების უფლებებისა).

5. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ რ. ა-ის ადვოკატ ნ. ი-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს მსჯავრდებულის სასიკეთოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე, 307-ე მუხლებით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ რ. ა-ის ადვოკატ ნ. ი-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

2.1. მსჯავრდებულ რ. ა-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გაუნახევრდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 261-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით შეფარდებული სასჯელი - 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა და განესაზღვროს 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათველა დაეწყოს 2019 წლის 7 ოქტომბრიდან;

2.2. მსჯავრდებული რ. ა-ი „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გათავისუფლდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითა განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 19 აპრილისა და იმავე წლის 12 მარტის განაჩენებით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით შეფარდებული სასჯელებისაგან;

2.3. მსჯავრდებულ რ. ა-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, აღუდგეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითა განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 19 აპრილისა და იმავე წლის 12 მარტის განაჩენებით, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორ-

თმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებებისა);

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 2 ოქტომბრის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ამინისტია

განჩინება საქართველოს სახელით

№373¹-21 23 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),

მ. გაბინაშვილი,

მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ გ. ზ-ს საჩივრი ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 ოქტომბრის განჩინებაზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 ივნისის განაჩინით დამტკიცდა საპროცესო შეთანხმება. გ. ზ-ი, – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა პენიტენციურ დანესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი 4 წელი სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობითად, 4 წლის გამოსაცდელი ვადით. გ. ზ-ს სასჯელის მოხდა და ეწყო 2017 წლის 12 მაისიდან.

მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩამოერთვა შესაბამისი უფლებები.

2. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დანესებულების – სპეციალური პე-

ნიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით მსჯავრდებულ გ. ზ-ს სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით და დაენიშნა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათით. იგი გათავისუფლდა დაწესებულებიდან 2020 წლის 9 ნოემბერს.

3. 2021 წლის 13 იანვარს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ – დანამაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიული ორგანო – თბილისის პრობაციის ბიუროდან „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის აღსრულების მიზნით, ბათუმის საქალაქო სასამართლოში გადაიგზავნა მსჯავრდებულ გ. ზ-სის პირადი საქმე.

4. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 თებერვლის განჩინებით „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ გ. ზ-ს ერთი მეოთხედით შეუმცირდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის დასავლეთ საქართველოს ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით №... საბოლოოდ განსაზღვრული სასჯელი – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათით და მოსახდელი სასჯელის ზომად განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 686 საათით.

5. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 8 აპრილის განჩინებით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 თებერვლის განჩინების სამოტივაციით ნაწილი და სარეზოლუციო ნაწილის მეორე პუნქტი ჩამოყალიბდა შემდეგი სახით:

„ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებულ გ. ზ-ს ერთი მეოთხედით უნდა შეუმცირდეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის დასავლეთ საქართველოს ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით №... საბოლოოდ განსაზღვრული სასჯელი საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათი და თავისუფლების აღკვეთა 4 წლის ვადით, რაც ჩათ-

ვლილია პირობით 4 წლის გამოსაცდელი ვადით და საბოლოოდ მოსახდელი სასჯელის ზომად განესაზღვროს საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2058 საათის ვადით და თავისუფლების აღკვეთა – 3 წლის ვადით, რაც ჩაეთვალოს პირობით 3 წლის გამოსაცდელი ვადით“. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 ობერვლის განჩინება დარჩენილ ნაწილში დარჩა უცვლელად.

6. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 ობერვლის განჩინების თაობაზე მსჯავრდებულმა გ. ზ-მ საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმითა პალატას.

7. მსჯავრდებულმა გ. ზ-მ საჩივრით ითხოვა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 3 თებერვლის განჩინებაში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათით – ერთი მეოთხედით შემცირება, რაც შეადგენს 686 საათს.

8. მსჯავრდებულ გ. ზ-ს საქმის მასალები საქართველოს უზენაეს სასამართლოში შემოვიდა 2021 წლის 15 ივნისს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩინა, რომ საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ერთი მეოთხედით უნდა შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი ნასამართლობის არქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 244-ე მუხლით, 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (გარდა ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის ან ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების უკანონო გასაღებისა) ან 261-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (გარდა ფსიქოტროპული ნივთიერების, მისი ანალოგის ან ძლიერმოქმედი ნივთიერების უკანონო გასაღებისა) გათვალისწინებული დანაშაული. ამავე მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად, ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით ან 261-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენი-

სათვის მსჯავრდებული პირი ნასამართლობის არმქონედ ჩაითვლება, თუ იგი წარსულში ნასამართლევი იყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის XXXIII თავით (ნარკოტიკული დანაშაული) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის.

3. ამდენად, მსჯავრდებულ გ. ზ-ს ერთი მეოთხედით უნდა შეუმცირდეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც შეადგენს 6 წელსა და 9 თვეს, საიდანაც 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა უნდა განესაზღვროს პენიტენციურ დანესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი 3 წელი სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე უნდა ჩაეთვალოს პირობითად, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით. გ. ზ-ს სასჯელის მოხდა უნდა დაეწყოს 2017 წლის 12 მაისიდან.

4. ამავე დროს, იმის გათვალისწინებით, რომ მსჯავრდებულ გ. ზ-ს აღნიშნული სასჯელი დღეის მდგომარეობით მოხდილი აქვს, იგი უნდა გათავისუფლდეს საქართველოს ოუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დანესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათით – მოხდისაგან. საბოლოოდ მსჯავრდებულ გ. ზ-ს მოსახდელად უნდა განესაზღვროს 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩათვლილია პირობითად, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით.

5. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, „ნარკოტიკული დანაშაულის ჩამდენ პირს, რომელზედაც ვრცელდება ამ კანონის მოქმედება, სასჯელისაგან გათავისუფლებასთან ერთად, ამ კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტით დადგენილი წესით ალუდგება „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები (გარდა იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებისა)“.

6. ამდენად, „ამნისტიის შესახებ“ კანონი არ ითვალისწინებს „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებების აღდგენას ან/და უფლების ჩამორთმევის ვადის შემცირებას ამნისტიის კანონით გათვალისწინებული სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლისათვის სასჯელის შემცირების პროპორციულად. „ამნისტიის შესახებ“ კანონი ითვალისწინებს მხოლოდ უფლების აღდგენას და ისიც მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ამ-

ნისტის აქტი ითვალისწინებს სასჯელისგან გათავისუფლებას, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ მომხდარა (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განჩინება 14'-21).

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ გ. ზ-სის საჩივარი დაქმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 თებერვლის განჩინებაში შევიდეს ცვლილება, კერძოდ:
3. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, გ. ზ-ს ერთი მეოთხედით შეუმცირდეს ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 27 ივნისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც შეადგენს 6 წელსა და 9 თვეს, საიდანაც 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვროს პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი 3 წელი სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალის პირობითად, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით;
4. მსჯავრდებულ გ. ზ-ს პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად განსაზღვრული და „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის საფუძველზე შემცირებული სასჯელი დღეს მდგომარეობით მოხდილი აქვს, რის გამოც გათავისუფლდეს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში შემავალი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 6 ნოემბრის გადაწყვეტილებით დანიშნული სასჯელის – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 2745 საათით – მოხდისაგან;
5. საბოლოოდ მსჯავრდებულ გ. ზ-ს მოსახდელად განესაზღვროს 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩათვლილია პირობითად, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით;
6. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 10 თებერვლის განჩინება დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ამინისტრი

განერიცება საქართველოს სახელით

№379-21

28 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

შ. თადუმაძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
ლ. ფაფუაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ დ. ჯ-ს საკა-
საციონ საჩივარი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სა-
მართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და
არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 9 თებერვლის განჩინე-
ბაზე და

გ ა მ ო ო კ ვ ი ა:

1. პროცედურა:

1.1. 2021 წლის 18 იანვარს საქართველოს იუსტიციის სამინის-
ტროს სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა
აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიუ-
ლი ორგანოს თბილისის პრობაციის ბიუროდან თბილისის საქალა-
ქო სასამართლოში, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის
11 იანვრის კანონის აღსრულების მიზნით, შევიდა მსჯავრდებულ
დ. ჯ-ას პირადი საქმე.

1.2. პირადი საქმის მასალებით ირკვევა, რომ თბილისის საქა-
ლაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2016
წლის 28 ივნისის განაჩენით დ. ჯ-ა ცნობილ იქნა დამნაშავედ სა-
ქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით
და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 9 წლით
თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც 4 წლით თავისუფლების აღ-
კვეთა განესაზღვრა პენიტენციურ დანესებულებაში მოსახდელად,
5 წელი ჩაეთვალა პირობით, 5 წლის გამოსაცდელ ვადით, ხოლო
დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 10 000 ლარი.

1.3. ამავე განაჩენით დ. ჯ-ას, როგორც ნარკოტიკული საქმია-
ნობის ხელშემწყობს, ჩამოერთვა „ნარკოტიკული დანაშაულის წი-
ნიალმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალის-
წინებული უფლებები.

1.4. სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ სა-

ქართველოს მესამე ადგილობრივი საბჭოს გადაწყვეტილებით 2019 წლის 25 აპრილს დ. ჯ-ა გათავისუფლდა პირობით ვადამდე 10 თვითა და 25 დღით ადრე.

2. გასაჩივრებული განჩინების სარეზოლუციო ნაწილი:

2.1. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ – დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ტერიტორიული ორგანოს – თბილის პრობაციის ბიუროს მოთხოვნა მსჯავრდებულ დ. ჯ-ას მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის გამოყენების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

3. კასატორის მოთხოვნა:

3.1. მსჯავრდებულმა დ. ჯ-ამ საკასაციო საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას და მოთხოვა მისთვის სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სასჯელზე „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის გავრცელება.

3.2. საკასაციო საჩივრის ავტორი – დ. ჯ-ა აღნიშნავს, რომ მისთვის სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული სასჯელი უნდა შემცირდეს $\frac{1}{4}$ -ით, ვინაიდან ამ დანაშაულის ჩადენისას წინა განაჩენით არსებული ნასამართლობა გაქარწყლებული ჰქონდა.

4. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

4.1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4.2. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ერთი მეოთხედით უნდა შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (გარდა ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის ან ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების უკანონო გასაღებისა) გათვალისწინებული დანაშაული.

4.3. აღნიშნული ნორმა კუმულაციურია და იურიდიული შედეგის დადგომა დაკავშირებულია ორივე პირობის ერთდროულად არსებობასთან, რაც მოცემულ შემთხვევაში გამოკვეთილია, კერძოდ:

ა. პირველი პირობა – საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით მსჯავრდება.

მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაში დ. ჯ-ა თბილისის საქალა-

ქო სასამართლოს 2016 წლის 28 ივლისის განაჩენით მსჯავრდებულია განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების შეძენა, შენახვისთვის და მის ქმედებაში არ იკვეთება გასაღების ნიშანი.

ბ. მეორე პირობა – ნასამართლობა.

დ. ჯ-ა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 30 ნოემბრის განაჩენით ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 353-ე მუხლის პირველი ნაწილით და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით, რაც ჩაეთვალა პირობით, 4 წლის გამოსაცდელი ვადით, ხოლო დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 5000 ლარი.

ნარმოდენილი მასალებით ირკვევა, რომ დ. ჯ-ას თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2006 წლის 30 ნოემბრის განაჩენით განსაზღვრული საგამოცდო ვადა დაუმთავრდა 2010 წლის 30 ნოემბერს, ხოლო დამატებითი სასჯელის სახით განსაზღვრული ჯარიმა – 5000 ლარი სრულად გადაიხადა 2006 წლის 31 ოქტომბერს.

ამდენად, საქართველოს სსკ-ის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტების მხედველობაში მიღებით, დ. ჯ-ა ნასამართლობის არმქონე პირია.

4.4. ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, დ. ჯ-ას მიმართ უნდა გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის მოქმედება, შესაბამისად, მას თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 28 ივლისის განაჩენით დანიშნული სასჯელი (რეალური სასჯელი, პირობითი მსჯავრი და გამოსაცდელი ვადა) უნდა შეუმცირდეს $\frac{1}{4}$ -ით.

4.5. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის პირველი და მე-3 პუნქტების შესაბამისად, სასჯელის შემცირება ვერ გავრცელდება დამატებითი სასჯელის სახით დანიშნულ ჯარიმაზე – 10000 ლარზე, აგრეთვე დ. ჯ-ას ვერ აღუდგება „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებები.

4.6. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ დ. ჯ-ას საკასაციო საჩიგარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 9 თებერვლის განჩინება გაუქმდეს;

3. დ. ჯ-ას ¼-ით შეუმცირდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 28 ივლისის განაჩენით დანიშნული სასჯელი (რეალური სასჯელი, პირობითი მსჯავრი, გამოსაცდელი ვადა) და გაზესაზღვროს 6 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც 3 წელი განესაზღვროს სასჯელადსრულების დაწესებულებაში მოსახდელად (დღეის მდგომარეობით მოხდილია), ხოლო 3 წელი და 9 თვე ჩაეთვალოს პირობით, იმავე გამოსაცდელი ვადით;

4. გაჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

კირქვი ნაწილი

1. დაცაშაული ჯანმრთელობის ნინეაღმდეგ

ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№76აპ-21

24 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თამარ ბეჟუაშვილის, მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – თ. ა-სა და ზ. მ-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 21 დეკემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 26 მარტის განაჩენით ტ. ბ-ი, -დაბადებული 19.. წელს, -ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესავა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – სსკ-ის) 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, 19,108-ე მუხლით – 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი და დანაშაულთა ერთობლიობით, ტ. ბ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2019 წლის 13 ივლისიდან.

2. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2019 წლის 12 ივლისს, დაახლოებით ლამის 12:00 საათზე, ქ. თ-სი, ...ს ქუჩა №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ურთიერთშელაპარაკებისას, ტ. ბ-მ კუთვნილი ცეცხლსასროლი იარაღიდან მოკვლის მიზნით რამდენჯერმე გაისროლა გ. ბ-ს მისამართით, რის შედეგადაც ცეცხლნასროლი ჭრილობები მიაყენა მას გულმკერდის წინა კედელზე მარჯვნივ, მუცლის წინა კედელზე, მარჯვნივ, მარჯვენა მხრისა და მარჯვენა ტერფის პირველი თითის მიდამოში. ზ/აღნიშნული ქმედებით გ. ბ-ს

მიადგა სიცოცხლისათვის სახიფათო დაზიანებები და სამედიცინო ჩარევების შედეგად შეუწარჩუნდა სიცოცხლე.

2019 წლის 12 ივლისს, დაახლოებით ღამის 12:00 საათზე, ქ. ...ში, ...ის ქუჩა №...-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ურთიერშელაპარაკებისას, ტ. ბ-მ კუთვნილი ცეცხლსასროლი იარაღიდან გასროლის შედეგად მ. ნ-ს მარცხენა წვივის არეში განზრას მიაყენა ცეცხლნასროლი ჭრილობა, რაც სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლის ნიშნით.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ, რომელიც სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა განაჩენის გაუქმებასა და ტ. ბ-ს გამართლებას.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 21 დეკემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 26 მარტის განაჩენში შევიდა ცვლილება, კერძოდ:

ტ. ბ-ს ქმედება საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე მუხლიდან გადაკალიფიცირდა სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ელ ნაზილზე.

ტ. ბ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანამდებობის მიხედვით, ტ. ბ-ი მე-2 ნაწილის თავისუფლების აღკვეთა ერთობლიობით, ტ. ბ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2019 წლის 13 ივლისიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 21 დეკემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა.

თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორი თამარ ბეჟუაშვილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებას, ტ. ბ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 19,108-ე და 120-ე მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში და სამართლიანი სასჯელის შეფარდებას.

მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატები – თ. ა-ე და ზ. მ-ი საკასაციო საჩივრით ითხოვენ განაჩენის გაუქმებასა და ტ. ბ-ს გამართლებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საკასაციო საჩივრების საფუძლიანობა და დასკვნა, რომ საკასაციო საჩივრები არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ გა-

ნაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. ბრალდების მხარის პოზიცია, რომ ტ. ბ-მ ჩაიღინა საქართველოს სსკ-ის 19, 108-ე და 120-ე მუხლებით გათვალისწინებული ქმედებები, არ დასტურდება გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებით სტანდარტით; ასევე უსაფუძვლოა დაცვის მხარის მოთხოვნა მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს გამართლების თაობაზე.

3. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს არგუმენტებს მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილთა და 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილთ მსჯავრდებასთან დაკავშირებით და მიაჩინა, რომ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, ურთიერთშეჯერებულ და საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით (დაზარალებულების – გ. ბ-სა და მ. ნ-ს, მოწმეების – დ. ს-ს, გ. ხ-ს, ვ. რ-ს, ვ. ხ-ს, ზ. გ-ს ჩვენებებით, სასამართლო-სამედიცინო, ბალისტიკური, ტრასოლოგიური ექსპერტიზების დასკვნებით, იზოლატორში მოთავსებული პირის სამედიცინო შემოწმების ფორმა №...-ით) დასტურდება ტ. ბ-სათვის მსჯავრად შერაცხული დანაშაულების ჩადენა.

4. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების ვალდებულება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას. გადაწყვეტილებიდან ნათლად უნდა ჩანდეს, რომ განხილულ იქნა საქმის არსებითი საკითხები” (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, ECtHR, no 21447/11, no 35839/11, §65, 66; 27/02/2020). ზედა ინსტანციის სასამართლოებს უფლება აქვთ დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, ECtHR, no 49684/99, §30, 25/12/2001).

5. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს გასაჩივრებული განაჩენის მოტივაციას და მიაჩინა, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 108-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენის განზრახვა. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ კონფლიქტის შეწყვეტისას, მიუხედავად იმისა, რომ ტ. ბ-ს ჰქონდა სსკ-ის 108-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ბოლომდე მიყვანის შესაძლებლობა (ასეთი ქმედების ჩადენის განზახვის არსებობის შემთხვევაში), მან აღარ ესროლა დაზარალებულებს.

6. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ, მართალია, გინებისა და მუქარის ფაქტს გ. ბ-ი არ ადასტურებს, მაგრამ ეს გარემოებები დასტურდება ტ. ბ-ს ჩვენებით. ასევე წარმოდგენილია მოწმე ვ. ხ-ს ჩვენება, რომელიც სრულადაა თანხვდენილი ტ. ბ-ს ჩვენებასთან და რომელმაც განმარტა, რომ მსჯავრდებულს ემუქრე-

ბოდნენ. მოწმე დ. ს-ს ჩვენებაც ადასტურებს სიტყვიერ კამათსა და ურთიერთგინებას. მისი ჩვენების თანახმად, პირველი შეხვედრისას მანაც აგინა ტ. ბ-ს და ეს უკანასკნელიც აგინებდა მათ. ტ. ბ-ს ჩვენების თანახმად კი, ის არის პოლიციელი, რაც, როგორც ჩანს, იცოდა დ. ს-ზ. ამიტომ აგინებდა „პაგონებს“ და ემუქრებოდა გაზის მიღზე ჩამოკიდებითა და გატყავებით.

7. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ 2019 წლის 12 ივლის, დაახლოებით 22:00 საათზე მომხდარ პირველ კონფლიქტთან დაკავშირებით, სააპელაციო სასამართლომ მართებულად არ გაიზიარა დაზარალებულ გ. ბ-ის ჩვენების ის ნაწილი, სადაც უთითებდა, რომ, თითქოს, მათ მხარეს ბრალდებულისათვის არანაირი შეურაცხყოფა არ მიყენებია. აღნიშნული განაპირობა გ. ბ-სა და შემთხვევის შემსწრე სხვა პირების მიერ მიცემულ ჩვენებებს შორის არსებულმა ნინააღმდეგობამ. დაზარალებულ გ. ბ-ის ჩვენებას იგივე პრობლემა აქვს უშუალოდ მომხდარი შემთხვევის დეტალებთან დაკავშირებითაც. ბ-ი თავის ჩვენებაში შეძლებისდაგვარად (შემთხვევის შემსწრე სხვა პირთა ჩვენებებით დგინდება საწინააღმდეგო) უარყოფს მის აგრესიულობას, ასევე უარყოფს, რომ თვითონ დაჯდა საჭესთან როდესაც დატოვეს შემთხვევის ადგილი.

8. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შემთხვევის შემსწრე, დაზარალებულ მ. ნ-სა და მოწმეების – კ. რ-ს, ვ. ხ-სა და დ. ს-ის ჩვენებები ურთიერთშესაბამისია და ავსებს ერთმანეთს.

9. უსაფუძვლობის გამო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორების – დაცვის მხარის – მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ მსჯავრდებული ტ. ბ-ი დაზარალებულთათვის დაზიანების მიყენების მომენტში იმყოფებოდა აუცილებელი მოგერიების მდგომარეობაში. მისი სიცოცხლის/ჯანმრთელობის ხელყოფა არ ყოფილა რეალური, ხოლო მომგერიებლის მიერ ჩადენილი ქმედება – უკიდურესობით გამოწვეული. ტ. ბ-ს მხრიდან დაზარალებულების მიმართ და ახლო მანძილიდან ცეცხლსასროლი იარაღის არაერთი გასროლა, არ იყო აუცილებელი თავდაცვითი ქმედება ხელყოფის მოგერიებისთვის და არ წარმოადგენდა სხვა შესაძლო ალტერნატივებთან შედარებით, ყველაზე მსუბუქ თავდაცვის საშუალებას. დადგენილია, რომ გ. ბ-მა ერთხელ დაარტყა ტ. ბ-ს. ამის დანახვაზე ის დაიჭირა კ. რ-მა და მეტად აღარ მისცა საშუალება მიახლოებოდა ტ. ბ-ს. ვ. რ-ის ჩვენების თანახმად, პირველი გასროლის შემდეგ გაჩერდნენ (ანუ ნინ აღარ მიიჩნევდა არავინ), მას ეჭირა ბ-ი, იმ ორს კი (იგულისხმება ხ-ე და ს-ი) ნ-ე აკავებდა. მხოლოდ გინება ისმოდა და არა – ჩხები ფიზიკური ძალადობის მუქარა. აღნიშნული დასტურდება მ. ნ-ის ჩვენებითაც. კერძოდ, მ. ნ-ს ჩვენების თანახმად, დადგენილია, რომ: რ-ს ეჭირა ბ-ი და ეუბნებოდა, ბიჭო, სირცხვი-

ლია, უფროსი კაცია, ხვალ მოდი და გაარკვიეთ, თუ რამე გინდათო; თავად კი აკავებდა ორ პირს – ხ-სა და ს-ს.

საქმეში არსებული მტკიცებულებებით დასტურდება, რომ როდესაც ტ. ბ-ი იარაღს ბ-ს მიმართულებით ისროდა, მასზე თავდასმა უკვე დასრულებული იყო.

10. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების შედეგად, საკასაციო სასამართლოს გონივრულ ეჭვს მიღმა დადასტურებულად მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულმა ტ. ბ-მ ჩაიდინა ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანება, ესე იგ სხეულის დაზიანება, რომელიც სახიფათოა სიცოცხლისათვის; ჯანმრთელობის განზრას მსუბუქი დაზიანება, რამაც მისი ხანმოკლე მოშლა გამოიწვია, შესაბამისად, მისი ქმედება სწორად არის დაკვალიფიცირებული საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და განსაზღვრული აქვს სამართლიანი სასჯელები.

11. ამასთან, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, კერძოდ:

12. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, უნდა გათავისუფლდეს სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან პირი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის (გარდა ოჯახური დანაშაულის ჩადენის შემთხვევისა) პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული, თუ თითოეული დაზარალებული ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამართლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავრცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.

13. საკასაციო სასამართლოში საქმის განხილვის დროს წარმოდგენილია დაზარალებულ მ. ნ-ს ნოტარიულად დამოწმებული თანხმობა იმის თაობაზე, რომ მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს მიმართ გავრცელდეს „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შეღავათი.

14. აღნიშნულიდან გამომდინარე, „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებული ტ. ბ-ი უნდა გათავისუფლდეს საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით დანიშნული სასჯელის – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთის – მოხდისაგან.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე

მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით, „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თამარ ბეჟუაშვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – თ. ა-სა და ზ. მ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 21 დეკემბრის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

3. „ამნისტიის შესახებ“ 2021 წლის 11 იანვრის საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებული ტ. ბ-ი გათავისუფლდეს საქართველოს სსკ-ის 120-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით დანიშნული სასჯელის – 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთის – მოხდისაგან;

4. საბოლოოდ მსჯავრდებულ ტ. ბ-ს საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით მოსახდელად განესაზღვროს 4 (ოთხი) წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყოს 2019 წლის 13 ივლისიდან;

5. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. დანაშაული აღამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების ნიერაღობაზე

მუქარა, ჩაღენილი ოჯახის წევრის მიმართ

განაჩენი საქართველოს სახელით

№948აპ-20

20 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის პროკურატურის
საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ ლევან ვეფხვაძის სა-
კასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის
22 ოქტომბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 7 აგვისტოს
განაჩენით:

ი. ს-ის მიმართ წარდგენილი პრალებიდან – ქმედება, გათვა-
ლისნინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი (შემ-
დგომი – საქართველოს სსკ-ის) 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„დ“ ქვეპუნქტით, მე-11¹ მუხლი ამოირიცხა, როგორც ზედმეტად
წარდგენილი.

ი. ს-ი, – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ
საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით
და მიესაჯა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. სსკ-ის
63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე თავისუფლების აღკვეთის სა-
ხით დანიშნული ძირითადი სასჯელი, პირობით არ იქნა გამოყენე-
ბული და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 2 წელი.

გუქმდა ი. ს-ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიე-
ბის სახე – პატიმრობა. მასვე მოხდილ სასჯელში ჩაეთვალა დაკა-
ვებაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 14 ივნისიდან იმავე წლის 7 აგვის-
ტოს ჩათვლით და ი. ს-ი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა პატიმრო-
ბიდან, პენიტენციური დეპარტამენტის №.. დაწესებულებიდან.

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ი. ს-ი და მ. წ. 2015
წელს იმყოფებოდნენ არარეგისტრირებულ ქორწინებაში და ჰყავთ

საერთო შეიძლი – 2015 წელს დაბადებული გ. წ-ი. 2020 წლის 14 ივნისს ალკოჰოლური სასმელით მთვრალი ი. ს-ი მივიდა მ. წ-ს საცხოვრებელ მისამართზე, მდებარე თ-ში, ...ის დასახლება, ... ქ. №..-ში, სადაც, შელაპარაკების ნიადაგზე, მას მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხოფა. მ. წ. მოუწოდებდა ი. ს-ს, რომ დაეტოვებინა საცხოვრებელი ბინა და გააფრთხილა, რომ დარეავდა პოლიციაში. მიუხედავად ამისა, ი. ს-მ გააგრძელა ყოფილი მეუღლის სიტყვიერი შეურაცხოფა, რა დროსაც დაემუქრა, რომ პოლიციის ნასვლის შემდეგ სცემდა და გაუტეხავდა თავს. მუქარით შეშინებულმა მ. წ-მ შემთხვევის ადგილზე გამოიძახა პოლიცია, რის შედეგადაც ი. ს-ი დააკავეს ბრალდებულის სახით ოჯახის წევრის მიმართ მუქარის ფაქტზე.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ, რომელიც საჩივრით ითხოვდა განაჩენში ცვლილების შეტანას კვალიფიკაციისა და სასჯელის ნაწილში, კერძოდ, ი. ს-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრას რეალური მოხდით.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 7 აგვისტოს განაჩენში შევიდა ცვლილება, კერძოდ:

ი. ს-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ი. ს-ს თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი ჩაეთვალა პირობით მსჯავრად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 2 წელი. მასვე სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 14 ივნისიდან იმავე წლის 7 აგვისტოს ჩათვლით.

5. თბილისის პროეურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორი ლევან ვეფხვაძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ: მსჯავრდებულ ი. ს-ისათვის დანიშნული სასჯელის გამკაცრებას, რომ არ იქნეს გამოყენებული პირობითი მსჯავრი და შეეფარდოს თავისუფლების აღკვეთა რეალური მოხდით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაააღმინა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო არ იზიარებს პროცესურორ ლევან ვეგებვაძის საჩივრის მოტივებს იმის თაობაზე, რომ მსჯავრდებულ ი. ს-ის მიმართ არ იქნეს გამოყენებული პირობითი მსჯავრი.

3. საკასაციონ სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით.“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა ნიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის ნინააღმდეგ“, II-38).

4. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ სასჯელის დანიშვნის დროს, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებული უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამტკიცებული გარემოებები, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსანინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხსიათი და ზომა, ქმედების განხორცილების სახე, ხერხი და მართლსანინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და კურონომიური პირობები, ყოფაძლიერი ქმედების შემდეგ.

5. საქმის მასალების თანახმად, ი. ს-ის მიერ ჩადებილი დანაშაული მიეკუთვნება ნაკლებად მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას, მსჯავრდებული აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ ქმედებას, იგი ნასამართლობის არმქონება.

6. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოკვეთილია დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლისათვის საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლით გათვალისწინებული ყველა წინა პირობა; ი. ს-ის მიმართ მის მიერ ჩადენილი ქმედებისთვის დანიშნული სასჯელი სამართლიანია, წარმოადგენს საკმარის ზომას მისი გამოსწორებისა და რესოციალიზაციისათვის და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დამძიმების საფუძველი.

7. სასამართლო ითვალისწინებს დანაშაულის ჩადენის მოტივს, ხასიათს; იმ გარემოებას, რომ ი. ს-სა და დაზარალებულს ჰყავთ არასრულწლოვანი შვილი; ი. ს-ისთვის მსჯავრად შერაცხული ქმედებს ძალადობრივ ხასიათს; ოჯახში ძალადობით გამოწვეულ განსაკუთრებით მძიმე შედეგებს ბავშვის ფსიქიკასა და ნორმალური განვითარებისთვის როდესაც ბავშვი მოწმე ხდება ძალადობრივი გამოვლინებებისა მოვალეობისა და მის უსაფრთხოების გან-

ცდას. შესაბამისად, არასრულწლოვნისთვის სოციალურად ჯანმრთელ, ძალადობისაგან თავისუფალ, უსაფრთხო და ლირსეულ გარემოში განვითარების უფლების უზრუნველყოფის და საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლით განსაზღვრული პრევენციის მიზნებისთვის, სასამართლო მიზანშეწონილად მიიჩნევს, მსჯავრდებულს დაეკისროს საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლით გათვალისწინებული მოვალეობა – პირობითი მსჯავრის დროს გაიაროს ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსი (მაგალითისთვის ის. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი №475აპ-20; №644აპ-20; №75აპ-21).

8. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს არგუმენტებს ი. ს-ის ბრალეულობის თაობაზე და მიაჩნია, რომ კანონის მოთხოვნათა დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, უტყუარ, ურთიერთშეჯერებულ და საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით – დაზარალებულ მ. წ-სა და მოწმეთა გამოკითხვის ოქმებით, შეტყობინებით, ალკოტესტიტით შემოწმების ოქმით, შემაკავებელი ორდერითა და შემაკავებელი ორდერის ოქმით, რომლებიც მხარეებს სადაცოდ არ გაუხდიათ, გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება მის მიერ დანაშაულის ჩადენა.

9. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს შემდეგს: სასამართლო არ იზიარებს გასაჩივრებული განაჩენის მსჯელობას ი. ს-ის საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების თაობაზე სსკ-ის მე-11¹-ე მუხლზე მითითებით და აღნიშნავს: ი. ს-ი მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, რომელიც დამამდიმებელ გარემოებად ითვალისწინებს ქმედების ჩადენის ოჯახის წევრის მიმართ. შესაბამისად, მისი ქმედების საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით კვალიფიკირისას, რაც გულისხმობს მუქარას, ჩადენილს ოჯახის წევრის შიმართ, დამატებით იმავე კოდექსის მე-11¹ მუხლზე მითითება საჭირო აღარ არის, რის გამოც ი. ს-ს წარდგენილი ბრალდებიდან უნდა ამოერიცხოს საქართველოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლი, როგორც ზედმეტად წარდგენილი (მაგ. იხ. საქმე №965აპ-20).

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის პროეურატურის საპროეურორო სამმართველოს პროეურორ ლევან ვეფხვაძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

 3. ი. ს-ს წარდგენილი ბრალდებიდან ამოერიცხოს საქართველოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლი, როგორც ზედმეტად წარდგენილი;
 4. ი. ს-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯოს 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ი. ს-ს თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელი ჩატვალის პირობით მსჯავრად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 2 წელი;
 5. ი. ს-ს სასჯელის ვადაში ჩატვალის პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 14 ივნისიდან იმავე წლის 7 აგვისტოს ჩათვლით;
 6. ი. ს-ს საქართველოს სსკ-ის 65-ე მუხლის საფუძველზე დაეკისროს შემდეგი მოვალეობები: გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ბიუროს წებართვის გარეშე არ შეიცვალოს მუდმივი ბინადრობის ადგილი და გაიაროს ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენტირებული სავალდებულო სწავლების კურსი. საქართველოს სსკ-ის 65-ე-66-ე მუხლებისა და „დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების წესისა და პრობაციის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, მსჯავრდებულის ყოფაქცევაზე კონტროლისა და დახმარების განხორციელება დაევალოს დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ბიუროს მსჯავრდებულის საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით;
 7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

მუქარა, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ

განახენი საქართველოს სახელით

№301აპ-21

1 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაიიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ მედეა ცირამუას სა-
კასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის
16 თებერვლის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 20 ნოემბრის
განაჩენით დ. ს-ე – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნა-
შავედ და მიერაჯა: საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 111, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, დ. ს-ეს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით და გამო-
საცდელ ვადად დაუდგინდა 3 წელი. მასვე სასჯელის მოხდის ვა-
დაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 11 აგვის-
ტოდან იმავე წლის 29 სექტემბრის ჩათვლით.

დ. ს-ს როგორც ოჯახური დანაშაულის ჩამდენ პირს, დაევალა
ძალადობრივი დამოკიდებულებისა და ქცევის შეცვლაზე ორიენ-
ტირებული სავალდებულო სწავლების კურსის გავლა.

2. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2018 წლის სექტემბერში, ...ში,...ის მე-.... პლატოს-ე კორპუსის ბინა №...-ში, უსაფუძვლო მიზე-
ზით, დ. ს-მ ორსულ მეუღლეს – 6. ს-ს მიაყენა ფიზიკური შეურაც-

ხყოფა, კერძოდ, მარცხენა მკლავზე დაარტყა ხელი. დ. ს-ს ქმედების შედეგად ნ. ს-მ განიცადა ფიზიკური ტკიფილი.

2020 წლის 10 აგვისტოს, დაახლოებით 17:30 საათზე, ...ში, ...ის მე... პლატოს ...-ე კორპუსის ბინა №...-ში, დ. ს-მ ყოფილ მეუღლეს – ნ. ს-ს, ამ უკანასკნელის დის – ლ. ს-ს და თავიანთი არასრულნლოვანი შეიძლის – ლ. ს-ს თანდასწრებით, მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა, კერძოდ, ხელი დაარტყა სახის არეში.

2020 წლის 8 აგვისტოდან 10 აგვისტომდე დროის პერიოდში, ელექტრონული საშუალების გამოყენებით, დ. ს-ე ყოფილ მეუღლეს – ნ. ს-ს სიცოცხლის მოსპობითა და ჯანმრთელობის დაზიანებით ემუქრებოდა, რის გამოც ნ. ს-ს მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში გაუჩნდა.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ, რომელიც სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა ცვლილების შეტანას და დ. ს-სათვის სასჯელის სახედ თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრას პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდით.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 20 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. პროკურორი მედეა ცირამუა საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენში ცვლილების შეტანას, კერძოდ: მსჯავრდებულ დ. ს-სათვის უფრო მკაცრი სასჯელის შეფარდებას თავისუფლების აღკვეთის სახით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა ნარმოდებინილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საკასაციო საჩივრი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. სასამართლო არ იზიარებს პროკურორ მედეა ცირამუას საჩივრის მოტივებს იმის თაობაზე, რომ მსჯავრდებულ დ. ს-ს მიმართ არ იქნეს გამოყენებული პირობითი მსჯავრი.

3. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკის 39-ე მუხლის შესაბამისად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდეგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამიტომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონივრულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ ... ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს

პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

4. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ სასჯელის დანიშვნის დროს, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებული უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ.

5. საქმის მასალების თანახმად, დ. ს-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულები მიეკუთვნება ნაკლებად მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას, მსჯავრდებული აღიარებს და ინანიებს ჩადენილ ქმედებას, იგი ნასამართლობის არმქონება, მას ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოში წარდგენილი მტკიცებულებები სადაც არ გაუხდია და ხელი შეუწყო საქმეზე სწრაფი მართლმსაჯულების განხორციელებას.

6. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოკვეთილია საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლით გათვალისწინებული დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლი-სათვის აუცილებელი ყველა წინა პირობა, რის გამოც დ. ს-ს მიმართ მის მიერ ჩადენილი ქმედებისთვის დანიშნული სასჯელი სამართლიანია, წარმოადგენს საკმარის ზომას მისი გამოსწორებისა და რესოციალიზაციისათვის და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დამძიმების საფუძველი.

7. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს არგუმენტებს დ. ს-ს ბრალეულობის თაობაზე და მიაჩნია, რომ კანონის მოთხოვნათა დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეულ, უტყუარ, ურთიერთშეჯერებულ და საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით – დ. ს-ს აღიარებითი ჩვენებით, დაზარალებულ 6. ს-სისა და მოწმეთა გამოკითხვის ოქმებით, შემაკავებელი ორდერით, სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით, დაზარალებულის მობილური ტელეფონის დათვალიერების ოქმით, ვიზუალური დათვალიერების ოქმით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება მის მიერ ჩადენილი დანაშაული.

8. საკასაციო სასამართლო დამატებით აღნიშნავს შემდეგს: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-11¹ მუხლით განსაზღვრულია ოჯახური დანაშაული, როგორც ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე, 115-ე, 117-ე, 118-ე, 120-ე, 126-ე, 133¹, 133², 137-ე 141-ე, 143-ე, 144-ე-144³, 149-ე-151¹, 160-ე, 171-ე, 187-ე, 253-ე-255¹, 381¹ და 381² მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

9. მოცემულ შემთხვევაში დ. ს-ე მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, რომელიც და-მამდიმებელ გარემოებად ითვალისწინებს ქმედების ჩადენას ოჯა-ხის წევრის მიმართ. შესაბამისად, მისი ქმედების საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით კვალიფიკაციისას, რაც გულისმრთბს მუქარას, ჩადენილს ოჯახის წევრის მიმართ, და-მატებით იმავე კოდექსის მე-11¹ მუხლზე მითითება საჭირო აღარ არის, რის გამოც დ. ს-ს წარდგენილი ბრალდებიდან უნდა ამოერიც-ხოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლი (მაგ. იხ. საქმე №965აპ-20).

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწი-ლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის გაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პრო-კურორ მედება ცირამუას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 თებერ-ვლის განაჩენში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

3. დ. ს-ს წარდგენილი ბრალდებიდან ამოერიცხოს საქართვე-ლოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლი;

4. დ. ს-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს: საქართვე-ლოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძ-ველზე ჩაეთვალის პირობით, 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვე-პუნქტით – 3 (სამი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალის პირობით, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვე-თა, რაც სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალის პირობით. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, დ. ს-ს სასჯელის ზო-მად განესაზღვროს 3 (სამი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალის პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდეს 3 (სამი) წელი. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალის პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2020 წლის 11 აგვისტოდან იმავე წლის 29 სექტემბრის ჩათვლით;

5. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

3. ეკონომიკური დანაშაული

თაღლითობა

განახლები
საქართველოს სახელით

№809აპ-20

27 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენით განიხილა მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ჯ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 25 სექტემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ჯ. ბ-ს, – დაბადებულს ... წელს, – ბრალად ედებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ და მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

ჯ. ბ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაული გამოიხატა შემდეგში:

2017 წლის 5 აპრილის განაჩენით ჯ. ბ-ს ს-ს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით განესაზღვრა 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

2016 წლის დეკემბრის დასაწყისში, ქ. თ., პენიტენციური დეპარტამენტის მე-... დაწესებულებაში, საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით ნასამართლევმა ჯ. ბ-მ მსჯავრდებული ლ. გ. მოატყუა, რომ ჰყავდა ნაცნობი პროკურორი, გ. დ., რომლის დახმარებითაც შეძლებდა სასჯელაღსრულების დაწესებულებიდან ვადაზე ადრე გათავისუფლებას. ჯ. ბ-მ ლ. გ. დაარწმუნა, რომ 5 000 ლარის სანაცვლოდ მას გაუფორმდებოდა საპროცესო შეთანხმება და ეს თანხა პროკურორ გ. დ-სთვის უნდა გადაეცათ ჯ. ბ-ს მეშვეობით. აღნიშნულის შემდეგ ჯ. ბ-მ ლ. გ-ს მეუღლეს 10 000 ლარი გადაარიცხვინა თავისი ახლობლის, ლ. ვ-ს ანგარიშზე, რასაც თაღლითურად დაეუფლა. ჯ. ბ-ს ქმედებით დაზარალებულ ლ. გ-ს მიადგა 10 000 ლარის მნიშვნელოვანი ქონებრივი ზიანი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 18 დეკემბრის განაჩენით:

- ჯ. ბ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში.
- ჯ. ბ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გაუქმდა წინა განაჩენით ჯ. ბ-ს მიმართ დანიშნული პირობით მსჯავრი – 3 წელი. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს მთლიანად დაემატა წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯ. ბ-ს მიესაჯა 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 და მე-4 ნაწილების თანახმად, ბოლო განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთამ – შთანთქა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 15 სექტემბრის განაჩენით დანიშნული სასჯელი – 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო – 2019 წლის 18 დეკემბრიდან. მასვე სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა 2016 წლის 13 აგვისტოდან 2019 წლის 18 დეკემბრამდე და 2016 წლის 20 მაისიდან 2016 წლის 22 მაისის ჩათვლით პატიმრობაში ყოფნის დრო.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა მ. ჯ-მ, რომელიც საჩივრით ითხოვდა განაჩენის გაუქმებასა და ჯ. ბ-ს გამართლებას.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 25 სექტემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 18 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 25 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა მ. ჯ-მ, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებას და ჯ. ბ-ს მიმართლებელი განაჩენის გამოტანას. კასატორის მოსაზრებით, სასამართლომ გვერდი აუკარა საქმისათვის მნიშვნელოვანი დეტალების კრიტიკულ შეფასებას, გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედო კანონის დარღვევით მოპოვებული მტკიცებულებები, რადგან საქმეში არ არსებობს პროკურორის წერილობითი და-

ვალება, რომელიც გლდანი-ნაძალადევის მე-2 სამმართველოს გამომძიებელს უფლებას მისცემდა 2018 წლის 18 სექტემბრის შემდგომ ჩაეტარებინა საგამოძიებო მოქმედებები და მოეპოვებინა მტკიცებულებები.

6. თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურორის მოადგილემ დავით ხელელიძემ წარმოადგინა შესაგებელი.

7. საკასაციო სასამართლოში საქმის განხილვისას ადგოვატმა მ. ჯ-მ მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკმაყოფილება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანლიზა დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად.

2. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლო-ების უფლებას, დაეთანხმონ ქედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. Hirvisaari v. Finland, ECtHR, no 49684/99, §30, 25/12/2001). აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რასაც სასამართლოც ეთანხმება.

3. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის მოთხოვნას მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ის უდანაშაულოდ ცნობის თაობაზე, რადგან ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილია ურთიერთშეჯერებული და საკმარისი მტკიცებულებები, რომელთა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება ჯ. ბ-ს მიერ მისთვის ბრალდ შერაცხული ქმედების ჩადენა, კერძოდ:

4. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე დაზარალებულმა ლ. გ-მ განაცხადა, რომ 2016 წლის ნოემბრის თვეში გადაიყვანეს საკანში, სადაც იმყოფებოდა ჯ. ბ. გაცნობის შემდეგ, ვინაიდან ჯ. მასავით აჭარელი აღმოჩნდა, მის მიმართ ნდობა ჩამოუყალიბდა და დამეგობრდნენ. ამ პერიოდში ლ. გ. ბრალდებული იყო და არ იცოდა, როგორ წარიმართებოდა მისი საქმე. ჯ. ბ-მ უთხრა, რომ პროკურორი მისი ნაცნობი იყო, ძალიან მალე ელოდებოდა საპროცესო შეთანხმების გაფორმებას და მასაც დაეხმარებოდა (გვარადდ., სახელი არ ახსოვს). დაპპირდა, რომ 5 000 ლარის გადახდის სანაცვლოდ საპროცესო შეთანხმებას გაუფორმებდნენ, მაქსიმუმ ერთი წლის ვადით თავისუფლების აღევეთით. თუკი ვერ გაუეტებდა, თანხას დაუბრუნებდა უკან. მართალია, ჯ. ბ-ც პატიმარი იყო, მაგრამ ენდო მას, რადგან მისთვის პირველი ბრალდება იყო

და არ იცოდა, რა ხდებოდა ციხეში. ამასთან, ჯ. ბ-მ გააფრთხილა, რომ არაფერი ეთქვა ადვოკატისათვის, რადგან რაც უფრო ცოტა ადამიანს ეცოდინებოდა, უკეთესი იქნებოდა. იმ პერიოდში სატელეფონო ზარების განხორციელების უფლება დაზარალებულს არ ჰქონდა, ამიტომ ჯ. ბ. მის ნაცვლად უკავშირდებოდა მის ოჯახს, რითაც, როგორც აღმოჩნდა, მათი ნდობის მოპოვებას ცდილობდა, მის შეილს მიულოცა დაბადების დღე, მეუღლეს აუხსნა, რომ თვითონაც აჭარელი იყო, ლ. კარგად იყო და არაფერზე ენერვიულა. ვინაიდან იცოდა, რომ მისი ოჯახის წევრებს საპროცესო შეთანხმების გასაფორმებლად საჭირო თანხა არ გააჩნდათ, ჯ-ის მეშვეობით მეუღლეს შეუთვალა, თუ ვისთან შეეძლო მისულიყო თანხის სასესხებლად, მან ვერ დაიმახსოვრა და ფურცელზე დაუნერა სახელი და გვარი. ამ საუბრიდან მალევე, მისი მეუღლის, მ. გ-ს თხოვნით, მის სანახავად მივიდა შვილის ნათლია – მამა გ. (გ.) გ., რომელმაც გადაამოწმა, თუ რამდენად შეესაბამებოდა სინამდვილეს მ. გ-ს მიერ ჯ. ბ-სგან მიღებული ინფორმაცია. ლ. გ-მ გ. გ-ს დაუდასტურა, რომ ჯ. ბ. მისი დავალებით მოქმედებდა და მ-ს 5 000 ლარი ჯ. ბ-ს ადვოკატისთვის უნდა გადაეცა ხელზე. მამა გ-მ ჰქითხა, დარწმუნებული იყო თუ არა, რადგან ციხეში ბევრი თალღითობა ხდებოდა, მან კი მიუგო, რომ ჯ. ბ-ც ა. იყო, ენდობოდა მას და არ მოატყუებდა. მოგვიანებით მისთვის ცნობილი გახდა, რომ ჯ. ბ-მ მ. გ-ს თანხა ვინმე ლ. ვ-ს საბანკო ანგარიშზე ჩაარიცხვინა. ვინაიდან ჯ. ბ-ს ჩართულობით საპროცესო შეთანხმება არ გაუფორმდა, ჯ. ბ-ს ფულის დაბრუნება მოსთხოვა, რაზეც ეს უკანასკნელი დასთანხმდა და უთხრა, რომ მისი მეუღლე მეორე დღესვე მიიღებდა თანხას. სასამართლოში მისი მორიგი ყოფნისას გაირკვა, რომ თანხა ჯ. ბ-საგან კიდევ არ ჰქონდა დაბრუნებული მეუღლეს. სასამართლო სხდომიდან დაბრუნებული, ჯ. ბ-მ საკანში არ შეუშვა, რის გამოც სხვა საკანში გადაიყვანეს და მასთან დალაპარაკების შესაძლებლობა აღარ მისცემია. 2016 წლის 30 დეკემბერს მის მიმართ სასამართლომ გამოიტანა გამამტყუნებელი განაჩენი, რომლითაც სამი წლით თავისუფლების აღკვეთა მიესაჯა. ვინაიდან მას მიეცა სატელეფონო საუბრების უფლება, 2017 წლის 6 იანვარს ტელეფონით დაუკავშირდა მეუღლეს, რომლისგანაც შეიტყო, რომ ჯ. ბ-მ იმავე ანგარიშზე იმავე ოდენობის თანხა მეორედაც ჩაარიცხინა. მას საპროცესო შეთანხმება გაუფორმდა, მაგრამ არც იმ პირობებით, რაც ჯ. ბ-მ უთხრა და არც იმ პროკურორის დახმარებით, ვისზეც ჯ. მიუთითებდა, მან აღიარა დანამაული და სწორედ ამიტომ გაუფორმდა საპროცესო შეთანხმება. მას ჯ. ბ-სათვის ფული არ უსესებია, რადგან არ ჰქონდა სხვისთვის სასესხებელი თანხა. 2017 წლის 26 იანვარს მიმართა ს-ს მთავარ პროკურატურას და მის მი-

მართ ჩადენილი თაღლითობის თაობაზე განაცხადა. ჯ. ბ-ს თანხა არ დაუბრუნებია, არც მისი ოჯახის წევრებისათვის მიუმართავს. მოწმემ განმარტა, რომ მისთვის ცნობილი არ იყო ჯ. ბ-ს თაღლითობისათვის ნასამართლობა, მან იცოდა, რომ ჯ. ბ. სასჯელს იხდიდა ადამიანის დაჭრისათვის.

5. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე მ. გ-მ განაცხადა, რომ არის დაზარალებულ ლ. გ-ს მეუღლე. ლ. ბრალდებულად ყოფნის პერიოდში ვერ ახერხებდა სასჯელალსრულების დეპარტამენტის დაწესებულებიდან ტელეფონით დაკავშირებას. დაუკავშირდა ჯ. ბ. და უთხრა, რომ იყო ლ-ს თანამესაკნე, უთხრა, არაფერზე ენერვიულათ, შემდეგ კვირაში ერთხელ ან ათ დღეში ერთხელ უკავშირდებოდა და გადმოსცემდა მოკითხვას მისი მეუღლისაგან. 2016 წლის ნოემბრის შუა რიცხვებში მობილურ ტელეფონზე დაუკავშირდა ჯ. ბ., უთხრა, რომ მას ჰყავდა კარგი ადვოკატი, რომელიც ეხმარებოდა საპროცესო შეთანხმების გაფორმებაში და ანალოგიურად შეეძლო ლ-სთვისაც გაეკეთებინა საპროცესო შეთანხმება, თუმცა ამის სანაცვლოდ საჭირო იყო თანხის – 5000 ლარის გადახდა. ჯ. ბ-ს ნათქვამი მოძღვრის – გ. გ-ს მეშვეობით გადაამოწმა, რომელიც შეხვდა ლ- და ამ უკანასკნელმა დაუდასტურა, რომ 5 000 ლარი უნდა გადაეცა პირისთვის, რომელიც დაუკავშირდებოდა, რადგან თავისთვის იკეთებდა საპროცესო შეთანხმებას და დაპირდა, რომ მასაც გაუკეთებდა. თავდაპირველი შეთანხმების თანახმად, აღნიშნული თანხა ერთ-ერთ სხდომაზე კონკრეტული პირისთვის უნდა გადაეცა ხელში. თუმცა სასამართლო სხდომაზე ის პირვენება არ გამოჩნდა, მისმა მეუღლემ ანიშნა „ფული არაო“ და შესაბამისად, თანხის გადაცემა არ მომხდარა. იმავე დღეს, ან რამდენიმე დღის შემდეგ მობილურის საშუალებით კვლავ დაუკავშირდა ჯ. ბ., რომელსაც მოწმემ უთხრა, რომ თანხა უკვე ჰქონდა. ჯ. ბ-მ უთხრა სახელი და გვარი, ვისთვისაც ს-ს ბ-დან გადარიცხავდა თანხას, რა დროსაც მიაწოდებდნენ კოდს, რომელსაც შემდეგ ჯ. ბ-ს უკარნახებდა. მივიდა და თანხა გადარიცხა ლ. ვ-ს სახელზე, მიაწოდეს კოდი, შეორე დღეს დაურეკა ჯ. ბ-მ და ჩაიწერა კოდი. დაახლოებით ერთ კვირაში ჯ. ბ. კვლავ დაუკავშირდა და უთხრა, რომ თანხა საპროცესო შეთანხმებისთვის საკმარისი არ იყო და იმავე ანგარიშზე დამატებით 5000 ლარი უნდა გადარიცხა. ორ-სამ დღეში ისევ დაურეკა, დაინტერესდა თანხა მოიძია თუ არა, უთხრა, რომ რაღაცას მოახერხებდა, ქმრის გათავისუფლებისათვის ყველაფერს გააკეთებდა, იშოვა თანხა, რომელიც 2016 წლის 20 დეკემბერს ისევ იმავე პიროვნების სახელსა და გვარზე გადარიცხა. ამჯერად ჯ. ბ-ს ნათქვამის გადამოწმება საჭიროდ აღარ ჩათვალა, მის მეუღლესა და მამაოს შორის მანამდე შემდგარი სა-

უბრიდან გამომდინარე. 2017 წლის 6 იანვარს, მას შემდეგ, რაც მისი მეუღლის მიმართ დადგა განაჩენი, ტელეფონით დაუკავშირდა ლ. (მეუღლე), რა დროსაც გაირკვა, რომ მეორე გადარიცხვის შესახებ მან არაფერი იცოდა. ამის შემდეგ მიხვდნენ, რომ ჯ. ბ-მ ისინი მოატყუა და მათი თანხა მიისაკუთრა. სესხზე მასა და ჯ. ბ-ს შორის საუბარი არ ყოფილა, თანხა გადაურიცხა იმისათვის, რომ მისი მეუღლისათვის გაეფორმებინათ საპროცესო შეთანხმება. თანხა, რომელიც გადარიცხა, უკან არ დაბრუნებია, დღემდე იხდის ვალებს. ჯ. ბ-ს მისთვის არ დაურეკავს და არ შეუთავაზებია თანხის დაბრუნება.

6. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე გ. გ-მა განაცხადა, რომ არის დაზარალებულის შვილის ნათლია. 2016 წლის დეკემბერში, მ. გ-ს თხოვნით, პენიტენციური დეპარტამენტის № დანესებულებაში შეხვდა ლ. გ-ს, რომელმაც უთხრა, რომ მ-ს ფული გადაეცა იმ პირისათვის, რომელიც მასთან ლ-ს სახელით დარეკავდა. როგორც მისთვის ლ. გ-საგან გახდა ცნობილი, ამ თანხის სანაცვლოდ ლ-ს საპროცესო შეთანხმების გაფორმებას ჰპირდებოდნენ. სხვა დეტალები, ვისთვის უნდა გადაეცათ თანხა, ქალი იყო თუ მამაკაცი, მისთვის ცნობილი არ იყო. შესაბამისად, ლ-ს დანაბარები გადასცა მ. გ-ს.

7. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე ბ. ბ-მ განაცხადა, რომ 2016 წლის დეკემბერში ციხიდან ტელეფონით ორჯერ დაუკავშირდა შვილი – ჯ. ბ., რომელმაც უთხრა, რომ მათი სიძის – ლ. ვ-ს ანგარიშზე დარიცხული იყო თანხა – 5000-5000 ლარი. ალნიშნული თანხა უნდა გადაეცა ჯ-ს საქმეზე დაზარალებული პირისათვის, რათა მისთვის გაეფორმებინათ საპროცესო შეთანხმება. ლ. ვ-მ ანგარიშიდან გამოიტანა თანხა და მიაწოდა მას (ბ. ბ-ს). მიღებული თანხიდან 2 000 ლარი თავად დაიტოვა, დანარჩენი კი ლ. ვ-ს მისცა და მისი შვილების ანგარიშზე შეტანა სთხოვა. დაახლოებით 2-3 თვეში ლ. ვ-მ დაუბრუნა 8 000 ლარი და შეატყობინა, რომ მას მიაკითხა ორმა პირმა, რომელებიც ვინმე მ-ს სახელით ითხოვდნენ 10 000 ლარის დაბრუნებას, იმ მიზეზით, რომ ეს თანხა ჯ. ბ-მ სიძის ანგარიშზე მოტყუებით ჩაარიცხვინა თანამესაკნის მეუღლეს. ვინაიდან ჯ. ბ-სათვის საპროცესო შეთანხმების გაფორმებასთან დაკავშირებით დაზარალებულთან მოლაპარაკება ვერ შედგა, ლ. ვ-ს მიერ დატოვებული 8 000 ლარი, ჯ-ს მოთხოვნით, გადასცა ამ უკანასკნელის თურქ მევალეებს, კერძოდ, დაკავებამდე რამდენიმე ხნით ადრე ჯ. ბ. თ-ში ცხოვრობდა, სადაც ვალები დაუგროვდა და თ. მევალეები ჯ-ს დაკავების შემდეგ ითხოვდნენ ფულს. ალნიშნული გარემოებები დაადასტურა მოწმის სახით დაკითხულმა ლ. ვ-მ.

8. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე დაიკითხნენ იმ პენიტენციური დაწესებულების თანამშრომლები, სადაც სას-ჯელს იხდიდნენ ჯ. ბ. და ლ. გ., კერძოდ: გ. კ., გ. მ., გ. მ. და მ. ხ.

9. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას გ. კ-მ განმარტა, რომ ლ. გ-ს მისთვის პრეტენზიით არ მიუ-მართავს. მას შესახლების დროს არ განუმარტავს ლ. გ-სათვის, რა მუხლით იყო მსჯავრდებული პირი, რომლის საკანშიც შესახლეს. მოწმემ მიუთითა, რომ მასა და ჯ. ბ-ს შორის საუბარი იმის თაობაზე, ლ. გ-მ ასესხა თანხა, პროცენტით მისცა თუ აჩუქა, არ ყოფილა. მისი მორიგეობის დროს ცნობილი რომ გამხდარიყო თანხის მითვი-სების შესახებ ინფორმაცია, ის აუცილებლად მიიღებდა ზომებს.

10. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას გ. მ-მ განმარტა, რომ მასა და ჯ. ბ-ს მის ნასამართლობაზე, რომლისთვისაც სასჯელს იხდიდა, არ უსაუბრიათ. მისთვის უცნობია, ლ. გ-მ იცოდა თუ არა ჯ. ბ-ს თაღლითობის ჩადენისათვის მსჯავ-რდების შესახებ. მოწმემ მიუთითა, რომ მასა და ჯ. ბ-ს შორის საუ-ბარი იმის თაობაზე, ლ. გ-მ ასესხა თანხა, პროცენტით მისცა, თუ აჩუქა, არ ყოფილა. ამ ფაქტის შესახებ გაიგო საქმის აღძვრის შემ-დეგ. ლ. გ-ს მისთვის საჩივრით არ მიუმართავს.

11. პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას გ. მ-მ განმარტა, რომ მასა და ჯ. ბ-ს შორის იმ საქმეზე, რომლისთვისაც ის სასჯელს იხდიდა, საუბარი არ ყოფილა. ჯ. ბ-ს მიმართავდა სახელით და გვარით, მას თაღლითს არ ეძახდა. ლ. გ-ს ჯ. ბ-ს მიმართ პრეტენზია რომ დაეფიქსირებინა, ის მოახდენდა შესაბამის რეაგირებას. მისთვის უცნობია, ლ. გ-მ იცოდა თუ არა ჯ. ბ. რისთვის იხდიდა სასჯელს. მისთვის ჯ. ბ-ს არ უთქვამს, ლ. გ-მ ფული ასესხა თუ არა.

12. პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მოწმე ა. უ-მ განაცხადა, რომ ჯ. ბ. იყო მისი თანასაკენელი. როგორც ჯ-სგან გაი-გო, იმავე საკანში მის (ა. უ-ს) შესახლებამდე, მოთავსებული იყო ლ. გ, რომლისგანაც ჯ-ს ფულადი თანხა ჰქონდა სესხის სახით გამორ-თმეული. ჯ-ს განმარტებით, ეს თანხა ესაჭიროებოდა მისი დაზა-რალებულების დასაქმაყოფილებლად. ა. უ-ს თანდასწრებით, ჯ. ბ. ციხის თანამშრომლებასაც ეუბნებოდა, რომ ლ. გ-ს იმ ფულს დაუბ-რუნებდა. ჯ-ს ჰქონდა სურვილი, თანამშრომლებს შეეტყობინები-ნათ გ-სთვის, რომ თანხის დაბრუნებას აპირებდა. ჯ. ითხოვდა, რომ ანგარიშის ნომერი მაინც მიეწოდებინა ლ. გ-ს, რომელზეც ჯ-ს დე-და ჩარიცხავდა თანხას.

13. ჯ. ბ-მ თავი არ ცნო დამნაშავედ წარდგენილ ბრალებაში და განაცხადა, რომ ლ. გ-მ თავად შესთავაზა თანხა ე.წ. პროცენტი-ანი სესხის სახით, ვინაიდან შეიტყო, რომ დაზარალებულად ცნო-

ბილი პირისთვის ზიანის ასანაზღაურებლად თანხა სჭირდებოდა და ვერ შოულობდა. როგორც ლ. ამტკიცებდა, ჰქონდა საკუთარი ბიზნესი. შეთანხმებისამებრ, ლ-ს მისთვის 5 000 ლარი უნდა ესეს-ხებინა იმ პირობით, რომ ერთი თვის ვადაში 7 500 ლარს დაუბრუნებდა. ჯ. ბ-ს განმარტებით, ნასესხები თანხა, რომელიც ლ. გ-ს მეუღლეს თავისი სიძის ანგარიშზე ჩაარიცხინა, არ იყო საკმარისი დაზარალებულისათვის ზიანის ასანაზღაურებლად, ამიტომ ლ-ს განა დამატებით 5 000 ლარი ისესხა. თავდაპირველად შეთანხმდნენ, რომ ლ-ს მეუღლე თანხას ჯ. ბ-ს ადვოკატს გადასცემდა, მაგრამ ადვოკატთან საუბრის შემდეგ, ლ. გ-ს შესთავაზა, თანხა პირდაპირ მისი ოჯახის რომელიმე წევრის ანგარიშზე ჩაერიცხა, რაზეც იგი დასთანხმდა. 2016 წლის 27 დეკემბერს ლ. გ. გაიყვანეს მისი საკნიდან. მას შემდეგ ლ. გ-სთან დაკავშირებას ცდილობდა ციხის თანამშრომლების დახმარებით, უნდოდა, რომ თანხა დაებრუნებინა, თუმცა – უშედეგოდ. 2017 წლის სექტემბერში შეიტყო, რომ ლ. გ-ს პროკურატურისთვის მიუმართავს საჩივრით და იგი თაღლითობაში დაუდანაშაულებია. ჯ. ბ-ის განმარტებით, არც ლ. გ-სა და არც მისი მეუღლისთვის არ უთქვამს, რომ 5 000 ლარის სანაცვლოდ საპროცესო შეთანხმების გაფორმებაში დაეხმარებოდა.

14. რეაგირების ოქმის თანახმად, თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის გლდანი-ნაძალადევის სამართველოს მე-2 განყოფილების დეტექტივის თანაშემწე გამომძიებელი რ. პ. 2017 წლის 1 მაისს, ლ. გ-ს განცხადების საფუძველზე, გამოცხადდა სასჯელალ-სრულების დეპარტამენტის № საპყრობილის ადმინისტრაციულ შენობაში. ზემოაღნიშნული საპყრობილის პატიარმა ლ. გ-მ გასაუბრებისას განაცხადა, რომ მისმა თანამესაკენემ, ჯ. ბ-მ მოტყუებით, სასჯელალსრულების დაწესებულებიდან გათავისუფლებაში დახმარების დაპირებით, მიისაკუთრა მისი და მისი ოჯახის კუთვნილი თანხა – 10 000 ლარი.

15. 2016 წლის 26 ნოემბრიდან 2016 წლის 22 დეკემბრამდე შემავალი და გამავალი ზარების ამონანერითა და მისი დათვალიერების ოქმის თანახმად, აღნიშნულ პერიოდში მ. გ-ს „ბ-ს“ ქსელში ჩართულ სიმბარათზე 16-ჯერ განხორციელდა შემავალი ზარი ნომრი-დან . . . მ. გ-ის განმარტებით, „აღნიშნული ზარების ავტორი იყო ჯ. ბ“, რომელიც № პენიტენციური დაწესებულებიდან უკავშირდებოდა. მას.

16. შპს „ო-ს“ დირექტორ გ. გ-ს 2018 წლის 30 ოქტომბრის მომართვის თანახმად, სატელეფონო სააბონენტო ნომრით სარგებლობები № დაწესებულებაში მოთავსებული მსჯავრდებულები.

17. საქართველოს სასჯელალსრულებისა და პრობაციის სამი-

ნისტროს № პენიტენციური დაწესებულების დირექტორ ნ. ქ-ს 2018 წლის 11 ოქტომბრის მომართვის თანახმად, ჯ. ბ. და ლ. გ. 2016 წლის 18 ნოემბრიდან 2016 წლის 27 დეკემბრამდე განთავსებულნი იყვნენ ერთ საკანში.

18. სს „ს-ს ბ-ს“ 2018 წლის 12 სექტემბრის შესრულებული ფულადი გზავნილების მიღებისა და გაგზავნის ოპერაციების შესახებ №...ცნობის თანახმად, ლ. ვ-ს 09.12.2016 წ. და 22.12.2016 წ. მ. გ-სგან მიღებული აქვს ფულადი გზავნილები – 5 000-5 000 ლარის ოდენობით.

19. საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დასჯადია თაღლითობა, ესე იგი მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით სხვისი ნივთის დაუფლება ან ქონებრივი უფლების მიღება მოტყუებით, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია. ამდენად, ქმედების საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლით კვალიფიკაციისათვის აუცილებელია, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდებოდეს, რომ სუბიექტს ჰქონდა სხვისი ნივთის ან ქონებრივი უფლების მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზანი, გაცნობიერებული ჰქონდა, რომ მოტყუების მეშვეობით, მართლსაწინააღმდეგოდ ეუფლება სხვის ქონებას, რითაც ზიანს აყენებს მესაკუთრეს. ამასთან, მოტყუება, როგორც ნივთის ან ქონებრივი უფლების მიღების ხერხი, წინ უნდა უსწრებდეს სუბიექტის მიერ ნივთის ან ქონებრივი უფლების მიღებას.

20. მოცემულ შემთხვევაში, სხვისი კუთვნილი ნივთის მისაკუთრების განზრახვით მოქმედი ჯ. ბ. ლ. გ-ს მოტყუების გზით დაეუფლა ლ. გ-ს ოჯახის კუთვნილ თანხას – 10 000 ლარს. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (მათ შორის – ლ. გ-ს, მ. გ-ს, გ. გ-ს, ბ. ბ-ს და ლ. ვ-ს ჩვენებებით, ასევე სს „ს-ს ბ-ს“ მიერ გაცემული ცნობით) დასტურდება, რომ ლ. გ-ს მიმართ ჯ. ბ-ს აქვს ფინანსური ვალდებულება. თანხის დაუფლების ფაქტს თავად დაცვის მხარეც არ უარყოფს. ამასთან, დაზარალებული ლ. გ-ს და მოწმე მ. გ-ს ჩვენებით უტყუარად დგინდება, რომ ჯ. ბ-მ მოატყუა ლ. გ., რომ მისი წაცნობი პროკურორისთვის თანხის გადაცემის სანაცვლოდ მას გაუფორმდებოდა საპროცესო შეთანხმება მაქსიმუმ ერთი წლის ვადით თავისუფლების აღკვეთით და ლ. გ-ს მეუღლეს საკუთარი სიძის (ლ. ვ-ს) ანგარიშზე ორჯერ ჩაარიცხვინა თანხა, რომელიც მსჯავრდებულმა საკუთარი ვალების გასასტუმრებლად გამოიყენა.

21. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ცალსახად დასტურდება, რომ ჯ. ბ. ლ. გ-ს კუთვნილ ქონებას დაეუფლა სწორედ მოტყუების გზით – დაზარალებულისთვის ცრუ ინფორმაციის მინდებით მოიპოვა მისი ნდობა და სისრულეში მოიყვანა თავისი გან-

ზრახვა. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება დაცვის მხარის პოზიცია, რომ ჯ. ბ-ს ნასამართლობის შესახებ ცნობილი იყო ლ. გ-სთვის, რის გამოც მას ჯ. ბ-ს მიმართ ნდობა ვერ გაუჩნდებოდა. მათ შორის სასჯელაღსრულების დაწესებულების თანახმად, ლ. გ-ს ჯ. ბ-ს საკანში არც შესახლების დროს და არც შემდეგ (ლ. გ-ს ჯ. ბ-ს საკანში ყოფნის დროს) ისინი არ საუბრობდნენ ლ. გ-სთან ან მისი თანდასწრებით, თუ რისთვის იყო მსჯავრდებული ჯ. ბ. ასევე არ დასტურდება მსჯავრდებულის მტკიცება, რომ დაზარალებულმა უფლება მისცა ჯ. ბ-ს, დაერეკა ლ. გ-ს ოჯახთან და თანხის მსჯავრდებულისთვის სასესხებლად ფულის სხვა პირებისაგან სესხება დაევალებინა, რადგან დაზარალებულის განმარტებით, მას არ ჰქონდა სხვისთვის სასესხებელი თანხა; ხოლო დაზარალებულის მეულლის ჩვენებით დგინდება, რომ მას თანხის მოსაძიებლად რამდენიმე დღე დასჭირდა და თანხის მოძიებას ის საპროცესო შეთანხმების გაფორმებაში დახმარებისთვის ახდენდა. იგივე დასტურდება გ. გ-ს ჩვენებითაც (მ. გ-ს ფული უნდა გადაეცა საპროცესო შეთანხმების დაზარალებულთან გაფორმებაში დახმარებისათვის).

22. სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის პოზიციას, რომ სასამართლო სხდომაზე დაკითხვისას სასჯელაღსრულების დაწესებულების თანამშრომლებმა დაადასტურეს, რომ საკანში მიმდინარე ვიდეომეტვალყურეობისას და პატიმართა სატელეფონო საუბრისას ხდება პატიმართა საუბრების მოსმენა და ამიტომ ჯ. ბ-ს მხრიდან თაღლითობის ჩადენის შემთხვევაში, ადმინისტრაცია ამ საკითხს უყურადღებოდ არ დატოვებდა.

23. სასამართლო ითვალისწინებს სასჯელაღსრულების დაწესებულების თანამშრომლების – გ. მ-ს, მ. ხ-ს, გ. მ-ს, გ. ე-ს – ჩვენებებს. ეკროდ, გ. მ-სა და მ. ხ-ს ჩვენებების თანახმად, საკანში, სადაც ჯ. ბ. და ლ. გ. იყვნენ მოთავსებულნი, მიმდინარეობდა ვიზუალური კონტროლი და არა – საუბრების მოსმენა. პატიმრების მიერ სატელეფონო კავშირების განხორციელებისას ოფიცერი იმყოფება სამორიგეო ოთახში და შესაძლებელია, გაიგოს პატიმრის საუბარი (გააჩნია, როგორი ხმის ტემპრით საუბრობს პატიმარი), თუმცა საუბრის შინაარსით ისინი არ ინტერესდებიან. მ. ხ-მ ჩვენებაში დამატებით მიუთითა, რომ პატიმართა სატელეფონო საუბრისას ახდენდნენ მხოლოდ ვიზუალურ დაკვირვებას და საუბრის შინაარსზე ყურადღებას არ ამახვილებენ – არ აინტერესებთ, ვისთან ან რატომ რეკავს პატიმარი (ნომერი ავტომატურად ფიქსირდება და ურნალშიც ხდება იმ ნომრის ჩაწერა, რომელსაც პატიმარი მიუთითებს), დღის განმავლობაში დაახლოებით 30 პატიმარი სარგებლობს ტელეფონით და პატიმრების უმეტესობა საუბრობს თან-

ხის ჩარიცხვაზე.

24. სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის პრეტენზი-ას მოწმე ა. ჟ-ს ჩვენების სასამართლოს მიერ არგაზიარების შესახებ. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ა. ჟ-ს ჩვენება ირიბი ჩვენებაა, რომელიც არ დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით და ემყარება ჯ. ბ-ს მიერ პასუხისმგებლობის თავიდან აცილების მიზნით მისთვის მიწოდებულ ინფორმაციას. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მსჯავრდებულ ჯ. ბ-სა და მოწმე ა. ჟ-ს ჩვენებები (მსჯავრდებული ციხის თანამშრომლებს ეუბნებოდა, რომ ლ. გ-ს დაუბრუნებდა მისგან ნასესხებ ფულს და სურდა თანამშრომლებს აღნიშნული ეცნობებინათ დაზარალებულისათვის) არ დასტურდება სასჯელანსრულების თანამშრომლების – გ. მ-ს, გ. მ-ს, გ. კ-ს – ჩვენებებით, რომლებმაც ცალსახად განმარტეს, რომ მსჯავრდებულთან არ ჰქონიათ საუბარი იმის თაობაზე, ლ. გ-მ ასესხა თუ აჩუქა თანხა მსჯავრდებულს. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, ჯ. ბ-ს თანხის დაბრუნების რეალური სურვილის შემთხვევაში ჰქონდა შესაძლებლობა, დაერეა ლ. გ-ს მეუღლისათვის, რომლის ტელეფონის ნომერიც მისთვის ცნობილი იყო და რომელთანაც მანამდე (როგორც თანხის ჩარიცხვამდე და ჩარიცხვისას 2016 წლის 26 ნოემბრიდან 22 დეკემბრამდე) არაერთხელ განხორციელა სატელეფონო კომუნიკაცია. საყურადღებოა, რომ არც მსჯავრდებულის ოჯახის წევრებს მიუთითებიათ დაკითხვისას თანხის სესხად აღებისა და შემდგომში დაბრუნების შესახებ. კერძოდ, მსჯავრდებულის დედის – ბ. ბ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ მას აღნიშნული თანხა უნდა გადაეცა ჯ. ბ-ს საქმეზე დაზარალებული პირისთვის, რათა ჯ. ბ-სთვის გაეფორმებინათ საპროცესო შეთანხება. ამდენად, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება, რომ ჯ. ბ-ს ჰქონდა სასესხო ვალდებულება დაზარალებულის მიმართ და ცდილობდა აღნიშნული თანხის დაბრუნებას.

25. დაუსაბუთებლობის გამო საკასაციო სასამართლო ასევე არ იზიარებს დაცვის მხარის მტკიცებს, რომ ბრალდება ეყრდნობა მხოლოდ ლ. გ-სა და მ. გ-ს ჩვენებებს, რომლებიც ეწინააღმდეგება როგორც ერთმანეთს, ასევე – გ. გ-ს, ა. ჟ-სა და ჯ. ბ-ს ჩვენებებს.

26. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმის მასალებით არ დგინდება რაიმე გარემოება, რაც ეჭვევეშ დააყენებდა დაზარალებულისა და მისი მეუღლის სანდოობას, არ გამოვლენილა მათი მხრიდან ჯ. ბ-ზე დანაშაულის დაბრალების მოტივი. დაკითხვაზე მათ დეტალურად და ურთიერთთანხვდენილად აღნერეს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, მათ მიერ მიწოდებული ინფორმაცია დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით,

მათ შორის – გ. გ-ს ჩვენებით.

27. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის თანახმად, მნიშვნელოვან ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 150 ლარის ზევით. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით (მათ შორის – სს „ს-ს ბ-ს“ 2018 წლის 12 სექტემბერს შესრულებული ფულადი გზავნილების მიღებისა და გაგზავნის ოპერაციების შესახებ ცნობით, მსჯავრდებულის სიძის – ლ. ვ-ს ჩვენებით) დასტურდება, რომ ჯ. ბ-ს მხრიდან მიყენებულ-მა ზიანმა შეადგინა 10 000 ლარი.

28. ამდენად, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ ჯ. ბ-მ დაზარალებულის ქონების მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით მოიპოვა დაზარალებულის ნდობა და მოტყუებით დაეუფლა დაზარალებულის კუთვნილ ქონებას, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია.

29. დაცვის მხარის მტკიცებით, ვინაიდან საქმის მასალებში არ არის წარმოდგენილი პროკურორის წერილობითი დავალება გამომძიებლისათვის გარკვეული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების თაობაზე, 2018 წლის შემდეგ მოძიებული ყველა მტკიცებულება კანონის დარღვევითაა მოპოვებული და საქართველოს სსსკ-ის 72-ე მუხლის თანახმად, დაუშვებელია. საკუთარი პოზიციის დასაბუთებისათვის კასატორი უთითებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 14 ნოემბრის განჩინებაზე, რომლითაც სასამართლომ გაიზიარა კასატორის პოზიცია (მტკიცებულებათა დაუშვებლად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილება შეიცვალა სააპელაციო სასამართლოს საგამოძიებო კოლეგიის 2018 წლის 22 ნოემბრის განჩინებით და ბრალდების მხარის მტკიცებულებები სრული მოცულობით დასაშვებად იქნა ცნობილი).

30. საქართველოს სსსკ-ის 219-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, მტკიცებულებათა დასაშვებობის საკითხის განხილვა წინასასამართლო სხდომის კომპეტენციაა. აღნიშნულის მიუხედავად, განაჩენის დადგენისას სასამართლო ვალდებულია საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის საფუძველზე შეაფასოს სისხლის სამართლის საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით.

31. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 33-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად პროკურორი უფლებამოსილია საგამოძიებო ქვემდებარეობის მოთხოვნათა დაცვით სისხლის სამართლის საქმის გამოძიება დააგალოს ამა თუ იმ სამართალდამცავ ორგანოს ან გამომძიებელს. იმავე კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად კი, გამომძიებელს,

რომელიც უშუალოდ არ იძიებს სისხლის სამართლის საქმეს, უფლება აქვს, პროკურორის დავალებით აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით ჩაატაროს ამ კოდექსით გათვალისწინებული ყველა საგამოძიებო მოქმედება. შესაბამისად, საქართველოს სსსკ-ი არ შეიცავს მითითებას და ვალდებულებას, რომ პროკურორმა ყველა დაგალება გასცეს წერილობითი ფორმით.

32. 2018 წლის 18 სექტემბერს მოქმედი საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2013 წლის 27 აგვისტოს №83 ბრძანებით დამტკიცებული, ქ. თბილისის გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურატურის დებულების მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, პროკურორები გასცემენ წერილობით მითითებებს სისხლის სამართლის საქმეთა გამოძიების, ცალკეული საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარების თაობაზე, უშუალოდ მონაწილეობენ გამოძიებაში, აუცილებლობის შემთხვევაში პირადად ატარებენ ცალკეულ საგამოძიებო მოქმედებებს, რაიონული ან რაიონული პროკურორის მოადგილის დავალებით სრული მოცულობით აწარმოებენ საქმის გამოძიებას. მართალია, აღნიშნული დებულება ითვალისწინებდა პროკურორის მიერ წერილობითი ფორმით მითითების გაცემის წესს, მაგრამ არ აზუსტებდა მითითების წერილობითი ფორმის კონკრეტულ სახეს და არ ადგენდა მითითების კონკრეტულ საპროცესო ფორმას.

32. სასამართლო ითვალისწინებს ბრალდების მხარის განმარტებას, რომ სისხლის სამართლის საქმეთა ელექტრონული საქმისნარმოების დანერგვის შემდეგ სისხლის სამართლის საქმეზე გამომძიებლის დამატება ხდება ელექტრონული პროგრამის მეშვეობით – გამომძიებლის პროგრამულად დამატებისა და დავალების პროგრამულად მიცემის გარეშე გამომძიებელს არ ექნება არც წვდომა სისხლის სამართლის საქმის მასალებზე და ვერც საგამოძიებო მოქმედებას ჩაატარებს. ამასთან, გლდანი-ნაძალადევის რაიონული პროკურატურის პროკურორს შეუძლია, დაამატოს მხოლოდ გლდანი-ნაძალადევის სამართველოს გამომძიებელი, რომელიც შემდგომ აწარმოებს გამოძიებას პროკურორის უშუალო ჩართულობითა და მითითებით. ამდენად, სისხლის სამართლის საქმეთა ელექტრონული ნარმოების ფარგლებში გამომძიებლის პროგრამულად დამატება და მითითებების პროგრამულად მიცემა არ ეწინააღმდეგება არც აღნიშნული დებულების და არც საქართველოს სსსკ-ის მოთხოვნებს. შესაბამისად, არ არსებობს კასატორის მიერ მითითებული მტკიცებულებების საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის საფუძველზე არგაზიარების კანონისმიერი საფუძველი.

33. 2017 წლის 30 მაისს ტერიტორიული ქვემდებარეობით, შემდგომი რეაგირებისათვის, ლ. გ-ს განცხადება გადაიგზავნა აჭარის

ავტონომიური რესპუბლიკის პოლიციის დეპარტამენტში, რომელმაც მეორე დღესვე, 2017 წლის 31 მაისს, შემდგომი რეაგირებისათვის, ლ. გ-ს განცხადება უკან დაუბრუნა გლდანი-ნაძალადევის სამმართველოს, რომელმაც, თავის მხრივ, საქმე 2017 წლის 9 ოქტომბერს გადაუგზავნა სასჯელალსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს საგამოძიებო დეპარტამენტს რეაგირებისათვის, რომელმაც იმავე დღეს დაუბრუნა საქმე, თანდართული მასალებით. მთავარი პროკურატურის 2018 წლის 18 სექტემბრის დადგენილებით სისხლის სამართლის საქმე გამოსაძიებლად გადაეცა გლდანი-ნაძალადევის რაიონულ პროკურატურას. შესაბამისად, ყველა შემდგომი საგამოძიებო მოქმედებები ჩაატარა გლდანი-ნაძალადევის სამმართველოს გამომძიებელმა.

34. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლება არ მოითხოვს მომჩივნების მიერ წარმოდგენილ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, no. 36755/06, §31; ECtHR, 11/11/2011), არამედ გულისხმობს, კონკრეტულ და მეაფიო პასუხებს იმ არგუმენტზე, რომლებიც გადამწყვეტია სამართალნარმოების შედეგებისთვის (იხ. Tchankotadze v. Georgia, no. 15256/05, § 103, ECtHR, 21/06/2016; Deryan v. Turkey, no. 41721/04, § 33, ECtHR 21/07/2015), გადაწყვეტილებიდან ნათლად უნდა ჩანდეს, რომ განხილულ იქნა საქმის არსებითი საკითხები (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, no 21447/11, no 35839/11, §65, 66; ECtHR, 27/02/2020).

35. ჯ. ბ-სათვის განსაზღვრულ სასჯელთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაზილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონიერულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის სახისა და ზომის განსაზღვრისას მნიშვნელოვანია, კონკრეტული პირის ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის ფარგლების მკაფიოდ განსაზღვრა, რესოციალიზაციისა და პრევენციის მიზნების უზრუნველყოფა.

36. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ არ არსებობს მსჯავრდებულისათვის დანიშნული სასჯელის ნაწილის პირობითად ჩათვლის კანონისმიერი საფუძველი, ვინაიდან საქმის მასალებში

არ მოიპოვება საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი ნინაპირობები, მათ შორის – მსჯავრდებულის მიერ და-ნაშაულის აღიარება, დანაშაულის ჩადენაში თანამონაწილეების დასახელება და თანამშრომლობა გამოძიებასთან.

37. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ჯ. ბ-ს განსა-ხილველი დანაშაული ჩადენილი აქვს ნინათ მის მიერ ჩადენილი განზრახი დანაშაულისთვის ნასამართლობის მოხსნამდე ან გაქარ-წყლებამდე, რაც, საქართველოს სსკ-ის მე-17 მუხლის თანახმად, ნარმოადგენს რეციდივს. რეციდივის არსებობისას, საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე, მსჯავრდე-ბულისთვის დანიშნული მოსახლელი სასჯელის ვადა სულ მცირე ერთი ნლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის სა-ქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული სას-ჯელის მინიმალურ ვადას.

38. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო პა-ლატამ სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშვნის როგორც ზოგადსა-ვალდებულო გარემოებები და პირის ინდივიდუალური მახსაოւთებ-ლები (მათ შორის მსჯავრდებულის პიროვნება, მისი ქცევა), ჩადე-ნილი ქმედების სიმძიმე, ასევე – საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხ-ლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებ-ლობანი და მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს განუსაზღვრა სამართლანი სას-ჯელი. 2017 წლის 5 აპრილის განაჩენით ჯ. ბ. მსჯავრდებულია სა-ქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით და სასჯელად განესაზღვრა – 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, გა-უქმდა ნინა განაჩენით ჯ. ბ-ს მიმართ დანიშნული პირობითი მსჯავ-რი – 3 წლით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწი-ლის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს მთლია-ნად დაემატა ნინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯ. ბ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

39. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად: „გაუნახევრდეს და-ნიშნული სასჯელი ნასამართლობის არმქონე პირს, რომელმაც ჩა-იდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხ-ლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით ან მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუ-ნქტით, გათვალისწინებული დანაშაული, თუ მან აანაზღაურა დანა-შაულის შედეგად მიყენებული ზიანი და თითოეული დაზარალებუ-ლი ამ კანონის აღსრულებისას გამოძიების ორგანოს ან სასამარ-თლოს წინაშე თანხმობას განაცხადებს, რომ აღნიშნულ პირზე გავ-რცელდეს ამ პუნქტით გათვალისწინებული ამნისტია.“

40. შესაბამისად, ვინაიდან ჯ. ბ. საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენის დროისათვის იყო ნასამართლევი პირი, მასზე ვერ გავრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული შეღავათი, კერძოდ – სასჯელის განახევრება.

41. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 25 სექტემბრის განაჩენი მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს მიმართ კანონიერია და უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ჯ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 25 სექტემბრის განაჩენი მსჯავრდებულ ჯ. ბ-ს მიმართ;
3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

4. დაცაშაული მმართველობის ნესის ნიცააღმდეგ

თვითვებობა

განჩინება საქართველოს სახელი

საკასაციო საჩივრის დასამვებობის შემოწევის შესახებ

№173აპ-21

18 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაში შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე შეამოწმა თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს 2021 წლის 25 იანვრის განაჩენზე შიდა ქართლისა და
მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი სახი-
აშვილის საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საკითხი და

გ ა მ ო ა რ კ ვ ი ა:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, დ. ვ-ს, – და-
ბადებულს 19.. წელს, – ბრალად დაედო თვითონებობა, ე.ი. თავისად
დაგულებული უფლების დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ გან-
ხორციელება, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია. აღნიშნუ-
ლი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2017 წლის 9 ნოემბერს დ. ვ-მ ჩათვალა, რომ ლ. წ-ს თავისი კუთ-
ვნილი მინის ნაკვეთი უკანონოდ ჰქონდა შემოღობილი. მან თერ-
თმეტი ერთეული ხის ბოძის მინიდან ამოძრობით მოახდინა მესრის
დემონტაჟი, რითაც დაზარალებულს ხელი შეეშალა თავისი კუთ-
ვნილი 237 კვ. მეტრი მინის ნაკვეთით სარგებლობაში, რომლის ღი-
რებულებაა 5925 ლარი, ხოლო ღობის დაზიანებით მიყენებულმა
ზიანის ღირებულებამ (ოდენობამ) შეადგინა 120 ლარი.

2. თეთრიწყაროს რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 16 სექ-
ტემბრის განაჩენით დ. ვ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და საქარ-
თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართვე-
ლოს სსკ-ის) 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალ-
დებაში გამართლდა.

დ. ვ-ის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – შეთან-

ხმება გაუსვლელობისა და სათანადო ქცევის შესახებ გაუქმდა.

გამართლებულ დ. ვ-ს განემარტა, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 92-ე მუხლიდან გამომდინარე მოითხოვოს მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

3. ობილწნული განაჩენი სააპელაციო წესით გასასაჩივრა მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გიორგი სახიაშვილმა, რომელმაც მოითხოვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენის გაუქმება, დ. ვ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენაში და მისთვის სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრა.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 იანვრის განაჩენით თეთრიწყაროს რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 16 სექტემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 25 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა გიორგი სახიაშვილმა, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებას, დ. ვ-ის დამნაშავედ ცნობას და სამართლიანი სასჯელის დანიშვნას. კასატორის მოსაზრებით: საქმეში არსებული მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება დ. ვ-ის მიერ მისთვის ბრალად შერაცხული დანაშაულის ჩადენა.

პროკურორ გიორგი სახიაშვილის საკასაციო საჩივარზე დ. ვ-ის ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ო. მ-მა ნარმოადგინა შესაგებელი.

6. სასამართლომ შეისწავლა საკასაციო საჩივარი და მიაჩინა, რომ ის არ აგმაყოფილებს საქართველოს სსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მოთხოვნებს, რის გამოც არ უნდა იქნეს დაშვებული განსახილველად, კერძოდ: საქმის შესწავლის შედეგად არ იკვეთება გარემოება, რის გამოც მოცემულ საქმეს არსებითი მნიშვნელობა ექნებოდა სამართლის განვითარების ან მსგავს საქმეებზე ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის; კასატორი არ უთითებს სამართლებრივ პრობლემაზე, რომელიც საჭიროებს საკასაციო სასამართლოს განმარტებას; სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება არ ენინააღმდეგება უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას და ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს; საჩივრის განხილვის შედეგად არ არის მოსალოდნენი მსგავს საკითხზე საქართველოს უზენაესი სასამართლოს არსებული პრაქტიკისგან განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება; არ იკვეთება სააპელაციო სასამართლოს

მიერ საქმის განხილვა მატერიალური ან/და საპროცესო სამართლის ნორმების მნიშვნელოვანი დარღვევით, რასაც შეეძლო, არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე; კასატორი არ არის არასრულწლოვანი.

7. საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, გამოყვლევის გარეშე მტკიცებულებად მიიღება ნებისმიერი სხვა გარემოება თუ ფაქტი, რომელზეც მხარეები შეთანხმდებიან. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარის მტკიცებულებები მხარეებს სადაცოდ არ გაუხდიათ, რის გამოც ისინი მიღებულ იქნა მტკიცებულებად გამოკვლევის გარეშე.

8. მხარეთა მიერ მტკიცებულებების უდაცოდ ცნობა არ ათავისუფლებს სასამართლოს საქმეში ნარმოდგენილი მტკიცებულებების საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლით დადგენილი სტანდარტით შეფასების ვალდებულებისაგან. ამიტომ საკასაციო სასამართლო საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს შეაფასებს სისხლის სამართლის საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით.

9. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ თვითნებობისას, პირი, რომელიც მოქმედებს დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ, ახორციელებს თავის ნამდვილ ან თავისად დაგულებულ უფლებას. თავისად დაგულებული უფლება ისეთი უფლებაა, როდესაც პირი შეცდომით ფიქრობს, რომ მას უფლება აქვს, ისარგებლოს ან არ ისარგებლოს კონკრეტული უფლებით და იმავდროულად, აცნობიერებს, რომ თავის/თავისად დაგულებულ უფლებას კანონით დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ ახორციელებს. თუ პირმა იცის, რომ უფლება, რომელსაც ის ახორციელებს, მას არ ეკუთვნის, თვითნებობის შემადგენლობა გამოირიცხება.

10. მოცემულ შემთხვევაში მხარეები სადაცოდ არ ხდიან იმ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ 2017 წლის 9 ნოემბრის მდგომარეობით, სადაც მინის ნაკვეთი საჯარო რეესტრში რეგისტრირებული იყო ლ. წ-ს სახელზე. მართალა, თეთრიწყაროს რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 15 დეკემბრისა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 3 ოქტომბრის გადაწყვეტილებებით აღნიშნულ მინის ნაკვეთზე ლ. წ-ს საკუთრების უფლება გაუქმდებული იყო, მაგრამ გადაწყვეტილები 2017 წლის 9 ნოემბერს არ იყო შესული კანონიერ ძალაში, გასაჩივრებული იყო საქართველოს უზნაეს სასამართლოში და ვერ წარმოშობდა სამართლებრივ შედეგებს (საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ საქმეზე გადაწყვეტილება მიიღო 2018 წლის 15 მარტს). ამავე მიზეზით საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ არ გამოსცა ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და სადაცო მინის ნაკვ-

ვეთი არ აღრიცხა არც დ. ვ-ისა და არც შ. ვ-ს სახელზე (დ. ვ-ის მამა). აღნიშნულის მიუხედავად, დ. ვ-მ ზემოაღნიშნული სასამართლოს გადაწყვეტილებების საფუძველზე (რაც დროში ემთხვევა მის მიერ განხორციელებულ დემონტაჟს) სადავო მინის ნაკვეთი თავისად დაიგულა. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო დადასტურებულად მიიჩნევს, რომ იგი თავისად დაგულებული უფლებით სარგებლობდა. დ. ვ-მ ჩათვალა, რა რომ ლ. წ-ს მინის ნაკვეთი უკანონდ ჰქონდა შემოლობილი 11 ხის ბოძის მიწიდან ამოძრობით მოახდინა მესრის დემონტაჟი (დასტურდება: ლ. წ-ს, ნ. წ-ს, ხ. რ-ს, ნ. თ-ის, ვ. ჩ-ს და თავად დ. ვ-ის ჩვენებებით).

11. საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობის აუცილებელი ნიშანია – ქმედებით გამოწვეული მნიშვნელოვანი ზიანი. საქმეში წარმოდგენილი საინჟინრო-ტექნიკური ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, ლობის დემონტაჟით დაზარალებულისათვის მიყენებულმა ზიანმა შეადგინა 120 ლარი. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქმის განხილვა სასამართლოში ხორციელდება დ. ვ-ისათვის წარდგენილი ბრალდების ფარგლებში, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ცალსახად არ დგინდება დ. ვ-ის ქმედებამ მიაყენა თუ არა დაზარალებულს მნიშვნელოვანი ზიანი. კერძოდ, გონივრულ ეჭვს მიღმა არ დასტურდება რომ ლობის მოხსნით დაზარალებულს ხელი შეეშალა კუთვნილი მინის ნაკვეთით სარგებლობაში, რითაც მას მნიშვნელოვანი ზიანი მიადგა. ასევე ვერ დგინდება 120 ლარი – რომელიც ლობის აღდგენას დასჭირდა – წარმოადგენდა თუ არა დაზარალებულისთვის მნიშვნელოვან ზიანს (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება №2149აპ-07). შესაბამისად, ვინაიდან საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დასტურდება დ. ვ-ის ქმედებით დაზარალებულისთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება, გასაჩივრებული განაჩენით ეჭვი სწორად იქნა გადაწყვეტილი დ. ვ-ის სასარგებლოდ და არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი ბრალდების მხარის იბ არგუმენტების ხელახლა შესაფასებლად, რომლებზეც სააპელაციო სასამართლომ უკვე იმსჯელა და რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება.

12. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „როდესაც საკასაციო სასამართლო უარს ამბობს საჩივრის დასაშვებობაზე, ვინაიდან საჩივარი არ აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს და არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის სამართლებრივი საფუძვლები, მცირე დასაბუთებამაც შეიძლება დაკამაყოფილოს კონვენციის მე-6 მუხლის მოთხოვნები“ (Kadagishvili v Georgia, no. 12391/06, §175, ECtHR, 14/05/2020).

13. იმის გათვალისწინებით, რომ მომჩივნის რელევანტური არგუმენტები განხილულ იქნა ქვედა ორი ინსტანციის სასამართლოების მიერ, მომჩივნის საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა ვერ იქნება მიჩნეული დაუსაბუთებლად და სასამართლოს ხელმისანვადომობის უფლებაზე დაწესებულ არაპროპორციულ შეზღუდვად (Tortladze v. Georgia; no. 42371/08, §77, ECtHR, 18/03/2021).

14. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში არ იყვეთება საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლით გათვალისწინებული არცერთი მოთხოვნა, საკასაციო საჩივარი დაუშვებლად უნდა იქნეს ცნობილი.

15. საკასაციო სასამართლომ საქართველოს სსსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3, მე-32, მე-33, მე-4 ნაწილების საფუძველზე

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ გიორგი სახიაშვილის საკასაციო საჩივარი არ იქნეს დაშვებული განსახილველად.

2. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სისხლის სამართლის პროცესი

ზოგადი ნაწილი

მთკიცებულება

შესაძლო მთკიცებულებათა თაობაზე იცვლა მთკიცების
გაცვლა მხარეების მიერ

განაჩენი
საქართველოს სახელი

№197აპ-21

30 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ნ. ვ-ს ინტერესების დამ-
ცველის, ადვოკატ გ. მ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელა-
ციო სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ნ. ვ-ს, – და-
ბადებული 19.. წელს, – ბრალად დაედო საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 177-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 2 ნოემბრის ეპი-
ზოდი), საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვე-
პუნქტით (2019 წლის 13 ნოემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-
ის 19, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნ-
ქტით (2019 წლის 21 ნოემბრის ეპიზოდი) გათვალისწინებული და-
ნაშაულის ჩადენა. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

– 2019 წლის 2 ნოემბრს, 21:30-02:00 საათამდე დროის შუა-
ლედში, ქ. ..., ქ. ...ის გამზირი №..-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ნ. ვ-
ი, მ. მ-ს კუთხით „დაიპაცუ ტერიორის“ ფირმის აეტომანქანის (სახ. ნომრით ...) სავარძლიდან, ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მი-
საკუთრების მიზნით დაეუფლა ჩანთას და მასში მოთავსებულ ნივ-
თებს, კერძოდ: „ასერის“ ფირმის ლეპტოპს, ერთ ტერაბაიტიან მყარ
დისკს, ლეპტოპის დამტენს, მაუსს, კაბელს და ჩანთაში არსებულ
დოკუმენტებს. აღნიშნული ქმედებით მ. მ-ს მიადგა 1020 ლარის

მნიშვნელოვანი ზიანი.

– 2019 წლის 13 ნოემბერს, დაახლოებით 00:00-01:00 საათამდებროის შუალედში, ნ. ვ-ი ქ. ...ში,ის ქუჩა №...-ში მდებარე შპს „...ის“ კუთვნილ ავტოსახელოსნოში მდგარი „მერსედესის“ ფირმის ავტომანქანიდან (სახ. ნომრით „...“), ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით დაეუფლა ავტონაწილებს, კერძოდ: „რულის შლეიფს“, „ჩელენჯერს“ და გამათბობლის შიდა მოწყობილობას. აღნიშნული ქმედებით შპს „...ს“ მიადგა 1000 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

– 2019 წლის 21 ნოემბერს, დაახლოებით 02:00 საათისთვის, ნ. ვ-ი ქ. ...ში,ის ქუჩა №...-ში მდებარე საავადმყოფოს ეზოში შეეცადა ფარულად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით დაუფლებოდა თ. ა-ს კუთვნილი „ინფინიტის“ ფირმის ავტომანქანის (სახ. ნომრით „...“), გვერდითა უკანა ხედვის სარკეებს, რითაც თ. ა-ს შესაძლო მისდგომიდა 200 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 24 ივლისის განაჩენით:

– 6. ვ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 2 ნოემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 13 ნოემბრის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში.

– 6. ვ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესავა: საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 21 ნოემბრის ეპიზოდი) – 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით დანიშნული და საქართველოს სასჯელადსრულებისა და პორბაციის სამინისტროს აღმოსავლეთ საქართველოს ადგილობრივი საბჭოს 2017 წლის 31 მაისის გადაწყვეტილებით დაფენილი სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 4 წლით, 2 თვით და 30 დღით თავისუფლების აღკვეთიდან 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ განაჩენთა ერთობლიობით, ნ. ვ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა – 5 წლით.

6. ვ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2019 წლის 21 ნოემბრიდან.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს ბრალ-დებისა და დაცვის მხარეებმა.

თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ირაკლი ქარდავამ მოითხოვა ნ. ვ-სათვის საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 2 ნოემბრის ეპიზოდი) და საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 13 ნოემბრის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა და შესაბამისი სასჯელის დანიშვნა.

მსჯავრდებულ ნ. ვ-ს ინტერესების დამტკიცებულმა ადვოკატმა გ. მ-მ მოითხოვა გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 24 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განაჩენი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატიში გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ნ. ვ-ს ინტერესების დამტკიცებულმა, ადვოკატმა გ. მ-მ, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა, გაანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას ნ. ვ-ს წარდგენილ ბრალდებაში გამართლების თაობაზე, ვინაიდან საქმეში წარმოდგენილი ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასტურდება ნ. ვ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

3. სასამართლო ითვალისწინებს რომ მოწმეების ე. კ-ს, ა. ა-ს, გ. თ-ს ჩვენებებით, საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით, დაკავების და პირადი ჩხრეკის ოქმით (რომელსაც ხელს აწერს მსჯავრდებული და ოქმზე მის მიერ რაიმე შენიშვნა არ არის გაკეთებული), ავტომანქანის დათვალიერების ოქმით, ბიოლოგიური (გენეტიკური) ექსპერტიზის №... დასკვნით, დაზარალებულის ჩვენებით დასტურდება ნ. ვ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 19,117-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა.

4. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლო-ების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს და-საბუთებას საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, no49684/99, §30, ECtHR, 25/12/2001). ქვედა ინსტანციის სასამარ-თლოს მსჯელობის გაზიარება არ არღვევს დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლებას (იხ., Gorou v. Greece (No. 2) no 12686/03, §37, §41, ECtHR, 20/03/2009). შესაბამისად, სასამართლოს მიზანშენი-ლად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუ-მენტაციის გამეორება, რასაც საკასაციო სასამართლოც ეთანხმე-ბა.

5. საკასაციო სასამართლო, საქმეში არსებული მტკიცებულე-ბებიდან გამომდინარე ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის მოსაზრე-ბას, რომ მოწმე-პოლიციელების ჩვენებები არ უნდა იქნეს გაზია-რებული. სასამართლო მიუთითებს, რომ ე. კ-ს, ა. ა-ს და გ. თ-ს სასა-მართლოში მიცემული ჩვენებებით დასტურდება, რომ სამსახურებ-რივი მოვალეობის შესრულების დროს შენიშვნეს, თუ როგორ ცდი-ლობდა ნ. ვ-ი ქ. ...ში, ...ს ქუჩა №...-ში მდგარე საავადმყოფოს ეზო-ში მდგარი ავტომანქანის გვერდითა უკანა ხედვის სარკეების ფა-რულად, მართლსანინაალმდეგოდ დაუფლებას. ე. კ-ს განმარტე-ბით, მან დაინახა როგორ ხსნიდა ბრალდებული სარკეებს, შემდეგ დააზუსტა და განმარტა, რომ თავდაპირველად გაიგო სარკის მო-ტევის ხმა, ხოლო შემდეგ დაინახა პირი, ვისაც მიჰყონდა სარკე. ნ. ვ-ს მიერ გაჩერებული ავტომანქანისთვის სარკის მოხსნა დაინა-ხეს ა. ა-მ და გ. თ-მ. მათი განმარტებით, ნ. ვ-ი ავტომანქანის სარ-კეების მართლსანინაალმდეგოდ დაუფლების შემდეგ, სწრაფი ნა-ბიჯით შეეცადა შემთხვევის ადგილიდან მიმალვას, რა დროსაც შე-აჩერეს პოლიციის თანამშრომლებმა. მოწმის სახით დაკითხულმა პოლიციელებმა განმარტეს, რომ ბრალდებულისგან ამოღებული სარკეებიდან ერთი იყო დაზიანებული, რაც აღინიშნა პირადი ჩხრე-კის ოქმში.

6. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ აბსტრაქტულად იმის მტკიცება, რომ პოლიციელთა, როგორც საგამოძიებო ორგანოს წარ-მომადგენელთა, ჩვენებები ყველა შემთხვევაში არის სუბიექტუ-რი – დაუსაბუთებელია. პოლიციელთა ჩვენებების სანდობა და უტყუარობა უნდა შეფასდეს კონკრეტული საქმის ფაქტობრივი გა-რემოებებიდან გამომდინარე (მაგ.: საქართველოს უზენაესი სასა-მართლოს 2017 წლის 13 ოქტომბრის №262აპ-17 გადაწყვეტილება; 2020 წლის 6 ოქტომბრის №355აპ-20 გადაწყვეტილება; 2021 წლის 10 მარტის 658აპ-20 გადაწყვეტილება). მოცემულ შემთხვევაში, მოწმე პოლიციელების ჩვენებები თანხვდენილია, ჩვენებებში მი-თითებული საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოე-

ბები არსებითად არ ეწინააღმდეგებიან არც ერთმანეთს და არც საქმეში წარმოდგენილ სხვა მტკიცებულებებს, არ დასტურდება პოლიციელთა მხრიდან მსჯავრდებულის მიმართ რაიმე დაინტერესება; პოლიციელთა ჩვენებებთან თანხვდენილია ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის თანახმადაც „ინფინიტის“ ფირმის ავტომანქანის (სახელმწიფო ნომრით ...) მარჯვენა გვერდითა უკანა ხედვის სარკის ჩარჩოს გარე ზედაპირიდან აღებული ბიოლოგიური მასალის გენეტიკური პროფილი ეკუთვნის ნ. ვ-ს.

7. სასამართლო ასევე არ იზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას ბიოლოგიურ ექსპერტიზის თაობაზე და აღნიშნავს, რომ დაცვის მხარე ინფორმირებული იყო ბიოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შესახებ, დადგენილი წესით გაეცვალა ექსპერტიზის დანიშვნის დადგენილებები და შესაბამისი მიმართვები დადგენილების ექსპერტიზაზე გადაგზავნის შესახებ; დაცვის მხარეს არ შეეზღუდა ალტერნატიული ექსპერტიზის ჩატარების და ექსპერტის დაკითხვის შესაძლებლობა; დადგენილებისა და საკვლევი ობიექტის ექსპერტიზაზე გადაგზავნის შესახებ მიმართვა, ისევე როგორც მტკიცებულებათა გაცვლის ოქმი შექმნილია ერთ დღეს, 2019 წლის 20 დეკემბერს, შესაბამისად, დაცვის მხარის პრეტენზია ამ ნაწილში დაუსაბუთებელია.

8. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს დადგენილად მიაჩნია ნ. ვ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენა.

9. სასაქონლო ექსპერტიზის №.... დასკვნით დადგენილია, რომ 2006 წელს გამოშვებული, „ინფინიტ FX35“-ის ფირმის ავტომანქანის უკანა ხედვის სარკის მინის დაზიანებამდე საბაზრო ღირებულება ექსპლუატაციური ცვეთის გათვალისწინებით შეადგენს 100 ლარს. შესაბამისად, ორი ცალი სარკის ღირებულება უტოლდება 200 ლარს.

10. დასკვნის სისწორე და შინაარსი დაადასტურა სასამართლო სხდომაზე მოწმის სახით დაკითხულმა ექსპერტმა შ. მ-მ, რომელმაც დამატებით განმარტა, რომ ექსპერტიზის დასკვნა გასცა 2019 წლის 18 დეკემბერს. იგი ექსპერტიზის დასკვნას და საკვლევ ობიექტს აპარებს კანცელარიას, შესაბამისად, დასკვნის გამომძიებლისთვის გადაცემაზე პასუხისმგებელია კანცელარია და მისთვის ცნობილი არ არის საკვლევი ობიექტის გამომძიებლისთვის გადაცემის თარიღი.

11. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) მე-9 მუხლით განმტკიცებულია მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპი. კერძოდ, ამ მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სისხლისსამართლებ-

რივი დევნის დაწყებისთანავე სისხლის სამართლის პროცესი ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე, ხოლო მე-2 ნაწილის თანახმად, მხარეს უფლება აქვს, ამ კოდექსით დადგენილი წესით დააყენოს შუამდგომლობა, მოიპოვოს, სასამართლოს მეშვეობით გამოითხოვოს, წარადგინოს და გამოიკვლიოს ყველა შესაბამისი მტკიცებულება. საქართველოს სსსკ-ის 25-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად სასამართლო ვალდებულია, მხარებს თავიანთი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დასაცავად შეუქმნას თანაბარი შესაძლებლობები ისე, რომ არც ერთ მათგანს არ შიანიჭოს უპირატესობა. მითითებული ნორმები ზოგადი ხასიათისაა, რაც განამტკიცებს შეჯიბრებითობისა და თანასწორობის პრინციპებს, ხოლო კონკრეტული სამართლებრივი საკითხი უნდა გადაწყვდეს იმ სპეციალური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც არეგულირებს სადაც სამართლებრივ ურთიერთობას.

12. საქართველოს სსსკ-ის 83-ე მუხლი ადგენს მხარეთა მიერ მტკიცებულებათა ერთმანეთისათვის გადაცემისა და სასამართლოში წარდგენის წესს. მითითებული ნორმა გარდა იმისა, რომ მხარეებს ავალდებულებს ერთმანეთს და სასამართლოს გადასცენ სასამართლოში წარსადგენი მტკიცებულებები, იმპერატიულად განსაზღვრავს აღნიშნული ვალდებულების განხორციელების ვადასაც (მე-6 ნაწილი). აღნიშნული ვადის დარღვევით წარდგენილი მტკიცებულების დაშვება-არდაშვების შესახებ გადაწყვეტილებას სასამართლო იღებს ამ მტკიცებულების უფრო ადრე წარუდგენლობის მიზეზების საფუძველზე.

13. განსახილველ შემთხვევაში, სისხლის სამართლის საქმის მასალებით დასტურდება, რომ საექსპერტო-კრიმინალისტიკური დეპარტამენტიდან სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ... სამმართველოს მე... განყოფილებაში გაიგზავნა 2019 წლის 18 დეკემბერს; ხოლო მ. ს-მ (განყოფილების უფროსი/კანცელარიის უფროსი) ჩაიბარა 2019 წლის 18 დეკემბერს 18:10 წუთზე. მიმართვაში მითითებულია, რომ სამმართველოში გაიგზავნა ექსპერტიზის დასკვნა და ერთი დალუქული პაკეტი (ამოღებული უკანა გვერდითა სარკეების 2 ცალი მინა). 2019 წლის 20 დეკემბრის მტკიცებულებათა გაცვლის ოქმში მითითებულია, რომ ნ. ვ-საგან ამოღებული „ინფინიტის“ მარკის ავტომობილის უკანა გვერდითა სარკეების 2 ცალი მინა ინახება საქართველოს შსს ქ. თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის ... სამმართველოს მე... განყოფილების აღმინისტრაციულ შენობაში.

14. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებით არ დასტურდება, რომ ბრალდების მხარეს ობიექტურად არ ჰქონდა აღნიშნული მტკი-

ცებულების დაცვის მხარისათვის საქართველოს სსსკ-ის 83-ე მუხლით განსაზღვრულ ვადაში ან 2019 წლის 30 დეკემბრის წინასასა-მართლო სხდომამდე გადაცემის შესაძლებლობა. შესაბამისად, არ არის გაქარწყლებული ეჭვი, რომ მტკიცებულებათა გაცვლის დროს, 2019 წლის 20 დეკემბერს ბრალდების მხარეს უკვე მიღებული ჰქონდა სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნა. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ აღნიშნული დასკვნის დაცვის მხარისთვის და სასამართლოსთვის წარდგენა არ მოხდა არც მოგვიანებით, 2019 წლის 26 დეკემბრის წინასასამართლო სხდომაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის საფუძველზე არ გაიზიარებს სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნას, ვინაიდან მოკლებულია შესაძლებლობას 6. ვ-ს მსჯავრდებისათვის გამოიყენოს მტკიცებულება, რომელიც ბრალდების მხარემ არ გაუცვალა დაცვის მხარეს საქართველოს სსსკ-ით დადგენილი წესით.

15. სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილი ზიანის ოდენობა – 200 ლარი, განაპირობებდა 6. ვ-ს ქმედების საქართველოს სსსკ-ის 19, 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით კვალიფიკირია. შესაბამისად, ექსპერტიზის დასკვნის გაზიარების გარეშე დაუდგენელია 6. ვ-ს ქმედებით გამოწვეული ზიანი და მის მიერ ჩადენილი ქმედება უნდა დაკვალიფიცირდეს მხოლოდ საქართველოს სსსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით.

16. 6. ვ-სთვის განსაზღვრულ სასჯელთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონიერულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38). შესაბამისად, სასჯელის სახისა და ზომის განსაზღვრისას მნიშვნელოვანია, კონკრეტული პირის ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის ფარგლების მკაფიოდ განსაზღვრა, რესოციალიზაციისა და პრევენციის მიზნების უზრუნველყოფა.

17. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ არ არსებობს მსჯავრდებულისათვის დანიშნული სასჯელის ნაწილის პირობითად ჩათვლის კანონისმიერი საფუძველი, ვინაიდან საქმის მასალებში არ მოიპო-

ვება საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი წინაპირობები, მათ შორის – მსჯავრდებულის მიერ დანაშაულის აღიარება, დანაშაულის ჩადენაში თანამონაწილეების დასახელება და თანამშრომლობა გამოძიებასთან, პირს წაასწრეს დანაშაულის ჩადენისას.

18. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო პალატამ სრულად შეაფასა სასჯელის დანიშვნის როგორც ზოგადსავალდებულო გარემოებები და პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები (მათ შორის მსჯავრდებულის პიროვნება, მისი ქცევა), ჩადენილი ქმედების სიმძიმე, ასევე – საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების მიღწევის შესაძლებლობანი და მსჯავრდებულ ნ. ვ-ს განუსაზღვრა სამართლიანი სასჯელი. მართალია, ნ. ვ-ი უნდა გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში, მაგრამ აღნიშნული ვერ აისახება საბოლოო სასჯელზე, ვინაიდან ნ. ვ-ი მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის სანქცია სასჯელის სახით ითვალისწინებს მხოლოდ თავისუფლების აღკვეთას (4 დან 7 ნლამდე ვადით). მოცემულ შემთხვევაში ნ. ვ-ს განესაზღვრა საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილით განსაზღვრული მინიმუმთან მახლოებული ხანგრძლივობით თავისუფლების აღკვეთა. ამასთან, გასაჩივრებული განაჩენით სასამართლომ ნ. ვ-ს საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაუმატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით დანიშნული და საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამიზსტოს აღმოსავლეთ საქართველოს პირველი ადგილობრივი საბჭოს 2017 წლის 31 მაისის გადაწყვეტილებით დადგენილი სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 4 წლით, 2 თვით და 30 დღით თავისუფლების აღკვეთიდან მხოლოდ 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ნ. ვ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განუსაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით.

19. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ნ. ვ-ი 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით მსჯავრდებულია საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის არაერთი ეპიზოდის ჩადენისათვის, შესაბამისად, 2019 წლის 21 ნოემბერს იყო ნასამართლობის მქონე პირი და მისი ქმედება საქართველოს სსკ-ის მე-15 მუხლის მიხედვით წარმოადგენს არაერთგზის დანაშაულს, თუმცა ვინაიდან არ არის წარმოდგენილი ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარი და ბრალდების

მხარე 6. ვ-ს არ ედავება ქურდობის არაერთგზის ჩადენის სასამართლოს საქართველოს სსკ-ის 308-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გამომდინარე არ აქვს უფლება გააუარესოს მსჯავრდებულის მდგომარეობა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ 6. ვ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ. მ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 12 თებერვლის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. მსჯავრდებულ 6. ვ-ს მსჯავრიდან ამოერიცხოს საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედება და ამ ნაწილში გამართლდეს;

4. 6. ვ-ი ცნობილ იქნეს დამასპავედ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2019 წლის 21 ნოემბრის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, გაუქმდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი.

6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 30 აგვისტოს განაჩენით დანიშნული და საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს აღმოსავლეთ საქართველოს პირველი ადგილობრივი საბჭოს 2017 წლის 31 მაისს გადაწყვეტილებით დადგენილი სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 4 წლით, 2 თვითა და 30 დღით თავისუფლების აღკვეთიდან 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, 6. ვ-ს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 5 წლის ვადით.

7. 6. ვ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 21 ნოემბრიდან.

8. გასაჩივრებული განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად.

9. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

პერპო ნაწილი

1. საკასაციო განაჩენი

გამამთულებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 11¹, 19, 109-
ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ კვეთულტით ნარდგენილ
ბრალდებაში

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№844აპ-20

20 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე)
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

განიხილა მსჯავრდებულ ჯ. ჭ-ასა და მისი ინტერესების დამ-
ცველის, ადვოკატ მ. ნ-ას საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელა-
ციონ სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020
წლის 23 სექტემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად, ჯ. ჭ-ას, – ნა-
სამართლობის არმქონეს, – ბრალი დაედო საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტით – განზრას მკვლელობის მცდელობაში ოჯახის წევრის მიმართ.

2. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

- 2019 წლის 5 სექტემბერს, დღის საათებში, ზ-ის მ-ის სოფელ ზ-ში, თავიანთ საცხოვრებელ სახლში, ჯ. ჭ-ამ ურთიერთშელაპა-
რაკების ნიადაგზე, შურისძიების მოტივით, განზრას მკვლელობის მიზნით, რამდენჯერმე ჩაარტყა დანა ოჯახის წევრს, ძმას – ო. ჭ-
ას სხეულის სხვადასხვა მიდამოში, კერძოდ, გულმკერდისა და ზურგის არეში, რითიც მას მიაყენა სიცოცხლისათვის სახიფათო
მძიმე ხარისხის დაზიანება.

3. ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 აპრილის განაჩენით ჯ. ჭ-ა ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა სა-
ქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნ-
ქტით ნარდგენილ ბრალდებაში. გამართლებული ჯ. ჭ-ა დაუყოვ-

ნებლივ გათავისუფლდა პატიმრობიდან.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა პროკურორმა ანა არონიამ. მან ითხოვა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 აპრილის განაჩენის გაუქმება, ჯ. ჭ-ას დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტით და მისთვის კანონიერი სასჯელის განსაზღვრა.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 23 სექტემბრის განაჩენით ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 14 აპრილის განაჩენი გაუქმდა: ჯ. ჭ-ა ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა; მასვე სასჯელის ვადაში მოხდილად ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2019 წლის 5 სექტემბრიდან 2020 წლის 14 აპრილის ჩათვლით.

6. კასატორები – მსჯავრდებული ჯ. ჭ-ა და მისი ინტერესების დამცველი, ადვოკატი მ. ნ-ა საკასაციო საჩივარში აღნიშნავენ, რომ სააპელაციო სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი აშკარად ეწინააღმდეგება საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს; ბრალდების მხარემ ვერ წარმოადგინა უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომლითაც დადგინდებოდა, რომ ჯ. ჭ-ამ ჩაიდინა ო. ჭ-ას მკვლელობის მცდელობა; მხოლოდ ირიბ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით კი სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი არ უნდა გამოეტანა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კასატორები ითხოვენ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 23 სექტემბრის განაჩენის გაუქმებასა და ჯ. ჭ-ას მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

7. საკასაციო პალატის სხდომაზე კასატორებმა მხარი დაუჭირეს საკასაციო საჩივარს და ითხოვეს მისი დაკმაყოფილება.

8. პროკურორმა ანა არონიამ მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 23 სექტემბრის განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ მხარეთა მონაწილეობით განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ მსჯავრდებულ ჯ. ჭ-ასა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ნ-ას მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა გაუქმდეს და ჯ. ჭ-ას მიმართ გამოტანილ იქნეს გამამართლებელი განაჩენი, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამარ-

თლოს პოზიციას და მიაჩნია, რომ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი ჯ. ჭ-ას მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

3. საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის თანახმად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცემული ინფორმაცია სისხლის სამართლის საქმის გარემოებათა შესახებ. დაზარალებულმა ო. ჭ-ამ (ბრალდებულის ძმამ) და მოწმე ლ. ჭ-ამ (ბრალდებულის მეუღლემ) ისარგებლეს საქართველოს სსკ-ის 49-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებით და უარი განაცხადეს ჩვენების მიცემზე.

4. მოწმე ფ. ო-ამ სასამართლოს განუმარტა, რომ 2015 წლის 5 სექტემბერს ჯ. ჭ-ა ნახა მთვრალი, მას სახეზე ჰქონდა ნახეთქი ჭრილობა და სდიოდა სისხლი. დაახლოებით 05:00 საათზე ლ. ჭ-ას კივილის ხმაზე ლ. კ-ასთან ერთად მიირბინა მათ სახლში და დაინახა, რომ ჯ. ჭ-ა იჯდა აივაზზე, ხოლო ო. ჭ-ა იყო დაჭრილი, ინვა ბეტონის იატაკზე გვერდულად, იყო გონზე, სდიოდა სისხლი და არ ლაპარაკობდა, ხოლო ტანსაცმელი სისხლით ჰქონდა გაუღენთოლი. ლ. კ-ას მიერ გამოძახებულმა სასწრაფო დახმარების ბრიგადამ ის წაიყვანა. მოწმემ გამოძიების სტადიაზე გამოკითხვის დროს მიცემული ინფორმაცია არ დაადასტურა.

5. მოწმე ლ. კ-ას ჩვენებით, 2019 წლის 5 სექტემბერს ფ. ო-ას გაჰყვა ჯ-ის სახლში, სადაც დახვდნენ ჯ-ი და მისი მეუღლე, რომელმაც უთხრა, რომ ო. იყო დაჭრილი. ჯ-ს თვალთან ჰქონდა დაზიანება, საიდანაც სდიოდა სისხლი, ხოლო ო. ინვა დიდი სახლის ზღურბლზე და ბუშტუკებიანი სისხლი სდიოდა პირიდან და ცხვირიდან. გამოიძახა სასწრაფო დახმარება, რომელმაც ო. წაიყვანა საავადმყოფოში. გამოითხვის ოქმს არ ადასტურებს.

6. მოწმე თ. წ-ას ჩვენებით, 2019 წლის 5 სექტემბერს სოფელში გაიგო ჯ. ჭ-ას სახლში მომხდარი ჩხუბისა და ო-ს დაჭრის შესახებ, მაგრამ ვინ დაჭრა, არ იცის.

7. მოწმეების – ზ. ე-სა და ზ. ს-ას ჩვენებებიდან ირკვევა, რომ 2019 წლის 5 სექტემბერს დაათვალიერეს შემთხვევის ადგილი სოფელ ზ-ში; ჯ. ჭ-ასაგან გაიგეს, რომ დაჭრა თავისი ძმა ო. ჭ-ა; ჯ. ჭ-ა დააკავეს და გადაიყვანეს პოლიციის განყოფილებაში.

8. მოწმეებმა – კ. ო-ამ, ჯ. ზ-ამ, ლ. ფ-ამ, ა. თ-ამ და რ. მ-ამ დაადასტურეს მათ მიერ ჩატარებული საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებების კანონიერება.

9. სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 17 სექტემბრის №... დასკვნით, ჯ. ჭ-ას აღნიშნებოდა შემდეგი დაზიანებები: სკალპის ღია ჭრილობა, ჭრილობები – თავისა და ხელის არეში, რომლებიც, ცალ-ცალკე და ერთად აღებული, მიეკუთვნება სხე-

ულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლის ნიშნით.

10. სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 27 სექტემბრის №... დასკვნით, სამედიცინო დოკუმენტაციის მიხედვით, ო. ჭ-ას აღნიშნებოდა: ტრავმული ჰემოპნევმოთორაქსი, ბასრი საგნით მიყენებული მრავლობითი ჭრილობები ზურგისა და გულმკერდის არეში, მარჯვენამხრივი ჰემოპნევმოთორაქსი, TH6 მალის მარჯვენა, განივი მორჩის მოტეხილობა. დაზიანებები, პარავერტებრალურად ხერხემლის გულმკერდის ნახევარზე არსებული ჭრილობისა და TH6 მალის მარჯვენა განივი მორჩის მოტეხილობის სახით, იზოლირებულად აღებული, მიეკუთვნება სხეულის დაზიანებათა მძიმე ხარისხს, როგორც სიცოცხლისათვის სახიფათო, ხოლო სხვა დანარჩენი არაშემავალი ჭრილობები – სხეულის დაზიანებათა მსუბუქ ხარისხს, ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლის ნიშნით.

11. ბიოლოგიური ექსპერტიზის 2020 წლის 23 მარტის №... დასკვნით, დანის პირზე არსებული მონითალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელიც ეკუთვნის ო. ჭ-ას, ხოლო დანის ტარზე არსებული ბიომასალის შერეულ გენეტიკურ პროცენტში არ არის გამორიცხული ო. ჭ-ასა და ჯ. ჭ-ას გენეტიკური თანამონაწილეობა; ჯ. ჭ-ასაგან ამოლებულ ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე არსებული მონითალო-მოყავისფრო ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელიც ეკუთვნის ჯ. ჭ-ას, ხოლო ო. ჭ-ას ტანსაცმელზე არსებული მონითალო-მოყავისფროდა მოყავისფროლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელიც ეკუთვნის ო. ჭ-ას; საცხოვრებელი სახლის აივნის ბეტონის ზედაპირიდან აღებული მონითალო ფერის სისხლისმაგვარი ლაქები წარმოადგენს ადამიანის სისხლს, რომელიც ეკუთვნის ჯ. ჭ-ას, ხოლო საცხოვრებელი სახლის მისაღები ოთახის კედლის ზედაპირიდან აღებული მონითალო ფერის სისხლისმაგვარი ლაქა – ო. ჭ-ას.

12. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ 19,109-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ობიექტია ადამიანის სიცოცხლე, ხოლო მისი ობიექტური მხარე გამოიხატება ძალადობრივ ქმედებაში, რომელიც მიზეზობრივ კავშირში უნდა იყოს დამდგარ შედეგთან. ო. ჭ-ასათვის მიყენებული სიცოცხლისათვის სახიფათო მძიმე დაზიანება არ არის სადაცო, თუმცა ბრალდების მხარის მიერ შეკრებილი მტკიცებულებებით უტყუარად ვერ დადასტურდა, რომ დაზიარალებულს ეს დაზიანებები მიაყენა ჯ. ჭ-ამ. ბრალდებამ ჯ. ჭ-ას ბრალდებულიბის გონიორულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დასაღასტურებლად ვერ შეძლო პირდაპირი მტკიცებულებების წარმოდგენა, მხოლოდ ირიბ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით კი გამამტყუნე-

ბელი განაჩენის გამოტანა შეუძლებელია. გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებითი სტანდარტი ასრულებს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან როლს სისხლის სამართლის პროცესში. იგი უზრუნველყოფს უდანაშაულობის პრეზუმეციის პრინციპის დაცვას, არსებითად ამცირებს უსამართლო და დაუსაბუთებელი გამამტყუნებელი განაჩენის საფრთხეს.

13. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მე-7 პუნქტის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს უტყუარ მტკიცებულებებს, ხოლო ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ. აღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებს უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს – „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრალდებების საფუძვლზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. მხოლოდ უტყუარი მტკიცებულებების საფუძველზე პასუხისმგებლობის დაკისრების პრინციპი წარმოადგენს იმის გარანტიას, რომ სახელმწიფო მოხელეთა თვითნებობისა თუ შეცდომების შედეგად არ მოხდეს უდანაშაულო პირის მსჯავრდება. ეს უმნიშვნელოვანესი გარანტია გამორიცხავს, მტკიცებულებების გარეშე, მხოლოდ ვარაუდების გამო, პასუხისმგებლობის დაკისრებას.

14. სისხლის სამართლის საქმეებზე მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში მტკიცებულება წარმოადგენს ინფორმაციის წყაროს, რომელმაც შეიძლება დაადასტუროს ან უარყოს ბრალდებული პირის მიერ დანაშაულის ჩადენის ფაქტი. მტკიცებულებების მეშვეობით სასამართლო ადგენს, „არსებობს თუ არა ფაქტი ან ქმედება, რომლის გამოც ხორციელდება სისხლის სამართლის პროცესი, ჩაიდინა თუ არა ეს ქმედება გარკვეულმა პირმა, დამნაშავეა თუ არა იგი, აგრეთვე გარემოებებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის ხასიათსა და ხარისხზე“ (სსსკ-ის მე-3 მუხლის 23-ე ნაწილი). უტყუარობის კონსტიტუციური სტანდარტი მოიცავს ასევე მოთხოვნას, რომ საქმისთვის მნიშვნელოვანი ფაქტისა თუ გარემოების დადასტურება მხოლოდ სანდო წყაროდან მიღებული და ჯეროვნად შემონმებული ინფორმაციის საფუძველზე მოხდეს. მტკიცებულებების საფუძველზე მიღებულმა ინფორმაციამ უტყუარად, ერთმნიშვნელოვნად უნდა მიუთითოს იმ ფაქტობრივ გარემოებაზე, რომლის დასადასტურებლადაც არის წარმოადგენილი.

15. სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი ირიბ ჩვენებას ინფორმაციის სპეციფიკურ, სხვა მტკიცებულებებისაგან განსხვავებულ წყაროდ განიხილავს. სსკ-ის 76-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ირიბი ჩვენება დასაშვებია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის სხვა მტკიცებულებით არის გამყარებული. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილებით, ირიბი ჩვენება შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მაშინ, როდესაც ფაქტის თვითმხილველი მონმე (ვის სიტყვებსაც ირიბი ჩვენება ეყრდნობა) სასამართლოს მისცემს ჩვენებას. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდებულმა ჯ. ჭ-ამ გამოიყენა ღუმილის უფლება, ხოლო დაზარალებულმა ო. ჭ-ამ და მონმე ლ. ჭ-ამ ისარგებლეს კანონით მინიჭებული უფლებით და ახლო ნათესავის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე განაცხადეს უარი. შესაბამისად, სასამართლოში დაკითხული ირიბი მონმების (რომლებიც არ არიან ფაქტის თვითმხილველები და მომხდარის შესახებ გადმოცემით იციან) ჩვენებები ვერ გამოდგება ჯ. ჭ-ას ბრალეულობის დასადასტურებლად.

16. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მე-7 პუნქტი მოითხოვს, რომ მტკიცებულებების შეფასებისას წარმოშობილი ნებისმიერი ასეთი ეჭვი უნდა გადაწყვდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ. ეს მტკიცებულებით სტანდარტი ვალდებულებას აკისრებს დანაშაულებრივი ფაქტების დამდგენ სასამართლოს, რომ სამართლიანად გადაჭრას სამხილებს შორის არსებული კონფლიქტები, სათანადოდ ანონოს მტკიცებულებები და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადაწყვიტოს ბრალდებულის უდანაშაულობის, მისი თავისუფლების სასარგებლოდ (საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილება საქმეზე „ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“. განაჩენი უნდა ემყარებოდეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა თავისუფალ შეფასებას, დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებებიდან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად წათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან (ECtHR, El-Masri v The Former Yugoslav Republic of Macedonia, 39630/09, §151, 13.12.2012; ECtHR, Hassan v The UK, 29750/09, §48, 16.09.2014).

17. საქართველოს სსკ-ის მე-5 მუხლის თანახმად, არავინ არ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა; ბრალდების მტკიცების ტერიტორიული ეკისრება ბრალმდებელს. საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენის სახელმძღვანელო მტკიცებულებით სტანდარტს წარმოად-

გენს ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკი-ცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტან-დარტით ადასტურებს პირის ბრალეულობას; ხოლო ამავე კოდექ-სის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესიდან გამომდინარე, „გა-მამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭი-როა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებუ-ლებათა ერთობლიობა.“ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, „სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიე-რი, დასაბუთებული და სამართლიანი.“ ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი განაჩენს მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიჩნევს დასაბუთებულად, რო-დესაც იგი სასამართლო განხილვის დროს გამოკვლეულ, ეჭვის გა-მომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიობას ემყარება. ამავდრო-ულად, განაჩენში ჩამოყალიბებული ყოველი დასკვნა თუ გადან-ყვეტილება სათანადო დასაბუთებას მოითხოვს.

18. ამდენად, ზემოაღნიშნულ ნორმათა მოთხოვნების შესაბა-მისად, განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მა-სალები არ ემყარება უტყუარ, ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულე-ბათა ერთობლიობას, რაც, თავის მხრივ, გონივრულ ეჭვს მიღმა მტკიცებულებით სტანდარტით დაადასტურებდა ჯ. ჭ-ას მიერ და-ნაშაულის ჩადენას, ვინაიდან:

- არ არსებობს შემთხვევის თვითმხილველი მოწმეების ჩვენებე-ბი;
- სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზების დასკვნებით, დაზი-ანებები აქვს როგორც დაზარალებულ ო. ჭ-ას, ისე – ბრალდე-ბულ ჯ. ჭ-ას;
- ბიოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით, დანის ტარზე არსებუ-ლი გენეტიკური პროფილის კუთვნილება დაზარალებულის ან ბრალდებულისადმი ერთმნიშვნელოვნად ვერ დადასტურდა;
- ჯ. ჭ-ას ტანსაცმელზე აღმოჩნდა მხოლოდ თავისი სისხლის ნი-მუში და არ აღმოჩნდა დაზარალებულის სისხლის კვალი;
- შემთხვევის ადგილიდან აღებული სისხლის ანაზრენდები ეკუთ-ვნის როგორც დაზარალებულს, ისე – ბრალდებულს.

19. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ჯ. ჭ-ასა და მისი ინტერესე-ბის დამცველის, ადვოკატ მ. ნ-ას საკასაციო საჩივარი უნდა დაკ-მაყოფილდეს: ჯ. ჭ-ა (ცნობილ უნდა იქნეს უდანაშაულოდ და გა-მართლდეს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაწი-ლის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის

301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ჯ. ჭ-ასა და მისი ინტერესების დამცველის, ადვოკატ მ. ნ-ას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 23 სექტემბრის განაჩენი გაუქმდეს;
3. ჯ. ჭ-ა ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსე-ის 11¹, 19, 109-ე მუხლის მე-2 ნაზილის „ვ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;
4. გამართლებული ჯ. ჭ-ა დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პატიმრობიდან სასამართლო სხდომის დარბაზიდან;
5. ჯ. ჭ-ას განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზანის ანაზღაურება;
6. შემთხვევის ადგილის დათვალიერების შედეგად ამოღებული სისხლისმაგვარი ლაქების ანაზმენდები, პლასტმასისტარიანი დანა, ჯ. ჭ-ას ნერწყვის ნიმუში და ო. ჭ-ას ნერწყვის ნიმუში, რომლებიც ინახება საქართველოს შსს სამეგრელო-ზემო სეანქტის პოლიციის დეპარტამენტის ზუგდიდის რაიონულ სამმართველოში, განადგურდეს;
7. ჯ. ჭ-ასაგან ამოღებული მონაცრისფრო კუბოკურული მოკლემ-კლავიანი პერანგი, შავი ფერის ნაჭრის შარვალი და რეზინის ჩუსტები, რომლებიც ინახება საქართველოს შსს სამეგრელო-ზემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ზუგდიდის რაიონულ სამმართველოში, დაუბრუნდეს ჯ. ჭ-ას;
8. 6. ნ-ასაგან ამოღებული ო. ჭ-ას შავი შარვალი და შავი მოკლემკლავიანი მაისური, რომელიც ინახება საქართველოს შსს სამეგრელო-ზემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ზუგდიდის რაიონულ სამმართველოში, დაუბრუნდეს დაზარალებულ ო. ჭ-ას;
9. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 180-ე
მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა და სსკ-ის 262-ე
მუხლის პირველი ნაწილით ნარდგენილ პრალდებები**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№316აპ-19

28 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თაფუმაძე,
ლ. ფაფიაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საქართველოს გენერალუ-
რი პროკურორულის გენერალური ინსპექციის უფროსი პროკურო-
რის – ზაზა ქარქუსაძვილისა და მსჯავრდებულ ბ. შ-ის ინტერესე-
ბის დამცველის, ადგომატ ე. პ-ის საკასაციო საჩივრები თბილისის
სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის
2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი გან-
ხილვის კოლეგიის 2018 წლის 26 აპრილის განაჩენით ბ. შ-ე, – ნასა-
მართლობის არმქონე, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს
სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა და 362-ე მუხ-
ლის 1-ლი ნაწილით – თაღლითობაში, ე.ი. მართლსაწინააღმდეგო
მისაკუთრების მიზნით, დიდი ოდენობით ქონებრივი უფლების მი-
ღებასა და სხვისი ნივთის დაუფლებაში მოტყუებით; ყალბი ოფი-
ციალური დოკუმენტის შექნაში გამოყენების მიზნით და გამოყე-
ნებაში. აღნიშნული დანაშაულებრივი ქმედებები გამოიხატა შემ-
დეგში:

„წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველი
პუნქტის თანახმად, საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული წყა-
ლი სახელმწიფო საკუთრებაა და გაიცემა მხოლოდ სარგებლობი-
სათვის. აკრძალულია ყოველგვარი ქმედება, რომელიც პირდაპირ
ან ფარული ფორმით ხელყოფს წყლის სახელმწიფო საკუთრების
უფლებას. ამავე კანონის მე-7 მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად,
საქართველოს წყლის სახელმწიფო ფონდს განეკუთვნება საქარ-

თველოს ტერიტორიაზე არსებული და გამავალი მდინარეები, ტბები, წყალსაცავები, სხვა ბუნებრივი და ხელოვნური ზედაპირული წყალსატევები, აგრეთვე არხებისა და ტბორების წყლები. მე-6 პუნქტის თანახმად, წყლის სახელმწიფო ფონდს განკარგავენ საქართველოს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოები, აფტონიმიური რესპუბლიკების ორგანოები და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში. მითითებული კანონის მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწად, საქართველოს მიწის კანონმდებლობის შესაბამისად, მიიჩნევა ის მიწა, რომელიც დაკავებულია ამ კანონის მე-7 მუხლით განსაზღვრული წყლის ობიექტებით (მიწისქვეშა წყლების გარდა), ჰიდროტექნიკური და სხვა წყალსამეურნეო ნაგებობებით, აგრეთვე მიწა, რომელიც გამოყოფილია წყლის ობიექტის წყალდაცვით ზოლად, სანიტარული დაცვის ზონად და ა.შ., ხოლო მე-2 პუნქტის თანახმად, წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწა გამოიყენება იმ ნაგებობათა მშენებლობისა და ექსპლუატაციისათვის, რომელიც უზრუნველყოფენ სასმელი, საყოფაცხოვრებო, სამკურნალო, საკურორტო და წყალზე სხვა საჭირო მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას, სასოფლო-სამეურნეო, სამრეწველო, თევზის მეურნეობის, ენერგეტიკულ, სატრანსპორტო და სხვა საჭიროებას. „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, წყალდაცვით ზოლებს მიეკუთვნება მდინარეების, ტბების, წყალსაცავების სანაპირო ზოლები, მაგისტრალური და სხვა არხების გასხვისების ზოლი, აგრეთვე კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ზოლები. ამავე კანონის მე-20 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მდინარის წყალდაცვით ზოლად მიჩნეულია მისი მიმდებარე ტერიტორია, რომელშიც მყარდება სპეციალური რეჟიმი წყლის რესურსების გაბინძურების, დანაგვიანების, მოლამვისა და დაშრეტისაგან დასაცავად; მე-2 პუნქტის თანახმად, წყალდაცვით ზოლში შეიძლება შეტანილიქნება მდინარის მშრალი კალაპოტი, მისი მიმდებარე ტერასები, შემაღლებული და ციცაბოფერდობიანი ბუნებრივი ნაპირები, აგრეთვე ხევები, რომლებიც უშუალოდ ემიჯნება მდინარის ნაპირებს, ხოლო მე-3 პუნქტის შესაბამისად, მდინარის წყალდაცვითი ზოლის სიგანე აითვლება მდინარის კალაპოტის კიდიდან ორივე მხარეს მეტრებში შემდეგი წესით: 25 კილომეტრამდე სიგრძის მდინარისათვის – 10 მეტრი, 50 კილომეტრამდე სიგრძის მდინარისათვის – 20 მეტრი, 75 კილომეტრამდე სიგრძის მდინარისათვის – 30 მეტრი, 75 კილომეტრზე მეტი სიგრძის მდინარისათვის – 50 მეტრი. საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მონაცემებით, მდინარე ჭ-ს სიგრძე 438 კილომეტ-

რია, ხოლო მდინარე ა-ის – 90 კილომეტრი. შესაბამისად, ორივე მდინარისათვის წყალდაცვითი ზოლის სიგანე წარმოადგენს მდინარის კალაპოტიდან ორივე მხარეს – 50 მეტრს.

2011 წლის 1 ივლისს საქართველოს მთავრობასა და შპს „ა-ს“ შორის გაფორმებული მემორანდუმის საფუძველზე აღნიშნული კომპანია ა. რეგიონში, კერძოდ, მდინარეების – ჭ-სა და ა-ის ხეობებში ახორციელებს სამი ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას. ხსენებული მემორანდუმის თანახმად, მითითებულმა კომპანიამ იკისრა პროექტით გათვალისწინებულ ტერიტორიაზე არსებული ყველა მიწის ნაკვეთის შესყიდვის ვალდებულება და, შესაბამისად, დარეგისტრირებული მიწის ნაკვეთების სანაცვლოდ, კომპენსაციის სახით, ერთ კვადრატულ მეტრში მოქალაქეებს უხდიდა 20 ლარს.

ხ. რაიონის სოფელ კ-ში მცხოვრებ ბ. შ-ეს საარქივო მონაცემებით სოფელ ნ-ში ერიცხებოდა დაურეგისტრირებელი 1500 მ² მიწის ნაკვეთი. ბ. შ-ემ თაღლითურად, დიდი ოდენობით ქონებრივი უფლების მიღებისა და ფულადი თანხის დაუფლების მიზნით, განიზრახა, ყალბი დოკუმენტების გამოყენების გზით, პროექტით გათვალისწინებულ ტერიტორიაზე, კერძოდ, მდინარე ჭ-ს კალაპოტში ყალბად დაერეგისტრირებინა სახელმწიფოს კუთვნილი ფართი და მასზე მოტყუებით მიეღო ქონებრივი უფლება, აღნიშნულის შემდეგ კი ხსენებული ფართის შპს „ა-ზე“ რეალიზაციის შედეგად თაღლითურად დაუფლებოდა ამავე კომპანიის ფულად თანხას. ამ მიზნით ბ. შ-ემ დახმარებისათვის მიმართა შპს „დ-ის“ დირექტორ გ. ვ-ეს და სთხოვა, მის სახელზე აეზომა სოფელ ნ-ში, მდინარე ჭ-ს კალაპოტში არსებული 1100 მ² ფართი. აღნიშნულზე გ. ვ-ემ 2012 წლის ოქტომბრის შუა რიცხვებში ბ. შ-ის სახელზე დაამზადა ყალბი საკადასტრო აზომვითი ნახაზი, რომელშიც აღნიშნული ფართის დანიშნულებად მდინარის კალაპოტის ნაცვლად სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი მიუთითა. გარდა ამისა, ზემოაღნიშნული ფართის რეგისტრაციისათვის საჭირო დოკუმენტის – თვითმმართველი ერთეულის რწმუნებულის მიერ გაცემული ცნობის მისაღებად ბ. შ-ემ მიმართა ხ. რაიონის სოფელ გ-ს ორგანიზატორს (რწმუნებულს) – რ. შ-ეს და სთხოვა საარქივო მონაცემებისა და საკადასტრო აზომვით ნახაზზე ასახული ფართის ურთიერთშესაბამისობისა და ამავე ფართის მის პირად სარგებლობაში არსებობის ფაქტის დადასტურება. აღნიშნულზე რ. შ-ემ თანხმობა განუცხადა და 2012 წლის 15 ოქტომბერს, სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებით, გასცა ნოტარიულად დამოწმებული ცნობა ბ. შ-ის პირად სარგებლობაში ზემოაღნიშნული 1100 მ² ფართის არსებობის შესახებ. 2012 წლის 15 ოქტომბერს ბ. შ-ემ მის მიერ მოპოვებუ-

ლი ზემოაღნიშნული ყალბი დოკუმენტები სხვა დოკუმენტებთან ერთად წარადგინა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ხ. სარეგისტრაციო სამსახურში. წარდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე აღნიშნული სამსახურის უფროსს მოადგილის – რ. ზ-ის მიერ, სამსახურებრივი გულგრილობის ჩადენის შედეგად, 2012 წლის 19 ოქტომბერს ბ. შ-ის სახელზე დარეგისტრირდა სოფელ ნ-ში, რეალურად მდინარე ჭ-ს კალაპოტში, კერძოდ, მდინარის მიმდებარე ციცაბო მთის ფერდობზე, მდინარის წყალდაცვით ზოლში არსებული 1101 მ² ფართი, საკადასტრო კოდით – ... ამ გზით ბ. შ-ებ თაღლითურად მიღლი ქონებრივი უფლება სახელმწიფოს კუთვნილ ფართზე, რის შემდეგაც შეცდომაში შეიყვანა შპს „ა-“ და მითითებული ფართის ხსნებულ კომპანიაზე რეალიზაციის შედეგად თაღლითურად დაეუფლა შპს „ა-ის“ კუთვნილ 22020 ლარს. აღნიშნული ქმედებით ბ. შ-ებ სახელმწიფოსა და შპს „ა-ს“ მიაყენა დიდი ოდენობით ზიანი. 2014 წლის 3 აპრილს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს გადაწყვეტილებით ზემოაღნიშნული 1101 მ² ფართის რეგისტრაცია და შემდგომი ტრანზაქციები ბათილად იქნა ცნობილი.

2. აღნიშნული ქმედებისათვის ბ. შ-ეს საქართველოს სსკ-ის 362-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განესაზღვრა ჯარიმა – 2500 ლარი, 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – ასევე ჯარიმა 5000 ლარი. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და ბ. შ-ეს საბოლოოდ განესაზღვრა ჯარიმა – 5000 ლარი.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს პროკურორმა ზაზა ქარქუსაშვილმა და მსჯავრდებულმა ბ. შ-ებ. პროკურორმა მოითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა და ბ. შ-ისათვის უფრო მკაცრი სასჯელების განსაზღვრა ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით, ხოლო მსჯავრდებულმა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 26 აპრილის განაჩენის გაუქმება და მის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 26 აპრილის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. კასატორი – მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი, ადგომკატი ე. პ-ე საკასაციო საჩივრით ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენის გაუქმებასა და ბ. შ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

6. კასატორი – პროკურორი ზაზა ქარქუსაშვილი საკასაციო სა-

ჩივრით ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენი ცვლილების შეტანას, ბ. შ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, 362-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და მისთვის მკაცრი სასაჯელის განსაზღვრას, ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის სახით.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები მსჯავრდებულ ბ. შ-ის მიმართ, შეამოწმა საკასაციო საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ პროკურორის საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი ადვოკატის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. როგორც საქმის მასალებიდან ირკვევა, სისხლის სამართლის საქმე №1/-14 ბ. შ-ის მიმართ 2014 წლის 13 აგვისტოს განსახილველად დაენერა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის მოსამართლე ხათუნა ხარჩილავას, რომელიც საქმეს იხილავდა 2014 წლის 19 აგვისტოდან 2017 წლის 12 ოქტომბრამდე. ჩატარდა არაერთი პროცესი, რომლის დროსაც სასამართლომ გამოიკვლია მტკიცებულებები. თბილისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარის 2017 წლის 12 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით მოსამართლე ხათუნა ხარჩილავას წარმოებაში არსებულ №1/-14 სისხლის სამართლის საქმეზე ბ. შ-ის მიმართ სათადარიგო მოსამართლედ დაინიშნა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგის მოსამართლე ალექსანდრე იაშვილი, რომელმაც იმავე წლის 24 ოქტომბრიდან საქმის განხილვა გააგრძელა იმ ეტაპიდან, რომელზეც იყო იგი შეჩერებული. მიუხედავად დაცვის მხარის დასაბუთებული შუამდგომლობისა, მოსამართლე ალექსანდრე იაშვილმა არ აიცილა ბ. შ-ის სისხლის სამართლის საქმე და გამოიტანა გამამტყუნებელი განაჩენი.

3. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ბ. შ-ის სისხლის სამართლის საქმის განხილვის დროს პირველი ინსტანციის სასამართლოში დაირღვა ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით გარანტირებული სამართლიანი სასამართლოს უფლება, კერძოდ:

4. საქართველოს სსკ-ის მე-14 მუხლის შესაბამისად, სასამართლოში საქმისწარმოებისას უშუალობის პრინციპი ხელს უწყობს სასამართლოს შინაგანი რწმენის ჩამოყალიბებას კონკრეტულ

მტკიცებულებებსა და ბრალდებულისათვის წაყენებული ბრალის დასაბუთებულობასთან დაკავშირებით, უზრუნველყოფს წარმოდგენილი მტკიცებულებების კრიტიკულად შეფასებასა და საკუთარი მოსაზრებების შექმნას ბრალდებულის ბრალეულობის შესახებ. უშუალობის პრინციპი გულისხმობს სასამართლოს უშუალო კონტაქტს დასაკითხ პირებთან, ბრალდებულის უფლებასა და შესაძლებლობას, დაუპირისპირდეს მონმებებს იმ მოსამართლის თანდასწრებით, რომელმაც საქმესთან დაკავშირებით საბოლოო გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს, რათა შესაძლებელი გახდეს მონმის ქცევასა და სანდობაზე დაკვირვება.

5. მტკიცებულებათა უშუალოდ გამოკვლევის უზრუნველყოფის დამატებითი გარანტიების სახით საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი ითვალისწინებს სასამართლოს შემადგენლობის უცვლელობას, რაც ხელს უწყობს მოსამართლის მიერ მტკიცებულებათა აღქმის მთლიანობას, შინაგანი რნმენის ფორმირებასა და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღებას. სისხლის სამართლის საქმეზე გადაწყვეტილება უნდა მიიღონ იმ მოსამართლებმა, რომლებიც ესწრებოდნენ მთლიან სამართლანარმოებას და მტკიცებულებათა გამოკვლევის პროცესს. შემადგენლობის შეცვლის შემთხვევაში სსსკ-ის 183-ე მუხლი ადგენს საქმის განხილვის თავიდან დაწყების ვალდებულებას. აღნიშნული გულისხმობს სასამართლოს ვალდებულებას, უშუალოდ სასამართლო პროცესზე მოუსმინოს პროცესის მონაწილეებს. სასამართლომ უნდა უზრუნველყოს განხილვის სამართლიანობა, მხარეთა თანასწორუფლებიანობა და შეჯიბრებითი პროცესი. მტკიცებულება „ცოცხლად“ უნდა იქნეს ნარდგენილი იმ მოსამართლის წინაშე, რომელსაც ევალება საქმის შეფასება და ფაქტების დადგენა. მხოლოდ მტკიცებულებათა გამოკვლევის ჩანაწერის მოსმენა და გაანალიზება ვერ ჩაითვლება საკმარისად, რადგან ამ შემთხვევაში გადაწყვეტილების გამომტკან სასამართლოს არ აქვს მონმის ქცევაზე დაკვირვების, დამაზუსტებელი შეკითხვების დასმის, კითხვების განრიდების, შუამდგომლობების გადაწყვეტილი და კანონით გათვალისწინებული სხვა შესაძლებლობა.

6. საქართველოს სსსკ-ის 183-ე მუხლის თანახმად, სასამართლომ საქმე უცვლელი შემადგენლობით უნდა განიხილოს. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე მოსამართლეს არ შეუძლია სხდომაში მონაწილეობა, მას ცვლიან იმავე სასამართლოს სხვა მოსამართლით და საქმის განხილვა ხელახლა იწყება. ამ დანაწესიდან არსებობს გამონაკლისი, როდესაც საქმეზე დანიშნულია სათადარიგო მოსამართლე, რომელიც ცვლის სასამართლო შემადგენლობიდან გასულ მოსამართლეს და საქმის განხილვა გრძელდება (სსსკ-ის 184-ე მუხ-

ლი). მართალია, კანონმდებლობა არ ადგენს კონკრეტულ წესს, თუ როდის უნდა დაინიშნოს სათადარიგო მოსამართლე, მაგრამ, საკა-საციო პალატის შეფასებით, საქართველოს სსსკ-ის 184-ე მუხლით გათვალისწინებული სათადარიგო მოსამართლის დანიშვნა მოიაზ-რებს სათადარიგო მოსამართლის სასამართლო სხდომებზე უწყვე-ტად დასწრებას საქმის განხილვის პირველივე სხდომიდან. ასევე, პალატა მიუთითებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 183-ე მუხლში აღ-ნიშნული საგამონაკლისო შემთხვევა, რაც გათვალისწინებულია სსსკ-ის 184-ე მუხლით, უნდა გულისხმობდეს საქმის განმხილვე-ლი მოსამართლის ჩამოცილების შემდეგ მის ჩანაცვლებას იმ სა-თადარიგო მოსამართლით, რომელიც საქმის განხილვის დაწყები-დანვე ესწრებოდა სასამართლო სხდომებს, რადგან ამ შემთხვევა-ში დაცული იქნება საქმის განხილვის უშუალობის პრინციპი.

7. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ბ. შ-ის საქმის მოსამარ-თლე ხათუნა ხარჩილავასათვის გადაცემისას სათადარიგო მოსა-მართლედ უნდა დანიშნულიყო სხვა მოსამართლე, რომელიც საქ-მის განმხილველი მოსამართლის პარალელურად, უწყვეტად იქნე-ბოდა ინფორმირებული და გაცნობილი საქმის გარემოებებს, რი-თაც არ დაირღვეოდა უშუალობის პრინციპი.

8. უშუალობის პრინციპის დარღვევასთან მიმართებით აღსა-ნიშნავია ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2019 წლის 25 ივლისის გადაწყვეტილება საქმეზე „სვანიძე საქართვე-ლოს წინააღმდეგ“ (განაცხადი №37809/08), რომლის თანახმად, სა-თადარიგო მოსამართლისათვის მოწმეთა ჩვენებების ჩანაწერების ხელმისაწვდომობა ვერ აანაზღაურებდა უშუალობის ნაკლებობას. ევროსასამართლომ მიიჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამარ-თლომ, რომელმაც მომჩივანს მსჯავრი დასდო, უგულებელყო უშუ-ალობის პრინციპი, რის გამოც დაირღვა ადამიანის უფლებათა ევ-როპული კონვენციის მე-6 მუხლის 1-ლი პარაგრაფი.

9. ზემომითითებულის გათვალისწინებით, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სათადარიგო მოსამართლის მიერ საქმის განხილ-ვის გაგრძელებამდე გამოკვლეული მტკიცებულებები (მოწმეთა ჩვენებები), უშუალობის პრინციპისა და, აქედან გამომდინარე, სა-მართლიანი სასამართლოს უფლების დარღვევის გამო, არ უნდა გახდეს ბ. შ-ის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის სა-ფუძველი, ხოლო სათადარიგო მოსამართლის საქმის განხილვაში ჩართვის შემდეგ გამოკვლეული მტკიცებულებები არ არის საკმა-რისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით მოცემულ საქმეზე გა-მამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

10. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 ნანილის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი

მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს უნდა ემყარებოდეს, ხოლო ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ აღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებს უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს – „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრალდებულის საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. მტკიცებულებითი სტანდარტი ვალდებულებას აკისრებს სასამართლოს, რომ სათანადოდ შეაფასოს მტკიცებულებები, სამართლიანად გადატრას სამხილებს შორის არსებული ნინააღმდეგობები და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადაწყვიტოს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) უდანაშაულობის, მისი თავისუფლების სასარგებლოდ. მოცემული საკანონმდებლო დანაწესის მიზანს წარმოადგენს პირის მსჯავრდების გამორიცხვა ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცებულებებით გაუმყარებლობის შემთხვევაში.

11. ამასთან, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების თანახმად, არავინ არ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა; ბრალდების მტკიცების ტვირთი აკისრია თავად ბრალმდებელს. საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენის სახელმძღვანელო მტკიცებულებით სტანდარტს წარმოადგენს ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ადასტურებს პირის ბრალეულობას, ხოლო ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესიდან გამომდინარე, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა.“ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, „სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი.“ ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი განაჩენს მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიჩნევს დასაბუთებულად, როდესაც იგი სასამართლო განხილვის დროს გამოკვლეულ, ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიობას ემყარება. ამავდროულად, განაჩენში ჩამოყალიბებული ყოველი დასკვნა თუ გადაწყვეტილება სათანადო დასაბუთებას მოითხოვს.

12. ამდენად, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ თბილისის საა-

პელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენი უნდა გაუქმდეს, ხოლო ბ. შ-ე ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა და 362-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ადა-მიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. პროეურორ ზ. ქ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. მსჯავრდებულ ბ. შ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ე-პ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
3. თბილისის საპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 22 თებერვლის განაჩენი გაუქმდეს;
4. ბ. შ-ე ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;
5. ბ. შ-ე ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 362-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;
6. გამართლებულ ბ. შ-ეს აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება;
7. ნივთიერი მტკიცებულება – 1 (ერთი) CD დისკი შენახულ იქნეს სისხლის სამართლის საქმის შენახვის ვადით;
5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუდებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 126¹-ი
მუხლით ნარდგენილ პრალიგაში**

**განაჩენი
საძარღველოს სახელით**

№914აპ-20

25 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ვ. კ-ს საკა-
საციონ საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის
23 ოქტომბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების თანახმად: ვ. კ-ს, – და-
ბადებულს 19-ე წელს, – ბრალად ედებოდა:

– ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალა-
დობა, სისტემატური შეურაცხყოფა და დამცირება გენდერული
ნიშნით, რამაც გამოიწვია ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია საქარ-
თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში საქართვე-
ლოს სსკ-ის) 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული
შედეგი, ჩადენილი არასრულწლოვნის თანდასწრებით, მისივე ოჯა-
ხის წევრის მიმართ;

– ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალა-
დობა, გენდერული ნიშნით, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი
და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან 120-
ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი – 2019 წლის ივნისის ეპი-
ზოდი;

– ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალა-
დობა, გენდერული ნიშნით, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი
და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე, 118-ე ან 120-
ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი არასრულწლოვ-
ნის თანდასწრებით, მისივე ოჯახის წევრის მიმართ – 2019 წლის
დეკემბრის ეპიზოდი.

2. ნარდგენილი ბრალდების არსი გამოიხატა შემდეგში:

– ვ. კ-ი წლების განმავლობაში, თანაცხოვრების პერიოდში, მათ

შორის არასრულწლოვანი შვილის თანდასწრებით, 2020 წლის 8 იანვრის ჩათვლით, ქ. ...ში, ...ის ქუჩა №..-ში და ...ის ქუჩა №..-ში სიტყვი-ერ შეურაცხყოფას აყენებდა ყოფილ მეუღლეს ა. ვ-ს. კერძოდ: ლან-ძღვდა, აგინებდა, ძალადობდა დასკრიმინაციული ნიშნით, მიმართავდა, რომ იყო ქალი და უსიტყვოდ უნდა დამორჩილებოდა მას როგორც მამაკაცს, სისტემატურად მიმართავდა დამამცირებელი სიტყვებით, რის შედეგადაც ეს უკანასკნელი განიცდიდა ფსიქოლოგიურ ტანჯვას და მიადგა მორალური სახის ზიანი;

- 2019 წლის ივნისის დასაწყისში, ქ. ...ში, ...ის ქუჩა №..-ში ვ. კ-მგანახორციელა ძალადობა მეუღლეზე ა. ვ-ზე. დაარტყა ხელები სახის არეში რამდენჯერმე, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი და მიადგა ფიზიკური და მორალური სახის ზიანი;

- 2019 წლის 30 დეკემბერს, ქ. ...ში, ...ის ქუჩა №..-ში ვ. კ-მ-არას-რულწლოვანი შვილის თანდასწრებით, განახორციელა ძალადობა ყოფილ მეუღლეზე ა. ვ-ზე. ანთებული სიგარეტი დააწვა მარცხენა ხელზე, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა მიიღო დაზიანება და განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 30 ივლისის განაჩენით ვ. კ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა სა-ქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (სისტემატური შეურაცხყოფის და დამცირების ეპიზოდი) და სა-ქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით (2019 წლის ივნისის ფიზიკური ძალადობის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდება-ში.

ვ. კ-ს მიმართ წარდგენილი ბრალდება საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტიდან (2019 წლის 30 დეკემბრის ფიზიკური ძალადობის ეპიზოდი) გადაკვალიფიცირდა სა-ქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

ვ. კ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის (2019 წლის 30 დეკემბრის ფიზიკური ძალადობის ეპიზოდი) და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღვეთა 1 წლის და 6 თვის ვადით.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 4 ოქტომბრის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი 1 წლის ვადით. სა-ქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ამ განაჩენით დანიშნულმა სასჯელმა – 1 წლით და 6 თვით თავისუფლების აღვეთამ შთანთქა წინა განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 წლით თავისუფლების აღვეთა, ასევე სრუ-

ლად დაემატა მოუხდელი დამატებითი სასჯელი საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 60 (სამოცი) საათი და ვ. კ-ს საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 წლის და 6 თვის ვადით და საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 60 (სამოცი) საათი.

გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 11 იანვრის განჩინებით ვ. კ-ს მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება – პატიმრობა და მსჯავრდებულს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2020 წლის 8 იანვრიდან.

4. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2019 წლის 30 დეკემბერს, ...ში, ...ის ქუჩა №..-ში ვ. კ-მ ყოფილ მეულებზე ა. ვ-ზე განახორციელა ძალადობა. კერძოდ, ანთებული სიგარეტი დააწვა მარცხენა ხელზე, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა მიიღო თერმული დაზიანება და განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

5. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა და ითხოვა მის მიმართ სრულად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა. ბრალდების მხარემ წარმოადგინა შესაგებელი და ითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 23 ოქტომბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 30 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

7. მსჯავრდებულმა – ვ. კ-მ საკასაციო წესით გაასაჩივრა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 23 ოქტომბრის განაჩენი და ითხოვა 2019 წლის 30 დეკემბრის ეპიზოდში გამართლება. კასატიონის პოზიციით, ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა არასწორი სამართლებრივი შეფასებები მისცეს საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს და შესაბამისად მიიღეს უკანონო გადაწყვეტილება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამონმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასამვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ვ. კ-ს მიმართ სისტემატური შეურაცხყოფის და დამცირების და 2019 წლის იგნისას ფიზიკური ძალადობის ეპიზოდში გამამართლებელი განაჩენის გამოტანის თაობაზე. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამარ-

თლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, ECtHR, no49684/99, §30, 25/12/2001). აღნიშნულიდან გამომდინარე მიზანშენონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული არგუმენტების გამეორება.

3. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, 2019 წლის 30 დეკემბერს, ...ში, ...ის ქუჩა №...-ში ვ. კ-მ განახორციელა ძალადობა ყოფილ მეუღლეზე ა. ვ-ზე – ანთებული სიგარეტი დააწვა მარცხენა ხელზე, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა მიიღო თერმული დაზიანება და განიცად ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

4. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით აღნიშნული დანაშაულში ვ. კ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

5. სასამართლო ითვალისწინებს ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა განსაკუთრებულ მოწყვლადობას (იხ. Bevacqua and S. v. Bulgaria, no. 71127/01, §§ 64-65, ECtHR, 12/06/2008; Hajduová v. Slovakia, no. 2660/03, § 46, ECtHR, 30/11/2010; Volodina v Russia, no. 41261/17, §72, ECtHR, 09/07/2019) და იმ სირთულეებს რაც უკავშირდება მტკიცებულებების შეგროვებას, როდესაც „ძალადობას ადგილი აქვს კერძო გარემოში, მოწმების გარეშე და ზოგჯერ არ რჩება რაიმე ხელშესახები ნიშანი.... გამოწვევა დაუძლეველი ხდება მსხვერპლისთვის, რომელმაც თავად უნდა შეაგროვოს მტკიცებულებები და ამავდროულად განაგრძოს მოძალადესთან ერთად ერთ ჭრექვეშცხოვრება, მისგან ანგარიშწორების შიშში და მასზე ფინანსურად დამოკიდებულმა (Volodina v Russia, no. 41261/17, §82, ECtHR, 09/07/2019).

6. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ მტკიცებულებების შეგროვება წარმოადგენს გამოწვევას საქმეებზე, სადაც ძალადობას ადგილი აქვს კერძო გარემოში, მოწმების გარეშე და ზოგჯერ არ რჩება რაიმე ხელშესახები ნიშანი (Volodina v Russia, no. 41261/170, §82, ECtHR, 9/07/2019). აღნიშნულის მიუხედავად მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებულებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიკუთვნებულ საქმეებზე. შესაბამისად, ოჯახური დანაშაულის საქმეებზეც გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად საქმეში არსებული მტკიცებულებები გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უნდა ადასტურებდეს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენას. კერძოდ, საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული და-

ნაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

7. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია მამხილებელი მტკიცებულებების მოპოვება, რომლებიც ადასტურებენ წარდგენილ ბრალდებას, რათა, წარდგენილი ბრალდების დასაბუთებულობა არ იყოს დამოკიდებული პროცესის მონაწილეების მიერ სსსკ-ის 49-ე მუხლით მათვისი მინიჭებული უფლებით სარგებლობაზე.

8. მოცემულ შემთხვევეში გასაჩივრებული განაჩენი ეფუძნება მოწმეების – ლ. ზ-ის, ს. გ-ის და ექსპერტის – ე. ჩ-ის ჩვენებებს. ამასთან, მოწმეების ლ. ზ-ის და ს. გ-ის ჩვენებების თანახმად: 2020 წლის 8 იანვარს იმყოფებოდნენ ა. ვ-თან სახლში, სადაც ასევე იმყოფებოდა დაზარალებულის ყოფილი მეუღლე ვ. კ-ი. სტუმრებმა: ლ. ზ-მ და ს. გ-მ დაზარალებულის ხელზე შენიშნეს თერმული დაზიანება – დამწვრობა. დაზარალებულმა ორივეს უამბო, რომ რამდენიმე დღით ადრე ყოფილმა მეუღლე ვ. კ-მ შელაპარაკებისას, ხელზე ჩააწერა ანთებული სიგარეტი. ამასთან, მოწმე ს. გ-ს განმარტებით, ა. ვ-მ ასევე უთხრა – „ისეთი დათრგუნული ვიყავი, წინააღმდეგობას ვერ ვუწევდი“. მოწმეთა ჩვენებით ვ. კ-ი ლ. ზ-ს და ს. გ-ს თანდასწრებით, ა. ვ-ს მიმართ გამოხატავდა აგრესიას, მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, აგინა.

9. ექსპერტმა ე. ჩ-მ სასამართლოში დაკითხვისას დაადასტურა სამედიცინო ექსპერტიზის №... დასკვნის სისწორე და განმარტა, რომ შესამოწმებელმა პირმა საექსპერტო კვლევის პროცესში მიაწოდა ინფორმაცია დაზიანების წარმოშობის მექანიზმზე და მიმყენებელ პირზე. კერძოდ განუცხადა, რომ მეუღლემ 29-30 დეკემბერს, შეკამათებისას ხელზე დაზიანება მიაყენა ანთებული სიგარეტით.

10. ექსპერტიზის დასკვნით დადგენილია, რომ მოქალაქე ა. ვ-ს სხეულზე სასამართლო სამედიცინო შემოწმებისას (... 12:49 საათი)

აღენიშნებოდა უსწორნაპირებიანი ნაწიბური მარცხენა წინამხრის არეში, რომელიც უნდა წარმოადგინდეს ამავე მიღამოში დამწვრობითი ჭრილობის შეხორცების შემდგომ კვალს, განვითარებული რაიმე მაღალი ტემპერატურის მქონე საგნის (შესაძლებელია ანთებული სიგარეტის) ადგილობრივი მოქმედებით, ატარებს სხეულის დაზიანებათა მსუბუქი ხარისხის ნიშნებს და ხანდაზმულობით არ ეწინააღმდეგება საქმის გარემობაში მითითებულ თარიღს.

11. დაზარალებულმა ა. ვ-მ ისარგებლა საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლით მინიჭებული უფლებით და უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე. უარის გაცხადებასას პირველი ინსტანციის სასამართლოში მანვე აღნიშნა, რომ შიშის ფაქტორი არ აქვს, ბავშვის გამო არ იძლევა ჩვენებას. ამასთან, არავის ურჩევია მისთვის თავი შეეკავებინა ჩვენების მიცემისაგან; ეს არის დამოუკიდებლად მიღებული, დაფიქრებული და გააზრებული გადაწყვეტილება; სამომავლოდ არ გრძნობს საფრთხეს; სასამართლო სხდომაზე პროკურორმა დაადასტურა, რომ არ ფლობს რაიმე ინფორმაციას, რაც შესაძლოა ხელს უშლიდეს დაზარალებულ ჩვენების მიცემაში.

12. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მოწმის (დაზარალებულის) მიერ ჩვენების მიცემაზე უარი თავისთავად არ ნიშნავს მისი მონაწილებით ჩატარებული საგამოძიებო/საპროცესო მოქმედების შედეგების უგულებელყოფას და ავტომატურად არ აბათილებს ამ მოქმედებით დადგენილ ფაქტებს, თუ გამოკვეთილი არ არის ისეთი მტკიცებულება, რომელიც ფაქტორივად (შინაარსობრივად) არის მოწმის (დაზარალებულის) ჩვენების ან მიწოდებული ინფორმაციის შემონმება, რომელიც ასახულია გამოკითხვის ოქმში (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენი №97აპ-20). აღნიშნულის მიუხედვავად მსგავს ვითარებას მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს.

13. ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება 2020 წლის 10 იანვრისათვის ა. ვ-ს სხეულზე დამწვრობითი ჭრილობის შეხორცების შემდგომი კვალის არსებობა, რომელიც შესაძლებელია განვითარებულიყო ანთებული სიგარეტის ზემოქმედებით.

14. საქართველოს სსსკ-ის 76-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ირიბია მოწმის ის ჩვენება, რომელიც ეფუძნება სხვა პირის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას. ამდენად, მოწმეების – ლ. ზ-ს, ს. გ-ს, ე. ჩ-ს ჩვენებები, რომლებსაც ეფუძნება ვ. კ-ს მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენი წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს, რადგან ისინი ფაქტს – მაღალი ტემპერატურის მქონე საგნის (შესაძლებელია ანთებული სიგარეტის) ადგილობრივი მოქმედებით დამწვრობითი ჭრილობის მიყენებას თავად არ შესწორიან

და ინფორმაციას ფლობენ დაზარალებულისგან. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექტით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლორეგულაციის არარსებობის პირობებში ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისთვის დაუშვებელია.

15. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასამართლო ინდივიდუალურად უნდა შეაფასოს ყველა მტკიცებულება და ერთმანეთისგან გამიჯნოს რომელი ჩვენება, ან ჩვენების ნაწილი წარმოადგენს ირიბს და შემდეგ გადაწყვეტოს, რამდენად შესაძლებელია ამ ჩვენების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად“ (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 14 ივლისის განაჩენი №97აპ-20). „შესაძლებელია პირდაპირი მტკიცებულება, მათ შორის პირდაპირი ჩვენებაც ასახავდეს მომხდარ ფაქტს, მაგრამ არა მთლიანად, არამედ მხოლოდ მის ერთ, თუმცა მნიშვნელოვან მონაკვეთს (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 29 მარტის გადაწყვეტილება №626აპ-17 საქმეზე, პუნქტი 34)“.

16. მოწმეების – ლ. ზ-ს და ს. გ-ს ჩვენებების ნაწილი პირდაპირი ჩვენებაა, რადგან შეიცავს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც მათ საკუთარი თვალით ნახეს. ეკრძოდ, აღნიშნულ მოწმეთა ჩვენება პირდაპირ ჩვენებას წარმოადგენს იმ ნაწილში, რაც ეხება მათი თანდასწრებით ვ. კ-ს მიერ დაზარალებულისათვის სიტყვიერი შეურაცხყოფის მიყენებას და აგრესიულ დამოკიდებულებას. ასევე, მათ თავად ნახეს დაზარალებულის მდგომარეობა და პირადად დაინახეს დაზარალებულის ხელზე თერმული დაზიანება, თუმცა ინფორმაციის ძირითადი და ამავე დროს მნიშვნელოვანი ნაწილი – დაზიანების გამომწვევი მიზეზი, დრო, ადგილი, ვითარება ან/და დაზიანების შესაძლო მიმყენებელი პირის ვინაობა, მათთვის ცნობილი გახდა დაზარალებულისაგან. კერძოდ მოწმეებმა აღნიშნეს, რომ მათ 2020 წლის 8 იანვარს დაზარალებულმა უამბო, რომ რამდენიმე დღით აღრე ყოფილმა მეუღლემ ვ. კ-მ შელაპარაკებისას, ხელზე ჩააწვა ანთებული სიგარეტი.

17. თბილისის საქალაქო სასამართლომ არასწორად შეაფასა სა-

ქართველოს უზენაესი სასამართლოს №97აპ-20 განაჩენში მოცე-
მული მსჯელობა. მითითებულ შემთხვევაში მიუხედავად იმისა, რომ
დაზარალებულმა არ მისცა სასამართლოს მეუღლის მამხილებელი
ჩვენება, ბრალდების მხარის მიერ საქმეში წარდგენილი იყო სხვა
მამხილებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივ-
რულ ეჭვს მიღმა ადასტურებდა პირის მიერ მისთვის შერაცხული
დანაშაულის ჩადენას.

18. მოცემულ შემთხვევაში სსიპ „112-ს“ დახმარებისათვის თა-
ვად ა. ვ-მ არ მიმართა და მისამართზე პოლიციის თანამშრომლები
გამოცხადდნენ დაზარალებულის მეგობრის – ს. გ-ს შეტყობინე-
ბის საფუძველზე. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში არც შეტ-
ყობინება და არც მონმეთა ჩვენება (მათ შორის არც შემთხვევის
ადგილზე გამოცხადებული პოლიციის თანამშრომელთა, ასევე სახ-
ლში მყოფი დაზარალებულის მამის ჩვენება) არ წარმოადგენს პირ-
დაპირი ხასიათის მტკიცებულებას თერმული დაზიანების წარმო-
მავლობასთან მიმართებით.

19. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასამართლო პრო-
ცესზე საქმის არსებითი განხილვის დროს დაზარალებულის მხრი-
დან ახლო წარესავის მამხილებელი ჩვენების მიცემაზე უარის თქმა
არ ნიშნავს მის მიერ გამოიძიების ეტაზზე მიცემულ ჩვენებაში მოყ-
ვანილი ფაქტობრივი გარემოებების უარყოფას, ამიტომ ოჯახური
დანაშაულის ხასიათის სპეციფიკიდან გამომდინარე, დაზარალე-
ბულის ჩვენების არარსებობის ან საქმის მასალებში ბრალდებუ-
ლის მიმართ დაზარალებულის პრეტენზიის არარსებობის დამადას-
ტურებელი დოკუმენტის არსებობის შემთხვევაშიც, ბრალდებუ-
ლის პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა გადაწყდეს საქმეში არსე-
ბული სხვა მტკიცებულებების საფუძველზე“ (იხ. საქართველოს
უზენაესი სასამართლოს განჩინებები №766აპ-19; №627აპ-19). მო-
ცემულ შემთხვევაში ბრალდებულის ბრალეულობა დამოკიდებუ-
ლია დაზარალებულის მამხილებელ ჩვენებაზე. ამიტომ ვინაიდან
დაზარალებულმა უარი განაცხადა ჩვენების მიცემაზე, ხოლო
ბრალდების მხარის მიერ არ იქნა წარმოდგენილი სხვა პირდაპირი
მტკიცებულებები – უტყუარად ვერ დგინდება თერმული დაზია-
ნება წარმოადგენდა თუ არა ძალადობის შედეგს, ასეთის არსებო-
ბის შემთხვევაში კი ვინ და რა ვითარებაში იძალადა დაზარალე-
ბულზე და იყო თუ არა მოძალადე მსჯავრდებული ვ. კ-ი.

20. ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ ექსპერტის დასკვნით
დასტურდება დაზარალებულის სხეულზე მოწმეების მიერ მითი-
თებულ ადგილას თერმული დაზიანება, ობიექტურად შეუძლებე-
ლია ექსპერტის დასკვნით განისაზღვროს დაზიანების მიმყენებე-
ლი პირის ვინაობა. შესაბამისად ექსპერტიზის დასკვნით იმის მტკი-

ცება, რომ მსხვერპლს დაზიანება მიაყენა კონკრეტულმა პირმა შეუძლებელია და წარმოადგენს მხოლოდ ვარაუდს, რაც ვერ გახდება გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველი. აქედან გამომდინარე, საქმეში წარმოდგენილი სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა ვერ მიიჩნევა ვ. კ-ს მიერ შესაძლო დანაშაულის ჩადენის მამხილებელ მტკიცებულებად, ხოლო საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობა არ არის საკმარისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად.

21. მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობა სასამართლოს არ აძლევს ცალსახად და ერთმნიშვნელოვნად იმ დასკვნის გაკეთების საშუალებას, რომ ვ. კ-მ ა. ვ-ს მიმართ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული: 2019 წლის 30 დეკემბერს ქ. ...ში, ...ის ქუჩა №...-ში ვ. კ-მ განახორციელა ძალადობა ყოფილ მეულებზე ა. ვ-ზე – ანთებული სიგარეტი დააწვა მარცხენა ხელზე, რის შედეგადაც ამ უკანასკნელმა მიიღო დაზიანება და განიცადა ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ვ. კ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 23 ოქტომბრის განაჩენი ვ. კ-ს მიმართ;
3. ვ. კ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში;
4. ვ. კ-ი დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს პენიტენციური დაწესებულებიდან;
5. გამართლებულ ვ. კ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სსკ-ის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;
6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსპ-ის 307-ე
მუხლის 1-ლი ნაწილით თარღენილ პრალდებაში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№969აპ-20

14 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა ბათუმის რაიონული პრო-
კურატურის პროკურორ ანი ბორჩაშვილისა და მსჯავრდებულ გ. ხ-
ის ინტერესების დამცველის, ადგოკატ ი. ა-ის საკასაციო საჩივრე-
ბი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა პალატის 2020 წლის 29 ოქტომბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, გ. ხ-ეს ბრა-
ლი დაედო საქართველოს სსპ-ის 111, 126-ე მუხლის 12-ლი ნაწილით
– ოჯახის წევრის მიმართ სისტემატურ ცემაში, რამაც დაზარალე-
ბულის ფიზიკური ტანჯვა გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია ამ კო-
დექსის 117-ე ან 118-ე მუხლებით გათვალისწინებული შედეგი.

2. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის აგვისტოში გ. ხ-ე ოჯახის წევრს – ქ. თ-ს, რომელთან
ერთადაც ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას, სცემდა სისტემა-
ტურად, კერძოდ: 2019 წლის 14 აგვისტოს თ...ში მდებარე დროებით
საცხოვრებელ ბინაში, ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგზე, გ. ხ-ემ
სახის არეში ხელის დარტყმებითა და საჯდომის არეში ფეხის დარ-
ტყმით ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ოჯახის წევრს – ქ. თ-ს,
რომელთან ერთადაც ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას. ასევე,
2019 წლის 25 აგვისტოს, დაახლოებით 20:00 საათზე, ბ-ი, რ-სა და
...ის ქუჩების გადაკვეთის მიმდებარედ, გ. ხ-ემ ფიზიკური შეურაც-
ხყოფა მიაყენა ოჯახის წევრს – ქ. თ-ს, რომელთან ერთადაც ეწეო-
და ერთიან საოჯახო მეურნეობას, კერძოდ, არაერთხელ დაარტყა
ხელი სახისა და თავის არეში, სახეში ჩაარტყა ტელეფონი, ხელებს
ურტყამდა სხეულის სხვადასხვა ადგილას და ძლიერად მოუჭირა ხე-
ლი მარცხენა მკლავის არეში. ასევე, 2019 წლის 26 აგვისტოს, დაახ-

ლოებით 01:30 საათზე, ბ...ში მდებარე ქ. თ-ის დროებითი საცხოვრებელი სახლის მიმდებარედ, გ. ხ-ემ ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ოჯახის წევრს – ქ. თ-ს, რომელთან ერთადაც ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას, კერძოდ, რამდენჯერმე დაარტყა ხელი სახესა და სხეულის სხვადასხვა ადგილას, ასევე მუშტი ჩაარტყა წელის არეში. გ. ხ-ის მიერ ჩადენილმა სისტემატურმა ცემამ გამოიწვია ქ. თ-ის ფიზიკური ტანჯვა, მაგრამ არ მოჰყოლია საქართველოს სსკ-ის 117-ე ან 118-ე მუხლებით გათვალისწინებული შედეგი.

2. ბათუმის საქართველოს სასამართლოს 2020 წლის 23 ივლისის განაჩენით გ. ხ-ის, – დაბადებულის 1... წელს, ნასამართლობის არმქონის, – მიმართ საქართველოს სსკ-ის 111, 126-ე მუხლის 1²-ლი ნაწილით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილზე; გ. ხ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – ოჯახის ერთი წევრის მიერ მეორის მიმართ ცემაში, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე ან 118-ე მუხლებით გათვალისწინებული შედეგი. აღნიშნული დანაშაულებრივი ქმედება გამოიხატა შემდეგში:

გ. ხ-ემ 2019 წლის 26 აგვისტოს სცემა ქ. თ-ს – პირს, ვისთანაც ეწეოდა ერთიან საოჯახო მეურნეობას, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია ამ კოდექსის 117-ე ან 118-ე მუხლებით გათვალისწინებული შედეგი.

3. აღნიშნული ქმედებისათვის გ. ხ-ეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 130 საათით, რაც, 2019 წლის 26 აგვისტოდან იმავე წლის 31 აგვისტომდე პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმსუბუქდა და საბოლოოდ განესაზღვრა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 100 საათით.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს მხარეებმა. ბრალდების მხარემ მოითხოვა გ. ხ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 111, 126-ე მუხლის 1²-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და მისთვის მკაცრ სასჯელის განსაზღვრა, რაც დაკავშირებული იქნება პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდასთან, ხოლო დაცვის მხარემ – გამამტყუნებელი განაჩენის ნაცვლად, გ. ხ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 29 ოქტომბრის განაჩენით ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 23 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. კასატორი – ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორი ანი ბორჩაშვილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 29 ოქტომბრის განაჩენში ცვლი-

ლების შეტანას, გ. ხ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹, 126-ე მუხლის 1²-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და მისთვის მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას, რაც დაკავშირებული იქნება პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდასთან.

7. კასატორი – მსჯავრდებულის ინტერესების დამცველი, ადვოკატი ი. ა. საკასაციო საჩივრით ითხოვს გ. ხ-ის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა სისხლის სამართლის საქმის მასალები მსჯავრდებულ გ. ხ-ის მიმართ, შეამოწმა საკასაციო საჩივრების საფუძვლინობა და მიაჩინია, რომ პროკურორის საკასაციო საჩივრი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ადვოკატის საჩივრი უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. პალატამ არაერთ გადაწყვეტილებაში მიუთითა და კვლავაც განმარტას, რომ ოჯახური დანაშაული, მისი ბუნებიდან გამომდინარე, არ გამოირჩევა მოწმეთა სიმრავლით. დანაშაულის მსხვერპლი, შესაძლოა, ცდილობდეს ოჯახის წევრისათვის სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობის თავიდან არიდებას. ამიტომ, ოჯახური დანაშაულის ხასიათის სპეციფიკის გათვალისწინებით, დაზარალებულის ჩვენების არარსებობისას ბრალდებულის პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა გადაწყდეს საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების საფუძველზე.

3. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით“. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“. მტკიცებულებითი სტანდარტი – „გონივრულ ეჭვს მიღმა“, ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის შესაბამისად, განიმარტება, როგორც სასამართლოს მიერ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრალეულობაში.

4. ამდენად, უნდა შეფასდეს სასამართლოში ნარმოდგენილი მტკიცებულებების შირაარსობრივი მხარე, რათა დადგინდეს, თუ რა ფაქტობრივი გარემოებების უტყუარად დადასტურების შესაძლებლობას იძლევა თითოეული მტკიცებულება და აქმაყოფილებს თუ არა მათი ერთობლიობა „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ მტკიცებულე-

ბით სტანდარტს, კერძოდ:

4.1. №... – შეტყობინების თანახმად, ქ. თ-მა 2019 წლის 26 აგვისტოს დარეკა „112-ში“, შეატყობინა თავისი ცემის თაობაზე და ითხოვა სამართალდამცავების დახმარება.

4.2. მოწმე 6. კ-ის ჩვენებით (უდავო მტკიცებულება), 2019 წლის 26 აგვისტოს ქ. თ-ი გ. ხ-ესთან შესახვედრად გავიდა სახლიდან, მოგვიანებით კი დაურეკა მას და შეატყობინა, რომ იყო პოლიციის განყოფილებაში, სადაც მიაკითხა მეგობარს და ნახა, რომ ქ-ი იყო ძალიან აღელვებული, უჩიოდა ტკივილს სხეულის სხვადასხვა არეში და თვალნათლივ ეტყობოდა დაზიანებებიც.

4.3. მოწმე ე. შ-ის გამოკითხვის ოქმით (უდავო მტკიცებულება) ირკვევა, რომ არის ქ. თ-ის დედა და გ. ხ-ე იჯახში მიღებული პყავდათ, როგორც სიძე, რადგან ქ-თან ერთად ცხოვრობდა, ენეოდა ერთიან მეურნეობას და აპირებდნენ დაქორნინებას, თუმცა ბოლო პერიოდში აერიათ ურთიერთობა, გ. ხშირად გამოხატავდა აგრძესიას და ფიზიკურად ძალადობდა მის შვილზე, რაც იცის ქ-ის გადმოცემით; ვიდეოზარით საუბრისას მან სხეულზე არსებული დაზიანებებიც აჩვენა.

4.4. 2019 წლის 26 აგვისტოს დაზარალებულის გარეგნული დათვალიერების ოქმითა და თანდართული ფოტომასალით დადასტურებულია დაზარალებულ ქ. თ-ის სხეულზე არსებული დაზიანებები.

4.5. 2019 წლის 26 აგვისტოს №... შემაკავებელი ორდერის თანახმად, რომელიც გაიცა მოძალადე გ. ხ-ის მიმართ, 2019 წლის 26 აგვისტოს მან დაზარალებულ ქ. თ-ს მიაყენა ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხყოფა.

4.6. დაზარალებულმა ქ. თ-მა, საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, საქმის არსებითი განხილვის დროს უარი განაცხადა ჩვენების მიცემზე.

5. საკასაციო პალატა ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს პოზიციას და მიაჩნია, რომ ნარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი გ. ხ-ის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

6. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის შემადგენლობისათვის აუცილებელია, რომ სუბიექტის ქმედებით დაზარალებულმა განიცადოს ფიზიკური ტკივილი. ასეთი მოცემულობის არსებობის დროს, როდესაც დაზარალებულმა სასამართლოს არ მიაწოდა ინფორმაცია ოჯახის წევრის მხრიდან მასზე ძალადობის კვალიფიკაციისათვის აუცილებელ ფაქტობრივ გარემოებათა შესახებ, პალატა აღნიშნული დანაშაულის დასადასტურებლად ვერ გაიზიარებს სხვა მოწმეთა ირიბ ჩვენებებს, რომლებიც ეყრდნობა ქ. თ-ისაგან მიღებულ ცნობებს.

7. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოწმები – 6. კ-ი და ე. შ.

არ შესწრებიან გ. ხ-ის მხრიდან ქ. თ-ის მიმართ სავარაუდოდ ჩადენილი ძალადობის ფაქტს, რომლის თვითმხილველნი არ არიან. მათ მიერ მიცემული ჩვენებები, ქ. თ-ზე ძალადობის ჩამდენი პირის დადგენის თვალსაზრისით, ირიბია. საქართველოს სსსკ-ის 76-ე მუხლის 1-ლი და მე-3 ნაწილების შესაბამისად, ირიბია მოწმის ის ჩვენება, რომელიც ეფუძნება სხვა პირის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას. ირიბი ჩვენება დასაშვები მტკიცებულებაა, თუ იგი დასტურდება სხვა ისეთი მტკიცებულებით, რომელიც არ არის ირიბი ჩვენება საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილების თანახმად, ირიბი ჩვენების საფუძველზე პირის ბრალდებულად ცნობა და მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა არაკონსტიტუციურია.

8. მართალია, საქმეშია 2019 წლის 26 აგვისტოს დაზარალებულის გარეგნული დათვალიერების ოქმი თანდართული ფოტომასლით, მაგრამ ამ ოქმით შეუძლებელია იმის დადგენა, თუ ვინ და რა ვითარებაში მიაყენა ეს დაზიანებები ქ. თ-ს. აღნიშნულის დადგენა ასევე შეუძლებელია შემაკავებელი ორდერითაც.

9. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 ნაწილის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს უნდა ემყარებოდეს, ხოლო ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა, რომ აღნიშნული კონსტიტუციური დებულება წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებს უდანაშაული პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს – „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუმენებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის ბრალდებების საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. მტკიცებულებითი სტანდარტი ვალდებულებას აკისრებს სასამართლოს, რომ სათანადო შეაფასოს მტკიცებულებები, სამართლიანად გადაჭრას სამხილებს შორის არსებული წინააღმდეგობები და ამ პროცესში წარმოშობილი ყოველგვარი გონივრული ეჭვი გადაწყვეტილს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) უდანაშაულობის, მისი თავისუფლების სასარგებლოდ. მოცემული საკანონმდებლო დანაწესის მიზანს წარმოადგენს პირის მსჯავრდების გამორიცხვა ფაქტობრივი გარემოებების მტკიცებულებებით გაუმყარებლობის შემთხვევაში.

10. ამასთან, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების თანახმად, არავინ არ

არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა; ბრალდების მტკიცების ტვირთი აკისრია თავად ბრალმდებელს. საქართველოს სსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, როგორც ზემოთ აღ-ვნიშნეთ, გამამტყუნებელი განაჩენის სახელმძღვანელო მტკიცე-ბულებით სტანდარტს წარმოადგენს ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომე-ლიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ადასტურებს პირის ბრა-ლეულობას, ხოლო ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის და-ნაწესიდან გამომდინარე, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამ-ნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა.“ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, „სასამართლოს გა-ნაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი.“ ამავე მუხლის მე-3 ნაწილი განაჩენს მხოლოდ იმ შემთხვევაში მიიჩ-ნებს დასაბუთებულად, როდესაც იგი სასამართლო განხილვის დროს გამოკვლეულ, ეჭვის გამომრიცხავ მტკიცებულებათა ერთობლიო-ბას ემყარება. ამავდროულად, განაჩენში ჩამოყალიბებული ყოველი დასკვნა თუ გადაწყვეტილება სათანადო დასაბუთებას მოითხოვს.

11. ამდენად, ზემოაღნიშნული მტკიცებულებების შეფასების შედეგად პალატას მიაჩნია, რომ ბრალდების მხარეს არ წარმოუდ-გენია ერთმანეთთან შეთანხმებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებები, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარ-ტით დაადასტურებდა გ. ხ-ის მიერ ქ. თ-ის ცემის ფაქტს.

12. შესაბამისად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 29 ოქტომბრის გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა გაუქ-მდეს და გ. ხ-ე უნდა გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული მართლსაწინააღმდე-გო ქმედების ჩადენაში.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა :

1. ბათუმის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანი ბორჩაშ-ვილის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. მსჯავრდებულ გ. ხ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატი ი. ა-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
3. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატის 2020 წლის 29 ოქტომბრის განაჩენი გაუქმდეს;

4. გ. ხ-ე ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში;

5. გამართლებულ გ. ხ-ეს აქვს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით გათვალისწინებული ზოანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება;

6. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ გ. ხ-ის მიმართ შეფარდებული ალკოჰოლის ღირების დაზიანება – გირაო გაუქმებულია; შესაბამისად, გირაოს შემტანს – მ. ლ-ს – განაჩენის აღსრულებიდან ერთი თვის ვადაში სრულად უნდა დაუბრუნდეს გირაოს სახით შეტანილი თანხა – 3000 (სამი ათასი) ლარი;

7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დადგენა სსკ-ის 120-ე
მუხლის 1-ლი ნაწილითა და სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-7
ნაწილის „ე“ პირაუნდით ნარდენილ პრალეგებში**

განაჩენი საქართველოს სახელით

№328აპ-21

17 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფუაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მადონა ურუშაძის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენი საკასაციო ნესით გაასაჩივრა მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა მადონა ურუშაძემ, რომელიც ითხოვს გადაწყვეტილებაში

ცვლილების შეტანასა და ც. რ-ის დამნაშავედ ცნობას მისთვის ბრალად ნარდგენილი ქმედებების ჩადენაში და მკაცრი სასჯელის განსაზღვრას, ვინაიდან მიიჩნევს, რომ განაჩენი უკანონოა, სააპელაციო სასამართლომ არასრულფასოვნად შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, მსჯავრდებულის ქმედებებს არასწორი კვალიფიკაცია მინიჭა და მისი პიროვნული მახასიათებლების შეუსაბამო, ლმობიერი სასჯელი შეუფარდა.

2. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ც. რ-ს, – დაბადებულს 1...-, ბრალად დაედო ჯანმრთელობის განზრას მსუბუქი დაზიანება და ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანება, ე.ი. სხეულის დაზიანება, რომელიც სახიფათოა სიცოცხლისათვის, ჩადენილი არაერთგზის, რაც გამოიხატა შემდეგში:

– 2... წლის, დაახლოებით 2... საათზე, მ., ზ. ჩ-ის მფლობელობაში არსებულ სახლში, იმ მიზეზით, რომ თითქოს, მეგობარ ქალთან ერთად, გვერდით ოთაბში მყოფ ც.რ-ს უსმენდა ს. ქ. ე, ც. რ-მა, მარჯვენა ხელის მუშტის ცხვირის არეში და ხელებისა და ფეხების სხეულის სხვადასხვა არეში დარტყმებით, ფიზიკურად იძალადა ს. ქ. ზე, რის შედეგადაც, ს. ქ-მ მიიღო სხეულის მსუბუქი ხარისხის დაზიანება ჯანმრთელობის ხანმოკლე მოშლით.

– 2... წლის, დაახლოებით 2... საათზე, მ..., ზ. ჩ-ის მფლობელობაში არსებული სახლის ეზოში, ც. რ-ის მიერ ნაცემი ს. ქ-ის უკან დაბრუნებითა და დანახვით გალიზიანებულმა, თელავის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 23 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-5 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით ნასამართლევმა ც.რ-მა, საგნის შუბლის არეში გარტყმით, ფიზიკურად იძალადა ს. ქ. ზე, რის შედეგადაც ს. ქ-ემ მიიღო სიცოცხლისათვის სახიფათო, ჯანმრთელობას მძიმე ხარისხის დაზიანება.

3. ც. რ-ს წარედგინა ბრალდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით.

4. ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 24 დეკემბრის განაჩენით ც. რ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით ნარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა; მისი ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა ამავე კოდექსის 126-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რისთვისაც ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა; გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2014 წლის 22 ივნისის განაჩენით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი, ბოლო განაჩენით შეფარდებულ

სასჯელს დაემატა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელიდან – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ მიესაჯა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2020 წლის 30 ივლისიდან.

5. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ც. რ-მა ჩაიდინა ცემა, რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი, რაც გამოიხატა შემდეგში:

– 2... წლის, დაახლოებით 2... საათზე, მ., ზ. ჩ-ის მფლობელობაში არსებულ სახლში, იმ მიზეზით, რომ თითქოს, მეგობარ ქალთან ერთად, გვერდით ოთახში მყოფ ც. რ-ს უსმენდა ს. ქ-ე, ც. რ-მა ფიზიკურად იძალადა ს. ქ-ეზე, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განცადა ფიზიკური ტკივილი.

6. ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 24 დეკემბრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა მადონა ურუშაძემ, რომელიც ითხოვდა განაჩენში ცვლილების შეტანასა და ც. რ-ის დამნაშავედ ცნობას მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენაში და სამართლიანი სასჯელის განსაზღვრას.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენით ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 24 დეკემბრის განაჩენში შევიდა ცვლილება: ც. რ-ი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა; მისი ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან გადაკვალიფიცირდა ამავე კოდექსის 126-ე მუხლის პირველ ნაწილზე, რისთვისაც ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლისგანაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე გათავისუფლდა; უცვლელად დარჩა ბოლნისის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 24 დეკემბრის განაჩენი პირობითი მსჯავრის გაუქმების ნაწილში, რომლითაც ბოლო განაჩენით შეფარდებულ სასჯელს დაემატა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის ნაწილი – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და ც. რ-ს საბოლოოდ მოსახდელად დარჩა – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2020 წლის 30 ივლისიდან და იგი გათავისუფლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენის კანონიერება და დაასკვნა, რომ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელა-

ციონ სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენი უნდა გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. პირველ რიგში საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენი საკასაციო ზესით გაასაჩივრა მხოლოდ ბრალდების მხარემ და აღნიშნავს:

3. საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, სამართალნარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე, ხოლო საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილი ადგენს, რომ საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში.

4. იმ საკითხის გადასაწყვეტად, შეუძლია თუ არა სასამართლოს გასცდეს საკასაციო საჩივრისა და მხარეთა მოთხოვნის ფარგლებს, საკასაციო სასამართლო იშველიერს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილებაში განვითარებულ მსჯელობებს: „ეანონისმიერი ვალდებულება, რომელიც ბოჭას მოსამართლეს, საქმეში არ გამოიყენოს და უგულებელყოს ფუნდამენტური და იმპერატიული კონსტიტუციური პრინციპები მი მიზეზით, რომ მხარეები არ აპელირებნ მათზე, გამორიცხავს სამართლიანი სასამართლო განხილვის და სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღების მიზანს... „. „... შეჯიბრებითობის პრინციპი გულისხმობს მხარეებისთვის თანაბარი შესაძლებლობის მინიჭებას, წარადგინონ მათი პოზიციის სასარგებლო მტკიცებულებები, არგუმენტები და ამ გზით მოახდინონ გავლენა გადაწყვეტილების მიღებაზე, თუმცა ეს არცერთ შემთხვევაში არ ათავისუფლებს მოსამართლეს თავისთავადი ვალდებულებისაგან, ითვალისწინებდეს და სწორად იყენებდეს სამართლის ფუნდამენტურ პრინციპებს იმისგან დამოუკიდებლად, მხარე რამდენად ჯეროვნად ახერხებს საკუთარი ინტერესების დაცვას და მიუთითებს თუ არა მოსამართლეს სამართლის სათანადო წესების და პრინციპების გამოყენების აუცილებლობაზე“ (იხ.: ამონარიდები საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 29 სექტემბრის №3/1/608,609 გადაწყვეტილება „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კონსტიტუციური წარდგინება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის კონსტიტუციურობის თაობაზე და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს კონსტიტუციური წარდგინება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 297-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის კონსტიტუციურობის თაობაზე“, II-20-21).

5. ზემოაღნიშნული მსჯელობებიდან გამომდინარე, საკასაციო

სასამართლოს მიაჩნია, რომ იგი უფლებამოსილია, გასცდეს საკა-საციონ საჩივრის ფარგლებს, რათა თავიდან აიცილოს პირის უკანონო მსჯავრდება და დაცვის მხარის საკასაციონ საჩივრის არარსებობის პირობებში გააუქმოს სააპელაციო სასამართლოს გამამტყუნებლი განაჩენი, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს კანონიერი, დასაბუთებული და სამართლიანი, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, სასამართლოს განაჩენი კანონიერია, თუ იგი გამოტანილია საქართველოს კონსტიტუციის, ამ კოდექსისა და საქართველოს სხვა კანონების მოთხოვნათა დაცვით, რომელთა ნორმებიც გამოყენებული იყო სისხლის სამართლის პროცესში.

7. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-300 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, განაჩენი უკანონოა, თუ არსებითად დაირღვა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, რაც არ გამოუვლენია პირველი ინსტანციის ან სააპელაციო სასამართლოს ან რაც მან დაუშვა საქმის განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების დროს.

8. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილია, რომ სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში სისხლის სამართლის საქმე სააპელაციო წესით განიხილება კოლეგიურად სამი მოსამართლის შემადგენლობით. ამ წესიდან გამონაკლისი გათვალისწინებულია ამავე მუხლის მე-6 ნაწილში, სადაც მითითებულია, რომ ნაკლებად მძიმე და მძიმე კატეგორიის დანაშაულთა სისხლის სამართლის საქმებზე რაორნული (საქალაქო) სასამართლოების განაჩენებისა და სხვა შემაჯამებელი სასამართლო გადაწყვეტილებების გამო საჩივრები შესაძლებელია, სააპელაციო წესით ერთპიროვნულად განიხილოს სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის მოსამართლებრივი ამდენად, კანონი საქმეთა კოლეგიურად სამი მოსამართლის შემადგენლობით განხილვის წესიდან გამონაკლის ითვალისწინებს მხოლოდ ნაკლებად მძიმე და მძიმე კატეგორიის დანაშაულთა სისხლის სამართლის საქმებზე და, ამდენად, განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის დანაშაულთა სისხლის სამართლის საქმები სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოებმა იმპერატიულად უნდა განიხილონ კოლეგიურად სამი მოსამართლის შემადგენლობით.

9. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ც. რ- ს ბრალად ედებოდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული და-

ნაშაულები, რომელთაგან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექტის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალინებული დანაშაული – ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება, ე.ი. სხეულის დაზიანება, რომელიც სახიფათოა სიცოცხლისათვის, ჩადენილი არაერთგზის – ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ცხრიდან ცამეტ წლამდე და, ამდენად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-12 მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, მიეკუთვნება განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულთა კატეგორიას.

10. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლომ (კ. რ-ის განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის ბრალდების სისხლის სამართლის საქმე განიხილა ერთპიროვნულად, რითაც დაირღვა კანონის იმპერატიული მოთხოვნა და რაც სააპელაციო სასამართლოს განაჩენის გაუქმების უპირობო საფუძველია.

11. საკასაციო სასამართლო აქვე დასძენს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, საკასაციო სასამართლო უფლებამოსილია, განაჩენით მიიღოს ერთ-ერთი შემდეგი გადაწყვეტილება: ა) გააუქმოს სააპელაციო სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი და მის ნაცვლად დაადგინოს გამამართლებელ განაჩენი; ბ) გააუქმოს სააპელაციო სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენი და მის ნაცვლად დაადგინოს გამამტყუნებელი განაჩენი; გ) ცვლილება შეიტანოს სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში; დ) უცვლელად დატოვოს სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი და უარი თქვას საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე.

12. კანონის ზემოაღნიშნული დანაწესიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ უნდა გააუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის გამამტყუნებელი განაჩენი და მის ნაცვლად უნდა დადგინდეს გამამართლებელი განაჩენი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სასკ-ის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მარნეულის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მადონა ურუშაძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 12 მარტის განაჩენი გაუქმდეს;

3. ც. რ ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 120-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე მუხლის მე-7 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებებში;

4. გამართლებულ ც. რ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**განაჩენი ცვლილების შეტანა და პირის
უდანაშაულოდ ცერება სსპ-ის 126¹ მუხლის 1-ლი
ნაწილით წარდგენილი ბრალდების ერთ ეპიზოდში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№144აპ-21

21 მაისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ფ. 6-ს საკა-
საციონ საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 4
დეკემბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სენაკის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 9 სექტემბრის განაჩენით ფ. 6-ი, – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსპ-ის) 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 11 მაისის ეპიზოდი) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 13 მაისის ეპიზოდი) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სსპ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, დანაშაულთა ერთობლიობისას სასჯელის დანიშვნის წესის შესაბამისად, საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას, უფრო მკაცრმა სას-

ჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი და საბოლოოდ ფ. 6-ს სასჯე-ლის ზომად განესაზღვრა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღ-კვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2020 წლის 13 მაისიდან.

2. სასამართლომ დაადგინა, რომ 2020 წლის 11 მაისს, დაახლოე-ბით დილის 09:30 საათზე, ა-ის რაიონის სოფელ ...ში მცხოვრებმა ფ. 6-მ თავის საცხოვრებელ სახლში ურთიერთშელაპარაკების ნიადაგ-ზე, მეუღლეს – 6. 6-ს მიაყენა სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაც-ხყოფა, კერძოდ, მუშტი სამჯერ დაარტყა თავის არეში, რა დრო-საც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2020 წლის 13 მაისს, დაახლოებით 20:00 საათზე, ა-ს რაიონის სო-ფელ ...ში მცხოვრებმა ფ. 6-მ თავის საცხოვრებელ სახლში, ურთიერ-თშელაპარაკების ნიადაგზე, მეუღლეს – 6. 6-ს მიაყენა სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა, კერძოდ, მუშტი ერთხელ დაარტყა თავის არეში, რა დროსაც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი.

2020 წლის 13 მაისს, დაახლოებით 20:00 საათზე, ა-ს რაიონის სოფელ ...ში მცხოვრები ფ. 6-ი თავის საცხოვრებელ სახლში, და-ნით, სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა შვილს – კ. 6-ს, რა დროსაც ამ უკანასკნელმა გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლი-ანი შიში.

3. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ, რო-მელიც სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა განაჩენის გაუქმებასა და მსჯავრდებულ ფ. 6-ს გამართლებას.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 4 დეკემ-ბრის განაჩენით სენაკის რაიონული სასამართლოს 2020 წლის 9 სექ-ტემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 4 დეკემ-ბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა ფ. 6-მ, რომელიც საკასაციო საჩივრით ითხოვს განაჩენის გაუქმებასა და გამართლებას.

სენაკის რაიონული პროკურატურის პროკურორი ვახტანგ სარ-თანია შესაგებლით ითხოვს მსჯავრდებულ ფ. 6-ს მიერ წარმოდგე-ნილი საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობასა და ქუთაისის სა-აპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 4 დეკემბრის განაჩენის ძალა-ში დატოვებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეც-ნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, ყოველმხრივ და ობიექტუ-რად შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თი-თოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებო-ბისა და უტყუარობის თვალსაზრისით და მივიდა იმ დასკვნამდე,

რომ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ შემ-დეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო მსჯავრდებულ ფ. ნ-ს მოთხოვნას საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილითა (2020 წლის 13 მაისის ეპიზოდი) და 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვე-პუნქტით უდანაშაულოდ ცნობისა და გამართლების თაობაზე არ ეთანხმება, რადგან ნარმოდგენილ საქმის მასალებში საამისოდ არ მოიპოვება კანონიერი და დასაბუთებული საფუძველი. ამასთან, პირველი ინსტანციისა და სააპელაციო სასამართლოების გამამ-ტყუნებელ განაჩენებში ჩამოყალიბებული დასკვნები ზემომითი-თებულ ინკრიმინირებულ ქმედებებში მისი ბრალეულობის თაობა-ზე სავსებით აკმაყოფილებს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გათვალისწინებულ კრიტერიუმებს, რასაც ადასტურებს საქმეში არსებული, კანონიერი გზით მოპოვებული, უტყუარი და საკარი-სი მტკიცებულებების ერთობლიობა: შემთხვევის ადგილის დათ-ვალიერების ოქმი, დაზარალებულ კ.ნ-ს ჩვენება, მოწმეების – ვ. ნ-ს, ზ. გ-ს ჩვენებები, დანაშაულის შესახებ შეტყობინების რეგის-ტრაციის ბარათი, 2020 წლის 13 მაისს გაცემული №... შემაკავებე-ლი ორდერი და მასზე თანდართული ოქმი, ამოღების ოქმი.

3. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც საფუძვლად ედება გამამტყუნებელ განაჩენს პირველ რიგში უნდა შეფასდეს მათი უტყუარობისა და საკმარისობის თვალ-საზრისით. საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკა-რა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

4. მოწმის სახით დაკითხვისას დაზარალებულმა კ. ნ-მ განმარ-ტა, რომ როგორც დედისაგან შეიტყო, 2020 წლის 11 მაისს ფ. ნ-ს. ნ-სათვის სახლში ჩსუბის დროს მუშტი ჩაურტყამს თავის არეში, მაგრამ დედას ამის შესახებ მისთვის არ უთქვამს და არც პოლიცი-ისათვის მიუმართავს.

5. დაზარალებულმა ნ. ნ-მ პირველი ინსტანციის სასამართლოში ისარგებლა მისთვის კანონით მინიჭებული უფლებით და უარი გა-ნაცხადა მისი მეუღლის – ფ. ნ-ს წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე.

6. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარე-მოებაზე, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კო-დექსი ადგენს ერთნაირ მტკიცებულებით სტანდარტს ყველა კა-

ტეგორიის დანაშაულთან მიმართებით ქმედების ხასიათისა და სპეციფიკის მიუხედავად. შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ ქმედებაში პირის მსჯავრდებისთვისაც მისი ბრალეულობა დადასტურებული უნდა იყოს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით.

7. სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოწმის სახით დაკითხული დაზარალებულის – კ. ნ-ს ჩვენებები წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს. დასახელებული მოწმე არ არის ფ. ნ-ს მხრიდან ძალადობის უმუალო შემსწრე, არამედ – ინფორმაციას ფლობს დაზარალებულისგან, ხოლო საქმის მასალების თანახმად, დაზარალებულმა ნ. ნ-მ ისარგებლა მისთვის კანონით მინიჭებული უფლებით და არ მისცაა ახლო ნათესავის – მეუღლის მამხილებელი ჩვენება.

8. სასამართლო კვლავ განმარტავს, რომ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით ირიბი ჩვენების გამოყენების შესაძლებლობა საკონსტიტუციო სასამართლომ დაუშვა მხოლოდ კანონით მკაფიოდ განსაზღვრულ გამონაკლის შემთხვევაში. კერძოდ, სასამართლომ აღნიშნა, რომ „ირიბი ჩვენება შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის ნინაალმდევ“ 22/01/2015, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლო რეგულაციის არარსებობის პირობებში, ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისთვის დაუშვებელია (იხ. ასევე, მაგალითად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება №746აპ-19).

9. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ევროპის საბჭოს კონვენცია ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ („სტამბოლის კონვენცია“) მიზნად ისახავს ქალების დაცვას ყველა ფორმის ძალადობისაგან.

10. იმავდროულად, სასამართლო თვალისწინებს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო სსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის და 82-ე მუხლის მე-3

ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის თანახმად, გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

11. მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა არ დასტურდება ფ. ნ-ს მიერ 2020 წლის 11 მაისს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენა. კერძოდ, ბრალდების მხარის მიერ აღნიშნულ ეპიზოდთან მიმართებით წარმოდგენილია მხოლოდ ერთი მონმის ირიბი ჩვენება; სხვა რაიმე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა ფ. ნ-ს მიერ 2020 წლის 11 მაისს 6. ნ-ს მიმართ ძალადობის ჩადენას, საქმის მასალებში არ მოიპოვება.

12. რაც შეეხება მსჯავრდებულ ფ. ნ-სათვის საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილითა (2020 წლის 13 მაისის ეპიზოდი) და 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით განსაზღვრულ სასჯელოს, სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის დანაწესს სასჯელის სამართლიანობასთან დაკავშირებით და მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლომ სრულად შეაფასა როგორც სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე, 53-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, ფ. ნ-ს სამართლიანი სასჯელი შეუფარდა, რომლის შემსუბუქება არ არის მიზანშენონილი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დ ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ფ. ნ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 4 დეკემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება, კერძოდ:
3. ფ. ნ-ი ცნობილ იქნეს უდაბაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 11 მაისის ეპიზოდი) წარდგენილ ბრალდებაში;
4. ფ. ნ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ და მიესაჯოს: საქართველოს

სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 13 მაისის ეპიზოდი) – 1 ნლით თავისუფლების აღკვეთა, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 1 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე, დანაშაულთა ერთობლიობისას სასჯელის დანიშვნის წესის შესაბამისად საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას, უფრო მყაცრმა სასჯელმა შთანთქას ნაკლებად მყაცრი და საბოლოოდ ფ. ნ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვროს 1 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყოს 2020 წლის 13 მაისიდან;

5. წივთმტკიცება – დანა განადგურდეს საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**განაჩენი ცვლილების შეტანა და პირის
უდანაშაულოდ ცხობა სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4
ნაწილის „ა“ ძველი და აღადგინებული პრაღებაში**

**განაჩენი
საქართველოს სახელი**

№20აპ-21

24 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თაღუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა. ფ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ლ-ს საკასაციო საჩივარი თბილის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ნოემბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 9 იანვრის განაჩენით ა. ფ-ი – დაბადებული 19.. წელს, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში – საქართველოს სსკ-ის) 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით, საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწი-

ლის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით;

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ა. ფ-ს ძირითად სასჯელის სახედ და ზომად განეხსაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 15 წლით;

ა. ფ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყო დაკავების დღიდან – 2019 წლის 9 ივლისიდან;

ა. ფ-ს დანიშნული სასჯელის მოხდა განეხსაზღვრა შპს „აკად. ...ს სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრში“ (...) გამოჯაანმრთელებამდე, რის შემდეგაც მსჯავრდებულმა სასჯელის მოხდა უნდა გაგრძელოს საერთო წესით;

მასვე, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობს, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის თანახმად, 5 წლით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; საადვოკატო საქმიანობის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 წლით – საექიმო და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და ნარმომადგენლობის უფლება.

2. სასამართლომ დაადგინა, რომ ა. ფ-მ დაუდგენელი პირისაგან შეიძინა, „ოპელ კომბი“ მოდელის №... ავტომანქანაში უკანონოდ შეინახა და 2019 წლის 8 ივლისს ს-ს გამშვები პუნქტის გავლით ...ში უკანონოდ შემოიტანა ერთხაირი ფიზიკური მახასიათებლების მქონე 99 ცალი მთელი აბი, 6 ცალი აბის ნატეხი და 2 ცალ კონვალუტის გადანაჭერზე განთავსებული აბის ნატეხები ფხვნილთან ერთად, საერთო წინით – 41,03 გრამი, რომელიც ნარმოადგენს ერთხაირი ქიმიური შემადგენლობის ქარხნულ დამზადების ნიშნების მქონე ბუპრენორფიზის შემცველ აბებს, აბის ნატეხებსა და ფხვნილს, რომელშიც ნარკოტიკული საშუალება ბუპრენორფიზის საერთო რაოდენობაა – 0,82 გრამი.

აღნიშნული განსაკუთრებით დღიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ნარკოტიკების უკანონობრუნვის წინააღმდეგ ბრძოლის მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა 2019 წლის 9 ივლისს ამოიღეს ა. ფ-ს ავტომანქანის ჩერეკის შედეგად.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენი სააპელაციო წე-

სით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ და ითხოვა მსჯავრდებულ ა. ფ-ს გამართლება საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ნოემბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2020 წლის 9 იანვრის განაჩენი ა. ფ-ს მიმართ დარჩა უცვლელად.

5. მსჯავრდებულ ა. ფ-ს ადვოკატმა 6. ლ-მ საკასაციო წესით გაასაჩივრა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ნოემბრის განაჩენი და ითხოვა საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში გამართლება.

კასატორის პოზიციით, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი ა. ფ-ს მიმართ საქართველოში განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ შემოტანის ეპიზოდში გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად ქვედა ინსტანციის სასამართლოებმა გამამტყუნებელი განაჩენი მითითებულ ეპიზოდში ძირითადად დააფუძნეს გამოძიების ეტაპზე ბრალდებულისგან მიღებულ ინფორმაციას, რომ მან გერმანიდან საქართველოში შემოიტანა ნარკოტიკული საშუალება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გაეცნო საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას, შეამოწმა საქმეში არსებული მტკიცებულებანი, შეაფასა თითოეული მათგანი საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით.

2. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ა. ფ-ს მიმართ განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შექმნა-შენახვის ეპიზოდში გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანის თაობაზე, რასაც არც მხარეები ხდიან სადაცოდ. სასამართლო ითვალისწინებს ზედა ინსტანციის სასამართლოების უფლებას, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ., Hirvisaari v. Finland, ECtHR, no. 49684/99, §30, 25/12/2001). აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული არგუმენტების გამეორება.

3. იმავდროულად, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები არ არის საკმარისი გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით განსაკუთრებით დიდი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ შემოტანის ეპიზოდში ა. ფ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად შემდეგ გარე-

მოებათა გამო:

4. კასატორის მტკიცებით საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა არ დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა მისი ავტომანქანიდან ამოღებული წარკოტიკული საშუალებები უკანონოდ შემოიტანა საქართველოში. დაცვის მხარის მტკიცებით მსჯავრდებულმა აღნიშნული წარკოტიკული საშუალებები სახელმწიფო საზღვრის გადმოკვეთის შემდეგ უშუალოდ საქართველოს ტერიტორიაზე შეიძინა და შეინახა.

5. მხარების მიერ უდავოდ ცნობილ სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2019 წლის 28 ნოემბრის სტაციონარული სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზის №... დასკვნით ა. ფ-ს ბრალად შერაცხული მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენამდე და ჩადენის დროს აღნიშნებოდა შერეული პერსონოლოგიური აშლილობა (კოდი – ...; დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის მე-10 გადასინჯვის მხედვით), ზომიერად გამოხატული ცვლილებებით ფსიქიკის მხრივ. ამასთან, ბრალად შერაცხული მართლსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენის დროს ა. ფ-ს აღნიშნებოდა შერეული პერსონოლოგიური აშლილობა, ზომიერად გამოხატული ცვლილებებით ფსიქიკის მხრივ და მას შეეძლონ გაეცნობიერებინა თავისი ქმედების ფაქტობრივი ხასიათი და მართლწინააღმდეგობა და ეხელმძღვანელა მისთვის.

6. სასამართლო განხილვის ეტაპზე, ბრალდებულის ფსიქიკური მდგომარეობის – მას არ შეუძლია სწორად აღიქვას, დაიმახსოვროს და ალიდგინოს ფაქტები, არ შეუძლია ჩვენების მიცემა – გათვალისწინებით საქმის ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით მისგან ინფორმაციის კონკრეტიზაცია ვერ მოხერხდა.

7. დეტექტივის თანაშემწერ-გამომძიებელ პ. მ-ს 2020 წლის 25 ივნისს პატაკის თანახმად, სამმართველოში მიღებული ოპერატიული ინფორმაციის გადამოწმებით დადგინდა, რომ ა. ფ-ი არის წარკოტიკული საშუალების მომხმარებელი და ენევა მის უკანონო შენახვას. ამავე ინფორმაციით, ა. ფ-ი 2019 წლის 19 ივნისს გაფრინდა ლ...ას რესპუბლიკაში, საიდანაც საქართველოში უკანონოდ უნდა შემოიტანოს წარკოტიკული საშუალება, რომელიც მას შესაძლოა, შენახული ჰქონდეს როგორც პირადად, ისე სხეულში შენიღბულად.

8. დეტექტივის თანაშემწერ-გამომძიებელ პ. მ-ს 2020 წლის 8 ივნისს პატაკის თანახმად, სამმართველოში მიღებული ოპერატიული ინფორმაციის გადამოწმებით დადგინდა, რომ ა. ფ-ი სარფის გამშვები პუნქტის გავლით შემოვიდა საქართველოს რესპუბლიკაში ავტომანქან „ოპელ კომბოთი“, სატრანზიტო სანომრე ნიშნით №... და მიეგზავრება თ...ის მიმართულებით. ამავე ინფორმაციით, ა. ფ-მ საქართველოში უნდა შემოიტანოს წარკოტიკული საშუალება, რომელიც

შესაძლოა, ჰქონდეს როგორც პირადად, ისე – ავტომანქანაში.

9. 2019 წლის 26 ივნისის საზღვრის კვეთის დამადასტურებელი დოკუმენტების თანახმად, ა. ფ-ს 2010 წლის 1 იანვრიდან ხშირად უფიქსირდება საქართველოს სახელმწიფო ტერიტორიიდან გასვლა და უკან დაბრუნება, მათ შორის, 2019 წლის 19 ივნისს, 10:05 საათზე, ა. ფ-ი გავიდა საქართველოს ტერიტორიიდან ქ-ის საერთაშორისო აეროპორტის გავლით, ხოლო 2019 წლის 8 ივლისს, 15:02 საათზე, შემოვიდა საქართველოს ტერიტორიაზე სარფის გამშვები პუნქტის გავლით.

10. სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული, დაცვის მხარის მიერ სარფის საბაზო – გამშვები პუნქტიდან გამოთხოვილი ვიდეოჩანანერით დგინდება, რომ 2019 წლის 8 ივლისს, 14:30 საათზე, ა. ფ-ი „ოპელ კომბოს“ მარკის ავტომანქანით შედის სარცის საბაზო – გამშვებ პუნქტში, სადაც იქ მყოფი მებაჟები ა. ფ-თან ერთად ამონტებენ ავტომანქანას. კადრში ჩანს მხოლოდ ავტომანქანის საბარგულში არსებული ნივთები და მათი ზედაპირული დათვალიერება. ავტომანქანის სალონში არსებული ნივთები ვიდეოჩანანერში არ ჩანს.

11. ავტომანქანის ჩერეკის 2019 წლის 9 ივლისის ოქმის თანახმად, 2019 წლის 9 ივლისს, 02:18 საათიდან 02:58 საათამდე დროის შუალედში, ...ის 30-ე კილომეტრზე, საავტომობილო გზის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ჩატარდა ა. ფ-ს „ოპელ კომბოს“ მარკის ავტომანქანის, ტრანზიტული სახელმწიფო ნომრით – №..., ჩერეკა, რა დროსაც ავტომანქანის სალონში მოთავსებული ბალახის საკრეჭი აპარატის ძრავის მექანიზმიდან ამოიღეს – მოთეთრო ფერის პოლიეთილენის პარკის ნაჭერში შეხვეული, მოთეთრო ფერის, ოვალური ფორმის 99 ცალი აბი, თითოეულ მათგანზე ამოტვიფრული ლოგოთი „B8“, 3 ცალი მოვერცხლისფრო ფერის კონვალუტის ნაჭერი, რომელთაგან ორ მათგანში მოთავსებულია მოთეთრო ფერის ნივთიერება, ხოლო ერთ მათგანში – აბის 6 ნატეხი.

ავტომანქანის ჩერეკის ოქმში მითითებულია ა. ფ-ს განცხადება, რომლის თანახმად, მისი ავტომანქანის ჩერეკისას ამოლებული 99 ცალი აბი, 3 ცალი კონვალუტის ნაჭერი – ორ მათგანში მოთეთრო ფერის ნივთიერებით, ხოლო ერთ მათგანში – აბის 6 ნატეხით, ვინმე დ. ა-მ ფულადი თანხის სანაცვლოდ გ-დან გამოატანა ს-ში. აღნიშნულ განცხადებას ხელს აწერს თავად ა. ფ-ი.

12. 2019 წლის 9 ივლისის ქიმიური ექსპერტიზის №... დასკვნის თანახმად, ექსპერტიზაზე წარდგენილი, ა. ფ-ს ავტომანქანის ჩერეკისას ამოლებული, ერთნაირი ფიზიკური მახასიათებლების მქონე 99 ცალი მთელი აბი, 6 ცალი აბის ნატეხი და ორ ცალ კონვალუტის გადანაჭერზე განთავსებული აბის ნატეხები, ფხვნილთან ერთად, საერთო წონით – 41,03 გრამი, წარმოადგენს ერთნაირი ქიმიური

შემადგენლობის ქარხნული დამზადების ნიშნების მქონე ბუპრენორფინის შემცველ აბებს, აბის ნატეხებსა და ფხვნილს, რომელშიც ნარკოტიკული საშუალება ბუპრენორფინის საერთო რაოდენობაა – 0,82 გრამი.

13. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საგამოძიებო ორგანოს თანამშრომლებისათვის ჯერ კიდევ 2019 წლის 25 ივნისს იყო ცნობილი შესაძლო დანაშაულის – ა. ფ-ს მიერ ნარკოტიკული საშუალების ...ოს ტერიტორიაზე შესაძლო შემოტანის – შესახებ (იხ. პ. მ-ს პატაკი და გამოკითხვის ოქმი). ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე იმავე დღეს (2019 წლის 25 ივნისს) გამოძიება საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლთან ერთად დაიწყო ასევე საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლით, ხოლო სასამართლოს განჩინება ა. ფ-ს პირადი ჩხრეკის შესახებ გაცემული იქნა 2019 წლის 26 ივნისს.

14. აღნიშნულის მიუხედავად, საქმეში არ არის ნარმოდგენილი საბაჟო კონტროლისას ა. ფ-ს ავტომანქანის (საბარგულში და სალონში მოთავსებული ნივთების) დათვალიერების ამსახველი ვიდეო ჩანაწერი, რომელიც დაადასტურებდა ბრალდების მხარის პოზიციას (საქმის მასალებში ნარმოდგენილია მხოლოდ დაცვის მხარის მიერ მოპოვებული ვიდეოჩანაწერი, სადაც ჩანს მსჯავრდებულის მართვის ქვეშ მყოფი სატრანსპორტო საშუალების მხოლოდ საბარგულში არსებული ნივთები და მათი ზედაპირული დათვალიერება); საქმის მასალებით ასევე არ დგინდება ა. ფ-ზე საბაჟოდან გამოსვლის შემდეგ მის შეჩერებამდე უწყვეტი კონტროლის არსებობა. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მსგავსი ტიპის საქმეზე ხშირ შემთხვევაში გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება სახელმწიფო საზღვრის კვეთისას ზედაპირული შემოწმების ან/და ჩხრეკის ამსახველ დოკუმენტაციას – მათ შორის ვიდეოკამერის ჩანაწერს. ამასთან, გამოიძების ორგანოს მიერ ინფორმაციის წინასარი ქონა, უპირატეს მდგომარეობაში აყენებს სამართალდამცავ პირებს მოემზადონ და მოიპოვონ უტყუარი მტკიცებულებები. მოცემულ შემთხვევაში კი, მსჯავრდებულის ავტომანქანის ჩხრეკა მოხდა საბაჟო კონტროლისა და ტერიტორიის დატოვების შემდეგ 11 საათზე მეტი (საზღვრის კვეთის დამადასტურებელი დოკუმენტების თანახმად, ა. ფ-ი 2019 წლის 8 ივლისს, 15:02 საათზე, ს-ს გამშვები პუნქტის გავლით შემოვიდა საქართველოს ტერიტორიაზე, ხოლო ჩხრეკის ოქმის თანახმად, ჩხრეკა დაიწყო 2019 წლის 9 ივლისს, 02:18 საათზე ...ის 30-ე კილომეტრზე) დროის ინტერვალით საბაჟოდან მოშორებით, მსჯავრდებულზე უწყვეტი დაკვირვების არ არსებობის პირობებში, რაც არ გამორიცხავს ნარკოტიკული საშუალების საქართველოს ტერიტორიაზე შეძენას. უწყვეტი დაკვირვება და საბაჟო კონტროლისას მსჯავრდებულის მართვის ქვეშ

არსებული სატრანსპორტო საშუალების ზედაპირული დათვალიერების სრული (სალონის ჩათვლით) ვიდეო ფიქსაცია მნიშვნელოვანი იქნებოდა ნარკოტიკული საშუალების საქართველოს ტერიტორიაზე შეძენის გამორიცხვისთვის.

15. სასამართლო ასევე ყურადღებას ამახვილებს ჩხრეკის ჩამტარებელი პირების – მ. მ-სა და შ. ქ-ს გამოკითხვის ოქმებზე (უდავოდ ცნობილი მტკიცებულება), რომელთა თანახმად, მსჯავრდებულის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანა ტრანზიტული სანომრე ნიშნით ... შემჩნეული იქნა ...ის 30-ე კილომეტრზე, საავტომობილო გზის მიმდებარე ტერიტორიაზე გაჩერებულ მდგომარეობაში (ა. ფ-ი ავტომანქანით იყო გაჩერებული).

16. ამდენად, ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ არის აღმოფხვრილი გონივრული ეჭვი, რომ შესაძლოა, ა. ფ-მ ნარკოტიკული საშუალებები საქართველოს ტერიტორიაზე შეიძინა და შეინახა. მტკიცებულებები – ავტომანქანის ჩხრეკის ოქმი, გამომძიებლების – მ. მ-სა და შ. ქ-ს გამოკითხვის ოქმები, ამოღებული ნივთიერება და ექსპერტიზის დასკვნა ადასტურებს მხოლოდ ნარკოტიკული საშუალების ა. ფ-ს ავტომანქანიდან ამოღების ფაქტს.

17. იმ პირობებში, როდესაც ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად, სასამართლო განხილვის ეტაპზე ა. ფ-ს არ შეეძლო სწორად აღექვა, დაემახსოვრებინა და აღედგინა ფაქტები, ასევე არ შეეძლო ჩვენების მიცემა და საქმის ფაქტობრივი გარემოებების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, სასამართლო ვერ დაეთანხმება გასაჩივრებული განაჩენის მოტივაციას – გამამტყუნებელი განაჩენი დააფუძნოს ა. ფ-ს მიერ ავტომანქანის ჩხრეკის ოქმში გაკეთებულ განცხადებას ან/და გამოკითხვის ოქმს, სადაც ის უთითებს, რომ მისი ავტომანქანის ჩხრეკისას ამოღებული ნარკოტიკული საშუალებები გერმანიიდან საქართველოში ფულადი თანხის სანაცვლოდ გამოატანა ვინმე დ. ა-მ, მიუხედავად იმისა, რომ მითითებული განმარტებების გაკეთებისას ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად ა. ფ-ი იყო შერაცხადი. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მოთხოვნას, რომლის თანახმად, ბრალდებულის აღიარება, თუ ის არ დასტურდება მისი ბრალებულობის დამადასტურებელი სხვა მტკიცებულებით, საკმარისი არ არის მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად.

18. საქართველოს სსსკ-ის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლივად, ხოლო საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშეარა და

დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის მიხედვით, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანონის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს საპელაციო სასამართლოს მოტივაციას ა. ფ-ს მიერ საქართველოში ნარკოტიკული საშუალების შემოტანის მტკიცების ნაწილში იმაზე მითითებით, რომ საბაჟო-გამშვები პუნქტის ვიდეოჩანანერში კადრს მიღმაა დარჩენილი ავტომანქანის სალონი, სადაც სათიპი (მისი პარამეტრების გათვალისწინებით), რომელშიც ნანახი იქნა ნარკოტიკული საშუალება, თავისუფლად მოთავსდებოდა. აღნიშნული მსჯელობა ნარმოადგენს მხოლოდ ვარაუდს, რაც ვერ გახდება გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველი.

19. საქმეში ნარმოდგენილი მტკიცებულების ერთობლიობით (პატავები, მონაცემი ჩვენებები, ჩხრეკის ოქმები, დაკავების ოქმი, ქიმიური ექსპერტიზის დასკვნა, საზღვრის კვეთის მონაცემები და საქმეში არსებული სხვა მასალები) გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით ვერ დასტურდება, რომ ა. ფ-მ ჩაიდინა ნარკოტიკული საშუალების საქართველოში უკანონო შემოტანა, ჩადენილი განსაკუთრებით დიდი ოდენობით, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით.

20. საქართველოს სსსკ-ის 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას გაამკაცროს გაასაჩივრებული განაჩენით საქართველოს სსსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრის არ არსებობის გამო.

21. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად – „ერთი მეოთხედით შეუმცირდეს დანიშნული სასჯელი ნასამართლობის არმქონების, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით (გარდა ნარკოტიკული საშუალების, მისი ანალოგის, პრეკურსორის ან ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერების უკანონო გასაღებისა) გათვალისწინებული დანაშაული“. შესაბამისად, ა. ფ-ს, როგორც ნასამართლობის არმქონები პირს, 1/4-ით უნდა შეუმცირდეს საქართველოს სსსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯე-

ლი – თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით და მოსახდელად განესაზ-ლვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. ფ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ 6. ლ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2020 წლის 30 ნოემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. ა. ფ-ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სსკ-ის 262-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში;

4. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე მსჯავრდებულ ა. ფ-ს 1/4-ით შეუმცირდეს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-6 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა 8 წლით და მოსახდელად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით;

5. ა. ფ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავების დღიდან – 2019 წლის 9 ივნისიდან;

6. მსჯავრდებულ ა. ფ-ს, როგორც ნარკოტიკული საქმიანობის ხელშემწყობას, „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მესამე მუხლის თანახმად, 5 წლის ვადით ჩამოერთვას: სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება; საადვოკატო საქმიანობის უფლება; პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება; სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება; პასიური საარჩევნო უფლება; იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 წლის ვადით – საექიმო და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება;

7. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

8. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასიცვლის წესი

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიცვლის შესახებ შუამდგომლობის დაუზვებლად
ცეოპის თაორგაზე განჩინების უცვლელად დატოვება**

განჩინება საქართველოს სახელით

№ 15აგ-21

3 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:**

**ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა გ. გ-ს საკასაციო საჩივარი
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს 2021 წლის 12 აპრილის განჩინებაზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს 2005 წლის 4 თებერვლის განაჩენით თ. მ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და მიესაჯა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა საერთო რეჟიმის სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში მოხდით. სსკ-ის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე თ. მ-ის მიმართ სასჯელი პირობით არ იქნა გამოყენებული და გამოსაცდელი ვადა განისაზღვრა 3 წლით.

2. თბილისის საოლქო სასამართლოს 2005 წლის 18 ოქტომბრის განაჩენით თ. მ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და ქ. თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს 2005 წლის 4 თებერვლის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2006 წლის 21 ივნისის განჩინებით მსჯავრდებულ თ. მ-ისა და დაზარალებულ გ. გ-ს საკასაციო საჩივარები არ იქნა დაშვებული განსახილველად.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 16 მაისის განაჩენით გ. გ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით (2006 წლის 31 მაისამდე მოქმედი რედაქცია) და სასჯელის ზომად განესაზღვრა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2007 წლის

2 ნოემბრიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2008 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენით მსჯავრდებულ გ. გ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის – თ. ბ-სა და დაზარალებულ თ. მ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაემაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 16 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2009 წლის 23 იანვრის განჩინებით დადგინდა, რომ საქართველოს პრეზიდენტის 2008 წლის 17 დეკემბრის №... განკარგულების საფუძველზე გ. გ-ს მიმართ, მისი შეწყალების გამო, შეწყდა სისხლისსამართლებრივი დევნა დანაშაულისთვის, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით.

8. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 10 მარტის განაჩენით გ. გ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 159-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით და მიესავა 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2010 წლის 17 დეკემბრიდან.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2011 წლის 25 მაისის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 10 მარტის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

10. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2011 წლის 5 ოქტომბრის განჩინებით მსჯავრდებულ გ. გ-ს საკასაციო საჩივრი არ იქნა დაშვებული განსახილველად.

11. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 12 აპრილის განჩინებით გ. გ-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენების გადასინჯვის თაობაზე არ იქნა დაშვებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის სხდომაზე განსახილველად.

12. მსჯავრდებული გ. გ-ე საკასაციო საჩივრით ითხოვს თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს 2005 წლის 4 თებერვლისა და თბილისის საოლქო სასამართლოს 2005 წლის 18 ოქტომბრის განაჩენების, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2006 წლის 21 ივნისს განაჩენების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2008 წლის 16 მაისისა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2008 წლის 16 ოქტომბრის განაჩენების, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2009 წლის 23 იანვრის განჩინების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 10 მარტისა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2011 წლის 25 მაისის განაჩენების, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2011 წლის 5 ოქტომბრის განჩინების გადასინჯვას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეამოწმა საქმის მასალები, გააანა-

ლიზა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამარათლის საპროცესო კოდექსის (შემდგომში – სსსკ-ის) 310-ე მუხლი ადგენს იმ გარემოებათა ამომწურავ ჩამოხატვალს, როდესაც დაიშვება სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენის გადასინჯვა. შესაბამისად, გ. გ-ის საკასაციო საჩივრის განხილვისას სასამართლომ უნდა შეამონებოს სსსკ-ის აღნიშული მუხლით განსაზღვრული გარემოების არსებობა. სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული გარემოების არარსებობის შემთხვევაში სასამართლო მოკლებული ლია საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების შესაძლებლობას.

3. საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის თანახმად, განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაისინჯვა, თუ:

ა) სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით დადგენილია, რომ ყალბია მტკიცებულება, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯვა განაჩენს;

ბ) არსებობს გარემოება, რომელიც მოწმობს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის დამდგენი სასამართლოს უკანონო შემადგენლობას ან იმ მტკიცებულების დაუშვებლობას, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯვა განაჩენს;

გ) სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით დადგენილია, რომ მოსამართლემ, პროკურორმა, გამომძიებელმა, ნაფიცმა მსაჯულმა ან ნაფიცი მსაჯულის მიმართ სხვა პირმა ამ საქმესთან დაკავშირებით ჩაიდინა დანაშაული;

დ) არსებობს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელმაც არაკონსტიტუციურად ცნო ამ საქმეში გამოყენებული სისხლის სამართლის კანონი;

ე) არსებობს ადამიანის უფლებათა ეკრობული სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება (განჩინება), რომელმაც დაადგინა ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის ან მისი ოქმების დარღვევა ამ საქმესთან დაკავშირებით, და გადასასინჯვი განაჩენი ამ დარღვევას ეფუძნება;

ე1) არსებობს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამიანის უფლებათა კომიტეტის, ქალთა წინააღმდეგ დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის კომიტეტის, ბავშვის უფლებათა კომიტეტის, ნამების წინააღმდეგ კომიტეტის ან რასობრივი დისკრიმინაციის აღმოფხვრის კომიტეტის (შემდგომ - კომიტეტი) გადაწყვეტილება, რომლითაც ამ საქმესთან დაკავშირებით დადგენილ იქნა კომიტეტის დამარსებელი კონვენციის დარღვევა, და გადასინჯვი განაჩენი ამ დარღვევას ეფუძნება;

ვ) ახალი კანონი აუქმებს ან ამსუბუქებს სისხლისსამართლებრივ პასუხისმგებლობას იმ ქმედებისათვის, რომლის ჩადენისთვისაც პირს გადასასინჯი განაჩენით მსჯავრი დაედო;

ზ) წარდგენილია ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს არ იყო ცნობილი და თავისთვად თუ სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი ან უფრო მძიმე დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო, აგრეთვე ამტკიცებს გამართლებულის ბრალეულობას ან დანაშაულის იმ პირის მიერ ჩადენას, რომლის მიმართაც სისხლისსამართლებრივი დევნა შენცვეტილი იყო.

ზ1) წარდგენილია პროკურორის დადგენილება მსჯავრდებულის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების პროცესში მისი უფლების არსებითი დარღვევის შესახებ, რომელიც გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს ცნობილი არ იყო და თავისთვად ან/და სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო;

თ) არსებობს სააპელაციო სასამართლოს განჩინება, რომელმაც უკანონდ ცნო ის ფარული საგამოძიებო მოქმედება, რომლის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულება საფუძვლად დაედო განაჩენს.

4. კასატორი საჩივარში აღნიშნავს, რომ მას არ ჩაუდენია ის დანაშაულები, რომლებისთვისაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილებებით მსჯავრი დაედო. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ განაჩენის გადასინჯვის საფუძვლები ამომწურავად არის განსაზღვრული სსკ-ის 310-ე მუხლით. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია საჩივარში მითითებულ იმ საკითხებზე მსჯელობისა და მათი შეფასების შესაძლებლობას, რომლებიც სსკ-ის თანახმად, ფასდება შესაბამისად – საქმეზე არსებითი განხილვის დროს და სათანადო საფუძვლის არსებობისას განაჩენის გასაჩივრების ფარგლებში. ვინაიდან, სსკ-ის 310-ე მუხლი საქმის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის საფუძვლებს ამომწურავად განსაზღვრავს, საკასაციო სასამართლოს არ აქვს იმ საკითხებზე მსჯელობისა და შეფასების შესაძლებლობა, რომლებიც კასატორისთვის ცნობილი იყო გასაჩივრებული განაჩენის დადგენისას.

5. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კასატორის მიერ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვის მოთხოვნა ისეთ საკითხებზე აპელირებით, რაც უკავშირდება გამოძიების ან სასამართლო განხილვის ეტაპზე დაშვებულ ხარვეზებს, გამოძიების მხრიდან ცალკეული გარემოებების არაჯეროვნად გამოძიებას, იმ მტკიცებულების სანდოობას, რომელიც გამოკ-

ვლეული იყო არსებითი სასამართლო განხილვის დროს და სააპე-ლაციო ინსტანციის სასამართლოში, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტან-დარტით გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად მტკიცებულე-ბათა არასაკმარისობა არ წარმოადგენს ახლად გამოვლენილ გარე-მოებათა გამო სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვის საფუძველს.

6. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ახლად გა-მოვლენილ გარემოებათა გამო სასამართლოს განაჩენის გადასინ-ჯვის საფუძველია ისეთი ახალი გარემოება, რომელიც განაჩენის დადგენისას ობიექტურად არ იყო ცნობილი კასატორისთვის და რა-საც შეუძლია გავლენის მოხდენა მსჯავრდებულის პასუხისმგებ-ლობის საკითხზე, რაც მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება საქმეში არსებული მტკიცებულებებით. მოცემულ შემთხვევაში კა-სატორი უთითებს იმ გარემოებზე, რომლებიც ცნობილი იყო კა-სატორისა და პროცესის მნარმოებელი ორგანოებისთვის როგორც გამოიძების, ასევე ყველა ინსტანციის სასამართლოში საქმის გან-ხილვისას. შესაბამისად, აღნიშნული გარემოებები არ აკმაყოფი-ლებს სსსკ-ით ახლად გამოვლენილი გარემოებებისთვის დადგე-ნილ მოთხოვნებს.

7. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სსსკ-ით საქმის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის სა-ფუძვლების ამომწურავი ჩამონათვალიდან გამომდინარე, საკასა-ციო სასამართლოს არ აქვს იმ საკითხებზე მსჯელობის და შეფასე-ბის შესაძლებლობა, რომელი საკითხებიც კასატორისთვის ცნობი-ლი იყო გასაჩივრებული განაჩენის დადგენისას“ (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინება საქმეზე №46აგ-19).

8. ვინაიდან მოცემულ შემთხვევაში კასატორი არ უთითებს სსსკ-ის 310-ე ან/და 3321-ე მუხლით გათვალისწინებულ არცერთ გარემოებაზე და საქმეში წარმოდგენილი მასალებითაც არ დას-ტურდება სსსკ-ის აღნიშნული მუხლებით გათვალისწინებული რო-მელიმე გარემოების არსებობა, საკასაციო სასამართლო მოკლე-ბულია კასატორის საჩივრის დაქმაყოფილების შესაძლებლობას.

9. სასამართლო აღნიშნავს, რომ სსსკ-ის 311-ე მუხლის თანახ-მად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინ-ჯვის ვადა შეუზღუდავია (გამონაკლისია სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ე“ და „ე1“) ქვეპუნქტებით მითითებული შემთხვევები). შესაბა-მისად, სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლების დადგენისა და ამავე მუხლით დადგენილი წესით დადასტურების შემთხვევებში გ. გ-ს შეუძლია, კულავაც მიმართოს სასამართლოს გამოტანილი განაჩენის გადასინჯვის მოთხოვნით.

10. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამარ-

თლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება გ. გ-ს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე კანონიერი და დასაბუთებულია, რომლის გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს, რის გამოც იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისტემის სამართლის საპროცესო კოდექსის 314-ე, 307-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გ. გ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაემაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 12 აპრილის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**აცლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიჯვის შესახებ შუამდგომლობის დაუშვებლად
ცერტიფიკატის განჩინების უცვლელად დაფინანსირება**

განჩინება საქართველოს სახელით

№84აგ-20

16 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფიაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატი დ. ხ-ის საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ნოემბრის განჩინებაზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 1 სექტემბრის განაჩენით ზ. ხ ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესავა:

საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 7 (შვიდი) წლით თავისუფლების აღკვეთა. მასგვე, სსკ-ის 42-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 25 000 (ოცდახუთი ათასი) ლარი;

სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 10 (ათი) წლით თავისუფლების აღკვეთა. მასგვე, სსკ-ის 42-ე მუხლის თანახმად, დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 25 000 (ოცდახუთი ათასი) ლარი.

ზ. ხ-ს, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის თანახმად, ჩამოერთვა სამეწარმეო საქმიანობის უფლება 3 (სამი) წლით.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის თანახმად, დანიშნული სასჯელები შეიკრიბა და ზ. ხ-ს სასჯელის სახედ და ზომად საბოლოოდ განესაზღვრა 17 (ჩვიდმეტი) წლით თავისუფლების აღკვეთა, ჯარიმა – 50 000 (ორმოცდაათი ათასი) ლარი და 3 (სამი) წლით სამეწარმეო საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა.

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2011 წლის 18 თებერვლის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 სექტემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2011 წლის 22 ივნისს განჩინებით მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადგოყატ დ. ხ-ის საკასაციო საჩივარი არ იქნა დაშვებული საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის სხდომაზე განსახილველად.

4. ზ. ხ „პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ და პოლიტიკური ნიშნით დევნილ პირთა შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 2012 წლის 5 დეკემბრის დადგენილების თანახმად, მიჩნეულ იქნა პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულ პირად და იგი „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის 22-ე მუხლის საფუძველზე 2013 წლის 13 იანვარს გათავისუფლდა თავისუფლების აღკვეთის ადგილიდან.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2015 წლის 4 ივნისის განჩინებით ზ. ხ-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2011 წლის 18 თებერვლის განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე არ იქნა დაშვებული თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის სხდომაზე განსახილველად.

6. 2020 წლის 16 ნოემბერს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების

დამცველმა, ადვოკატმა დ. ხ-მ. შუამდგომლობის ავტორმა მოითხოვა ზ. ხ-ს მიმართ გამოტანილი თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 სექტემბრის განაჩენის გადასინჯვა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მოქმედი რედაქციის თანახმად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში 2013 წლის 17 აპრილს ცვლილებების შეტანის შესახებ კანონის გამოყენებით სასჯელის განსაზღვრა (დამატებითი სასჯელების – ჯარიმის ნაწილში) სასჯელთა შთანთქმის პრინციპით (დანაშაულთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის დანიშვნისას უფრო მკაცრი სასჯელი შთანთქავს ნაკლებად მკაცრს, ხოლო თანაბარი სასჯელების დაწიშვნისას ერთი სასჯელი შთანთქავს მეორეს).

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ნოემბრის განჩინებით მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ხ-ის შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

8. კასატორი – მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველი, ადვოკატი დ. ხ საკასაციო საჩივრით ითხოვს გასაჩივრებულ განჩინებაში ცვლილების შეტანას და მსჯავრდებულისათვის დამატებითი სასჯელის სახით შეფარდებული სასჯელის – 50 000 ლარის სასჯელთა შთანთქმის პრინციპით განახევრებას, იმავე საფუძვლით, რაზეც უთითებდა შუამდგომლობაში.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეამონმა საქმის მასალები, გააანალიზა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ იგი არ უნდა დაკამაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ვ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაისინჯვება, თუ ახალი კანონი აუქმებს ან ამსუბუქებს სისხლისამართლებრივ პასუხისმგებლობას იმ ქმედებისათვის, რომლის ჩადენისთვისაც პირს გადასასინჯი განაჩენით მსჯავრი დაედო.

3. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმის გარემოებები საქმეში არსებული მასალების ერთობლივი ანალიზის საფუძველზე სამართლებრივად სწორად შეაფასა და მართებულად ცნო დაუშვებლად მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ხ-ის შუამდგომლობა, კინაიდან შუ-

ამდგომლობასა და საკასაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებულ ახლად გამოვლენილ გარემოებას, რაც შეიძლება გახდეს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვის საფუძველი.

4. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 332¹-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსის 310-ე მუხლში ჩამოთვლილ საფუძვლებთან ერთად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენი გადაისინჯება იმ შემთხვევაშიც, თუ სისხლის სამართლის კოდექსის 414-ე მუხლის მე-8 ნაწილი იწვევს მსჯავრდებულის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. 414-ე მუხლის მე-8 ნაწილის მიხედვით კი, „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონით დადგენილ ამ კოდექსის 59-ე მუხლის რედაქციის უკუძალა აქვს იმ მსჯავრდებულის მიმართ, რომელსაც დანაშაულთა/განაჩენთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელი შეფარდა აღნიშნული ცვლილების ამოქმედებამდე არსებული რედაქციის შესაბამისად.

5. დამატებითი სასჯელის დანიშნვის წესთან მიმართებით, საკასაციო სასამართლოს მიერ განმარტებულია (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე – №38აგ-20, №316აგ-13), რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის პირველი – მე-7 ნაწილებით გათვალისწინებული საბოლოო სასჯელის დანიშნვის წესი არ ვრცელდება დამატებით სასჯელებზე, რომელთათვისაც განსხვავებული პრინციპია (მხოლოდ შეჯამების შესაძლებლობა) დადგენილი იმავე მუხლის მე-8 ნაწილით, კერძოდ: „დანაშაულთა ან განაჩენთა ერთობლიობის დროს ძირითად სასჯელთან ერთად შეიძლება დაინიშნოს დამატებითი სასჯელი. შეჯამებისას დანიშნული საბოლოო დამატებითი სასჯელის ზომა არ უნდა აღემატებოდეს ამ სასჯელის მოცემული სახისათვის ამ კოდექსის ზოგადი ნაწილით გათვალისწინებულ მაქ-სიმალურ ზომას“.

6. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ არ არსებობს მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ხ-ის შუამდგომლობის დასაშვებად ცნობის საფუძველი, რის გამოც სააპელაციო სასამართლოს განჩინება უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სასაკის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ზ. ხ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ხ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 30 ნოემბრის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენისა და
განჩინების გაუქმება და გამამართლებელი განაჩენის
დადგენა**

განაჩენი საქართველოს სახელით

№69აგ-20

1 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფიაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა გ. ქ-ს (სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს თბილისის სამოქალაქო რეესტრის სამსახურის 2... წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილბით გ. ქ. –, დაბადებული 1... წლის 5 აპრილს, პ/ზ ..., – გახდა გ. ქ.) ადვოკატ დ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 16 ივლისის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 16 ივლისის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა გ. ქ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა დ. ხ-მ, რომელიც ითხოვს გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებასა და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას, ვინადან მიიჩნევს, რომ გადაწყვეტილება არის უკანონო და დაუსაბუთებელი; კასატორი აღნიშნავს, რომ ახლად გამოვლენილ გარემოებათა

გამო გ. ქ-ს მიმართ კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინ-ჯვის საფუძველი გახდა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამარ-თლოს 2018 წლის 7 ივნისის გადაწყვეტილება საქმეზე „ქართვე-ლიშვილი საქართველოს წინააღმდეგ“, საჩივრის №17716/08, რომ-ლითაც სასამართლომ დაადგინა, რომ დაირღვა კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი და მე-3 პუნქტის (d) ქვეუნქტი იმასთან დაკავშირებით, რომ მომჩივანმა ვერ შეძლო სასამართლო პროცესს დასწრებოდნენ მისი მოწმეები იმავე პირობებში, როგორშიც იყ-ვნენ მისი მოწინააღმდეგ მხარის მოწმეები; კასატორის მითითე-ბით, მიუხედავად იმისა, რომ განაჩენის გამოტანიდან გასული იყო თითქმის 12 წელი, დაცვის მხარემ სააპელაციო სასამართლოს წა-რუდგინა მოწმე ა. ი-ს გამოკითხვის ოქმი; სასამართლოსთვის ცნო-ბილი იყო, რომ ეს მოწმე არ იმყოფებოდა საქართველოში და არსე-ბოდა რისკი იმისა, რომ დაცვის მხარისათვის უცნობი გახდებოდა მისი ადგილსამყოფელი, თუმცა, მიუხედავად ამისა, 2019 წლის 15 აპრილს სასამართლოში შუამდგომლობის წარდგენიდან 2019 წლის დეკემბრამდე არ ჩატარებულა არცერთი სასამართლო სხდომა და პროცესის გადადების მიზეზი არცერთ შემთხვევაში არ ყოფილა მხოლოდ დაცვის მხარე; რაც შეეხება დანარჩენ მოწმეებს, რომელ-თა დაკითხვასასაც ითხოვდა გ. ქ. 2007 წელს, ერთი – გარდაცვლი-ლია, ხოლო დანარჩენები არ იმყოფებიან საქართველოში და მათი მოძებნა ვერ მოხერხდა, ვინაიდან მათ ერთმანეთთან არ ჰქონიათ რაიმე მყარი კავშირი, ისინი არ ყოფილან ერთმანეთის მეგობრები ან ნათესავები, არამედ მათი ურთიერთობა შემოიფარგლა დროის გარკვეულ მონაკვეთში ერთ საკანში ყოფნით; გ. ქ-ს მიერ სააპე-ლაციო სასამართლოსათვის მიცემული ჩვენება იმასთან დაკავში-რებით, რომ მას არანაირი აკრძალული საგანი არ ჰქონია, არც ის და არც მისი თანასაკენელები ჩხრეეას არ დასწრეს და ჩხრეების დროს არანაირი ოქმი არ შედგენილა, გადაწყვეტილებაში აისახა მხოლოდ ფაქტის სახით, თუმცა სასამართლოს არ დაუსაბუთებია, რა ნაწილ-ში არ გაიზიარა გ. ქ-ს ჩვენება ან რატომ? სააპელაციო სასამარ-თლომ არ ისჯელა იმ ურთიერთსაწინააღმდეგო მტკიცებულებებ-ზე, რომლებიც საფუძვლად დაუდონ გამამტყუნებელ განაჩენს – სასჯელადსრულების დაწესებულების თანამშრომელთა წინააღ-მდეგობრივ ჩვენებებსა და ვიდეომასალაზე, რომლითაც არ დას-ტურდებოდა საკანში დანის აღმოჩენის ფაქტი; სააპელაციო სასა-მართლომ ყოველლგვარი არგუმენტაციის გარეშე მიიჩნია, რომ ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოსთვის წარდგენილი მტკი-ცებლებები საკმარისი იყო გ. ქ-სათვის წარდგენილი ბრალდების დასადასტურებლად.

2. საქართველოს გენერალური პროკურატურის სამართალნარ-

მოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულის გამოძიების დეპარტა-
მენტის პროკურორებმა – ანრი არსენიშვილმა და შოთა კაკულიამ
საკასაციო შესაგებლით ითხოვეს, რომ გ. ქ-ს ადვოკატ დ. ხ-ს საკა-
საციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს, ხოლო თბილისის სააპელა-
ციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020
წლის 16 ივლისის განაჩენი დარჩეს უცვლელად, ვინაიდან მიიჩნე-
ვენ, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება კანონიე-
რია, დაცვის მხარეს მიეცა გონივრული ვადა, რათა სასამართლოში
წარმოედგინა ახლად გამოვლენილ იმ მტკიცებულებათა ერთობ-
ლიობა, რომელიც საკმარისი იქნებოდა გამამართლებელი განაჩე-
ნის გამოსატანად, თუმცა, გარდა თავად გ. ქ-სა, სასამართლოში არ
დაკითხულა არცერთი მოწმე და არ გამოკვლეულა არცერთი ახალი
მტკიცებულება; ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს
2018 წლის 7 ივნისის გადაწყვეტილებით გიორგი ქართველიშვილის
საქმეზე დადგინდა დაცვის მხარის უფლების დარღვევა, დაეკით-
ხათ მათი მოწმები ბრალდების მხარის მოწმეთა თანხმარ პირო-
ბებში; ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადა-
სინჯვისას სააპელაციო სასამართლომ უზრუნველყო დარღვეული
უფლების რეალიზაციისათვის აუცილებელი ყველანაირი პირობა,
კერძოდ, საქმის განხილვა მიმდინარეობდა თითქმის ერთი წლის
განმავლობაში და ჩანიშნული არაერთი პროცესის მიუხედავად,
დაცვის მხარემ ვერ წარმოადგინა ვერცერთი მოწმე; კასატორი გა-
ნაჩენს ასაჩივრებს მისი უკანონობისა და დაუსაბუთებლობის გა-
მო, თუმცა, ერთი მხრივ, ვერ ასაბუთებს, რაში გამოიხატება მისი
უკანონობა, ხოლო, მეორე მხრივ, დაუსაბუთებლობის მოტივით გა-
დაწყვეტილების საკასაციო გასაჩივრებას მოქმედი კანონმდებლო-
ბა არ ითვალისწინებს.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგიის 2007 წლის 1 მარტის განაჩენით გ. ქ., – დაბადებუ-
ლი 1... წლის 5 აპრილს, – ცნობილ იქნა დამასავედ საქართველოს
სისხლის სამართლის კოდექსის 378²-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“
ქვეპუნქტით (2007 წლის 1 აგვისტომდე მოქმედი რედაქცია) გათ-
ვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და მიესაჯა – 3 წლით თა-
ვისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვლა 2007 წლის 1 მარტიდან;
მასვე სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო –
2007 წლის 12 თებერვლიდან 2007 წლის 1 მარტამდე; საქმეზე ნივ-
თმტკიცებად ცნობილი საგნების ბედი გადაწყდა შემდეგნაირად:
დანა უნდა განადგურებულიყო, ხოლო ვიდეოფირი – დართვოდა
სისხლის სამართლის საქმეს.

4. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ გ. ქ-მა ჩაიდინა სას-
ჯელალსრულების დაწესებულებაში მოთავსებული პირის მიერ აკ-

რძალული საგნების შენახვა, ჩადენილი იმის მიერ, ვისაც ადრე ჩადენილი ჰქონდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378-ე მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე დანაშაული, რაც გამოიხატა შემდეგში:

თბილისის საოლქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სააპელაციო პალატის 2000 წლის 24 ოქტომბრის განაჩენით გ. ქ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა. სასჯელის მოხდის პერიოდში მან კვლავ ჩაიდინა დანაშაული და ქ. თბილისის მთანმინდა-კრწანისის რაიონული სასამართლოს 2004 წლის 24 დეკემბრის განაჩენით ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში. აღნიშნულის შემდეგ, 2006 წლის 6 იანვარს, გ. ქ. მოათავსეს სასჯელადსრულების დეპარტამენტის №... საპყრობილის №... საკანში, სადაც გაიზრახა სასჯელადსრულების დაწესებულებაში აკრძალული საგნის შენახვა. განზრახვის სისრულეში მოყვანის მიზნით, გამოძიებით დაუდგენელ დროსა და დაუდგენელი პირისგან შეიძინა შავტარიანი ფოლადის დანა, დანის პირზე წარწერით „სპიდერსო ატს-55“, რომელსაც ინახავდა საკანში. 2006 წლის 8 აგვისტოს, დაახლოებით 19:30 საათზე, სასჯელადსრულების დეპარტამენტის №- საპყრობილის №- საკანში, ამავე დეპარტამენტის უსაფრთხოების სამსახურის თანამშრომლებმა ჩაატარეს მოულოდნელი შემოწმება-დათვალიერება, რა დროსაც გ. ქ-სათვის განკუთვნილ სანოლზე მოთავსებული ლეიბის ქვეშ აღმოაჩინეს შავტარიანი, ფოლადის დანა, დანის პირზე წარწერით – „სპიდერსო ატს-55“, რაც, გადაუდებელი აუცილებლობიდან გამომდინარე, ამოიღეს და ადგილზე დალუქეს

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2007 წლის 3 ოქტომბრის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2007 წლის 1 მარტის განაჩენში შევიდა ცვლილება; გ. ქ. – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2007 წლის 1 აგვისტომდე მოქმედი რედაქციი) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და მიესავა – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალა 2007 წლის 12 თებერვლიდან; საქმეზე ნივთმტკიცებად ცნობილი საგნების ბეჭი გადაწყდა შემდეგნაირად: დანა და ვიდეოფირი უნდა განადგურებულიყო.

6. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატის 2008 წლის 11 თებერვლის განჩინებთ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2007 წლის 3 ოქტომბრის განაჩენში შევიდა ცვლილება; განაჩენიდან ამოირიცხა მითითება საქმეზე ნივთმტკიცებად ცნობილი ვიდეოფირის განადგურების თაობაზე და იგი დაერთო სისხლის სამართლის საქმეს და შენახულ იქნა საქმის შენახვის ვადით; განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩა უცვლელად.

7. 2019 წლის 15 აპრილს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას შუამდგომლობით მიმართა სასჯელმოხდილ გ. ქ-ს ადვოკატმა დ. ხ-მ, რომელმაც საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო – ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2018 წლის 7 ივნისის გადაწყვეტილების საქმეზე „ქართველიშვილი საქართველოს წინააღმდეგ“, საჩივრის №17716/08 საფუძველზე, მოითხოვა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2008 წლის 11 თებერვლის განჩინების გადასინჯვა და გ. ქ-ს უდანაშაულოდ ცნობა.

8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 16 ივლისის განაჩენით სასჯელმოხდილ გ. ქ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ დ. ხ-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გაუქმების შესახებ არ დაკმაყოფილდა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2008 წლის 11 თებერვლის განჩინება დარჩა უცვლელად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საჩივრისა და შესაგებლის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ საკასაციო საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა გაუქმდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვება, თუ არსებობს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება (განჩინება), რომელმაც დაადგინა ადამიანის უფლებათა და მირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის ან მისი ოქმების დარღვევა ამ საქმესთან დაკავშირებით და გადასასინჯი განაჩენი ამ დარღვევას ეფუძნება.

3. ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ გადაწყვეტილებით საქმეზე: ქართველიმენი საქართველოს წინააღმდეგ (Kartvelishvili v. Georgia), no. 17716/08, ECHR 2018, დასაშვებად ცნო კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტისა და მე-3 პუნქტის (d) ქვეპუნქტის საფუძველზე წარდგენილი საჩივარი იმასთან დაკავშირებით, რომ მომჩინეობა ვერ შეძლო, სასამართლო პროცესს დასწრებოდნენ მისი მონაბეჭი იმავე პირობებში, როგორმიც იყვნენ მისი მონინააღმდეგე მხარის მოწმეები და დაადგინა, რომ დაირღვა კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი და მე-3 პუნქტის (d) ქვეპუნქტი.

4. ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ მოცემულ საქმეზე მიიჩნია, რომ ეროვნული სასამართლოების დაუსაბუთებელმა უარმა, მოქმინათ მომჩინეობის მოწმეების ჩვენებები, ამ უკანასკნელს წაართვა მის ხელთ არსებული ერთადერთი შესაძლებლობა, ეფექტურად გაეპროტესტინა მისთვის წაყენებული ბრალდების საფუძველი. რაც შეეხება მთავრობის მიერ აღნიშნულ დანარჩენ მტკიცებულებებს – ვიდეოჩანანერსა და მომჩინეონის საკინის ჩერეკის წერილობით ოქმს, ასევე დანის ამოღებას – ეს ორი საგანი არ წარმოადგენდა არანაირ დამატებით, დამოუკიდებელ, პირდაპირ მტკიცებულებას და, აქედან გამომდინარე, არ იყო საკმარისი მომჩინეონის დადანაშაულებისთვის და ამდენად, გავლენას ვერ მოახდენდა პროცესის საერთო სამართლიანობის შეფასებაზე (განსხვავებით mutatis mutandis, საქმისგან – დოროხოვი, №66802/01, წმ74-75 და საქმისგან – პოლიაკოვი, №77018/01 წ36). საბოლოო ჯამში, მომჩინეონის გასამართლებასთან დაკავშირებული საფუძვლების სათანადოდ გათვალისწინებით, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ დაადგინა, რომ ეროვნული სასამართლოების უარმა, დაეკითხათ დაცვის მოწმეები იმის გათვალისწინების გარეშე, რომ მათ მიერ მიცემული ჩვენებები შეიძლება მნიშვნელოვანი ყოფილიყო, სასამართლო პროცესს მთლიანობაში გახსადა უსამართლო და შესაბამისად, დაირღვა კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტი და მე-3 პუნქტის (d) ქვეპუნქტი (იხ. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება Kartvelishvili v. Georgia, წ64-65).

5. საკასაციო სასამართლო იშვებილებს, ერთი მხრივ, ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) დასკვნას №9 „საერთაშორისო და ევროპული სამართლის ეფექტური გამოყენების უზრუნველყოფის საქმეში ეროვნული მოსამართლეების როლის შესახებ“, რომელშიც აღნიშნულია ეროვნული სასამართლოების მოსამართლეთა როლი და მოწოდება, რათა მოსამართლეებმა შეძლებისდაგვარად გამოიყენონ ყველა არსებული რესურსი კანონის განარტების პროცესში ან არსებული საპროცესო სამართლის ფარ-

გლებში ისე, რომ: а) მოხდეს საქმეების წარმოების განახლება, თუ კონვენცია დაირღვა და ბ) დარღვევების შემთხვევაში დაუყოვნებლივ დადგინდეს კომპენსაცია (იხ.: ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) დასკვნა №9 „საერთაშორისო და ეპროპული სამართლის ეფექტური გამოყენების უზრუნველყოფის საქმეში ეროვნული მოსამართლეების როლის შესახებ“ წ49), ხოლო, მეორე მხრივ, ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) დასკვნას №13 „სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულებაში მოსამართლეთა როლის შესახებ“, რომელიც, თავის მხრივ, მიუთითებს №9 დასკვნაზე და ხაზს უსვამს, რომ საბჭოს მიერ საგანგებოდ არის განსაზღვრული, თუ როგორ უნდა უზრუნველყოფდეს მოსამართლე ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალთან შესაბამისობას (იხ.: ევროპის მოსამართლეთა საკონსულტაციო საბჭოს (CCJE) დასკვნა №13 „სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულებაში მოსამართლეთა როლის შესახებ“, წ48).

6. ამდენად, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: როდესაც სასამართლოში წარდგენილია შუამდგომლობა ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე, მეტად მნიშვნელოვანია, სასამართლოებმა გულდასმით გააანალიზონ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებაში ჩამოყალიბებული დასკვნები და გააცნობიერონ, რომ ეროვნულ დონეზე საქმეთა გადასინჯვა სახელმწიფოს მიერ გატარებული ყველაზე ეფექტური ინდივიდუალური ღონისძიებაა დარღვეული უფლების გამოსასწორებლად და პირვანდელი მდგომარეობის აღსადგენად (Restitutio in integrum).

7. ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ ქართველიშვილის საქმეზე დაასკვნა, რომ ისეთ გარემოებებში, როდესაც მომჩინისთვის წაყენებული ბრალდება ეფუძნებოდა ციხის საკანში მის მიერ აკრძალული საგნის ფლობის ვარაუდს, ამ უკანასკნელის სურვილი, მოესმინათ მისი თანამესაკნეების ჩვენებებისთვის, სხვა არაფერი იყო, თუ არა მისი საფუძვლიანი მცდელობა, ეფექტური გზით ეჭვეშ დაეყენებინა ეს მნიშვნელოვანი ვარაუდი (შეადარეთ, mutatis mutandis, ზემოთ ხსენებული პოპოვი, წ183, და ზემოთ ხსენებული ტოპიჩი, წწ43 და 45). ეს განსაკუთრებით ეხება მომდევნო სამ ფაქტს, რომლებმაც საერთო ჯამში, ეჭვეშ დააყენეს სასამართლო პროცესის სამართლიანობა. პირველ რიგში, ბრალდების მოწმებმა, ციხის თანამშრომლებმა, რომლებმაც მომჩინის საკნის ჩხრეკა ჩატარეს, მისცეს აშკარად ურთიერთგამომრიცხავი ჩვენებები დასაკეცი დანის აღმოჩენასთან დაკავშირებული ზუს-

ტი გარემოებების შესახებ. მეორე მხრივ, პროცესის დროს პროკურორმა თვითონ აღიარა, რომ ჩატარებული ჩერქევის ვიდეოჩანანერი დარწმუნებით ვერ ადგენდა, აღნიშნული დასაკეცი დანა მომჩივნის საწოლში იქნა ნაპოვნი თუ არა (იხილეთ წყ 17 და 18 ზემოთ). და ბოლოს, გამოკვეთილი იყო აშეარა შეუსაბამობა ზემოთ ხსენებულ ვიდეოჩანანერსა და ჩერქევის ოქმს შორის, რომლის თანახმად, ჯიბის დანა საწოლზე არსებული ლეიბის ქვეშ იპოვეს (იხ. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება Kartvelishvili v. Georgia, §63).

8. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო შეაფასებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, იმსჯელებს, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვისას, რამდენად გულდასმით განიხილა სასამართლომ საქმეში არსებული მტკიცებულებები, აქმაყოფილებდა თუ არა მათი ერთობლიობა გამამტყუნებელი განაჩენისათვის სავალდებულო უტყუარობის სტანდარტს და გაითვალისწინა თუ არა ქვემდგომმა ინსტანციის სასამართლომ დარღვევის დამდგენ გადაწყვეტილება-ში ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს დასკენები.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ განაჩენის მოტივაციაში აღნიშნა, რომ დაცვის მხარეს, გარდა გ. ქ-ს ჩერქებისა, რომელიც საქმის არსებითი განხილვისას ისედაც არ ცნობდა თავს დამნაშვედ, არ წარმოუდგენია რაიმე ახალი მტკიცებულება (მტკიცებულებები), რომელიც განაჩენის გადასინჯვის პროცესში სააპელაციო სასამართლოს შეფასებისა და განსჯის საგანი გახდებოდა და რომელიც საფუძვლად დაედებოდა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმებას და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენას. სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა გ. ქ-ს ჩერქება იმასთან მიმართებით, რომ დანაშაული არ ჩაუდენია და სასჯელის მოხდისას საკანში დანა არ შეუნახას და მიუთითა, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოში საქმის არსებითი განხილვისას გამოკვლეული მტკიცებულებების, კერძოდ, მოწმეების – ა. ს-ს, გ. ს-ს, მ-. ღ-ს (სასჯელადსრულების დეპარტამენტის №- დანესებულების თანამშრომლები) ჩვენებების, ამოღების ოქმის, ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულებების, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის, №... საკანში ჩატარებული შემონბება – დათვალიერების დროს გადაღებული ვიდეოფირის – შეფასებისა და გაანალიზების შედეგად, გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიიჩნია, რომ გ. ქ-მ ნამდვილად ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378²-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეშუნეტით გათვალისწინებული დანაშაული.

10. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად,

არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალ-დების მტკიცების მოვალეობა ეკისრება ბრალმდებელს. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. მტკიცებულებითი სტანდარტი – „გონივრულ ეჭვს მიღმა“, ამავე კოდექსის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის შესაბამისად, განიმარტება, როგორც სასამართლოს მიერ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებდა პირის ბრალეულობაში.

11. სააპელაციო სასამართლომ თავის გადაწყვეტილებაში აღნიშნა, რომ შეაფასა და გააანალიზა საქმეში არსებული შემდეგი მტკიცებულებები: მოწმებისა – ა. ს-ს, გ. ს-ს, გ. ს-ს, მ. ღ-ს (სასჯელადსრულების დეპარტამენტის №... დაწესებულების თანამშრომლები) ჩვენებები, ამოღების ოქმი, ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულება, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი, №... საკანონი ჩატარებული შემოწმება – დათვალიერების დროს გადაღებული ვიდეოფირი, რომელთა უტყუარობაში ეჭვის შეტანის საფუძველი არ გასჩენია და რომელთა საფუძველზეც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურებულად მიიჩნია გ. ქ-ს ბრალეულობა. ამასთან, ყურადსალებია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საერთოდ არ მიმოიხილა იმ მტკიცებულებების შინაარსობრივი მხარე, რომლებიც საფუძვლად დაუდო გამამტყუნებელ განაჩენს, არ დაასაბუთა, ერთი მხრივ, რატომ უარყო გ. ქ-ს ჩვენება, ხოლო, მეორე მხრივ, რატომ გაიზიარა უპირობოდ მისი მამხილებელი მტკიცებულებები და არ იმსჯელა, რატომ მიიჩნია, რომ არ იყო გამოკვეთილი ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი სამხილების უტყუარობის საეჭვოდ მიჩნევის საფუძველი, მითუფრო, როდესაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებაში პირდაპირ იყო მითითებული, რომ, ერთი მხრივ, ბრალდების მოწმეებმა, ციხის თანამშრომლებმა, რომლებმაც მომჩინენის საკნის ჩხრეკა ჩატარეს, მისცეს აშკარად ურთიერთგამომრიცხავი ჩვენებები დასაკეცი დანის აღმოჩენასთან დაკავშირებული ზუსტი გარემოებების შესახებ, ხოლო, მეორე მხრივ, აშკარა იყო შეუსაბამობა №- საკანონი ჩატარებული შემოწმება – დათვალიერების ამსახველ ვიდეოჩანანერსა და ჩხრეკის ოქმს შორის, რომლის თანახმად, ჯიბის დანასაწოლზე არსებული ლეიბის ქვეშ იპოვეს (იხ. ზემოაღნიშნული გა-

დაწყვეტილება Kartvelishvili v. Georgia, §63).

12. საკასაციო სასამართლო კვლავაც იმეორებს, რომ საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დასადგენად აუცილებელია, შეფასდეს თითოეული მტკიცებულების უტყუარობა, დამაჯერებლობა, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ყველა შემთხვევაში სავალდებულო განაჩენის გამოტანის დროს. მტკიცებულებათა უტყუარობა უნდა შეფასდეს რამდენიმე კრიტერიუმის მიხედვით:

1. თითოეული მტკიცებულება, მათ შორის მოწმის ჩვენება, შინაარსობრივად ხომ არ შეიცავს ურთიერთსაწინაღმდეგო და ურთიერთგამომრიცხავ ინფორმაციას;
2. თითოეული მტკიცებულება ამყარებს სხვა მტკიცებულებებს, თუ მათ შორის არის სხვადასხვა წინააღმდეგობა, რომელთა ხარისხის შეფასება ყველა ინდივიდუალურ შემთხვევაში სასამართლოს კომპეტენციაა;
3. რამდენად გულწრფელი და მიუკერძოებელია მოწმე, ხომ არ აქვს ფიზიკური ნაკლი, რომელიც ნეგატიურ გავლენას ახდენს მოვლენების ადეკვატურ აღქმაზე;
4. როგორ პირობებში მოხდა მტკიცებულებების ფორმირება, მაგ: გარემო პირობები – ცუდი ხილვადობა (ნისლი), ხალხმრავალი ადგილი, მანძილი მოწმესა და შემთხვევის ადგილს შორის და სხვა. მტკიცებულებების ამ კრიტერიუმებით შეფასებისა და მათზე განაჩენში სათანადო მსჯელობის გარეშე მტკიცებულებათა უტყუარობის სიღრმისეული შეფასება ფაქტობრივად შეუძლებელია (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2015 წლის 21 აპრილის №397აპ-14 განაჩენი, სამოტივაციო ნაწილი, პუნქტი 4.).

13. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ გ. ქ-მ სასამართლოსთვის მიცემულ ჩვენებაში თავი დამზაშვედ არ ცნო და განმარტა, რომ 2006 წლის 8 აგვისტოს საღამოს, იყო სასჯელასრულების №... დაწესებულების №... საკანში, როდესაც დაახლოებით 15-20 ადამიანი შევიდა მათთან და იგი, დანარჩენ შვიდ თანამესაკნესთან ერთად გაიყვანეს დერეფანში და კედლისკენ სახით დააყენეს, რის შემდეგაც სათითაოდ დააბრუნეს საკანში, სადაც ვიდეოკამერის თვალწინ ეკითხებოდნენ, რომელი იყო მათი საწოლი. დაახლოებით ორ დღეში გამომძიებულმა უთხრა, რომ მას დანა აღმოჩინეს და მის მიმართ საქმე იყო აღძრული. დანა, რომლის შენახვასაც მას აპრალებდნენ, პირველად სასამართლოში ნახა. მას მალე უწევდა საპატიმროდან გათავისუფლება და ვარაუდობს, რომ ამ მიზეზით დააბრალეს არჩადენილი დანაშაული.

14. საკასაციო სასამართლომ მიმოიხილა საქმეში არსებული მტკიცებულებები, რომლებიც სააპელაციო სასამართლომ საფუძლად დაუდო გ.ქ-ს მსჯავრდებას, რათა დაედგინა, თუ რა გარე-

მოებების უტყუარად დადასტურების შესაძლებლობას იძლეოდა გ. ქ-ს ჩვენების საპირნონედ მითითებული სამხილები და აკმაყოფილებდა თუ არა მათი ერთობლიობა „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ მტკიცებულებით სტანდარტს და მიიჩნევს, რომ მოწმეების – ა- ს-ს, გ. ს-სა და მ. ღ- ს ჩვენებები, რომლებიც უშუალოდ ესწრებოდნენ გ. ქ-ს საკანში ჩატარებულ შემოწმება-დათვალიერებას, ურთიერთსანინააღმდეგოა სწორედ მტკიცების საგანთან მიმართებით, ვერ აკმაყოფილებს უტყუარობის კონსტიტუციურ სტანდარტს და შეუძლებელია ამ მტკიცებულებების მხედველობაში მიღებით სასამართლომ სარწმუნოდ დაადგინოს ფაქტები და მითუფრო – საფუძლად დაუდოს ისინი გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანას.

– მოწმე ა. ს. ს განმარტებით, შემოწმება-დათვალიერებისას საწოლში იპოვეს შავტარიანი დანა, რომელიც გადმოვარდა. დანა „ადიელასა“ და ზენარს შორის იყო; მოსამართლის შეკითხვაზე მოწმემ დააზუსტა, რომ დანა „ადიელასა“ და ლეიის შორის იყო.

– მოწმე გ. ს. ს მტკიცებით, დანა ლეიისა და ზენარს შორის იყო შენახული;

– მოწმე მ. ღ- ს მითითებით, ლეიის რომ გადმოიღეს, ჩამოვარდა დანა;

– მოწმე ა. ს-ს ჩვენებით, დანა უფრო ფეხებისკენ იყო;

– მოწმე გ. ს- ს მითითებით, დანა იყო ბალიშისკენ, უფრო თავთან.

15. ამდენად, მოწმეების – ა. ს-ს, გ. ს-სა და მ. ღ-ს ჩვენებები, რომლებიც საფუძლად დაეფო გ. ქ-ს მსჯავრდებას, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის ფაქტებთან მიმართებით, რომელიც შეეხება სწორედ მტკიცების საგანს – გ. ქ-ს საკანში შემოწმება – დათვალიერებისას დანის აღმოჩენას – შეიცავს იმგვარ წინააღმდეგობებს, რომლებიც ვერაფრირ შეფასდება უმნიშვნელო განსხვავებებად, ერთობლივად განხილვისას უკარგავს მათ სანდობას და ვერ აკმაყოფილებს უტყუარობის სტანდარტს. რაც შეეხება მოწმე გ. ს-ს ჩვენებას, იგი გ. ქ-სათვის ბრალად ნარდგენილი ქმედების დასადასტურებლად ან უარსაყოფად არ გამოდგება, ვინაიდან იმთავითვე მხოლოდ იმ გარემოებაზე მიუთითებდა, თუ საკანში არსებული საწოლებიდან რომელი ეკუთვნოდა გ. ქ-ს, რაც დაცვის მხარეს არც არასდროს გაუხდია სადაცოდ. სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში მითითებული სხვა მტკიცებულებებიდან – ამოღების ოქმით ირკვევა, რომ სასჯელაღსრულების №... საპყრობილის უსაფრთხოების სამსახურის ინსპექტორ ა. ს-საგან გამომძიებელმა ამოილო №... საკანში აღმოჩენილი დანა; ცალსახაა, რომ თავად ამოღებული ნივთიერი მტკიცებულება – დანა და შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი (საიდანაც მხოლოდ ის დგინდება, თუ რო-

გორ გამოიყურებოდა შემთხვევის დროისათვის №... საკანი), ვერცერთი დამოუკიდებლად და დამაჯერებლად ვერ მიუთითებს გ. ქ-ს მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული დანაშაულის – სასჯელაღ-სრულების დაწესებულებაში მოთავსებული პირის მიერ აკრძალული საგნების შენახვა – ჩადენაზე.

16. და ბოლოს: ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ გ. ქ-ს საკანში 2006 წლის 8 აგვისტოს ჩატარებული ჩერეკის ვიდეოჩანანერთან მიმართებით აღნიშნა, რომ ჩანანერში ჩანდა, თუ როგორ ჩაატარა სამოქალაქო ტანსაცმელში ჩაცმულმა რამდენიმე პირმა, რომელიც, თავისი ქმედებიდან გამომდინარე, ჰგავდა ციხის თანამშრომელს, საპატიმროს საკნის ჩერეკა და ერთ-ერთ ეპიზოდში თანამშრომლებმა საკანში ლითონის საწოლის კარკასიდან აიღეს ლეიბი, რომლის ზედაპირი დაუზიანებელი ჩანდა. თანამშრომლებს იგი იატაკიდან დაახლოებით 1 მეტრის სიმაღლეზე ეჭირათ და დაიწყეს ლეიბის შემონმება ხელებითა და ლითონის დეტექტორით. მოუღლოდნელად გაისმა იატაკზე ლითონის დავარდნის ხმა და თანამშრომელმა აიღო ნივთი, რომელიც პატარა დასაკეცდანას ჰგავდა. ჩანანერიდან არ ირკვეოდა, ეს ნივთი ლეიბიდან ჩამოვარდა თუ არა (იხ. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება Kartvelishvili v. Georgia, §25-26). ამასთან, ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ, ერთი მხრივ, მიიჩნია, რომ პროცესის დროს პროკურორმა თვითონ აღიარა, რომ ჩატარებული ჩერეკის ვიდეოჩანანერი დარწმუნებით ვერ ადგენდა, აღნიშნული დასაკეცი დანა მომზინის საწოლში იპოვეს თუ არა, ხოლო, მეორე მხრივ, გამოკვეთილი იყო აშკარა შეუსაბამობა ზემოთ ხსენებულ ვიდეოჩანანერსა და ჩერეკის ოქმს შორის, რომლის თანახმად, ჯიბის დანა საწოლზე არსებული ლეიბის ქვეშ იპოვეს (იხ. ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება Kartvelishvili v. Georgia, §63).

17. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ, ვიდეომტკიცებულების ბუნებიდან გამომდინარე, როდესაც სამხილების შეფასებისას მას უპირობოდ ძალიან მაღალი ფასი აქვს, უკიდურესად მნიშვნელოვანი იყო სააპელაციო სასამართლოს სათანადო ყურადღებით შეეფასებინა შემთხვევის ამსახველი ვიდეოჩანანერი და დაედგინა, რამდენად თანხვდენილი იყო იგი საქმეში არსებულ სხვა მტკიცებულებებთან, თუ მათ შორის იყო წინააღმდეგობები, როგორც ამაზე ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ მიუთითა.

18. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდე-

ბულის სასარგებლოდ.

19. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას. მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ.

20. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გ. ქ-ს საქმეში არ არის გამოკვეთილი ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებდა მის ბრალეულობას, რისი მხედველობაში მიღებითაც, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 16 ივლისის განაჩენი უნდა გაუქმდეს და გ. ქ. – საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378²-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2007 წლის 1 აგვისტომდე მოქმედი რედაქცია) მსჯავრდებაში ცნობილ უნდა იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 314-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. გ. ქ-ს ადგომკატ დ. ხ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 16 ივლისის განაჩენი გაუქმდეს;

3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2008 წლის 11 თებერვლის განჩინება გაუქმდეს;

4. გ. ქ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 378²-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (2007 წლის 1 აგვისტომდე მოქმედი რედაქცია) მსჯავრდებაში გამართლდეს;

5. გამართლებულ გ. ქ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;

6. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გაუქმება და გამამართლებელი განაჩენის დადგენა

განაჩენი საკართველოს სახელით

№79აგ-20

3 ივნისი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე)
ლ. ფაფუაშვილი,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ს. ს-ს ადვოკატ ს. ხ-ს საკასაციო საჩივარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ს. ს-ს ადვოკატმა ს. ხ-მა, რომელიც ითხოვს განაჩენის გაუქმებასა და ს. ს-ს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლებას; კასატორის მითითებით, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენით ს. ს. მსჯავრდებულია 0,00011 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინის“ უკანონი შეძენა-შენახვისათვის. ს. სიპლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს №... დასკვნით დადგენილია, რომ „ჰეროინის“ მინიმალური თერაპიული დოზა – 0,002 გრამი თითქმის ოცჯერ აღემატება ს. ს-საგან ამოღებული „ჰეროინის“ ოდენობას, ხოლო იმის დადგენა, ნარკოტიკის ზემოაღნიშნული ოდენობა გამოსადევია თუ არა მოსახმარად და შეუძლია თუ არა ნარკოგენული ეფექტის გამოწვევა, არ საჭიროებს სპეციალურ ცოდნას; დაცვის მხარის მიერ დამატებით ჩატრანსპული ექსპერტიზის №... დასკვნით დასტურდება, რომ 0,00011 გრამი „ჰეროინი“ და 0,000013 გრამი „მორფინი“ არ შეესაბამება გამოყენებისათვის ვარგის დოზას და არც მათ ნარევს შეუძლია ნარკოტიკული თრობის ეფექტის გამოწვევა.

2. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენით ს. ს. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალის-

წინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე მუხლის თანახმად, ჩატვალა პირობითად და ამავე კოდექსის 64-ე მუხლის საფუძველზე გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 3 წელი, ხოლო დამატებით სასჯელად დაეყისრა ჯარიმა – 5000 ლარი; მასვე „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-4¹ პუნქტის თანახმად, ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება – 6 თვით; საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დაწესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლებები – 5 წლით; საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და ნარმომადგენლობის უფლებები – 10 წლით.

3. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ს. ს-მ ჩაიდგინა ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენა და შენახვა, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის 6 მაისს, დაახლოებით 17:00 საათზე, გ.... მიმდებარებული ტერიტორიაზე, ს. ს. პირადად უკანონოდ ინახავდა ასევე უკანონოდ შეძენილ 0,00011 გრამ ნარკოტიკულ საშუალება „ჰეროინს“.

4. 2020 წლის 24 სექტემბერს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ ს. ს-ს ადვოკატმა ს. ხ-მა, რომელმაც ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო, კერძოდ, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის №1/19/1265, 1318 განჩინების საფუძველზე მოითხოვა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენის გადასინჯვა და ს. ს-ს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლება და „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე ჩამორთმეული უფლებების აღდგენა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენით რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ ს. ს-ს პირადი ჩხრეკისას ამოუღეს ე.წ. „ინსულინის“ შპრიცი, რომელშიც მოთავსებული სითხე ქიმიური ექსპერტიზის №.... დასკვნით შეი-

ცავდა ნარკოტიკულ საშუალებებს – 0,00011 გრამ „ჰეროინსა“ და 0,000013 გრამ „მორფინს (ფუქსეს)“. სააპელაციო სასამართლოში სსიპ ლევან სამხარაულის სახელმძის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს №..დასკვნასთან დაკავშირებით მოწმის სახით დაკითხული ექსპერტის, გ. მ-ს ჩვენების თანახმად, ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინსა“ მინიმალური თერაპიული დოზა მერყეობს – 2 მგ-დან (0,002გრამი) 5 მგ-ის (0,005 გრამი) ჩათვლით და მკვეთრად არის დამოკიდებული ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებზე, როგორიცაა – მოხმარების გზა (ინტრავენურად, ინტრამუსკულარულად, პერიორალურად, ნაზალურად და სხვა) და პიროვნების ინდივიდუალური თავისებურებები; ექსპერტის განმარტებით, იმის დასადგენად, ნარკოტიკული საშუალებების – 0,00011 გრამი „ჰეროინსა“ და 0,000013 გრამი „მორფინის (ფუქსე)“ ნარევი გამოსადეგია თუ არა მოსახმარად და ზემოაღნიშნული ნარკოტიკული საშუალებების ნარევი მოახდენდა თუ არა ნარკოგენულ ეფექტს, საჭიროებს დამატებით კვლევას, რისი მხედველობაში მიღებითაც, სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ დაცვის მხარის მიერ სასამართლოში ნარმოდგენილი მტკიცებულებებით – ნარკოლოგიური ექსპერტიზის №... დასკვნითა და ექსპერტ გ. მ-ს ჩვენებით შეუძლებელია იმის დადგენა, ნარკოტიკული საშუალებებს ნარევი, რომელიც ს. ს-მ უკანონოდ შეიძინა და ინახავდა, ნამდვილად იყო თუ არა მოსახმარად გამოუსადეგარი და შეეძლო თუ არა ნარკოგენული ეფექტის მოხდენა, რისი გათვალისწინებითაც, ს. ს-ს მსჯავრდებაზე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის №1/19/1265,1318 განჩინებამ გავლენა ვერ იქონია.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა გაუქმდეს შემდეგ გარეშებათა გამო:
2. საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში მიუთითებს, რომ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის №1/19/1265,1318 განჩინებით საქმეზე „ნოე კორსავა და გიორგი გამგებელი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის სიტყვები „ისჯება თავისუფლების აღევთით გადით ხუთიდან რვა წლამდე“ ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებს სასჯელის სახით თავისუფლების აღვეთის გამოყენების შესაძლებლობას მოსახმარად გამოუსადეგა-

რი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენისა და შენახვისთვის.

3. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ განმარტა: ნარმოადგენს თუ არა ესა თუ ის ქმედება ნარკოტიკული საშუალების მოსახმარად გამოყენადეგარი ოდენობით შეძენა-შენახვას, უნდა დადგინდეს კონკრეტული საქმის გარემოების ინდივიდუალური შეფასების შედეგად. ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ბრალდების მხარის და საქმის განმხილველი სასამართლოს (სათანადო ცოდნის მქონე სპეციალისტის დახმარებით) შესაფასებელია, ნარმოადგენს თუ არა აღმოჩენილი ხარკოტიკული საშუალება/ნარკოტიკულ საშუალებათა ნარევი მოსახმარად გამოსადევ ოდენობას. სწორედ საერთო სასამართლოს შეუძლია, სათანადოდ დაიცვას და აღასრულოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ დადგენილი კონსტიტუციური სტანდარტი, რომელიც გამორიცხავს სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთის გამოყენებას მოსახმარად გამოუსადეგარი ნარკოტიკული საშუალების შეძენისა და შენახვისათვის (იხ.: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის №1/4/557,571,576 №1/19/1265,1318 განჩინება საქმეზე „ნოე კორსავა და გიორგი გამგებელი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II -23). ამასთან, „ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული ნივთიერებების, პრეკურსორებისა და ნარკოლოგური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, თუ უკანონო ბრუნვიდან ამოღებული ნარევი შეიცავს ორ ან რამდენიმე სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებულ ნივთიერებას, ოდენობა განისაზღვრება იმ ნივთიერებაზე გადაანგარიშებით, რომლის უკანონო ბრუნვისათვის (დადგენილი ოდენობით) გათვალისწინებულია სასჯელის უფრო მკაცრი ზომა. ამავე კანონის მე-3 მუხლის „ო“ პუნქტის თანახმად, ნარევი ესაა ნებისმიერ ფიზიკურ მდგომარეობაში არსებული, უკანონოდ დამზადებული, ნებისმიერი სახეობის, ფორმისა და შემცველობის ნაზავი, რომელიც შეიცავს ერთ ან ერთზე მეტ სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებულ ნივთიერებას. დასახელებული საკანონმდებლო ნორმების ანალიზი ცხადყოფს, რომ სხვადასხვა ნარკოტიკული ნივთიერებისგან შემდგარი ნარევის (მაგ., „ეფედრას ვინტი“) ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება არა თავად ნარევს, არამედ მასში შემავალი იმ ნარკოტიკული საშუალების ოდენობა, რომლისთვისაც გათვალისწინებულია სასჯელის უფრო მკაცრი ზომა (იხ.: ზემოაღნიშნული „ნოე კორსავა და გიორგი გამგებელი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II -19). როგორც ზემოთ უკვე აღინიშნა, მთელ რიგ ნარკოტიკულ საშუალებებს (მაგ., ამფეტამინს, მეტამფეტამინს) არ გააჩნია მცირე და სის-

ხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საწყისი ოდენობები და მათი ნებისმიერი ოდენობა (გარდა განსაკუთრებით დიდი ოდენობისა) წარმოადგენს დიდ იდენტობას. დასახელებული წარკოტიკული საშუალებების ნარევში აღმოჩენის შემთხვევაში, შესაბამისი ქმედების დაკვალიფიცირება მოხდება სწორედ ამ წარკოტიკული საშუალების ოდენობაზე გადაანგარიშებით (გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ნარევი შეიცავს სხვა აკრძალული წარკოტიკული ნივთიერების განსაკუთრებით დიდ ოდენობას), განურჩევლად იმისა, წარმოადგენს თუ არა ამ ცალკე აღებული, კონკრეტული წარკოტიკული საშუალების ოდენობა მოსახმარად, წარკოგენული ეფექტის მისაღწევად საკმარის იდენტობას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, წარევში არსებული წამყვანი წარკოტიკული საშუალების გამოუსადევარი ოდენობა ავტომატურად არ მიანიშნებს ნარევის გამოუსადევარობაზეც (იხ.: ზემოაღნიშნული „ნოე კორსავა და გიორგი გამგებელი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II -20).

4. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოში ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვისას, სასამართლოსთვის დაცვის მხარის მიერ წარდგენილი, სისი ლევან სამხარაულის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ექსპერტიზის №... დასკვნითა და ექსპერტ გ. მ-ს ჩვენებით სარწმუნოდ ვერ დადგინდა, წარმოადგენდა თუ არა ს. ს-საგან ამოღებული წარკოტიკული საშუალებების ნარევი მოსახმარად გამოსადევ იდენტობას და შეეძლო თუ არა წარკოგენული ეფექტის გამოწვევა და, ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომლითაც უცვლელად დარჩა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენი, იყო მართებული.

5. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: საკასაციო საჩივარში დაცვის მხარის მიერ მითითებული სსიპ ლევან სამხარაულის სახელმის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს №... ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის თანახმადაც – წარკოტიკული საშუალება „ჰეროინის“ მინიმალური თერაპიული დოზა მერყეობს 2 მილიგრამიდან 5 მილიგრამის ჩათვლით და მკვეთრად არის დამიკიდებული ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებზე, როგორიცაა – მოხმარების გზა (ინტრავენურად, ინტრამუსკულარულად, ჰერორარულად, ნაზალურად და სხვა.) და პიროვნების ინდივიდუალური თავისებურებები. 0,00011 გრამი (0,11 მგ.) წარკოტიკული საშუალება „ჰეროინ“ არ შეესაბამება გამოყენებისათვის ვარგის დოზას; წარკოტიკული საშუალება „მორფინის“ მინიმალური თერაპიული დოზა მერყეობს 3 მილიგრამიდან 10 მილიგრამის ჩათვლით და მკვეთრად არის დამიკიდებული ისეთ მნიშვნელოვან ფაქტორებზე, როგორიცაა მოხმარების გზა (ინტრავენურად, ინტრამუსკულარულად, ჰერორარულად, ნაზალურად

და სხვა.) და პიროვნების ინდივიდუალური თავისებურებები. 0,000013 გრამი (0,013 მგ.) ნარკოტიკული საშუალება „მორფინი“ არ შეესაბამება გამოყენებისათვის ვარგის დოზას; 0,00011 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინისა“ და 0,000013 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „მორფინის (ფუძის)“ ნარევის მოხმარება არ გამოიწვევს ნარკოტიკული თრობის ეფექტს – გაცემულია 2020 წლის 3 ნოემბერს, თბილისის სააპელაციო სასამართლოში ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო სისხლის სამართლის საქმის განხილვის, მტკიცებულებების გამოკვლევისა და შემაჯამებელი გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, საკასაციო სასამართლოს კი არ გააჩინია მტკიცებულებების გამოკვლევის სამართლებრივი მექანიზმი.

6. ამასთან, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს: მიუხედავად იმისა, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი დაცვის მხარეს სხვა სამართლებრივი არგუმენტაციით აქვს გასაჩივრებული, საკასაციო სასამართლო უნდა გასცდეს საკასაციო საჩივრის ფარგლებს, რათა თავიდან აიცილოს უდანაშაულო პირის მსჯავრდება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-3 მუხლის თანახმად, სისხლის სამართლის კანონს, რომელიც აუქმებს ქმედების დანაშაულებრიობას ან ამსუბუქებს სასჯელს, აქვს უკუძალა.

8. პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი ან გამაუქმებელი კანონის უკუძალით გამოყენების კონსტიტუციურ დებულებასთან დაკავშირებით საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ აღნიშნა: საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-5 პუნქტის მე-2 ნინადადება ადგენს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და გამაუქმებელი კანონის უკუძალით გავრცელებისთვის კონსტიტუციურ საფუძველს. მართალია, ის არ ბოჭავს ხელისუფლებას ისეთივე აბსოლუტური, უპირობო ვალდებულებით, როგორსაც წარმოადგენს ამავე ნორმით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დამდგენი ან დამამზიმებელი კანონის უკუძალით გავრცელების აკრძალვა, მაგრამ ნამდვილად დამატებით ზღუდავს სახელმწიფოს თავისუფალი მიხედულების ფარგლებს პრინციპით – არ მოხდეს ადამიანის თავისუფლებაში ჩარევა მაშინ, როდესაც ამის აუცილებლობა არ/ალარ არსებობს და იმაზე უფრო მკაცრად, ვიდრე ეს ობიექტურად აუცილებელია კონკრეტული ლეგიტიმური მიზნების დასაცავად (იხ.: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2014 წლის 13 ნოემბრის №1/4/557,571,576 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქეები – გალერიან გელბაზიანი, მამუკა ნიკოლაიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II -71). როდესაც ხდება ქმედების დეკრიმინალი-

ზაფია ან სასჯელის შემსუბუქება, საფუძველი ეცლება გარკვეული დროით ადრე ჩადენილი იმავე ქმედებისთვის პასუხისმგებლობის ან უფრო მკაცრი პასუხისმგებლობის დაკისრებას... პირმა პასუხი უნდა აგოს რეალურად საზოგადოებრივად საშიში ქმედების ჩადენისთვის, ამასთან, იმ წესითა და ფარგლებში, რაც ობიექტურად აუცილებელი და საკმარისია კონკრეტული სამართალდარღვევისთვის პასუხისმგებლობის დაკისრების მიზნების მისაღწევად (იხ.: ზემოაღნიშნული „საქართველოს მოქალაქეები – ვალერიან გელბახიანი, მამუკა ნიკოლაიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II - 64).

9. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენით ს. ს. მსჯავრდებულია 0,00011 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინის“ უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის. აღსანიშნავია, რომ ამ დანაშაულის ჩადენის დროს – 2019 წლის 6 მაისს „ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული ნივთიერებების, პრეკურსორებისა და ნარკოლოგიური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართი №1-ის 189-ე ჰორიზონტალურ გრაფაში განსაზღვრული ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინის“ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საწყის ოდენობად მითითებული იყო – 0,2 გრამამდე ოდენობა (მითითებული ოდენობის ჩათვლით) და, შესაბამისად, ს. ს-ს ქმედებაში გამოკვეთილი იყო დანაშაულის – ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენისა და შენახვის – შემადგენლობა.

10. 2021 წლის 5 მარტის 324-IV მს-Хმბ კანონით, რომელიც ძალაში შევიდა 2021 წლის 9 მარტს, „ნარკოტიკული საშუალებების, ფსიქოტროპული ნივთიერებების, პრეკურსორებისა და ნარკოლოგიური დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის დანართი №1-ის 189-ე ჰორიზონტალურ გრაფაში განსაზღვრული ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინის“ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საწყის ოდენობად განისაზღვრა – 0,005 გრამზე მეტი – 0,2 გრამამდე ოდენობა (მითითებული ოდენობის ჩათვლით).

11. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან ახალი კანონის თანახმად, 0,00011 გრამი ნარკოტიკული საშუალება „ჰეროინი“, რომლის უკანონო შეძენისა და შენახვისათვისაა მსჯავრდებული ს. ს., ვერ აღწევს ამ ნარკოტიკული საშუალებისათვის დადგენილ სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის საწყის ოდენობას, მის ქმედებაში აღარ არის გამოკვეთილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობა და, შესაბამისად, ს. ს-ს მსჯავრდება მოკლებული მატერიალურ-სამართლებრივ საფუძველს.

12. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თბილისის საა-

პელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი უნდა გაუქმდეს და ს. ს. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში უნდა გამართლდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-2, მე-3 ნაწილებით, 314-ე მუხლის პირველი, მე-4 ნაწილებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ს. ს.-ს ადვოკატ ს. ხ- ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ოქტომბრის განაჩენი;
3. გაუქმდეს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 8 მაისის განაჩენი;
4. ს. ს. გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში;
5. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის უცვლელად დატოვება

განაჩენი
საქართველოს სახელით

№72აგ-20

29 აპრილი, 2021 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
ლ. ფაფუაშვილი,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ აღ. გ-ის ად-
ვოკატ ე. მ-ის საკასაციო საჩიგარი ახლად გამოვლენილ გარემოე-
ბათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 24 სექტემბრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგიის 2016 წლის 6 ივნისის განაჩენით აღ. გ-ი ცნობილ
იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის
273-ე მუხლით (ნარკოტიკული საშუალებების – „ოპიუმის“ ჯგუ-
ფის, „ტეტრაჰიდროკანაბინოლის“ („მარიჟუანა“), „ამფეტამინის“,
„მეტამფეტამინისა“ და „ექსტაზის“ (მდმა) ექიმის დანიშნულების
გარეშე უკანონო მოხმარებაში) და განესაზღვრა ჯარიმა – 2000
ლარი. მასვე ჩამოერთვა „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ
ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული
უფლებები.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრის განაჩენით დამტკიცდა პრო-
კურორსა და აღ. გ-ს შორის დადებული საპროცესო შეთანხმება:

– აღ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და მიესაჯა
6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ამვე კოდექსის 63-ე მუხ-
ლის შესაბამისად, ჩაეთვალა პირობით;

– აღ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სა-
მართლის კოდექსის 273-ე მუხლით (ნარკოტიკული საშუალებების
– „ბუპრენორფინისა“ და „ტეტრაჰიდროკანაბინოლის“ ექიმის და-
ნიშნულების გარეშე უკანონო მოხმარებაში) და დაეკისრა ჯარიმა
– 1000 ლარი;

– ალ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით (ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებების კანაბინომიმეტურად მოქმედ ქიმიურ ნაერთთა კლასს მიკუთვნებული ნივთიერება „5-Fluoro-ADB-ის“ უკანონო შეძენასა და შენახვაში) და მიესაჯა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ამავე კოდექსის 63-ე მუხლის საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით. მასვე სისხლის სამართლის კოდექსის 42-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, დამატებითი სასჯელის სახით დაეკისრა ჯარიმა – 5000 ლარი;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე მყაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მყაცრი სასჯელები და ალ. გ-ს განესაზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ამავე კოდექსის 63-ე მუხლის შესაბამისად, ჩაეთვალა პირობით. მასვე დამატებითი სასჯელის სახით დაეკისრა ჯარიმა – 5000 ლარი;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელმა შთანთქა წინა – თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2016 წლის 6 ივნისის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 273-ე მუხლით მისთვის შეფარდებული მოუხდელი სასჯელი – ჯარიმა – 2000 ლარი და საბოლოოდ ალ. გ-ს განესაზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, იმავე გამოსაცდელი ვადით. მასვე დამატებითი სასჯელის სახით დაეკისრა ჯარიმა – 5000 ლარი. ალ. გ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2016 წლის 26 ოქტომბრიდან იმავე წლის 29 ოქტომბრის ჩათვლით. მასვე ჩამოერთვა „ნარკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული უფლებები.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 21 მარტის განაჩენით:

– ალ. გ-ი ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 19,108-ე მუხლით ნარდეგნილ ბრალდებაში;

– ალ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“, „ე“ ქვეპუნქტებით (ნარკოტიკული საშუალებების – „250-ნბომე-სა (25I-NBOME)“ და 0.000023 გრამი „ჰეროინის“ უკანონო შეძენასა და შენახვაში) და 58-ე მუხლის გათვალისწინებით, მიესაჯა 6 წლით თა-

ვისუფლების აღკვეთა;

– ალ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით და მიესაჯა 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე მეცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ალ. გ-ს განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 16 იანვრის განაჩენით მისთვის დადგენილი პირობითი მსჯავრი. ამავე კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე, ბოლო განაჩენით შეფარდებულმა სასჯელმა შთანთქა წინა განაჩენით შეფარდებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ალ. გ-ს განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათველა დაეწყო 2018 წლის 13 აგვისტოდან. მასევ ჩამოტრთვა „ნაკოტიკული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული უფლებები.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 21 მარტის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 13 თებერვლის განჩინებით ბრალდებისა და დაცვის მხარეთა საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენზე დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 25 იანვრის განჩინებით მსჯავრდებულ ა-ე გ-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ¼-ით შეუმცირდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით შეფარდებული სასჯელი – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა (რაც ჩათვლილი ჰქონდა პირობით) და განესაზღვრა 4 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთა. ამასთან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის

2019 წლის 8 ივლისის განაჩენით ალ. გ-ის მიმართ განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ დადგენილი 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა დარჩა უცვლელად.

7. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 18 თებერვლის განჩინებით თბილის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგის 2021 წლის 25 იანვრის განჩინება შეიცვალა, კერძოდ: მსჯავრდებულ ალ. გ-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე გაუნახევრდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის 2017 წლის 16 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე ქვეპუნქტით შეფარდებული ძირითადი სასჯელი – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რაც ჩათვლილი ჰქონდა პირობით და განესაზღვრა 2 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ალ. გ-სთვის განაჩენთა ერთობლიობით საბოლოოდ დადგენილი 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა დარჩა უცვლელად. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 25 იანვრის განჩინება დანარჩენ ნაწილში დარჩა უცვლელად.

8. 2020 წლის 7 ივლისს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულმა ალ. გ-მა, რომელმაც საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის გადაწყვეტილების შესაბამისად, ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს 2020 წლის 12 ივნისის დასკვნის საფუძველზე მოითხოვა მის მიმართ გამოტანილი თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 21 მარტის განაჩენის გაუქმება და სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან გათავისუფლება.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 20 ივლისის განჩინებით მსჯავრდებულ ა-ე გ-ის შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ დაშვებულ იქნა განსახილველად და დაინიშნა საქმის განხილვა ზეპირი მოსმენით.

10. 2020 წლის 18 სექტემბერს მსჯავრდებულ ალ. გ-ის ადგოკატმა ე. მ-მა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას დამატებით წარუდგინა ლევან სამხა-

რაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუ-
როს 2020 წლის 17 სექტემბრის დასკვნა.

11. სააპელაციო სასამართლოს სასამართლო სხდომაზე მსჯავ-
რდებულმა აღ. გ-მა და მისმა ადვოკატმა ე. მ-მა დააზუსტეს მოთ-
ხოვნა, კერძოდ: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს
2020 წლის 4 ივნისის გადაწყვეტილების საფუძველზე მოითხოვეს
თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრისა და თბილისის სააპელაციო სასა-
მართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივ-
ლისის განაჩენების გადასინჯვა, მათში ცვლილებების შეტანა და
აღ. გ-ის გათავისუფლება თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2017
წლის 16 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის
კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით შეფარდე-
ბული ძირითადი და დამატებითი სასჯელებისაგან, ასევე, თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენით
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3
ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით თავისუფლების აღკვეთის სა-
ხით შეფარდებული სასჯელისაგან, ხოლო პროკურორმა მოითხო-
ვა აღნიშნული განაჩენების უცვლელად დატოვება.

12. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2020 წლის 24 სექტემბრის განაჩენით მსჯავ-
რდებულ აღ. გ-ისა და მისი ადვოკატის – ე. მ-ის შუამდგომლობა არ
დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრისა და თბილი-
სის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პა-
ლატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენები დარჩა უცვლელად.

13. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2020 წლის 24 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო
წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ აღ. გ-ის ადვოკატმა ე. მ-მა, რო-
მელიც ითხოვს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრისა და თბილისის სა-
აპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის
2019 წლის 8 ივლისის განაჩენებით საქართველოს სისხლის სამარ-
თლის კოდექსის 260-ე მუხლით აღ. გ-ისათვის თავისუფლების აღ-
კვეთის სახით შეფარდებული ძირითადი სასჯელებისა და დამატე-
ბითი სასჯელის – ჯარიმა – 5000 ლარისაგან გათავისუფლებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შეამოწმა საქმის მასალები, გაანალიზა საკასა-
ციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ იგი არ უნდა დაკ-

მაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდქსის 310-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენი გადაისინჯება, თუ არსებობს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელმაც არაეონსტიტუციურად ცნო ამ საქმეში გამოყენებული სისხლის სამართლის კანონი.

3. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის განჩინებით ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდქსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის სიტყვების – „ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთიდან რვა წლამდე“ ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებს სასჯელის სახით თავისუფლების აღკვეთის გამოყენების შესაძლებლობას მოსახმარად გამოუსადეგარი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის.

4. ამავე განჩინების სამოტივაციო ნაწილის 23-ე პუნქტის თანახმად, ესა თუ ის ქმედება წარმოადგენს თუ არა ნარკოტიკული საშუალების მოსახმარად გამოუსადეგარი ოდენობით შეძენა-შენახვას, უნდა დადგინდეს კონკრეტული საქმის გარემოების ინდივიდუალური შეფასების შედეგად. ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, ბრალდების შხარისა და საქმის განმხილველი სასამართლოს (სათანადო ცოდნის მქონე სპეციალისტის დახმარებით) შესაფასებელია, წარმოადგენს თუ არა აღმოჩენილი ნარკოტიკული საშუალება/ნარკოტიკულ საშუალებათა ნარევი მოსახმარად გამოსადეგ ოდენობას.

5. აქედან გამომდინარე, საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს აღნიშნული განჩინების შესაბამისად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდქსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მსჯავრდებისას პირის მიმართ სასჯელის სახით არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს თავისუფლების აღკვეთა მოსახმარად გამოუსადეგარი ოდენობით ნარკოტიკული საშუალების უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში აღ. გ-ი თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2017 წლის 16 იანვრის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდქსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით მსჯავრდებულია ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებების კანაბინომიმეტურად მოქმედ ქიმიურ ნაერთთა კლასს მიკუთვნებული ნივთიერება „5-Fluro-ADB-ის“ უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის, რაზეც საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის განჩინება ვერ გავრცელდება, ვინაიდან ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებების შეძენასა და შენახვას

აღნიშნული განჩინება არ ეხება, რის გამოც სასამართლო მოკლე-ბულია შესაძლებლობას, გასცდეს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების ფარგლებს.

6. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის განჩინება ასევე ვერ გავრცელდება აღ. გ-ის მიმართ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ და „ე“ ქვეპუნქტებით ნარკოტიკული საშუალებების – „25ი-ნბომე-სა (25I-NBOME)“ და 0.000023 გრამი „ჰეროინის“ უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის მსჯავრდებასთან მიმართებით, შემდეგ გარემოებათა გამო:

6.1. ნარმოდგენილი ექსპერტის 2020 წლის 12 ივნისის დასკვნისა და სააპელაციო სასამართლოში დაკითხული ექსპერტის ჩვენების მიხედვით, ნარკოტიკული საშუალება – 0.000023 გრამი „ჰეროინის“ ოდენობა არ შეესაბამება ერთჯერადი გამოყენებისათვის ვარგის თერაპიულ დოზას, ხოლო 0,0404 გრამ სამ თეთრ ქალალდის ფირფიტაზე არსებული ნარკოტიკული საშუალება „25ი-ნბომე-ს (25I-NBOME)“ ზუსტი ოდენობა დაუდგენელია. ამასთან, სასამართლოში დაკითხვისას ექსპერტმა განმარტა, რომ „25ი-ნბომე (25I-NBOME)“ არის ძლიერმოქმედი ნარკოტიკული საშუალება, რომელიც გამოიყენება ძალიან მცირე რაოდენობით და მისი მინიმალური თერაპიული დოზა იწყება 0,05 მგ-დან (0,00005 გრამი), შესაბამისად, „25ი-ნბომე-ს (25I-NBOME)“ შემცველი, 0,0404 გრამი (40,4 მგ.) სამი ქალალდის ფირფიტა არის საკმაოდ დიდი რაოდენობა და მას იყენებენ სწორედ აღნიშნული ფურცლის ან ქალალდის (რაც გაუღენთილია მითითებული ნარკოტიკული საშუალებით) ენის ქეშ დასადებად ან პირში, ლოყაზე დასაკრავად. ამდენად, ნარკოტიკული საშუალება „25ი-ნბომე-ს (25I-NBOME)“ შემცველი, 0,0404 გრამი სამი ქალალდის ფირფიტა ვერ ჩაითვლება მოსახმარად გამოუსადეგარ ოდენობად.

6.2. ამავე დროს, მოუხდავად იმისა, რომ ნარკოტიკული საშუალება – 0.000023 გრამი „ჰეროინის“ ოდენობა არ შეესაბამება ერთჯერადი გამოყენებისათვის ვარგის თერაპიულ დოზას, ა-ე გ-ს ნარკოტიკული საშუალებების – „25ი-ნბომე-სა (25I-NBOME)“ და 0.000023 გრამი „ჰეროინის“ უკანონო შეძენისა და შენახვისათვის შეფარდებული აქვს ერთიანი სასჯელი, რის გამოც პალატა მიიჩნევს, რომ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 4 ივნისის განჩინება აღ. გ-ის მიმართ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2019 წლის 8 ივლისის განაჩენთან მიმართებითაც ვერ გავრცელდება.

7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ არ არსებობს მსჯავრდებულ ალ. გ-ის ადვოკატ ე. მ-ის საჩივრის დაკმაყოფილებისა და გასაჩივრდებული განაჩენის გაუქმების ან შეცვლის საფუძველი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 314-ე, 307-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ალ. გ-ის ადვოკატ ე. მ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2020 წლის 24 სექტემბრის განაჩენი დარჩეს უცვლელად;

3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
ტელ.: (995 32) 298 20 75
www.supremecourt.ge